

MAGNUM
BULLARIUM
ROMANUM

AUGUSTAE TAURINORUM EDITUM

TOMUS XXIV

SUMPTIBUS
A. VECCO ET SOCIORUM
SUCCESS. SEBASTIANI FRANCO ET FILIORUM
M DCCC LXXII.

BULLARIUM

ROMANUM

PP. II. 8.

**BULLARUM
DIPLOMATUM ET PRIVILEGIORUM
SANCTORUM ROMANORUM PONTIFICUM
TAURINENSIS EDITIO**

LOCUPLETIOR FACTA

COLLECTIONE NOVISSIMA PLURIMUM BREVIVM, EPISTOLARVM, DECRETORVM ACTORVMQUE S. SEDIS

A S. LEONE MAGNO USQUE AD PRAESENS

CURA ET STUDIO

COLLEGII ABLECTI ROMAE VIROBVM S. THEOLOGIAE ET S. CANONVM PERITORVM

QUAM

SS. D. N. PIUS PAPA IX

APOSTOLICA BENEDICTIONE EREXIT

AUSPICANTE

RMO AC REVMO DNO S. R. E. CARDINALI

ALOYSIO BILIO.

TOMUS XXIV

CLEMENS XII (ab an. MDCCXXXIV ad an. MDCCXL).

AUGUSTAE TAURINORVM

A. VECCO ET SOCIIS EDITORIBVS

SUCCESS. SEBASTIANI FRANCO ET FILIORVM

M DCCC LXXII.

PIO · IX · PONT · MAX ·

REM · CHRISTIANAM

IAM · ANN · XXVII · FELICITER · MODERANTI

EDITORES · TAVRINENSES

MAGNI · BVLLARII · ROMANI

VOLVMEN · XXIV

QVO · PRIMA · OPERIS · PARS · EXPLETVR

GRATVLABVNDI · DICANT.

XVI · CAL · IVLIAS · ANN · MDCCCLXXII.

LECTORI BENEVOLO

EDITORES TAURINENSES

S.

Ad priorem longissimi cursus cum pervenerimus metam, tantisper respiramus, donec ille nobis accrescat subscriptorum numerus qui tot tantisque expensis, quae necesse sunt, compensandis plane sufficiat.

Interim iuverit animadvertisse, opus, quinque ante annos pene deiectum, a nobis relevatum, eo iam nos adduxisse perfectionis, ut unum quoddam per se totum absolutumque conficiat. Quatuor enim supra viginti volumina editionis nostrae lucusque evulgata Magnum Bullarium Romanum Mainardi-Cocquelinianum, viginti et octo voluminibus editionis Romanae olim comprehensum, a Leone M. ad finem pontificatus Clementis XII, quod potissimum desiderabatur, ex integro referunt.

Neque tamen ab incepto desistimus, usquedum ad
 auspicatissimum PII IX pontificatum Ecclesiam Catholi-
 cam iam ann. xxvii feliciter moderantis perveniamus. Ac
 primum omnium amplissimis laudibus undique celebratum
 sapientissimi BENEDICTI XIV Bullarium, quatuor volumi-
 nibus constans, anno proximo, ni penitus destituamur
 auxiliis, in lucem proferendum nobis proponimus; quod
 etiam, prae summa operis praestantia exemplariumque
 caritate, separatim empturientibus congruo pretio pro-
 stabit. Vale.

Augustae Taurinorum, xvi kal. iulias MDCCCLXXII.

A. VECCO ET SOCI.

INDICULUS

SS. PONTIFICUM CONSTITUTIONUM

QUAE IN TOMO XXIV

EXTRA ORDINEM CHRONOLOGICUM VAGANTUR.

<i>Datum A. D.</i>		<i>Pag.</i>
	EUGENIUS IV.	
14 februarii 1439	Regularem vitam	356
	CLEMENS VIII.	
3 februarii 1603	Alias felicitis recordationis Gregorius PP. XIV	43
	GREGORIUS XV.	
5 februarii 1622	Inscrutabili Dei providentia	72
	URBANUS VIII.	
3 martii 1625 . .	Alias a felicitis recordationis Gregorii XV	72
1 iulii 1634 . . .	Sincerae fidei	369
20 decembris 1642	Exponi nobis	569
	ALEXANDER VII.	
18 martii 1659 . .	Cum sicut dilecti filii	662
	CLEMENS XII.	
27 aprilis 1735 . .	Avendo noi riconosciuto	47
4 iulii (?) 1735 . .	Exponi nobis	68
13 iulii (?) 1735 . .	Inter multiplices	59
13 luglio 1735 . .	Avendo noi con altra nostra cedola	150
14 settembre 1737	Ci ha fatto rappresentare	296
20 settembre 1737	Avendo la nostra città	302

ADVERTENTIA. Tabulam novi ordinis cum ordine veteri comparati omittimus, quia sine
 ulla mutatione alter alteri admissim respondet.

Bull. Rom. — Vol. XXIV B

INDEX

LECTIONUM VEL MENDOSARUM VEL DUBIARUM

EDITIONIS ROMANAE

QUIBUS OPPONUNTUR SINGULIS SINGULAE EMENDATIONES VEL LECTIONES

NOSTRAE EDITIONIS.

(Vide Ade. tom. xi pag. xii).

Edit. Rom. Main. Tom. xiv.

Edit. Taur. Tom. xxiv.

Pag.	6 b linea 14-15	tunc interesse deberet.	Pag.	9 b linea 9 ult.	tunc interesse deberet no- vus praepositus provin- cialis (?)
"	6 b	" 17 ult. ac in re	"	10 a	" 20 hac in re
"	7 b	" 44-45 adstricta . . . non adstri- ctae . . . denominatae . .	"	11 b	" 23-24 adstricta . . . non adstri- cta . . . denominata
"	9 a	" 26 earundem	"	14 a	" 2-3 eorundem
"	11 a	" 16 ut	"	17 a	" 18 aut
"	12 a	" 25 ult. Deo	"	19 a	" 14 cum Deo
"	12 b	" 24 illorumque	"	19 b	" 23 illarumque
"	12 b	" 16 ult. dedicationem	"	20 a	" 12 dedicationum
"	15 a	" 3 ult. relationis	"	24 a	" 5 ult. relaxationis
"	15 b	" 21 instituti	"	24 b	" 21 institutis
"	17 a	" 10 memorati	"	27 a	" 2 memoratis
"	18 a	" 30 retrahi	"	28 b	" 13 ult. retrahit
"	18 b	" 12 ult. nunc	"	30 a	" 2 tunc
"	20 a	" 12 ult. ut	"	32 b	" 1 at
"	22 b	" 9 ad	"	36 a	" 8 ac
"	23 b	" 6 terras	"	37 b	" 14 ult. certas
"	24 a	" 7 pervertantur	"	38 b	" 4 praevertantur
"	24 a	" 21 servaretur	"	38 b	" 18 servatur
"	24 b	" 5 illos	"	39 a	" 12 ult. illis
"	25 b	" 7 habita	"	41 a	" 4 habitae
"	25 b	" 26 renovatorum	"	41 a	" 22 renovatorum
"	26 b	" 16 ult. propria	"	43 a	" 21 proprio
"	27 a	" 24 ipsis	"	43 b	" 12 si ipsis
"	28 b	" 23 annuere	"	46 a	" 15 amoveri
"	28 b	" 37 sit	"	46 a	" 27 est
"	29 b	" 8 ult. assueta	"	48 a	" 17 ult. assumpta
"	33 b	" 34 Iudices	"	54b-55a	" indices
"	34 a	" 10 ult. Iudices	"	56 b	" 15 indices

Edit. Rom. Main. Tom. XIV.

Pag.	34 a linea	7 ult.	Indices
"	36 b "	36	moretur
"	37 a "	2 ult.	13 iulii
"	37 b "	5	quae
"	37 b "	25 ult.	singulo
"	37 b "	20 ult.	ut
"	38 a "	25-24 ult.	in quibus
"	38 a "	15 ult.	studiis
"	38 a "	13 ult.	effulgeat
"	38 a "	11 ult.	Domino
"	38 b "	8	nuncupata
"	38 b "	83	ac immediata
"	38 b "	36-37	concessionum
"	38 b "	49	eiusdem S. R. E.
"	38 b "	50	conservatione
"	38 b "	51	statueret
"	38 b "	7-6 ult.	Innocentii
"	39 a "	16	anno eiusdem Domini
"	39 a "	21	sub eodem Benedicto
"	39 a "	24	emanata fuerit
"	39 a "	32	versa
"	39 a "	34	illius
"	39 a "	21 ult.	civitates
"	39 b "	9	prosynodali
"	39 b "	10	approbandam
"	39 b "	21-22	sed omni
"	39 b "	9 ult.	attenta
"	39 b "	7 ult.	de Verona
"	40 a "	4	attento quo
"	40 a "	4-5	seminarium
"	40 a "	11	aedes
"	40 a "	15-16	ampliaverit
"	40 a "	16	et colonorum
"	40 a "	33	qui
"	40 a "	42-43	eorumque
"	40 a "	19 ult.	matraque deliberatione
"	40 b "	10	ipsi
"	40 b "	18	de nova
"	41 a "	5-7	huiusmodi aliaque contra- ria minime emanassent
"	41 a "	8	et
"	41 a "	12	quatenus
"	41 a "	23	constitutionibus et ordina- tionibus
"	41 a "	18 ult.	pari
"	41 a "	17 ult.	contrariis
"	41 a "	16 ult.	quod eorumdem
"	41 a "	2 ult.	vel ausu
"	41 b "	3	noviter
"	41 b "	27	volumus
"	42 a "	18	ibique
"	42 a "	20	profertur
"	42 a "	28	observantiam
"	42 a "	31	residet
"	42 a "	15 ult.	exceptam
"	42 b "	31	4 iulii
"	43 a "	31	locorum

Edit. Taur. Tom. XXIV.

Pag.	56 a linea	18	indices
"	59 b "	1 ult.	moretur
"	61 a "	6	15 iulii
"	61 a "	13 ult.	quae pro
"	61 b "	17	cingulo
"	61 b "	22	uti
"	62 a "	11 ult.	et quibus
"	62 a "	3 ult.	studii
"	62 a "	1 ult.	grandescat
"	62 b "	2	Domini
"	62 b "	21	nuncupatae
"	63 a "	4	exemptioneque ac imme- diata
"	63 a "	8	constitutionum
"	63 a "	14	S. R. E.
"	63 a "	21	consecratione
"	63 a "	23	statuerat
"	63 a "	2 ult.	Caelestini
"	63 b "	23	anno Domini
"	63 b "	27	sub Benedicto
"	63 b "	30	emanaverit
"	63 b "	2 ult.	versae
"	64 a "	1	ullius
"	64 a "	16	civitatem
"	64 a "	2 ult.	praesynodali
"	64 a "	1 ult.	approbarunt
"	64 b "	11	sed et omni
"	65 a "	9-10	attento
"	65 a "	12	de Verme
"	65 a "	24	attento quod
"	65 a "	24-25	seminarium puerorum
"	65 a "	34	sedes
"	65 a "	4 ult.	amplificaverit
"	65 a "	2 ult.	colonorum
"	65 b "	17	quique
"	65 b "	27	earumque
"	65 b "	6 ult.	meraque liberalitate
"	66 a "	18 ult.	ipse
"	66 a "	11 ult.	de novo
"	67 a "	8	huiusmodi minime ema- nasset
"	67 a "	9	vel
"	67 a "	14	quavis
"	67 a "	11 ult.	constitutionibus
"	67 b "	18	simili
"	67 b "	18	ceterisque contrariis
"	67 b "	20	earumdem
"	67 b "	7 ult.	vel ei ausu
"	67 b "	3 ult.	noverit
"	68 a "	24	volumus
"	68 b "	7 ult.	ubique
"	69 a "	2	praefertur
"	69 a "	11	observantiam
"	69 a "	15	desideret
"	69 a "	2 ult.	exceptam
"	69 b "	4 ult.	4 augusti (?)
"	70 b "	26-27	domorum

Edit. Rom. Main. Tom. XIV.

Pag.	43 a linea	5 ult.	monasterii
"	44 b "	8 ult.	suspensio
"	45 b "	28 ult.	Romanis
"	46 b "	18 ult.	quaecumque
"	47 a "	11	et
"	49 b "	4 ult.	aut
"	51 a "	5 ult.	ac de verbo
"	52 a "	34	vacuum
"	53 b "	10 ult.	propterea
"	53 b "	20	eos... occupatos
"	55 a "	10	nec
"	55 a "	12	audito
"	56 b "	9-10	nominandarum
"	57 b "	27	pertinentia
"	57 b "	29	propitiorem
"	57 b "	45	expeditis
"	58 a "	27 ult.	dismembraremus
"	58 b "	18 ult.	praefatae
"	59 a "	11	requisita
"	59 a "	22	sibi omnes
"	59 a "	12 ult.	concessam
"	59 b "	18	direxerit
"	59 b "	37	iudicibus
"	59 b "	39	in dicta
"	59 b "	8 ult.	vel
"	60 a "	40	quorum et quarum
"	60 a "	9 ult.	quolibet
"	60 b "	6	assisterent
"	60 b "	29	revocari
"	60 b "	44	contigerit
"	61 a "	23	iurisdictione
"	61 b "	4	parte
"	61 b "	12	expeditis
"	61 b "	37-38	eorum
"	61 b "	45	insertis
"	61 b "	48	insertis
"	61 b "	4 ult.	omnipotentis
"	62 a "	21 ult.	quibus
"	63 a "	23	videns
"	63 a "	32	ipse
"	64 a "	3	exercenda
"	67 a "	16	visi
"	69 b "	7	longe
"	71 a "	3	pro qua
"	71 a "	27 ult.	archimandrita
"	79 a "	6	non si senti
"	80 b "	30	che il
"	82 b "	16 ult.	le parti
"	84 b "	10-11	la lettura
"	85 a "	9 ult.	raffreddarsi
"	87 a "	6 ult.	del comune
"	87 b "	22 ult.	dal primo
"	93 b "	37	sia
"	96 b "	23	sarà
"	100 b "	17 ult.	sumationem

Edit. Taur. Tom. XXIV.

Pag.	71 b linea	20-21	monasteriis
"	73 b "	8	licet suspensio
"	75 a "	8	Romani
"	76 b "	23-24	quacumque
"	77 a "	9	si
"	81 b "	27	ad
"	84 a "	21 ult.	ac si de verbo
"	85 b "	4-5	vacuas
"	87 b "	2	praeterea (?)
"	87 b "	10 ult.	eum... occupatum
"	89 b "	1 ult.	necnon
"	90 a "	1	addito
"	92 a "	8 ult.	nominandarum, assignari et expediti
"	94 a "	21	pertinent
"	94 a "	24	promptiorem
"	94 a "	2 ult.	expedita
"	95 a "	16 ult.	dismembraretur
"	96 a "	21 ult.	praefatae pertinente
"	96 b "	9	requisita, liceat
"	96 b "	20	omnes
"	97 a "	20	concessum
"	97 b "	7	dirigens
"	97 b "	15 ult.	iuribus
"	97 b "	13 ult.	qui in dicta
"	98 a "	14	ei
"	98 b "	17-18	eorum et earum
"	98 b "	1 ult.	quodlibet
"	99 a "	14	ei assisterent
"	99 a "	5 ult.	revocari posse
"	99 b "	11	contigisset
"	100 a "	19	iurisdictionem
"	100 b "	16 ult.	parte derogamus
"	100 b "	8 ult.	expediti
"	101 a "	20	eorumque
"	101 a "	15 ult.	inserti
"	101 a "	12 ult.	inserti
"	101 b "	8	omnipotenti
"	102 a "	20	quibusvis
"	103 b "	8	videntibus
"	104 b "	17	et ipse
"	104 b "	8 ult.	ad exercenda
"	109 a "	13	uti
"	112 b "	10	longae
"	114 b "	11 ult.	proque
"	115 a "	22 ult.	archimandrita
"	126 b "	8	non si tenti
"	128 b "	18 ult.	che se il
"	131 b "	21 ult.	le porte
"	134 a "	4	la lettera
"	135 a "	22	raffreddarsi
"	138 a "	1	dal comune
"	138 b "	6	del primo
"	146 b "	23	si è
"	150 b "	14	saria (?)
"	156 a "	8 ult.	consumationem

Pag. 109 a linea 4 prima degli altri, dovrà.

Pag. 187 a linea 14 prima degli altri, e met-
t'ora prima degli altri
dovrà

» 119 b » 35	disputata	» 109 a » 13 ult.	depurata
» 119 a » 1	ogni cosa	» 180 a » 21 ult.	ogni casa (?)
» 190 b » 5-4 ult.	custodiae S. Francisci	» 181 b » 15 ult.	custodiae fratrum sancti Francisci 1
» 191 b » 42	converti	» 182 a » 18 ult.	conversi
» 191 b » 6 ult.	negocii	» 183 a » 14 ult.	negociis
» 192 a » 41	quibus	» 183 b » 10 ult.	quibusvis
» 192 b » 30	cum pius	» 184 b » 13	eum prius
» 192 b » 2 ult.	titulo ex	» 185 a » 8	titulo et
» 192 b » 1 ult.	gauderent	» 185 a » 7	non gauderent
» 193 a » 10 ult.	innodati	» 185 b » 18 ult.	innodatae
» 193 a » 7 ult.	absolutos	» 186 b » 16 ult.	absolutas
» 194 a » 27 ult.	dal quale ancora posti, che	» 187 a » 6	il quale ancora porti che 2
» 198 a » 6	da più introdotti	» 192 a » 7	(?)
» 190 a » 2 ult.	uberes	» 195 b » 19 ult.	ad uberes
» 190 a » 1 ult.	spiritualium	» 195 b » 18 ult.	spiritualem
» 191 b » 1	vel	» 197 a » 8 ult.	id
» 194 b » 22	intenderet	» 202 a » 20-21	intenteret
» 194 b » 25 ult.	omnibus	» 202 b » 2	cum omnibus
» 195 a » 25 ult.	maturae	» 203 a » 18	mature
» 195 a » 23	desideret	» 203 a » 20	desiderat
» 197 a » 11	parte	» 206 a » 21 ult.	voluntate (?)
» 197 a » 25 ult.	Sacrificii	» 206 b » 3	lanificii
» 197 a » 20 ult.	magisque	» 206 b » 9	magis magisque
» 197 a » 9 ult.	necessarium	» 206 b » 21	necessariam
» 198 a » 29	ac	» 207 b » 1 ult.	aut
» 198 b » 20	concessis	» 203 b » 6-7	concessas
» 143 b » 33	expositio	» 216 a » 13 ult.	exposito
» 144 a » 16 ult.	et	» 217 a » 13 ult.	et aliis quibusvis, etiam
» 144 b » 13	Contii	» 217 b » 14 ult.	Conty
» 144 b » 26	1726	» 217 b » 1 ult.	1736
» 145 a » 14 ult.	interveniri	» 218 b » 5 ult.	intervenerint
» 146 a » 19	ubique	» 220 a » 12	ibique
» 146 b » 14	secretariis	» 220 b » 11 ult.	secretarii 3
» 147 a » 29	absolutos	» 221 b » 26	absolutas
» 147 b » 14 ult.	ibidem	» 222 b » 6 ult.	itidem
» 149 b » 28	nihil fuisse	» 224 a » 19 ult.	nihil contrarii fuisse
» 149 a » 33	eoque	» 225 a » 18	eoque
» 149 a » 37	oratione	» 225 a » 23	orationem
» 149 b » 21	quoad	» 225 b » 9 ult.	praesentibus quoad
» 151 b » 3 ult.	causa	» 228 b » 1 ult.	coetus
» 151 b » 1 ult.	ut	» 229 a » 1	ex
» 152 b » 30	retinendi	» 230 a » 17	retinenda
» 153 a » 29	missa	» 230 b » 7 ult.	missam
» 153 a » 33	comparandi	» 230 b » 3 ult.	comparandis 4
» 153 b » 17	maiori	» 231 b » 1	muniri
» 154 b » 12	certaverit	» 232 a » 16 ult.	certavit
» 155 a » 13	industria	» 233 b » 14	industri

1 Hanc emendationem nunc addimus.

2 Aptius corrige dal quale ancora consti, che.

3 At lectio Main. potius sic explicanda: reverendo patre
domino Fagnani de Alteris Auius sacrae Congregationis tunc
secretariis.4 Male in nostra editione ex editione Main. legitur com-
parandi.

Pag. 155 a linea 21-22	convicto	Pag. 233 b linea 23	convicti
» 155 a » 28 ult.	quam	» 234 a » 2	quam
» 155 a » 5-4 ult.	Massiliam	» 234 a » 18 ult.	Massilia
» 155 b » 27 ult.	qui cum	» 234 b » 10	quicum
» 155 b » 13 ult.	eximia pietate	» 235 a » 8	eximiae pietatis
» 156 a » 10 ult.	offerent	» 235 b » 4 ult.	offerrent
» 156 a » 2 ult.	providit	» 236 a » 3	providet
» 156 a » 1 ult.	consultit	» 236 a » 4-5	consulti
» 156 b » 1	ardemus	» 236 a » 5-6	ardens
» 156 b » 36-37	laborentur	» 236 b » 2-3	laborarent (?)
» 156 b » 10 ult.	ideoque	» 236 b » 15 ult.	ideo, qui
» 157 a » 8-9	asceterii	» 237 a » 4	asceteris
» 157 a » 16 ult.	christianorum	» 237 b » 9	christianarum
» 157 b » 6	offendisset ob	» 237 b » 11 ult.	offendisset. Ob
» 157 b » 16	datori	» 237 b » 1 ult.	datore
» 157 b » 28	labefactaverat ad	» 238 a » 13	labefactaverat. Ad
» 157 b » 35	langore	» 238 a » 18	languore
» 158 b » 8	favore	» 239 b » 8	furore
» 158 b » 20	non	» 239 b » 20	nos
» 159 a » 9	providebam	» 240 a » 5 ult.	Providebam Dominum
» 159 a » 1 ult.	sententiae	» 241 a » 15	sententia
» 159 b » 29	laboribus	» 241 b » 1	laboribus fractus
» 159 b » 16 ult.	apparet	» 241 b » 14 ult.	appareret
» 160 a » 13	quo	» 242 a » 15	quod
» 163 a » 2 ult.	qui	» 247 a » 1 ult.	quibus
» 163 a » 1 ult.	fidem	» 247 b » 1	fidelem
» 163 b » 9	preces	» 247 b » 11	precibus
» 163 b » 5 ult.	id	» 248 a » 16 ult.	ad id
» 164 a » 30 ult.	studio	» 248 b » 11 ult.	studio
» 165 a » 17 ult.	quandocumque	» 250 b » 14-15	quandoque
» 165 b » 9	patentibus	» 250 b » 2 ult.	parentibus
» 167 a » 24	tractus	» 254 a » 6 ult.	tractu (?)
» 168 a » 22	incidit	» 255 a » 22	incipit
» 168 a » 37	madibus	» 255 a » 6 ult.	madidos
» 172 b » 21	commemorationem	» 262 a » 18-19	commemoratione
» 172 b » 2 ult.	demum	» 262 b » 25	decimum
» 173 b » 22 ult.	se offerret uno	» 264 a » 20-21	se offerret. Uno
» 174 a » 6	ambitionem sacculi au- scultavit	» 264 b » 5-6	ambitionem sacculi. Au- scultavit
» 174 b » 2	exhalans	» 265 a » 12 ult.	exhalans
» 175 a » 15 ult.	posset	» 266 b » 16 ult.	potest
» 176 a » 5	robore	» 267 b » 10 ult.	rubore
» 176 a » 12	libere	» 267 b » 2 ult.	liberao
» 176 a » 27	excreverat	» 268 a » 11 ult.	excrevit
» 176 a » 26 ult.	surrexerat	» 268 a » 10 ult.	surrexit
» 176 a » 7 ult.	caelesti	» 268 b » 11	caelestis
» 176 b » 31	exequendo	» 269 a » 6	exequendae
» 176 b » 12-11 ult.	cuius	» 269 a » 8 ult.	eius
» 177 a » 21	aegritudinis	» 269 b » 16 ult.	aegritudinibus
» 177 a » 26-27	constructo	» 269 b » 11-10 ult.	constructa
» 177 b » 2 ult.	quam	» 271 a » 15	quum
» 181 b » 35	caelesti	» 276 b » 5 ult.	caelestis
» 181 b » 7 ult.	virtutum	» 277 a » 17 ult.	virtutem
» 182 b » 9	aut	» 278 a » 25	semper autem
» 182 b » 13	virtutum	» 278 a » 29	virtutem
» 183 b » 10-11	dolorum	» 279 b » 4 ult.	dolorem
» 187 a » 14	ut	» 285 b » 11	eum ut
» 188 b » 40-41	supplicantibus	» 288 a » 2	supplicationibus

Pag.	189 b	linea 2-30	praefatis
189 b	1	ult. 31	quod
191 a	28	quod	supplicationi inclinati
192 b	24-27	supplicationi	aliqua
194 b	12	ult. aliquas	absolutas
198-199		absolutas	presbyter
199-200		presbyter	1784
201 a	20	ult. 1784	ob turbam
201 b	6	ob turbam	suffragetur
201 b	27	suffragetur	ad extracto
202 b	15	ult. ad extracto	cognoverint
203 b	11	ult. cognoverint	illius nimirum
203 a	14	illius nimirum	ad hoc ut sufficiat
203 b	32	ad hoc ut sufficiat	obtinere
203 b	16	ult. obtinere	Domino
204 b	11	Domino	satagimus
204 b	13	satagimus	ordinatus
204 b	19	ordinatus	ut serio
205 a	35	ut serio	habitationis
205 b	14	ult. habitationis	domus valetudinario sive archihospitali
206 a	28	ult. domus valetudinario sive archihospitali	In
206 b	91	In	ad centum
207 b	17	ult. ad centum	ac quarum
208 b	18	ult. ac quarum	quod ecclesias
209 b	33	quod ecclesias	quarum
209 a	27	ult. quarum	partes
210 b	1	partes	obtinentes
211 a	91	obtinentes	apponendi
211 a	27-28	apponendi	competentia
211 a	39	competentia	clausula
211 a	43	clausula	secundodictae
212 a	3-4	secundodictae	eiusdem
212 a	14	eiusdem	excogitabili
212 b	25	excogitabili	et cum
212 b	33	et cum	inherentibus
212 b	3	ult. inherentibus	reservatae
213 b	21	reservatae	a dignitatibus
213 b	12	ult. a dignitatibus	rationem
214 a	12	ult. rationem	ad rationem
214 a	9	ult. ad rationem	illos
215 b	2	illos	depositiones
216 a	1	depositiones	computandae
216 b	17	computandae	fructus, redditus et proventus ipsis ut praefertur applicatos et appropriatos
216 b	24	ult. eaque	easque
217 a	20	easque	st. solutionem
217 b	18	ult. st. solutionem	audiri
217 b	13	ult. audiri	super
218 a	19	super	resultante
218 a	9	ult. resultante	ad decanatum
220 a	26	et Recanatum	nono
221 a	19	ult. novo	unico
221 b	41	unico	quoad
222 a	17	ult. quoad	existentes
223 a	17-16	ult. existentes	

Pag.	222 b	linea 25-26	praefati
222 b	5	ult. 11 (?)	quod
223 a	28	supplicationi inclinati	aliqua
224 b	16	aliqua	absolutas
224 b	2-3	absolutas	presbyteris
224 b	9	presbyteris	1735 (?)
224 b	14	1735 (?)	obturberi
224 b	12	obturberi	suffragetur
224 b	9	ult. suffragetur	ab extracto
224 b	6	ult. ab extracto	cognoverit
224 b	25	illius laici nimirum	ad hoc sufficiat
224 b	23	ad hoc sufficiat	obtinere
224 b	21-22	in Domino	satagimus
224 b	24	satagimus	ornatus
224 b	12	ult. ornatus	et serio
224 b	18	et serio	habitationis oratorio
224 b	21	habitationis oratorio	domus, valetudinario sive archihospitali
224 b	6-5	ult. domus, valetudinario sive archihospitali	Id
224 b	3	Id	centum
224 b	3	centum	quarum
224 b	15	quarum	quoad ecclesias
224 b	24	quoad ecclesias	quorum
224 b	13	quorum	pares
224 b	9	ult. pares	obtinentes
224 b	3	ult. obtinentes	apponendo
224 b	6	apponendo	competentibus
224 b	17	competentibus	clausula
224 b	21	clausula	secundodicta
224 b	5	ult. secundodicta	in eiusdem
224 b	6	in eiusdem	inexcogitabili
224 b	5	inexcogitabili	cum
224 b	12	cum	inherentibus
224 b	5	inherentibus	reservatae
224 b	13	reservatae	ac dignitatibus
224 b	9	ac dignitatibus	ad rationem
224 b	8	ult. ad rationem	et ad rationem
224 b	4	ult. et ad rationem	illos et illas
224 b	22	illos et illas	dispositiones
224 b	5	dispositiones	computandae, fructus, redditus et proventus ipsis ut praefertur applicatos et appropriatos
224 b	5	computandae, fructus, redditus et proventus ipsis ut praefertur applicatos et appropriatos	aeque
224 b	2	ult. aeque	easdem
224 b	4	ult. easdem	solutionem
224 b	17	solutionem	audiri
224 b	23	audiri	super
224 b	13	super	resultante
224 b	15	resultante	ad decanatum
224 b	7	ad decanatum	nono
224 b	6	nono	unico
224 b	20	ult. unico	quae ad
224 b	17	ult. quae ad	existentem
224 b	16	ult. existentem	

Pag.	222 b	linea 27	ult. respective
222 b	9	ult. ius	nec illo
223 a	8	nec illo	praesentis
223 b	1	ult. praesentis	duas
224 a	27	ult. duas	praesentibus
224 a	3	ult. praesentibus	validatis
224 b	14	validatis	ut infra
225 a	37	ut infra	ac uti
225 b	12	ac uti	ampliare
227 a	26	ampliare	quod
230 a	13	quod	impertitas
231 b	8	impertitas	ut ipse
231 b	23	ult. ut ipse	praesentis
231 b	10-9	ult. praesentis	habitationi dicti
231 b	9	ult. habitationi dicti	insertis
234 a	27	insertis	aliquae presbyteri
235 a	22-23	aliquae presbyteri	varietates
236 a	19	varietates	in quibuscumque
238 a	20	in quibuscumque	domus
237 a	9	ult. domus	ut
238 b	5	ut	quem
238 b	7	quem	sicuti
238 b	17	sicuti	auditores
239 a	11	auditores	afficiant
239 a	12	afficiant	exceptionis
239 a	31	ult. exceptionis	tenore
240 a	11	ult. tenore	plenius continetur
240 a	9	ult. plenius continetur	porrectis
240 a	2	ult. porrectis	quam
240 b	7	quam	nostrum
240 b	17	nostrum	qua
240 b	99	qua	ac
240 b	12	ult. ac	electionum confirmare
241 a	26	ult. electionum confirmare	seu impressis
242 b	10	ult. seu impressis	aprilis
242 b	2	ult. aprilis	remissa
243 b	29	remissa	remissa
244 a	23	remissa	regum
245 b	16	regum	convertant
248 a	30	convertant	Iuravit
248 a	35	Iuravit	parochialium
249 b	21-22	parochialium	ut iidem
249 b	25	ut iidem	annos
249 b	29	ult. annos	gaudent
249 b	22-21	ult. gaudent	qui post
250 a	21	qui post	priores provinciales
250 a	25-26	priores provinciales	tam
250 b	32	ult. tam	conficere consolatium
251 a	9	conficere consolatium	a die
251 a	28	a die	dominorum
251 a	37	dominorum	numerus
252 b	27	numerus	cathedra aliqua
252 b	28	ult. cathedra aliqua	ac revera
252 b	22	ult. ac revera	

Pag.	344 a	linea 3	respective competebat
344 a	23	iuris	nec illi
344 a	3	ult. nec illi	praefatis
346 a	2	praefatis	tres
346 b	6	tres	praefatis
346 b	13	ult. praefatis	validitatem
347 a	5	validitatem	et ut infra
348 a	15	et ut infra	uti
348 b	18	uti	ampliata
352 a	17	ampliata	quoad
356 a	20	quoad	impertitas collectis
358 b	16	impertitas collectis	ut ipse habeat
359 a	15	ut ipse habeat	praefatis
359 a	11	ult. praefatis	ullius habitationis, sed dicti
359 a	11	ult. ullius habitationis, sed dicti	insertis habentes
363 a	5	insertis habentes	aliosque presbyteros
364 b	17	aliosque presbyteros	varietate
368 a	11	ult. varietate	in quibus cuiuscumque
368 a	10	ult. in quibus cuiuscumque	domui
368 a	18	ult. domui	et
370 a	5	et	quam
370 a	7	quam	sicque
370 a	18	sicque	auditor
370 b	1	ult. auditor	officiant
371 a	1-2	officiant	exceptiones
371 a	13	ult. exceptiones	tenores
373 a	15	ult. tenores	(?)
373 a	13	ult. (?)	porrecto
373 a	5	ult. porrecto	iam
373 b	3	iam	novum
373 b	13	novum	quae
373 b	25	quae	separatis ac
374 a	6	separatis ac	electionum confirmatio ¹
374 b	11	electionum confirmatio ¹	seu exemplis etiam impressis
377 a	2	seu exemplis etiam impressis	maili (?)
377 a	10	maili (?)	remissae
378 a	11	ult. remissae	remissae
378-79 a	17	remissae	regnum
381 a	1	ult. regnum	convertantur
385 b	24	convertantur	Iuravi
385 b	14	ult. Iuravi	parochiarum
387 b	5	ult. parochiarum	ut iisdem quibus ali
387 b	2	ult. ut iisdem quibus ali	annis
388 a	16	annis	gaudeant
388 a	24	gaudeant	post
388 b	25	post	prioris provincialis
388 b	29-30	prioris provincialis	qui tam
389 b	17	ult. qui tam	adire consulatium
390 a	26	adire consulatium	vel a die
390 b	1	vel a die	dominium
390 b	10	dominium	munera
392 b	4	ult. munera	cathedram aliquam
393 a	15	cathedram aliquam	ac ut revera
393 a	21	ac ut revera	

¹ Vel legi possit electiones confirmare.

Pag. 253 b linea 18 ult. infirmitatis	Pag. 394 b linea 8-7 ult. infirmitati
» 254 a » 2 ult. agiter	» 395 b » 18 ult. agiter
» 257 b » 11 legitime	» 399 b » 20 legitimae
» 257 b » 14 sessionem	» 399 b » 23 sessionem
» 260 a » 24 longitudinem	» 402 b » 4 ult. dictam longitudinem
» 261 b » 1 mula	» 404 a » 11 ult. mularum
» 261 b » 20 ult. provinciali	» 404 b » 18 a provinciali
» 263 a » 17 ult. secum	» 405 a » 1 ult. secus
» 266 a » 17 ult. praedictorum	» 410 b » 1 praedictorum nomina
» 266 b » 16 ult. dies enim	» 411 a » 15 dies etiam
» 267 b » 6 ult. ediderit	» 412 a » 9 ult. ederit
» 268 a » 5 ult. subvenit	» 413 a » 2-3 subvenerint
» 269 b » 7 ult. sermone	» 414 b » 14 sermonem
» 270 a » 20-21 mysterium	» 414 b » 8 ult. mysterii
» 270 a » 24 ult. et sicut	» 415 a » 13 et sive
» 270 a » 8 ult. familiae	» 415 a » 19 ult. familiam
» 270 b » 32 intra	» 415 b » 19 infra
» 270 b » 44 iuxta	» 415 b » 16 ult. iusta
» 270 b » 8 ult. renunciare	» 415 b » 6 ult. vel renunciare
» 271 a » 24 iuxta	» 416 a » 23 iusta
» 271 a » 29 contributione	» 416 a » 31 contributione adiuvetur
» 271 a » 33 alter	» 416 a » 35 aliter
» 272 b » 25 puniatur	» 418 a » 2-3 puniat
» 273 a » 11-10 ult. utuntur	» 419 a » 1 utantur
» 274 b » 2 pro	» 420 a » 10 pro ea
» 276 a » 19 ut si	» 422 a » 4 et si
» 277 a » 28 ult. etsi	» 423 a » 8 ult. at si
» 277 b » 8 ult. emanata	» 423 b » 13-14 emanatas
» 278 b » 9 ult. et	» 425 a » 8 ult. ei
» 279 b » 3 exempti	» 426 a » 8 exemplis
» 279 b » 24-25 quod a gubernio	» 426 b » 16 ult. quod gubernio
» 280 a » 3 ipsemet	» 426 b » 22 ipsemet
» 281 b » 18 ult. docuerit	» 429 a » 10-11 docuerint
» 281 b » 18 ult. studuerit	» 429 a » 15 studuerint
» 282 b » 15 distinguatur	» 430 a » 10 distinguantur
» 292 b » 7-6 ult. designanter	» 430 b » 5-6 designantur
» 283 b » 21 ult. collegis	» 431 b » 23 collegis
» 284 a » 23 initium	» 432 a » 15 initium
» 285 a » 21 religionibus	» 433 b » 1 regionibus
» 285 b » 3-4 bibliothecarii	» 433 b » 1 ult. bibliothecario
» 286 a » 5-6 expositae sunt	» 434 b » 9 exposita sunt
» 286 a » 17 unitatis	» 434 b » 20 unitas
» 286 b » 23 ult. causa	» 435 b » 12 casu
» 287 a » 15 propterea	» 435 b » 1 ult. praeterea
» 287 a » 34 generalis	» 436 a » 18 generales
» 287 a » 14 ult. generalis	» 436 a » 7 ult. generales
» 287 b » 29 ult. quae	» 436 b » 9 ult. quae
» 288 a » 22 ult. unaquaque	» 437 b » 11 unaquaque
» 288 a » 14 ult. possit et quod	» 437 b » 22 possit quod
» 288 b » 14 eiusdem	» 437 b » 1 ult. eadem
» 289 a » 7 prima	» 438 b » 13 primo
» 289 a » 29 ult. gratia	» 438 b » 2 ult. gratiae
» 289 b » 30 ult. et quae	» 439 b » 16 et quod
» 290 a » 8 erant	» 440 a » 2 erunt
» 290 a » 25 ult. servatur	» 440 a » 10 ult. servetur
» 291 b » 2 ult. idem	» 442 b » 15 item
» 292 a » 15-14 ult. attendatur	» 443 a » 14 ult. attendatur
» 292 b » 6 tunc	» 443 a » 15 ult. si par numerus, tunc

Pag. 293 b linea 40-41 decidenter	Pag. 444 b linea 1 ult. decidentur
» 293 b » 13 ult. in sexennium	» 445 a » 12 in sexennium celebratur capitulum electivum
» 294 a » 20 stante	» 445 a » 4 ult. instante
» 294 a » 4 ult. casu	» 445 b » 7 ult. casus
» 294 b » 13 praepositas	» 446 a » 8-9 propositas
» 294 b » 16 definitoris	» 446 a » 11 definitorii
» 295 a » 9 et posset	» 446 b » 20 et possent
» 295 a » 38-39 in ecclesia	» 446 b » 2-1 ult. in ecclesiam
» 295 b » 5-6 definitori	» 447 a » 14 ult. definitore
» 297 a » 8 ult. in	» 449 b » 14 ult. uti
» 297 b » 2 designato	» 449 b » 5 ult. designatum
» 298 a » 17 privationis	» 450 b » 28 privationis et inhabilitatis
» 300 a » 2 quae in his	» 453 a » 22 quae bis
» 300 a » 24 ult. quam	» 453 b » 19 quin
» 300 a » 3 ult. delegatus	» 453 b » 9 ult. delegans
» 303 a » 15 ult. elegerit	» 457 b » 18 ult. elegerint
» 303 b » 26 facto	» 458 a » 21 facta
» 305 b » 21 ult. ministro	» 461 a » 7 ministrum
» 306 a » 4 ult. quae leges	» 461 b » 10 ult. quod leges
» 307 b » 34-35 opponant	» 463 b » 17 apponant
» 307 b » 27 ult. incipit	» 463 b » 27 qui incipit
» 307 b » 1 ult. visitando	» 464 a » 6 visitandae
» 308 a » 5 qualibet	» 464 a » 11 quolibet
» 308 a » 14 ult. praelatus	» 464 b » 11 praelatis
» 308 a » 1 ult. multa	» 464 b » 25 multi
» 308 b » 5 ademptum	» 464 b » 18 adeptum
» 308 b » 22 ult. debitorum	» 465 a » 25-26 delictorum
» 309 a » 29 invenient	» 465 b » 27 invenientur
» 311 a » 3 omissus	» 468 a » 17 remissus
» 312 a » 33 commissarii	» 469 b » 16 visitatio commissarii
» 313 a » 16 ult. suis muneris	» 471 a » 14 sui muneris
» 314 a » 14 fuerit	» 472 a » 12 fuerint
» 316 a » 16 ult. qui bonorum	» 475 a » 27 qui post bonorum
» 316 b » 18 ult. segregata	» 475 b » 21 segregatae
» 317 a » 1 con-magistros	» 475 b » 10 ult. con-magistrum
» 317 a » 27 ult. alia	» 476 a » 21 ult. in alia
» 317 b » 15 perdat	» 476 b » 19 pendat (?)
» 318 b » 30 ult. religione	» 478 a » 19 ult. regione
» 318 b » 25 ult. informantes	» 478 a » 14 ult. informans
» 318 b » 20 ult. scribanturque	» 478 a » 11-10 ult. scribaturque
» 319 a » 10 ult. accedere	» 479 a » 13 excedere
» 319 b » 22 quod	» 479 a » 5 ult. quos
» 319 b » 4 ult. illius, sicut et laici	» 479 b » 12 ult. illis, sicut et laicis
» 320 a » 33 ne recipiatur	» 480 a » 17 nec recipiatur
» 320 a » 17 ult. post octavam	» 480 a » 15 ult. post octavum
» 320 a » 5 ult. sit	» 480 a » 4 ult. sit accessus
» 320 b » 11 ult. Propterea	» 480 b » 4 ult. Praeterea
» 321 a » 20 praevia	» 481 a » 23-24 praevia
» 321 a » 29 distractus	» 481 a » 32 deputatus (?)
» 321 a » 41 hoc	» 481 a » 4 ult. hac
» 321 b » 3 saltem	» 481 b » 24 saltem per annum
» 321 b » 4-5 mittantur ad	» 481 b » 25 mittantur et ad
» 322 a » 36 alia	» 483 a » 2 ult. alia
» 322 a » 42-43 efficaces	» 483 b » 5-6 efficacia
» 323 b » 19 abbas	» 484 b » 10 ult. abbas
» 323 b » 20 secretarii	» 484 b » 9 ult. secretarius
» 324 a » 15 ult. barbaris	» 486 a » 16 a barbaris

Pag. 324 a	linea 12-11 ult.	designandum
» 326 b	» 5	habita
» 324 b	» 24	plurium
» 325 b	» 6	vacationes
» 325 b	» 17	constitutionibus
» 326 a	» 22 ult.	regula
» 326 a	» 4 ult.	cancellarii
» 327 a	» 31	porrexerint
» 327 a	» 35	generalis
» 327 b	» 17-18	praescribunt
» 327 b	» 28	continuae
» 328 a	» 7-8	decesserint
» 328 a	» 16-19	excussa
» 328 a	» 25	praecipuae
» 328 a	» 30 ult.	solitae
» 328 a	» 27-28 ult.	de genere
» 328 a	» 28 ult.	aliquam
» 331 a	» 11 ult.	definiri
» 331 b	» 21	sibi
» 335 a	» 1	solemne
» 335 a	» 21 ult.	aliasque
» 336 a	» 15 ult.	et quarum
» 337 b	» 21	erogari
» 339 b	» 11	in parendo
» 339 b	» 12 ult.	promereri
» 341 a	» 21 ult.	approbari
» 342 a	» 6 ult.	loquantur
» 342 b	» 1	culpa
» 342 b	» 4-6	aut ipsi
» 342 b	» 21	aliis
» 342 b	» 83	quod
» 343 a	» 20 ult.	oblata
» 343 a	» 9 ult.	extrahi
» 343 b	» 12	provinciae
» 343 b	» 24	hae omnes
» 343 b	» 29-30	necessarii
» 344 a	» 15	et ordinarii
» 344 a	» 27 ult.	licet
» 344 a	» 2 ult.	manus
» 344 b	» 35	instructa
» 345 a	» 16-17	redditori
» 345 a	» 42	dabuntur
» 345 b	» 30 ult.	sibi
» 345 b	» 14 ult.	sibi
» 346 a	» 24 ult.	praesentabunt
» 348 a	» 25-26	prorogata
» 348 a	» 32-33	docentur
» 348 a	» 41	est trahet
» 348 a	» 20 ult.	oppugnanda
» 348 b	» 15	si nimirum
» 349 a	» 6	possit
» 349 a	» 27	habitatione
» 349 a	» 39-40	Virginis
» 349 b	» 29 ult.	et
» 350 a	» 5	sepositio
» 350 b	» 3	quacumque
» 350 b	» 32	expresso consensu
» 351 b	» 14 ult.	huius

Pag. 486 a	linea 19	designando
» 486 a	» 8 ult.	habita
» 486 b	» 12-13	plurimum
» 488 a	» 6	vagationes
» 488 a	» 16	a constitutionibus
» 489 a	» 20	regulae
» 489 a	» 10 ult.	cellerarii
» 490 a	» 6 ult.	perrexerint
» 490 a	» 2 ult.	generali
» 491 a	» 1	praescribuntur
» 491 a	» 11	continue
» 491 b	» 10	discesserint
» 491 b	» 21	excusa
» 491 b	» 27	praecipue
» 491 b	» 3 ult.	solutae
» 492 a	» 1	se gerere
» 492 b	» 18	aliqua
» 496 b	» 8 ult.	definire
» 497 a	» 26	ut sibi
» 502 b	» 9	solemnes
» 503 a	» 18	aliasque
» 505 b	» 21	ad quarum
» 506 b	» 3 ult.	et erogari
» 510 a	» 12	in non parendo
» 510 b	» 15	promereri
» 512 b	» 12 ult.	approbati
» 514 a	» 7 ult.	loquantur
» 514 a	» 2 ult.	culpa
» 514 b	» 2	ut ipsi
» 514 b	» 18	alios aliis
» 514 b	» 29	quam
» 515 b	» 22	oblatis
» 515 b	» 16-15 ult.	extrui
» 516 a	» 4	nec provinciae
» 516 a	» 15	quae hae omnes
» 516 a	» 20	necessarii
» 516 b	» 18 ult.	ordinarii
» 517 a	» 9	sic et
» 517 a	» 13 ult.	aures (?)
» 517 b	» 22	instructi
» 518 a	» 23	reddituros
» 518 a	» 1 ult.	dabantur
» 519 a	» 14	tibi
» 519 a	» 30	tibi
» 519 b	» 6 ult.	praesentabuntur
» 522 a	» 4 ult.	roborata
» 522 b	» 4	docent
» 522 b	» 9	et trahet
» 522 b	» 21 22	oppugnandae
» 523 a	» 10	si nimirum
» 523 b	» 21-22	possint
» 523 b	» 7 ult.	habitationi
» 524 a	» 5	Virgini
» 524 b	» 28	quoad
» 525 a	» 15	seposito
» 525 b	» 17 ult.	quamque
» 526 a	» 11	expressum consensum
» 527 b	» 18	(?)

Pag. 352 a	linea 20	seu
» 352 a	» 10 ult.	perseverent
» 352 a	» 9 ult.	sum
» 352 b	» 30-29 ult.	reperientur
» 353 b	» 39	istorum
» 354 a	» 15	easque
» 354 a	» 23	dedicatur
» 354 b	» 37	peragant
» 354 b	» 4 ult.	ibidem
» 355 a	» 29	hocque
» 355 a	» 8 ult.	Collectoribus
» 355 b	» 32	huius
» 356 a	» 6 ult.	suis
» 356 b	» 13-14	tam eidem Leopoldo moderno quam pro tempore existentibus archiepiscopis Salisburgen
» 356 b	» 23	removendam
» 356 b	» 39	facultatum
» 357 a	» 25	meritorum
» 357 b	» 23-24	nomine
» 358 b	» 19	voces
» 358 b	» 26	definitorium
» 358 b	» 30	facile
» 359 a	» 16	dicti
» 359 b	» 21	Congregationis
» 359 b	» 26	concurrentibus
» 360 a	» 37	dicti
» 363 a	» 29 ult.	concessis
» 363 a	» 4 ult.	et alium
» 363 b	» 19	correctione
» 363 b	» 21 ult.	ad omnium
» 364 b	» 13	opera
» 367 a	» 17 ult.	venerata
» 369 b	» 10	deleri
» 369 b	» 39	cuiuscumque
» 370 b	» 26	regis
» 370 b	» 40	gubernentur
» 370 b	» 5 ult.	dicto
» 370 b	» 3 ult.	regis
» 371 a	» 8	praedictae
» 371 a	» 38	uti fuerunt
» 371 a	» 42	vacamus
» 371 b	» 26 ult.	mores
» 371 b	» 22 ult.	potuimus
» 372 a	» 25-24 ult.	congregationis
» 375 a	» 13 ult.	quae
» 376 b	» 18 ult.	ab ipsis
» 377 a	» 17	erigendarum
» 378 a	» 8	adversus illos
» 378 b	» 31	quod olim
» 378 b	» 12 ult.	illique
» 378 b	» 1 ult.	sic
» 378 b	» 24	reditibus
» 380 a	» 40	ne absolvitur

Pag. 528 a	linea 8	ceu
» 528 a	» 2 ult.	perseveret
» 528 a	» 1 ult.	sub
» 528 b	» 1 ult.	reperietur
» 530 a	» 15 ult.	istarum
» 530 b	» 18 ult.	eisque
» 530 b	» 10 ult.	dedicetur
» 531 b	» 23	peragere
» 532 a	» 5	itidem
» 532 a	» 11 ult.	haecque
» 532 b	» 24	collectoribus
» 533 a	» 15	Burani (?)
» 534 d	» 18 ult.	a suis
» 534 b	» 2-4	tam eiusdem Leopoldi moderni quam pro tempore existentium archiepiscoporum Salisburgen-sium
» 534 b	» 12	renovandam
» 534 b	» 11 ult.	facultates
» 535 b	» 8	meritis
» 536 a	» 10 ult.	minime
» 537 b	» 1 ult.	vices
» 538 a	» 7-8	definitorium 1
» 538 a	» 12	facili
» 538 b	» 24	sicut dicti
» 539 b	» 11 ult.	Congregationis proposita
» 539 b	» 6 ult.	concurrentes
» 540 b	» 18	sicut dicti
» 545 b	» 15	concessa
» 545 b	» 1 ult.	ad alium
» 546 a	» 23	correctioni
» 546 b	» 12	ac omnium
» 547 b	» 13 ult.	operantes
» 552 a	» 3 ult.	veneratam
» 556 a	» 4	delere
» 556 a	» 9 ult.	cuiuscumque
» 557 b	» 8 ult.	regio
» 558 a	» 9	gubernantur
» 558 a	» 7 ult.	dicti
» 558 a	» 5 ult.	regio
» 558 b	» 7	praedictis
» 558 b	» 5 ult.	usi fuerunt
» 558 b	» 1 ult.	vacuamus
» 559 b	» 13 ult.	morum
» 559 b	» 9 ult.	possumus
» 560 b	» 18	congregationi
» 564 b	» 5 ult.	quo
» 567 a	» 25	ab ipsis gestantur
» 567 b	» 12	erigendarum gestari solita
» 569 a	» 10	adversus illas
» 570 a	» 16	quoad olim
» 570 b	» 2	illisque
» 570 b	» 13	sicque
» 571 b	» 18 ult.	reditibus
» 572 b	» 28	ne absolvitur

Pag. 380 b linea 43	syllabarum . . . *	Pag. 573 b linea 18	syllaborum
" 380 b " 45	sit	" 573 b " 20	sint
" 380 b " 51	ceterorum	" 573 b " 26	exterorum
" 382 b " 26 ult.	intendimus	" 577 a " 5	intendemus
" 382 b " 6 ult.	ablatio	" 577 a " 22	amisso
" 383 b " 13	praecceptum	" 578 a " 13	prohibitum (?)
" 384 a " 4 ult.	desponsae	" 579 b " 9	desponsatae (?)
" 385 b " 17	Primo	" 581 a " 25	Pro
" 385 b " 2 ult.	Quoniam monachi	" 581 b " 20 ult.	Quoniam autem, sicut monachi
" 386 b " 20 ult.	reditum	" 583 a " 19	reddituum
" 391 b " 6	ut infra	" 589 b " 5	et ut infra
" 391 b " 33	et provinciae	" 589 b " 13 ult.	provinciae
" 393 b " 15-14 ult.	cuiuscumque	" 592 b " 13	quibuscumque
" 394 a " 41	deleri	" 593 b " 18	delere
" 394 b " 20 ult.	1784	" 595 a " 9	1785
" 395 a " 8	possit post	" 596 a " 17 ult.	possit, nisi post
" 395 b " 30	cum initium	" 596 b " 10	cui initium
" 396 b " 14 ult.	amplius	" 596 b " 5 ult.	ampliamus
" 396 a " 15-16	extrahatur	" 597 a " 26	extrahantur
" 396 a " 41	recitatae	" 597 b " 13	reitate
" 396 a " 46	ac ipsius	" 597 b " 20	ad ipsius
" 396 a " 6-5 ult.	cognoverint	" 597 b " 3 ult.	cognoverit
" 396 b " 25	immune	" 598 a " 14 ult.	immuni
" 396 b " 26-27	deputanda	" 598 a " 12 ult.	deputandae
" 396 b " 45	definitionibus	" 593 b " 9	defensionibus
" 397 a " 32 ult.	apostolicarum	" 599 a " 6 ult.	et apostolicarum
" 397 a " 31 ult.	solae	" 599 a " 4 ult.	sola
" 398 b " 13-12 ult.	hospitalia	" 602 a " 12	hospitalis
" 400 a " 10 ult.	ipsi	" 604 b " 14	ipsi habeant
" 407 a " 29	persuadeat	" 613 b " 12 ult.	persuadeant
" 409 b " 6-7	includatur	" 617 a " 11-12	includantur
" 412 b " 26-25 ult.	altare	" 621 b " 1	abbate (?)
" 418 a " 8-7 ult.	visitatione	" 629 a " 26	visitationem
" 421 b " 20	monasterii	" 633 b " 18	monasterii scribant
" 421 b " 26	officium	" 633 b " 24	cuius officium
" 422 a " 8	ut	" 634 a " 20	uti
" 424 b " 17	in iussu	" 637 b " 28	sine iussu
" 427 b " 33	pone hos	" 642 a " 7	post hos
" 432 b " 4	canet	" 648 b " 25	cantent
" 433 b " 16 ult.	litteris	" 650 b " 17	litteras
" 439 a " 2 ult.	infirmas	" 658 a " 2 ult.	infimas
" 439 b " 8	in	" 658 b " 6	ad
" 442 b " 23 ult.	desiderant	" 663 b " 3	desiderent
" 443 a " 11 ult.	et iniuncto	" 664 b " 1	ex iniuncto
" 443 a " 6 ult.	acceperimus	" 664 b " 6	acceperimus
" 443 b " 14	praecipuae	" 664 b " 16 ult.	praecipue
" 445 b " 33 ult.	auditoris	" 668 a " 19 ult.	auditorio
" 446 a " 15	nostri deputavimus	" 668 b " 11 ult.	deputaverimus

CONTINUATIO PONTIFICATUS CLEMENTIS XII

CLEMENTIS XII

CONSTITUTIONES

Ab anno quinto pontificatus ipsius et deinceps.

An. C. 1734 **C**LEMENS XII, quem in Romanum Pontificem electum diximus die XII Iulii MDCCXXX, quindecim peractis promotionibus, XXXV creavit cardinales. Sedit in pontificatu annos novem, menses sex, dies vigintiquatuor. Obiit vero die VI februarii MDCCXL. Cuius corpus primum ad S. Petrum delatum, postea in Lateranensi basilica tumulatum est in monumento quod sibi vivens extruxerat. Vacavit sedes menses sex, dies undecim.

CXL.

Ut omnes conventus provinciarum Peruntinae et Chilensis Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini in possessionem privilegiorum, in qua usque modo fuerunt, deinceps absque ulla alteratione permaneant, etiamsi octo

Bull. Rom. — Vol. XXIV.

religiosos de familiâ non habeant, non obstantibus litteris Pauli V, quibus huiusmodi domos suppressi iuebatur. An. C. 1734

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii Bernardus Davila, frater expressus Ordinis Praedicatorum in sacra theologia magister, et pro sua Peruntina provincia procurator, et Didacus Salinas et Cabrera, frater pariter expressus Ordinis Eremitarum S. Augustini, in eadem sacra theologia magister, assistens generalis Hispaniarum, ac pro Peruntina et Chilensi provinciis itidem procurator, quod in vastissimis Americae meridionalis regionibus dictae provinciae plures reperiuntur regulares conventus fundati vel in locis a civitatibus valde remotis vel in oppidis parvis et miserrimis, qui non alio fine illic sunt fundati, quam ut

Conventus Ordinis Praedicatorum et Eremitarum S. Augustini in provincia Peruntina et Chilensi in America, quavis tres dumtaxat religiosos de familiâ alerent, fruebantur privilegia ceterarum domorum regularium.

spirituali christifidelium ibidem commo-
rantium utilitati inserviant. Idem etiam
accidit in aliis conventibus, qui dicun-
tur prioratus, pro Indorum christifide-
lium assistentiâ ac instructione prectis,
qui solum ex tribus provinciis supra
relatis sunt in provinciâ Peruntinâ eo-
rumdem Ordinum. Praedicti vero con-
ventus, ut plurimum, sunt pauperrimi, et
consequenter nec habent nec alere pos-
sunt nisi dumtaxat sex, quinque, quatuor,
aut tres religiosos de familiâ, cum qui-
bus et spiritualibus fidelium huiusmodi
indigentiis abunde providetur et disci-
plinæ regularis sequela, quoad posse,
conservatur. Quibus de causis, tam ex
constitutionibus seu statutis Ordinis,
apostolicâ confirmatione roboratis, quam
ex inconcussâ inveteratâque dictarum
provinciarum praxi, omnibus domorum
seu conventuum regularium usque modo
privilegiis, eorumque priores seu prae-
lati canonice electi voce activâ in capi-
tulis provincialibus eorumque electioni-
bus gaudebant.

Paulus vero V
locavit eos sup-
primi conventus
in quibus, nolo
saltem religiosi
ali non possint,
mandati huius
executionem e-
piscopis com-
mittens.

§ 2. Anno autem MDCXI, die XXI septem-
bris, a felicis recordationis Paulo V prae-
decessore nostro quaedam litterae in
simili formâ Brevis expeditae emanarunt,
per quas statuebatur quod conventus
provinciarum Americae, qui numerum
saltem octo religiosorum alere non pos-
sunt, supprimerentur, et religiosi in illis
residentes ad alios conventus, ubi regu-
laris vigeret observantia, transferrentur;
committendo earum executionem arbitrio
episcoporum illarum partium, si ipsis
pro divini cultus augmento et regularis
disciplinae observantiâ expedire videretur,
eorum super hoc conscientiam
onerando.

Sed quamvis
ut supra locavit
factum nunquam
fuerit salis, ex
mente quoque
episcoporum,
qui ea dixerant

§ 3. Sed nunquam usque modo rela-
tae litterae a dictis episcopis executioni
mandatae fuerunt, imo retroactis annis
tunc existens archiepiscopus S. Fidei

novi regni Granatensis tunc etiam exi-
stantibus S. R. E. cardinalibus Congre-
gationis negotiis et consultationibus e-
piscoporum et regularium praepositae
per peculiare litteras ipsis directas
retulit impossibile prorsus fore ad ea-
rum executionem devenire: et certe per
centum vigintiduos annos eam haud
omisissent, si dictas litteras aut redu-
cendas ad praxim vel convenientes illic
iudicassent, quum ipsis tam serio et
sub conscientiae gravamine earumdem
executio fuisset demandata. Porro, post
centum fere annos a praedictarum litte-
rarum expeditione, in unâ aut aliâ
provincia aliqui particulares religiosi
(personarum exterarum sulti patrocinio),
ob personales vitiatosque fines, earum
executionem demandarunt, non quoad
conventuum suppressionem, aut quoad
alios effectus in eisdem litteris conten-
tos, sed solum quoad finem excludendi
a suffragio activo in capitulo provinciali
eiusque electionibus priores seu prae-
latos conventuum octo religiosos de
familiâ non habentium; illosque de facto
saepius excluderunt, maximo cum scan-
dalo et pacis regularis iacturâ: ut fre-
quenti experientiâ compertum est, ex
eiusmodi litterarum executione ingentia
ferme pullulare damna, cum illarum
observantia demandetur solum quoad
vocalium exclusionem, et hoc ipsomet
tempore celebrationis capituli, aut im-
mediate ante, nimirum quando prae-
tendentes agnoscunt, se, votum ferentibus
vel non ferentibus dictis prioribus, posse
includi vel excludi, consequenterque
solum tendat ad turbendam provincia-
rum pacem et ad fovendas continuas
inter religiosos discordias, vel ad vali-
dandam vel annullandam ad proprium
nulum et libitum electionem, ut memo-
ratus S. Fidei archiepiscopus eidem
Congregationi cardinalium retulit. Et ex

non exequenda;
nonnulli tamen
ad privandos il-
larum domorum
priores voce
activâ in capi-
tulis provincia-
libus eadem e-
xsequi vellunt.

hoc sequitur quod praedictarum litte-
rarum executio modo dicto plus damni
quam utilitatis dictis provinciis afferat;
et, si quoad suppressionem conventuum
in usum adducitur, in maximam dicto-
rum fidelium perniciem redundaret.

Pontifex illis
conventibus an-
tiqua iura et
privilegia con-
fermat.

§ 4. Cum autem, sicut eadem expo-
sitio subiungebat, ipsi exponentes, quo
fraudibus malitiisque via praecludatur,
et conventuum indemnitati et capitulo-
rum religiosorumque quieti consulatur,
opportune in praemissis a nobis provi-
deri et ut infra indulgeri summopere
desiderent: nos, ipsos exponentes spe-
cialibus favoribus et gratiis prosecui
volentes, et eorum singulares personas
a quibusvis excommunicationis, suspen-
sionis et interdicti, aliisque ecclesiasti-
cis sententiis, censuris et poenis, a iure
vel ab homine, quavis occasione vel
causâ latis, si quibus quomodolibet in-
nodatae existunt, ad effectum praesen-
tium dumtaxat consequendum, harum
serie absolventes et absolutas fore cen-
sentes, supplicationibus eorum nomine
nobis super hoc humiliter porrectis in-
clinati, ut omnes supradicti conventus
in possessionem privilegiorum, in qua
usque modo fuerunt, deinceps absque
ullâ alteratione permaneant, etiam si
octo religiosos de familiâ non habeant
aut possint alere, eorumque priores seu
praelati legitime electi voce activâ in
capitulis provincialibus aliisque electio-
nibus sicut antea poliantur et gaudeant,
et eodem prorsus modo priores con-
ventuum Indorum, auctoritate apostoli-
câ, tenore praesentium, indulgemus.

Hasce litteras
perpetuo vali-
duras.

§ 5. Decernentes, easdem praesentes
litteras firmas, validas et efficaces exi-
stere et fore, suosque plenarios et in-
tegrus effectus sortiri et obtinere, et
illis, ad quos spectat et pro tempore
spectabit, in omnibus et per omnia ple-
nissime suffragari, et ab eis respective

inviolabiliter observari, sicque in prae-
missis, per quoscumque iudices ordina-
rios et delegatos, etiam causarum pa-
latii apostolici auditores, indicari et
definiri debere, ac irritum et inane si
secus super his a quoquam, quavis au-
ctoritate, scienter vel ignoranter, con-
tingerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praefati Pauli
et aliis Romanorum Pontificum praede-
cessorum nostrorum litteris, per quas
determinatus numerus religiosorum in
monasteriis praefinitur, aliisque consti-
tutionibus et ordinationibus apostolicis,
necnon provinciarum, Ordinum et con-
ventuum huiusmodi, etiam iuramento,
confirmatione apostolicâ, vel quavis fir-
mitate aliâ roboratis, statutis et con-
suetudinibus, privilegiis quoque, indul-
tis et litteris apostolicis in contrarium
praemissorum quomodolibet concessis,
confirmatis et innovatis; quibus omni-
bus et singulis, illorum tenores prae-
sentibus pro plene et sufficienter ex-
pressis et de verbo ad verbum insertis
habentes, illis aliâs in suo robore per-
mansuris, ad praemissorum effectum,
hac vice dumtaxat, specialiter et ex-
presse derogamus; ceterisque contrariis
quibuscumque.

Obstantibus
derogatur.

§ 7. Volumus autem ut earumdem
litterarum transumptis, seu exemplis,
etiam impressis, manu alicuius notarii
publici subscriptis, et sigillo personae
in ecclesiasticâ dignitate constitutae mu-
nitis, eadem prorsus fides adhibeatur,
quae ipsis praesentibus adhiberetur si
forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
fidem adhibet.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die XIX iulii
MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 19 iulii 1734, pontif. anno V.

F. card. OLIVERIUS.

CXLI.

Septuagintaquinque ducatos, qui post obitum singulorum cardinalium officialibus et ministris sacri S. R. E. cardinalium collegii per haeredes defuncti iuxta Pauli V constitutionem solvendi erant, deinceps a singulis cardinalibus in sua ad cardinalatum promotione solvi praecipit.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Paulus V minister sacri collegii solvi iussit a cardinalibus in die promotionis septuaginta ducatos, sibi et eisdemque post mortem.

§ 1. Alias felicitis recordationis Paulus PP. V praedecessor noster, considerans assiduos labores, quos officiales seu ministri sacri S. R. E. cardinalium collegii in rebus et negociis eiusdem sacri collegii procurandis substinebant, per quasdam suas in simili formâ Brevis die III Ianuarii MDCXIX expeditas litteras, motu suo proprio, ac ex certâ scientiâ, secretario, clerico et computistae ipsius sacri collegii septuaginta quinque ducatos auri de Camera, nimirum vigintiquinque pro quolibet eorum, a singulis cardinalibus in promotione ad cardinalatus honorem, ac totidem post obitum singulorum cardinalium, etiamsi ad cardinalatus dignitatem promoti Romam nondum venissent, et sive illos in Romanâ Curia, vel extra eam et ubique decedere contingeret, in supplementum mercedis ordinariae eorundem officialium sive ministrorum deberi, illisque coniunctim per pro tempore existentes cardinales praedictos, seu eorum agentes et haeredes respective, absque morâ solvi, et eis consignari debere, sine tamen praepudio quorumcumque iurium Camerae Apostolicae quomodolibet debitorum ac solvendorum, auctoritate apostolicâ perpetuâ statuit et ordinavit, prout in Pauli praedecessoris litteris praefatis, quarum tenorem praesentibus pro plene et suf-

ficienter expresso et inserto haberi volumus, uberius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut accepimus, septuagintaquinque ducatorum auri huiusmodi eisdem officialibus seu ministris post obitum cardinalium, sicut praemititur, debitorum, ac per defunctorum haeredes solvendorum, exactio perquam difficilis reddatur, praecipue ubi ipsos cardinales extra ditionem ecclesiasticam, et maxime ultra montes ab humanis decedere contingit, ita ut multoties eorum solutionem etiam post peractas exactiones diligentias a praefatis haeredibus nullatenus consequi valuerint, dictique officiales seu ministri eo aegrius istiusmodi emolumentis careant, quod merces eorum ordinaria admodum tenuis existat, sibi que vicissim non mediocres labores aliaque onera incumbant, ac propterea secretario multae etiam expensae faciendae veniant, clerico vero ac computistae praedictis alieno servitio seu ministerio sese addicere per statuta eiusdem sacri collegii vetitum sit: nos, praemissa, ac praesertim dicta emolumenta ipsis officialibus sive ministris tamquam mercedem, seu pro eorum mercede, praestanda fore attendentes, illorumque proinde indemnitati prospicere volentes, motu simili, ac ex certâ scientiâ nostrâ, septuagintaquinque ducatos, qui post obitum singulorum cardinalium eisdem officialibus seu ministris per haeredes defunctorum iuxta Pauli praedecessoris litterarum praefatarum formam et dispositionem, solvendi et consignandi erant, deinceps a singulis cardinalibus in sua ad cardinalatus honorem promotione per se seu eorum agentes ipsis officialibus sive ministris absque morâ, unâ cum aliis septuaginta quinque ducatis similibus in eorum promotione huiusmodi debitis et assignatis, ut praefertur, solvi et consignari deberi,

Sed cum exactio dictorum septuagintaquinque ducatorum post mortem cardinalium difficilis reddatur,

Eos in ipsâ promotione solvi iubet.

sine ullo pariter quorumcumque iurium Camerae Apostolicae debitorum et solvendorum praepudio, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo itidem statuimus et ordinamus.

Exequutores mandati huius deputat.

§ 3. Iniungentes propterea dilectis filiis eiusdem S. R. E. collegii cardinalium moderno et pro tempore existenti camerario, necnon causarum Curiae Camerae praedictae generali auditori, quatenus infra mensem a die promotionis dictorum cardinalium computandum, etiamsi ipsi cardinales nondum, ut supra dictum est, Romam venerint, per collegii praedicti depositarium, vel alias, prout melius expedire videbitur, centum quinquaginta ducatos auri de Camera in totum secretario, clerico et computistae praefatis, quibusvis appellationibus, subterfugiis et cavillationibus remotis, persolvi curent, et etiam cum effectu faciant, ac summarium et expeditum ius illis administrent, omnibusque remediis opportunis sibi benevisis etiam cum invocatione auxilii brachii saecularis cogant et compellant.

Derogat obstatibus.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis, quae memoratus Paulus praedecessor in suis litteris praedictis voluit non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XVII augusti MDCCLXXXIV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 17 augusti 1784, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

CXLI.

Nonnulla privilegia provincialibus Societatis Iesu in partibus Indiarum ex-

stentibus a sanctae memoriae Pio IV concessa confirmantur.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum dudum felicitis recordationis Pius PP. IV, praedecessor noster, inter alia, ut Societatis Iesu provinciales, vel ab eis deputati presbyteri, cum neophytis Indiarum, aliarumque orientalium regionum, in quocumque seu quibusvis a iure divino non prohibitis consanguinitatis vel affinitatis gradibus vel aliis coniunctis, ut, impedimentis huiusmodi non obstantibus, matrimonium inter se contrahere et solemnizare, seu in iam etiam scienter contractis matrimoniis huiusmodi remanere valerent; in partibus ubi Ordinarii locorum facile adiri poterant, in foro conscientiae tantum, perpetuo, et insuper ibidem, infra tamen viginti annos tunc proxime futuros, quod ipsi locorum Ordinarii, de presbyterorum eorundem tamquam adiutorum et assessorum suorum in locis praefatis, et ubi eorum commode potuisset haberi copia, consilio, et cum illis etiam in iudiciali foro; in reliquis autem provinciis, Ordinariis praesentia destitutis, vel ab eis remotis, quod iidem provinciales et deputati presbyteri cum eisdem neophytis etiam in utroque foro, auctoritate apostolicâ, gratis dispensare libere et licite valerent, plenam et liberam facultatem sub certis modo et formâ tunc expressis, concesserit; et alias prout in ipsius Pii praedecessoris nostri litteris desuper in simili formâ Brevis die XV Iulii MDLXIII expeditis uberius continetur; et successive alii Romani Pontifices praedecessores nostri facultatem huiusmodi tam presbyteris quam Ordinariis praefatis non perpetuo sed ad certa limitata tempora, ac novissime, nempe die XI Iunii

Pius IV alique Pontifices patribus Societatis Iesu facultatem concesserunt dispensandi cum neophytis Indiarum in gradibus affinitatis vel consanguinitatis a iure divino non prohibitis ad contrahenda matrimonia.

Hic Cardinali Clemens XI ter-
mum post
viginti annos
reap.

UNCUS, recolendae memoriae Clemens PP. XI praedecessor etiam noster ad viginti annos tunc proximos per suas respective in eadem forma Brevis litteras, sub certis modo et forma in illis expressis, inter alia prorogaverit seu de novo concesserit; et, sicut pro parte dilecti filii procuratoris generalis eiusdem Societatis Iesu nobis nuper expositum fuit, praedicti viginti anni, ad quos memorata facultas a Clemente praedecessore prorogata seu de novo concessa fuerat, iamdudum expiraverit, ipseque procurator generalis dubitet, ne in procul dissitis illis regionibus aliqui seu aliquis e missionariis, credentes facultatem eiusmodi a Sede Apostolica fuisse renovatam, cum neophytis praefatis in dictis gradibus bona fide dispensaverint, et, ea de causa, aliqua sint censura innodati; cupiatque propterea dictus procurator generalis nedum eandem facultatem ad aliud nobis bene visum tempus prorogari, sed etiam provincialibus illarum partium et confessariis ab ipsis delegatis indulgeri, quatenus omnes et quoscumque, qui dicta facultate, postquam expiraverat, usi fuerint, in foro conscientiae absolvere, ac dispensationes bona fide concessas ratas habere possint:

Hoc expirato
termino illum
prorogat Cle-
mens XII ad
alios viginti
annos.

§ 2. Hinc est quod nos, populorum illorum ex gentilitatis tenebris et erroribus ad veri luminis agnitionem et christianae fidei veritatem conversorum et ab hac Sancta Sede remotissimorum animarum saluti et spiritualibus necessitatibus pro pastoralis officii nostri cura prospectum esse cupientes, de venerabilium fratrum nostrorum S.R.E. cardinalium in tota republica christiana generalium inquisitorum adversus haereticam pravitatem auctoritate apostolica deputationum consilio, tam provincialibus et ab eis deputandis presby-

ris, quam locorum Ordinariis praefatis, cum dictis neophytis in quocumque seu quibuscumque (non tamen in primo) consanguinitatis vel affinitatis gradibus vel alias coniunctis seu se attinentibus, ut matrimonium inter se contrahere, seu in eo etiam scienter contracto remanere valeant, dictis quidem presbyteris in locis et regionibus, ubi Ordinarii non adsunt, vel ultra duas dietas iuxta constitutionem similis memoriae Pauli PP. III etiam praedecessoris nostri editam existunt; ipsis vero Ordinariis e contra, ubi presbyteri praefati adsunt, vel eorum commode haberi potest copia, de eorum tamquam adiutorum et assessorum suorum consilio, et cum illis; ubi autem non adsunt, nec eorum commode copia haberi potest, etiam sine illis; in utroque foro gratis dispensandi, et eos, qui in gradibus prohibitis huiusmodi etiam scienter contraxerint, ab excessibus et excommunicationis aliisque censuris, poenis ecclesiasticis, in utroque foro gratis pariter absolvendi, ac prolem inde susceptam legitimam decernendi; necnon eisdem presbyteris et Ordinariis, servatis locorum circumstantiis et limitationibus huiusmodi, cum eisdem neophytis in primo gradu etiam rectae lineae affinitatis ex copula illicita resultantis se attinentibus, ut matrimonium quoque inter se contrahere, seu in etiam scienter contracto remanere similiter valeant, in occultis tamen et in foro conscientiae tantum, ac urgentibus iustis causis, gratis etiam dispensandi, et eos, qui in primo affinitatis gradu huiusmodi etiam scienter contraxerint, ab excessibus et excommunicationis, aliisque censuris et poenis ecclesiasticis in foro conscientiae tantum gratis similiter absolvendi; dictisque Ordinariis alios presbyteros idoneos a se prius approbatos, in locis ubi non adsint mis-

sionarii similem facultatem habentes, quoad praemissa in sui locum subdelegandi, licentiam et facultatem, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et impertimur: praesentibus ad viginti annos a die illarum datae computandos tantum duraturis, ac uno eodemque tempore tam quoad principales et presbyteros Societatis Iesu, quam quoad Ordinarios praefatos expiraturis: salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorundem cardinalium.

Matrimonia
cum huiusmodi
dispensationi-
bus contracta
post expiratum
dictum termi-
num validat.

§ 3. Praeterea, eorum, qui matrimonia huiusmodi post expiratam facultatem, a Clemente praedecessore nostro sicut praemittitur prorogatam seu de novo concessam, in gradibus huiusmodi forsitan contraxerint, dispensationemque respective ad id concesserint, statui et conscientiarum quieti providere volentes, omnia et singula matrimonia, quae, vigore dispensationis super praedictis gradibus seu impedimentis per missionarios seu etiam Ordinarios illarum partium post expiratam facultatem sic prorogatam quomodolibet concessae, alias tamen rite et legitime, contracta fuerint, auctoritate et tenore praefatis revalidamus, ac valida et legitima decernimus, in omnibus et per omnia, perinde ac si ab initio et in eorum radice, praevia sufficienti dispensatione, contracta fuissent, absque eo quod illi, qui sic contraxerint, matrimonium de novo contrahere seu novum consensum praestare ullo modo debeant aut teneantur; dictis vero provincialibus Societatis Iesu, et presbyteris ab eis deputandis, necnon Ordinariis locorum, illos, qui expiratam facultatem huiusmodi interim usi fuerint ut praefertur, a quibuscumque censuris et poenis ecclesiasticis, quas propterea quomodolibet incurrerunt, pro hac vice tantum absolvendi, dicta auctoritate, harum

serie, facultatem similiter tribuimus et impertimur.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ac, quatenus opus sit, quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut eorundem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici vel secretarii dictae Societatis Iesu subscriptis, et sigillo praepositi generalis eiusdem Societatis vel alterius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesenti-

Huius concessio-
nis exequu-
tionem committit.

Obstantibus
derogati.

Transumptis
adhiberi fidem
maneat.

bus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix septembris MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 9 septembris 1734, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

CXLIII.

Damnatio et prohibitio libelli gallico idiomate editi sub titulo: Lettre pastorale de monseigneur l'évêque de Montpellier adressée au clergé et aux fidèles de son diocèse pour leur notifier un miracle opéré dans son diocèse par l'intercession de M. François de Paris et les prémunir contre un Bref de N. S. P. le Pape en date du 3 octobre 1733 et deux écrits de monsieur l'archevêque d'Embrun de la même année 1734: ac cuiuscunque alterius similis scripti ab eodem episcopo Montispessulanensi editi, vel quod deinceps edi contigerit.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Libellum de quo in rubrica damnat, im-
mi ratioreque
prohibet.

§ 1. Cum, sicut ad apostolatus nostri notitiam pervenit, non ita pridem in lucem prodierit quidam libellus gallico idiomate editus, cui titulus: *Lettre pastorale de monseigneur l'évêque de Montpellier adressée au clergé et aux fidèles de son diocèse pour leur notifier un miracle opéré dans son diocèse par l'intercession de M. François de Paris, et les prémunir contre un Bref de N. S. P. le Pape en date du 3 octobre 1733 et deux écrits de monseigneur l'archevêque d'Embrun de la même année, 1734*: nos, relata nobis libelli huiusmodi censurâ, auditisque desuper nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. car-

dinalium et aliorum in sacra theologia magistrorum sententiis, pro commissâ nobis ab Aeterno Pastore gregis sui curâ, dominicas oves, quantum nobis ex alto conceditur, a noxiis praeservare cupientes, de memoratorum cardinalium consilio, libellum praedictum, uti continentem propositiones respective falsas, scandalosas, simplicium seductivas, perniciosas, temerarias, contumeliosas, auctoritatî Apostolicae Sedis et universae Ecclesiae derogantes, impias, schismati, schismaticis et haeresi faventes, de haeresi suspectas, erroneas et haereticas, sub superius expresso, aliove quovis titulo, ubicumque et quocumque alio idiomate, sen quavis editione et versione, hucusque impressum ac manu descriptum, aut, quod absit, imposterum imprimendum et describendum, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, damnamus et reprobamus, ac legi et retineri prohibemus, ipsiusque libelli impressionem, descriptionem, lectionem, retentionem et usum omnibus et singulis christifidelibus, etiam specificâ et individua mentione et expressione dignis, sub poenâ excommunicationis per contrafacientes ipso facto et absque aliâ declaratione incurrendam, a qua nemo per quemquam nisi per nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem, praeterquam in mortis articulo constitutus, absolvi possit, omnino interdiciamus.

§ 2. Volentes, et auctoritate praefata mandantes, ut, quicumque libellum praedictum penes se habuerint, illum, statim atque praesentes litterae eis innotuerint, locorum Ordinariis, vel haereticæ pravitatis inquisitoribus, qui autem eidem episcopo Montispessulanensi subsunt, metropolitano tradere atque consignare teneantur; hi vero exemplaria sibi sic tradita illico flammis aboleri curent.

§ 3. Ceterum omne quodcumque aliud

Exemplaria
locorum Ordina-
riis tradi iu-
be.

Cetera epi-

scopi Montis-
pessulanensis
scripta dampnat.

simile scriptum, a dicto episcopo Montispessulanensi, quovis etiam titulo et idiomate iam editum, vel quod deinceps edi et vulgari contigerit, auctoritate ac tenore praefatis damnamus quoque et reprobamus, illiusque impressionem, descriptionem, lectionem, retentionem et usum sub pari excommunicationis poenâ omnino itidem prohibemus. In contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Praesentes lit-
teras praecipit
publicari.

§ 3. Ut autem eadem praesentes litterae ad omnium notitiam facilius perducantur, nec quisquam illarum ignorantiam allegare possit, volumus et auctoritate praedictâ decernimus, illas ad valvas basilicae Principis Apostolorum, ac Cancellariae Apostolicae, necnon Curiae generalis in Monte Citorio et in acie Campiflorae de Urbe per aliquem ex cursoribus nostris, ut moris est, publicari, illarumque exempla ibidem affixa relinqui, sic vero publicatas, omnes et singulos, quos concernunt, perinde afficere ac si unicuique illorum personaliter notificatae et intimatae fuissent;

Transumptis
credi val.

§ 5. Ipsarumque litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiasticâ dignitate constitutae munitis, eandem prorsus fidem tam in iudicio quam extra illud ubique locorum haberi, quae haberetur eisdem praesentibus si exhibitae forent vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xi octobris MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 11 octobris 1734, pontif. anno v.

Pro domino cardinali OLIVERIO,
P. L. JACQUET.

Anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCCXXXIV, indictione XII, die vero XII mensis octobris, pontificatus sanctissimi in Christo pa-

Bull. Rom. — Vol. XXIV.

tris et domini nostri domini Clementis divina providentiâ Papae XII anno v, supradictae litterae apostolicae affixae et publicatae fuerunt ad valvas basilicae Principis Apostolorum, Cancellariae Apostolicae, Curiae generalis in Monte Citorio, in acie Campiflorae, ac in aliis locis solitis et consuetis Urbis, per me Franciscum Bartolotti apostolicum cursorem.

PETRUS ORIGHI magister cursorum.

CXLIV.

Confirmatio duorum decretorum seu statutorum a capitulo generali Congregationis clericorum saecularium Doctrinae Christianae in Galliâ editorum circa vocem provincialium in capitulis generalibus, eorumque praesidentiam capitulis provincialibus.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Hyacinthus de Bénoit, presbyter ac procurator generalis clericorum saecularium Doctrinae Christianae in Galliâ, quod in capitulo generali eiusdem Congregationis hoc anno Parisiis celebrato, cap. II constitutionum inibi editarum, statutum fuit (reservatis tamen desuper nostris et Apostolicae Sedis beneplacito et approbatione), ut, si tempore capituli generalis dictae Congregationis munus praepositi provincialis alicuius provinciae ipsius Congregationis per obitum aut aliâs qualitercumque vacans reperiretur, tunc interesse deberet capitulo generali praefato tamquam vocalis, et eodem modo quo ipse praepositus provincialis eiusmodi munere in eâ provinciâ immediate functus fuisset, vel, eo deficiente, qui ad praescriptum dictarum constitutionum eandem provinciam regeret; et cap. VII cautum est, ut, si novus praepositus provincialis foret de gre-

Procuratoris
huius Congre-
gationis praes.

1 Quisnam? Deest subiectum (R. T.).

capituli itidem provincialis, nec ei praesit praepositus generalis aut eius delegatus, idem novus praepositus provincialis capitulo provinciali praesideret; si vero¹ esset in eadem Urbe, vel non ita distans ut intra unum vel alterum diem adesse posset, advocaretur, non interrupto capitulo, et, si veniret, exciperetur uti vocalis; idque potiori iure locum sibi vindicaret respectu capituli generalis quoad praepositum generalem huiusmodi, si forte aliquem eligi contingeret qui de gremio ipsius capituli generalis non fuisset. Quare praefatus Hyacinthus procurator generalis nobis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Pontifex an-
nuil petitis.

§ 2. Nos igitur, ipsius Hyacinthi procuratoris generalis votis hac² in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, enarrata duo decreta seu statuta cap. II et VII dictarum constitutionum, a capitulo generali eiusdem Congregationis Doctrinae Christianae sicut praemittitur edita, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adicimus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui in praemissis quomodolibet intervenerint, supplemus.

Clansulae.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes lit-

¹ Edit. Main. legit *vere* (R. T.).

² Edit. Main. legit *ac pro hac* (R. T.).

teras, semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inconcusse observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae Congregationis, aliisve quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus ei singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantibus
derogat.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII novembris MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno V.

Dat die 13 novembris 1734, pontif. anno V.

F. card. OLIVERIUS.

CXLV.

Quod decanatus Sacrae Rotae auditorii ab episcopo etiam titulari optari non possit; nec in Rotâ cognosci causae ipsorum auditorum eorumque consan-

guineorum in primo gradu: causae vero in Rotâ semel inductae advocari ab eadem nequeant.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam

Prooemium.

In summi pontificatus speculâ a Christo domino constituti, ad quaecumque Urbis tribunalia mentis nostrae aciem dirigentes, ea praecipue, quae auditorum palatii nostri laudem interque eos unanimem tranquillitatem confovere possunt, prae oculis speciatim habemus, ut nempe auditorium ipsum cunctis nationibus, huc pro controversiarum decisione convenientibus, incorruptae mentis praeconio celebretur, eiusque iudicia, ut hactenus factum est, ubique terrarum debito plausu excipiantur.

Causae huius
constitutionis.

§ 1. Itaque nos, intimo cordis affectu iustitiam, eo quo par est studio et sedulitate, ac sine ullâ acceptione personarum, in causis iamdudum introductis vel imposterum introducendis administrari et nullo modo retardari cupientes, quod aliâs piae memoriae antecessorum nostrorum Romanorum Pontificum hac de re editis constitutionibus cautum est, omnes longarum litium ambages et controversias, magnâ, ut decet, sollicitudine, ad debitum finem perducere volumus; quandoquidem tam spectatae virtutis auditorium ab iisdem Pontificibus antecessoribus nostris, nobisque ipsis, ob integritatis et utriusque iurisprudentiae famam tanti factum fuisse constat, ut quasi certatim permagnis gratiarum privilegiis et honoribus illud ornare studuerint; quibus ipsi auditores optime instructi, unoque iusti et recti studio prae oculis habito, ius suum cuique tribuere satagerent. Quod hactenus, Dei gratiâ opitulante, factum, amplius deinceps factum iri speramus,

itaque in toto auditorio vix quidquam desiderandum supersit.

§ 2. Nihilominus, eodem auditorio pro sua vigilantia et probitate nobis humiliter suggerente, animorum suorum quieti iustitiaeque consultum iri, si una et altera controversiae formido e medio tolleretur, quae interdum discordias serere ac totius auditorii animos non sine gravi causarum ventilandarum incommodo turbare possent: quorum nos providam circumspectionem et boni publici studium laudantes, eorumque expositiones plurimi facientes, hac nostra constitutione eas effectum per illos optatum assequi volumus. Quae quidem huc summatim reducuntur. Ut imposterum, decanatu auditorii vacante, atque ad munus ipsum decani auditore inter ceteros antiquiore¹, sed tamen episcopali, archiepiscopali, vel etiam patriarchali dignitate, residentiae oneri adstrictae, vel etiam non adstrictae, sed a titulo tantum denominatae², in partibus, ut dicitur, infidelium, qui quidem auditor antiquior, eiusmodi dignitate praeditus, tunc munus locumtenentis occupans, in concursu alterius ex iisdem auditoribus, minus tamen antiqui, atque simili dignitate minime fulgentis, sive etiam qui, uti decanus actu existens, ad aliquam ex memoratis dignitatibus promoveretur, ideo decani munus, pro altero sibi immediate succedenti relinquere deberet: quandoquidem olim hac de re discordes atque inter se diversae fuerint sententiae, itaque quisque suam, utpote sibi magis gratam, sequeretur, singulis etiam quamdam observantiam pro se adducentibus; unde factum ut in hac sententiarum diversitate diversa otiam interque se discordantia iudicata

Nonnullae con-
roversiae inter
ipsos auditores
aliquando insu-
rescere.

Utrum episco-
pus possit de-
cani munus sus-
cipere.

¹ Syntaxin seq. corrigere desperamus (R. T.).

² Videtur legendum *adstrictâ... non adstri-
ctâ... denominatâ* (R. T.).

prodierint, ut sane contigit tempore felicis recordationis praedecessoris nostri Pii IV, qui in constitutione sua anni MDLII, quae incipit *Dudum siquidem*, data apud S. Marcum, vi kalendas augustas, pontificatus anno III, sanxit, decanatum, tamquam non ferendum cum episcopatu Perusino, ad quem Iulius Oradinus auditor antiquior evectus fuerat, propterea tunc temporis tribuendum alteri auditori minus antiquo magistro Petro de Rubais; tempore vero pia memoriae praedecessoris quoque nostri Benedicti XIII, in causâ agitatâ inter dilectum filium nostrum Pompeium, nunc S. R. E. cardinalem Aldrovandum nuncupatum, tunc antiquiorem, sed archiepiscopum Neocaesariensem, ac bonae memoriae magistrum Carolum Cerrium in dioto auditorio minus antiquum, per Congregationem particularem ab eodem Benedicto deputatam, decanatus adiudicatus est eidem Pompeio cardinali, utpote

Utrum causas auditorum et consanguineorum cognoscendae in Rotâ.

archiepiscopali dignitate fulgenti: Altera vero dubitationis occasio nobis proposita haec est: Sanctae memoriae decessor noster Pius IV in constitutione, quae incipit *In throno iustitiae*, datâ apud S. Marcum, vi kalendas ianuaras, pontificatus anno III, sanxit, ne causae propriae auditorum, eorumve familiarium et consanguineorum vel affinium usque ad secundum gradum, iuxta ius canonicum computandum, cognoscantur in Rotae auditorio; quam postea dispositionem pia memoriae antecessor noster Paulus V confirmavit aliâ suâ constitutione *De reformatione tribunalium Urbis*, in titulo *De auditoribus Rotae*, quae incipit *Universi agri*, datâ apud S. Petrum, kalendis martii, pontificatus anno VII; nihilominus, hoc minime obstante, in eodem Rotae auditorio successu temporis multas causas agitari contigit, quamvis essent de exceptis in

iamdietis antecessorum nostrorum constitutionibus: idque factum esse reperitur etiam quum sanctae memoriae antecessores nostri Gregorius XV et Alexander VIII in minoribus constituti eidem auditorio adscriberentur: qui postmodum, licet ad supremum gradum pontificatus evecti, deque iamdictâ inobservantiâ optime conscii, nihil tamen contra eam decreverunt.

§ 3. Quapropter hodierni dilecti filii palatii nostri auditores nunc serio cogitantes, et vim dispositionum, clausularum et decretorum in relatis constitutionibus apostolicis contentorum, ac eorumdem usus discordes memoriâ repetentes, sanctae memoriae decessori nostro Clementi XI supplicationes suas porrexerunt, ut decretum, ab iis hac de re conditum, confirmaret, quo affirmabatur in dictis causis tuto procedi posse utrâque tantum parte consentiente: cui quidem supplicationi Clemens Pontifex per organum bonae memoriae Ioannis Dominici S. R. E. cardinalis Paracciani nuncupati, tunc sui auditoris, die xxx septembris anni MDCCII ita rescripsit: *Quoad tertium* (ubi scilicet de hoc agebatur) *dabitur resolutio postquam maturius examinatum fuerit dubium. Interim Sanctitas Sua permisit servari solitum.*

§ 4. Sed nihilominus adhuc crescente litigantium malitiâ, complures ex iis non solum in causis post praestitum consensum exceptis, sed etiam post editas ab ipso causarum auditorio decisiones, et forte etiam prolatas in primo reditu, quem vulgo turnum appellant, sententias, aliò declinare studuerunt.

§ 5. Quare, ut tam absona a nostro auditorio, in unam iustitiam erga quoslibet exercendam religiose incumbenti, nos, votis eorumdem dilectorum filiorum obsecundantes, providâ curâ arceremus,

In hoc vero auditores supplicaverunt Clementi XI ut confirmaret statum ab eis, ut scilicet procedi posset utrâque parte consentiente.

Hinc variae inter auditores opiniones.

Re prius a nonnullis S. R. E. cardinalibus examinata.

quinque ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus rem totam examinandam commisimus, ut, his omnibus unâ cum singulis suis circumstantiis diligenter perpensis, quid aequius et utilius a nobis statuendum esset ipsi suggererent: quod quidem die xxx mensis septembris proxime elapsi mature fecerunt. Siquidem in unum convenientes, peracto diligenti totius negotii examine, quid opportunioris remedii esset adhibendum, unanimi consilio exposuerunt.

Constitutiones ab auditoribus editas confirmat Clemens.

§ 6. Quibus grato animo acceptis, ut in Rotae auditorio iustitia et pax se mutuo amplectantur, nos motu proprio, ex certâ scientiâ ac deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnia et singula, tam super eius decanatu, quam super quibuscumque aliis in eodem auditorio hucusque introductis et discussis, ab eo iudicata, itaut eorum nullitas ab infrascriptis, non ad aliquod praeteritorum praeiudicium, sed ad actionem futurorum regulam, desumi possit, firma et stabilia remanere decernimus. Deinceps vero, et perpetuis futuris temporibus, episcopum, archiepiscopum et patriarcham, etiam titulares, decanatum optare non posse statuimus, sique decanum ad aliquam ex his dignitatibus etiam titularem promoveri contigerit, non obstante etiam retentione loci auditoris expressâ in provisione ecclesiae, decanatum ipsum vacare volumus. Dictas vero Pii IV et Pauli V praedecessorum nostrorum constitutiones restringendas esse ad causas proprias auditorum Rotae et consanguineorum in primo gradu tantum, necnon ad eos qui auditorum studiis inserviunt. Ubi vero agitur de aliis, quae iuxta dictas constitutiones in Rotae auditorio cognosci non poterunt, eas in eodem auditorio cognosci posse, sed auditori,

dum cognoscuntur, ab aulâ exeundum. Quo vero ad causas introductas et introducendas, eas post consensum partium, etiam in casibus in quibus disponitur in Rotâ non cognosci, ex eadem Rotâ avocari minime posae.

§ 7. Praesentes quoque litteras nostras, cum omnibus et singulis in eis contentis, etiam ex eo quod ad id interesse habentes vocati et auditi non fuerint, vel ex eo quod illae, nullâ subsistente causâ, vel etiam de facto, processisse dici possent, seu etiam processerint, aut ex aliâ quavis iuridicâ et legitimâ etiam necessario exprimendâ causâ, vel quocumque praetextu, de nullitatis vitio, seu intentionis nostrae aut quovis alio defectu notari, impugnari, invalidari, retractari et ad terminos iuris reduci, aut in ius vel controversiam revocari, seu adversus illas quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium aut oris apositionem impetrari, vel etiam motu et potestatis plenitudine similibus concedi, vel sub quibusvis constitutionibus, ac nostrae et Cancellariae Apostolicae regulis editis et edendis, ac litteris apostolicis in contrarium etiam motu pari et concistorialiter emanatis, aut quibusvis aliis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, comprehendi nullo unquam tempore posse, sed semper ab illis excipi, et, quoties illae emanaverint, toties in pristinum et eum, in quo ante praemissa erant, validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ, per nunc et pro tempore existentes auditorii praedicti seu Rotae auditores quandocumque eligenda, concessas, validasque et efficaces fore et esse, sicque et non alias per quoscumque iudices etiam au-

Hanc constitutionem inframari aut ullo notari vitio non posse statuit.

ditorii iam dicti auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, et quaecumque eorundem Congregationem apostolicam auctoritate super his quaecumque deputandam, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, defini et interpretari debere, ac ex nunc irritum quoque et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, apostolicam auctoritate perpetuo decernimus, statuimus et declaramus.

Obstantibus derogat.

§ 8. Non obstantibus, quatenus opus sit, Cancellariae praedictae regulam de iure quaesito non tollendo, ac secundo dictam Pii ac praedictam Pauli praedecessorum dictorum, aliisque super decanatu ac causis praedictis contra praemissa quomodolibet disponentibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictique auditorii, quatenus opus sit, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu simili et concistorialiter, ac alias in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis, ac in futurum concedendis, approbandis et innovandis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi eisdem praesentibus pro expressis, perinde ac si in eis de verbo ad verbum inserti forent, habentes¹, illis

¹ Male edit. Main. legit earundem

² Vocem habentes non addimus (n. t.).

alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, motu et potestatis plenitudine paribus, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse volumus et mandamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Clausulae.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum, etc.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXIV, xv kalendas decembris, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 17 novembris 1734, pontif. anno v.

A. card. prodaturus.

F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curia:

I. archiep. Ancyranus.

Loco † plumbi.

I. B. EUGENIUS.

Reg. in Secret. Brevium.

CXLVI.

Jubilaeum universale ad implorandam divinam opem pro pace inter principes christianos et aliis Catholicae Ecclesiae necessitatibus.

Clemens Papa XII,

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Ecclesiae militantis regimini, nullo licet meritum nostrorum suffragio, divina providentia praesidentes, acerbissimo sane ac pene inexplicabili paterni cordis nostri mœrore angimur, dum, mentis nostrae aciem longe lateque circumferentes, attente contemplamur quantis christiana respublica luctuosis hisce temporibus fere undique iactetur calamitatum fluctibus et procellis, cumque potissimum intuemur dirum atroxque bellum inter principes catholicos non ita pridem exortum, ac vehementius in dies recrudescentis, florentis-

simas orbis christiani provincias ac potentissima olim regna caedibus, ruinis, excidiis et vastationibus complere ac misere depascere; et quamvis, de dominici gregis salute ac publica tranquillitate solliciti, nihil eorum, quae officii nostri ratio a nobis postulat, humanaque monet prudentia, praetermittamus, ut tot tantisque malis et aerumnis remedium quaeramus, ac praesertim, quidquid in nobis est virium consilii in id conferre non cessemus, quo eorundem catholicorum principum animi, sublatis gliscentibus dissidiis, ad mutuam concordiam revocentur, ac in pristinae charitatis compagem restituantur; quia tamen vani sunt hominum conatus, nisi gratiae caelestis ope adjuventur, manus et oculos cum lacrymis et gemitu ad Eum assidue attollimus, qui altissimum posuit refugium suum, quique concludit ostiis mare, et ei dicit usque huc venies et non procedes amplius et hic confringes lumentes fluctus tuos, ut Ipse pro sua clementia, in qua praecipue confidimus, motas sedet, ac imminentes repellat tempestates, saevientisque belli et alia divinae suae ultionis flagella a christifidelibus procul avertat.

Christifideles hortatur ad opem y divinam implorandum.

§ 1. Quamobrem vos omnes, quibus curam et sollicitudinem nostram impendimus, ad id ipsum coniunctis nobiscum precibus a Deo totius consolationis humiliter efflagitandum excitandos duximus. Fugientes igitur a facie arcus, adeamus cum fiducia ad thronum gratiae, scissis per veram poenitentiam cordibus nostris, caelestem iram, quam iniquitates nostrae provocaverunt, obsecrationibus, ieiuniis, eleemosynis, aliisque piis operibus placare studeamus, ut, qui castigat nos propter scelera nostra, salvet nos propter misericordiam suam, et quam mundus dare non potest, populo suo supplicanti pacem benigne largiatur.

§ 2. Hae autem ut serventiori spiritus ardore uberius fructu fiant, ex prisco Romanae Ecclesiae omnium matris et magistrae more, caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem fidei nostrae commisit divina dignatio, aperire et largam manu erogare decrevimus. Itaque de omnipotentis Dei misericordia ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, illam ligandi atque solvendi potestate, quam nobis Dominus contulit, universis et singulis utriusque sexus christifidelibus in alma Urbe nostra degentibus, qui S. Ioannis in Laterano, Principis Apostolorum et S. Mariae Maioris de eadem Urbe ecclesias, seu basilicas, vel earum aliquam, intra decursum proximae, quae erit secunda Adventus, vel immediate subsequentis hebdomadae, usque ad dominicam sequentem inclusive, saltem semel devote visitaverint, ibique per aliquod temporis spatium pias ad Deum preces effuderint, ac quartam et sextam feriis et sabbato alterius ex praefatis hebdomadis ieiunaverint, et peccata sua confessi sanctissimum Eucharistiae sacramentum in dominica die immediate sequenti, vel alia die intra eandem hebdomadam reverenter sumpserint, ac pauperibus aliquam eleemosynam, prout unicuique suggeret devotio, erogaverint; ceteris vero extra Urbem praedictam ubicumque degentibus, qui ecclesias ab Ordinariis locorum vel eorum vicariis seu officialibus, aut de eorum mandato, et, ipsis deficientibus, per eos qui ibi curam animarum exercent, postquam ad eorum notitiam hae nostrae pervenerint, designandas, vel ecclesiarum huiusmodi aliquam, spatio duarum similiter hebdomadarum a publicatione designationis per Ordinarios vel eorum vicarios seu officiales vel alios ut praefertur faciendae decursura-

Pia opera hic elata facientibus indulgentias largitur.

rum, saltem semel visitaverint, ac quartâ et sextâ feriis ac sabbato alterius ex hebdomadis huiusmodi ieiunaverint, pariterque peccata sua confessi, ac in die dominicâ immediate sequenti, vel aliâ die intra eandem hebdomadam sanctissimâ communione refecti fuerint, et pauperibus aliquam elemosynam ut praemittitur erogaverint, plenissimam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, sicut in anno iubilaei visitantibus certas ecclesias intra et extra Urbem praedictam concedi consuevit, tenore praesentium concedimus et elargimur.

Navigantibus, regularibus, infirmisque modum huiusmodi asequendi indulgentias praescribit.

§ 3. Navigantes vero et iter agentes, ut, cum primum ad sua sese domicilia receperint, supradictis peractis, et visitatâ ecclesiâ cathedrali vel maiori aut parochiali loci eorum domicilii, eandem indulgentiam consequi possint et valeant: regularibus autem personis utriusque sexus, etiam in claustris perpetuo degentibus, necnon aliis quibuscumque tam laicis quam ecclesiasticis saecularibus vel regularibus, etiam in carcere aut captivitate existentibus, vel aliquâ corporis infirmitate seu alio quocumque impedimento detentis, qui supra expressa vel eorum aliqua praestare nequiverint, ut illa confessarius, ex iam approbatis a locorum Ordinariis ante praesentium publicationem seu approbandis, eis in alia pietatis opera commutare, vel aliud proximum tempus prorogare possit, eaque iniungere, quae ipsi poenitentes efficere poterunt, pariter concedimus et indulgemus.

Amplius concessariis concedit facultates.

§ 4. Insuper omnibus et singulis christifidelibus utriusque sexus tam laicis quam ecclesiasticis saecularibus et regularibus cuiusvis Ordinis, Congregationis et Instituti, tam in Urbe praefatâ quam extra eam ubique locorum ut praefertur degentibus, licentiam concedimus

et facultatem, ut sibi ad hunc effectum eligere possint quemcumque presbyterum confessarium, tam saecularem, quam cuiusvis Ordinis et instituti regularem, ex approbatis ut praemittitur a locorum Ordinariis, qui eos ab excommunicationis, suspensionis et aliis ecclesiasticis sententiis et censuris, a iure vel ab homine, quavis causâ latis seu inflictis, necnon ab omnibus peccatis, excessibus, criminibus, delictis, quantumvis gravibus et enormibus, etiam locorum Ordinariis, sive Nobis et Sedi Apostolicae, etiam in litteris die Coenae Domini legi solitis contentis, et aliâs per quascumque nostras aut Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum constitutiones, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, quomodocumque reservatis, in foro conscientiae, et hac vice tantum, absolvere et liberare valeant; et insuper vota quaecumque (religionis et castitatis exceptis: in alia pia et salutaria opera commutare, iniunctâ tamen eis et eorum cuilibet in supradictis omnibus casibus poenitentia salutari, aliisque eiusdem confessarii arbitrio iniungendis.

§ 5. Quapropter, tenore praesentium, in virtute sanctae obedientiae districte praecipimus atque mandamus omnibus et quibuscumque venerabilibus fratribus patriarchis, archiepiscopis, episcopis et aliis ecclesiarum praelatis, ac quibuscumque Ordinariis locorum ubicumque existentibus, eorumque vicariis et officialibus, vel, iis deficientibus, illis qui curam animarum exercent, non tamen qui per dictos praedecessores a S. R. E. communione quomodolibet separati fuerint, ut, cum praesentium litterarum transumpta aut exempla etiam impressa acceperint, illa statim absque ullâ morâ, retardatione vel impedimento per suas ecclesias et dioeceses, provincias, civi-

Ab Ordinariis locorum huiusmodi indulgentias publicari praecipit.

tates, oppida, terras et loca publicent et publicari faciant, ecclesiamque seu ecclesias visitandas designent.

A supradictis facultatibus irregularitatem excipit.

§ 5. Non intendimus autem per praesentes super aliquâ irregularitate publicâ vel occultâ, notâ, defectu, incapacitate seu inhabilitate quoquo modo contractâ dispensare, vel aliquam facultatem tribuere dispensandi, seu habilitandi, et in pristinum statum restituendi, etiam in foro conscientiae; neque pariter easdem praesentes iis, qui, etiam eorum nomine speciatim non expresso, a communione S. R. E., ut praefertur, segregati, seu a Nobis et Apostolicâ Sede, aut ab aliquo praelato vel iudice ecclesiastico excommunicati, suspensi, interdicti, seu aliâs in sententias et censuras incidisse declarati vel publice denunciati fuerint, nisi intra tempus dictarum duarum hebdomadarum satisfecerint, aut cum partibus concordaverint, ullo modo suffragari posse aut debere.

Obstantium derogatio.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, praesertim quibus facultas absolvendi in certis tunc expressis casibus ita Romano Pontifici pro tempore existenti reservatur ut nec etiam similes vel dissimiles indulgentiarum et facultatum huiusmodi concessionibus, nisi de illis expressa mentio aut specialis derogatio fiat, cuiquam suffragari queant, necnon regulâ nostrâ de non concedendis indulgentiis ad instar, ac quorumcumque Ordinum et congregationum sive institutorum regularium, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eisdem Ordinibus, congregationibus et institutis, illorumque personis quomodolibet concessis, confir-

1 Edit. Main. legit ut pro aut (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XXIV.

matibus et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro sufficienter expressis ac formam in eis traditam pro servatâ habentes, hac vice specialiter nominatim et expresse ad effectum praemissorum derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Ut autem praesentes nostrae, quae ad singula loca deferri non possunt, ad omnium notitiam facilius deveniant, volumus ut earumdem praesentium transumptis, vel exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, ubique locorum et gentium eadem prorsus fides habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die III decembris MDCCXXXIV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 3 decembris 1734, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

Anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCCXXXIV, indictione XII, die vero IV decembris, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Clementis divina providentiâ Papae XII anno v, supradictae litterae apostolicae affixae et publicatae fuerunt ad valvas basilicarum Lateranensis, Vaticanae et Liberianae, Cancellariae Apostolicae, Montis Cimatorii, Aciei Campiflorae, ac aliis locis solitis et consuetis Urbis per me Petrum Righi apostolicum cursorem.

FRANC. BARLOTTUS, magister cursorum.

CXLVII.

Summarium indulgentiarum, quae conceduntur fratribus et sororibus Ordinis Servorum B.M.V. et confratribus Septem Dolorum, Ordinis ecclesias statutis anni diebus visitantibus, vel etiam coronam Septem Dolorum nuncupatam recitantibus, adimplendo insuper nonnulla pia opera quae in hac constitutione praescribuntur.

**Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.**

Exordium.

Unigeniti filii Dei salvatoris nostri Iesu Christi, qui, pro reconciliandâ auctori suo humanâ naturâ, de caelis ad mundi huius infima descendere, nostraeque mortalitatis carnem sumere, et tandem errata nostra ineffabili dignatus est charitate diluere, vices, licet immeriti, gerentes in terris, gregem dominicum curae nostrae commissum ad viam salutis aeternae perducere satagentes, religiosas virorum et sanctimonialium familias, aliosque utriusque sexus christifideles, quorum merita pro demeritis penitus sunt imparia, ad pia et meritoria opera exercenda, propositis spiritualibus indulgentiarum muneribus, ita excitamus, ut per ea felicitatis aeternae praemia facilius consequi mereantur.

Ordinis Servorum B. V. laudes enarrat.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, Ordo fratrum Servorum B.M.V. nuncupatorum a suis primordiis ad haec usque tempora Catholicae Ecclesiae admodum utilis et fructuosus extiterit, et dilecti filii eiusdem Ordinis fratres quamplurima christianae pietatis et charitatis opera sedulo exercuerint, et praesertim in aeternâ christifidelium salute procurandâ assiduos labores alacriter susceperint, ac dilectus filius noster Petrus Maria tituli S. Ioannis ante Portam Latinam nuncupati S.R.E. pres-

byter cardinalis Pieri nuncupatus, qui Ordinem ipsum expresse professus prioris generalis et nonnulla alia dicti Ordinis munera et officia laudabiliter sustinuit, dudum suas preces pro quibusdam indulgentiarum et peccatorum remissionibus ac poenitentiarum relaxationibus aliisque gratiis spiritualibus favore dictorum fratrum et ecclesiarum ab eis administratarum, nec non super recitatione infrascriptae coronae, quae Septem Dolorum nuncupatur, ac aliâs ab Apostolicâ Sede reportandis, nobis humiliter porrexerit, et nos, ad praemissorum effectum, particularem videlicet dilectorum etiam filiorum nostrorum Antonii Xaverii de Gentilibus prodatarii nostri, et Ioannis Antonii Guadagni, nostri in Urbe eiusque districtu vicarii in spiritualibus generalis, ac Marcelli Passeri, respective nuncupatorum, nostri pro-auditoris respective presbyterorum eiusdem S.R.E. cardinalium Congregationem, assignato illi in secretarium venerabili fratre nostro Carolo Alberto Cavalchini moderno archiepiscopo Philippensi, apostolicâ auctoritate deputaverimus, eidemque Congregationi sic a nobis, ut praefertur, deputatae opportunas ad id facultates concesserimus; deinde vero sub diē xxxi mensis maii proxime praeteriti Antonius Xaverius et Ioannes Antonius ac Marcellus cardinales praefati insimul congregati, et re mature discussâ, infrascriptas indulgentias et peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes, aliasque gratias per nos, ut infra, concedendas censuerint; postmodum vero dictus Carolus Albertus archiepiscopus relationem dictae Congregationis et eorum quae in illâ ab Antonio Xaverio ac Ioanne Antonio et Marcello cardinalibus praefatis pertractata, quaeque a nobis concedi posse eis visa fuerunt, sub diē xi

mensis augusti etiam proxime praeteriti nobis fecerit:

Praeter indulgentias alias Ordini concessas, eiusque ecclesias visitantibus, ac praecipue confratribus Septem Dolorum.

§ 2. Nos, qui erga dictum Ordinem peculiarem devotionis affectum semper gessimus, eiusdemque Ordinis protectoris munus, olim a bonae memoriae Nereo, dum viveret, eiusdem S.R.E. cardinale Corsini nuncupato, patruo nostro, obtentum, dum cardinalatus honore fungebamur per plures annos egimus, et ad summi apostolatus apicem divina favente clementiâ assumpti, quoad vivemus, retinendum duximus, quique, quando, cum Deo placuerit, vitâ functi fuermus, ad illud obeundum dilectum etiam filium nostrum Nereum dictae S. R. E. diaconum cardinalem etiam Corsini nuncupatum, nostrum secundum carnem ex fratre Germano nepotem, per litteras apostolicas in formâ Brevis sub annulo Piscatoris desuper expeditas apostolicâ auctoritate praefatâ deputavimus, Petrum Mariam cardinalem, ac fratres Ordinis huiusmodi, aliosque christifideles ecclesias dicti Ordinis frequentantes, christianaeque pietatis opera penes eosdem fratres aut aliâs exercentes, specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, ac omnes et quascumque indulgentias, peccatorum remissiones et poenitentiarum relaxationes per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros fratribus praefatis et monialibus dicti Ordinis ac utriusque sexus christifidelium confraternitatibus Septem Dolorum eiusdem B. Mariae Virginis nuncupatis, auctoritate pro tempore existentis prioris generalis dicti Ordinis ac vigore facultatis ei ab Apostolicâ Sede impartitae canonice erectis, eandemque confraternitatum confratribus, nec non aliis christifidelibus christianae pietatis opera huiusmodi penes illos exercentibus hactenus concessas,

1 Particulam cum nos addimus (R. T.).

et praesertim indulgentiam plenariam confratribus huiusmodi processioni Septem Dolorum nuncupatae quolibet mense fieri solitae interessentibus per felicitis recordationis Paulum Papam V praedecessorem nostrum per suas binas quasdam videlicet sub datum Romae die x mensis martii anni Domini mdcxi alteras vero sub datum Tusculi die vii mensis iunii eiusdem anni mdcxi in formâ Brevis sub annulo Piscatoris desuper expeditas litteras apostolicas concessam et successive per piae memoriae Innocentium PP. XI similiter praedecessorem nostrum per alias suas etiam in formâ Brevis sub annulo Piscatoris desuper sub datum Romae die xxiv mensis octobris anni eiusdem Domini mdcxxxii etiam expeditas litteras apostolicas confirmatam, quas omnes, dummodo illae praesentibus non repugnent, salvas et illaesas esse intendimus, illorumque ac aliarum infrascriptarum litterarum apostolicarum recolendae memoriae Benedicti XIII etiam praedecessoris nostri necnon infrascripti summarii tenores etiam veriores ac datas praesentibus pro expressis habentes, motu proprio et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine et ex voto Congregationis particularis huiusmodi:

Omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus saltem contritis, illis videlicet qui praefatas ecclesias dicti Ordinis quocumque anni die devote visitaverint, inibique saltem orationem dominicam et salutationem angelicam pro christifidelibus tam viventibus quam in Christi charitate defunctis per modum suffragii semel recitaverint, quinquaginta dies; iis vero, qui horis canonicis in ecclesiis Ordinis huiusmodi decantandis seu recitandis, et qui anti-

Novas concessit indulgentias.

1 Videtur legendum illorumque (R. T.).

phionae *Salve Regina* inibi pariter singulis anni diebus decantari seu recitari solitas respective devote interfuerint, et pro S. M. E. exaltatione, haeresum extirpatione, haereticorum et infidelium conversione, ac inter christianos principes conciliandā et fovendā pace, concordia et unione, ac pro tempore existentis Romani Pontificis salute, pias ad Deum preces effuderint, ac qui ecclesias Ordinis huiusmodi in earum dedicationum¹ respective diebus a primis vespers usque ad occasum solis dierum huiusmodi, necnon, vere poenitentes et confessi, singulis sabbati diebus respective etiam devote visitaverint, inibique, ut supra, oraverint, quoties id egerint respective centum dies, et eisdem utriusque sexus christifidelibus, etiam vere poenitentibus et confessis ac sacrā communione refectis, qui a dominica Septuagesimae usque ad dominicam Palmarum inclusive semel in unoquoque die septies orationem dominicam ac toties salutationem angelicam praefatas recitantes, ac feriā iv maioris hebdomadae, feriā v in Coenā Domini et feriā vi in Parasceve cum eleemosynae impartitione, et singulis tertiis cuiuslibet mensis feriis, exceptis tamen illis, quae praefato tempore intra Septuagesimae et Palmarum dominicas huiusmodi inclusae, ac, septies easdem orationem dominicam, et toties salutationem angelicam, sive vespers defunctorum recitando, omnibus domini nostri Iesu Christi, unā tantum, ac septem eiusdem B. Mariae Virginis, duabus tantum infrascriptis et per infrascriptos superiores regulares eligendis respective exceptis, respective festivitatis, et per octo dies festivitatem eiusdem B. M. V. Septem Dolorum nuncupatae, tertiā dominicā mensis septembris celebrari so-

¹ Edit. Maia. legit *dedicationum* (R. T.).

litam, etiamsi illa ad aliam diem canonice transferri contingat, sequentes, ac singulis S. Iosephi, S. Augustini et Omnium Sanctorum eiusdem Ordinis, et cum eleemosynae huiusmodi impartitione, Inventionis et Exaltationis sanctae Crucis respective festivitatis, etiamsi aliqua illarum canonice, ut praefertur, transferatur, respective a primis vespers usque ad occasum solis dierum, in quibus omnes et singulae festivitates huiusmodi celebrabuntur, et, quoad Inventionis et Exaltationis huiusmodi festivitates praefatas, etiam per octo dies illas respective sequentes, singulis annis easdem ecclesias dicti Ordinis respective etiam devote visitaverint, inibique etiam pro sanctae matris Ecclesiae exaltatione, haeresum extirpatione, ac aliās ut praefertur pias ad Deum preces effuderint, respective, septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis aut aliās quomodolibet debitis poenitentiis in formā Ecclesiae consuetā misericorditer in Domino perpetuo relaxamus. Item eisdem utriusque sexus christifidelibus, etiam vere poenitentibus et confessis, ac praefatā sacrā communione refectis, qui orationi quadraginta horarum continuatarum, non autem interpolatarum, de locorum Ordinariorum licentiā in qualibet ex dictis ecclesiis praefati Ordinis semel in anno tantum instituendae, per aliquod temporis spatium devote interfuerint et ut praefertur pias ad Deum preces effuderint, ac in unā ex solemnitatibus eiusdem domini nostri Iesu Christi, orationem dominicam et salutationem angelicam septies, sive vespers defunctorum recitando, et in duabus respective a superioribus localibus dicti Ordinis eligendis (quae tamen, cum electae fuerint, amplius variari non possint) ex septem eiusdem B. M. V. respective

festivitatibus, ac in illius Septem Dolorum, ut praefertur, nuncupatā et dominicā tertiā mensis septembris, ut praefertur, celebrari solitā festivitatis, etiamsi illa in aliam diem, ut praefertur, canonice transferri contingat, respective etiam a primis vespers usque ad occasum solis singularum quatuor ultimodictarum festivitatum easdem ecclesias dicti Ordinis etiam annis singulis devote visitaverint, inibique pro dictae sanctae matris Ecclesiae exaltatione, ac aliās ut praefertur respective pias ad Deum preces effuderint, et quoad ultimodictam festivitatem apud altare seu cappellam Septem Dolorum eiusdem B. M. V. nuncupatae etiam devote oraverint, quoties id in unāquaque ex quatuor posterioribus festivitatis huiusmodi egerint; necnon praefatis utriusque sexus christifidelibus etiam vere poenitentibus et confessis, ac dictā sacrā communione, si id commode fieri poterit, refectis, vel saltem contritis, qui, antequam ex hac vitā migraverint, etiam in eorum mortis articulo, in interioris poenitentiae signum, habitum per fratres quoad viros et quoad mulieres per tertiarias dicti Ordinis respective gestari solitum deferendum etiam post illorum obitum humiliter petierint, respective plenariam omnium et singulorum suorum peccatorum indulgentiam et remissionem apostolicā auctoritate praefatā etiam perpetuo concedimus et impartimur. Et eisdem fratribus et monialibus dicti Ordinis expresse professis, etiam vere poenitentibus et confessis, ac dicta sacrā communione refectis, praefatas ecclesias eiusdem Ordinis in Nativitatis, Praesentationis, Annunciationis, Visitationis, Purificationis et Assumptionis eiusdem B. Mariae Virginis respective festivitatis a primis vespers usque ad occasum solis singularum sex festi-

vitatum huiusmodi singulis annis devote, et quoad moniales praefatas intra claustra eorum respective monasteriorum annis singulis visitantibus, inibique pro sanctae matris Ecclesiae exaltatione, ac aliās ut praefertur pias ad Deum preces effudentibus, infirmitatis tamen aut gravis senii causā hoc facere impeditis existentibus, aliquod aliud ad arbitrium superioris localis regularis pium opus peragentibus, singulis sex festivitatis huiusmodi respective plenariam omnium et singulorum peccatorum suorum indulgentiam et remissionem, per eos ad illorum arbitrium pro fratrum et monialium dicti Ordinis illorumque et illarum consanguineorum et insignium benefactorum respective animabus, quae Deo in charitate coniunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicabilem, eadem apostolicā auctoritate etiam perpetuo concedimus et impartimur. Eisdemque fratribus et monialibus, ut supra, poenitentibus et confessis, ac eadem sanctā communione etiam refectis, de eiusdem superioris licentiā, in omnibus et singulis vigiliis festivitatum eiusdem B. M. V. in pane et aquā, aut, hoc facere nequeuntibus, in pane et vino, et, seu etiam id nequeuntibus, uno tantum ferculo per communitatem apposito ad arbitrium eiusdem superioris addito, ieiunantibus, et per dimidium horae de eadem B. Mariae Virginis devote meditantibus, quoties id egerint, septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis, aut aliās, ut praefertur, debitis poenitentiis etiam pro fratribus et monialibus eorumque consanguineorum et insignium benefactorum huiusmodi animabus praefatis, quae, ut praefertur, Deo in charitate coniunctae ab hac luce migraverint, applicabiles, similiter in formā Ecclesiae consuetā pariter perpetuo relaxamus.

Indulgentia
recitanti-
bus co-
ronam Septem
Dolorum
pellatam.

§ 3. Ac insuper, ut christianus populus ad Dei cultum sub eiusdem B. Mariae Virginis auspiciis ferventius accendatur, quascumque indulgentias et peccatorum remissiones, ac poenitentiarum relaxationes, coronam, quae in Septem principalium Dolorum, quos eadem B. Maria Virgo in unigeniti Filii sui vita et obitu passa fuit, recordationem ex septem septenariis angelicarum salutationum, septemque dominicis orationibus, necnon tribus aliis salutationibus angelicis in honorem lacrimarum eiusdem B. Mariae Virginis cum peculiari dolorum huiusmodi explicatione et meditatione composita existit, pie recitantibus, ab eodem Benedicto praedecessore per suas litteras apostolicas etiam in formam Brevis sub die xxvi mensis septembris pontificatus sui anno i expeditas, et incipientes *Redemptionis Domini*, concessas et impartitas, et in earum summario typis impresso contentas, illis tamen exceptis quae in § v eiusdem summarii continentur, quaeque tantummodo per nos revocatae et abrogatae censeantur, dictam apostolicam auctoritate similiter perpetuo confirmantes et approbantes, omnibus utriusque sexus christifidelibus, qui etiam vere poenitentes et confessi, seu firmum confitendi propositum habentes, praefatam coronam, ab aliquo ex fratribus dicti Ordinis mediate vel immediate receptas, pie et devote recitaverint, quoties id egerint, centum annos; illis vero qui coronam praefatam, ut praefertur, receptam secum ferentes, illam singulis secundis, quartis et sextis feriis, ac de praecepto Ecclesiae festis diebus etiam devote recitaverint, et subinde etiam vere poenituerint et confessi fuerint, centum quinquaginta annos; et eisdem christifidelibus, qui, conscientiae suae examine rite peracto, etiam vere poe-

nitentes et confessi, praefatam coronam etiam devote recitaverint, et pro sanctae matris Ecclesiae exaltatione, haeresum extirpatione, ac catholicae religionis augmento pias ad Deum preces effuderint, ducentos annos; eisdemque christifidelibus pariter vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione praefata etiam refectis, ac coronam praefatam frequenter recitare secumque deferre solitis, quoties ipsi sacrosanctae missae sacrificio aut sacris concionibus debita cum attentione interfuerint, aut ipsum SS. Eucharistiae sacramentum, dum ad aliquem infirmum defertur, associaverint, sive devium aliquem ab haeretica pravitate aut blasphemia seu detractionis culpa, aut alias ad viam salutis reduxerint, sive pacem cum inimicis propriis vel alienis composuerint, aut septies orationem dominicam et totidem salutationes angelicas praefatas devote recitantes, aliquod aliud spiritualis vel corporalis misericordiae opus in eorundem domini nostri Iesu Christi et B. Mariae Virginis sive alterius sancti eorum patroni honorem egerint, decem annos respective de iniunctis eis, aut alias, ut praefertur, debitis poenitentiis etiam in forma Ecclesiae consuetam similiter misericorditer in Domino relaxamus. Necnon eisdem utriusque sexus christifidelibus, qui quater in qualibet hebdomada memoratam coronam recitare soliti fuerint, die per unumquemque ex eis eligenda, vere poenitentes et confessi praefatum SS. Eucharistiae sacramentum sumpserint, et ipsam coronam devote recitaverint, semel in anno; ac praefatis utriusque sexus christifidelibus, qui per integrum mensem praefatam coronam quotidie recitaverint, et deinde vere poenitentes et confessi dictaque communione refecti pro sanctae matris Ecclesiae exaltatione, chri-

stianorum principum pace et concordia, ac haeresum extirpatione pias ad Deum preces effuderint, et, quoad fratres et moniales, si ipsi, integram coronam praefatam recitare nequeunt, in casu tamen verae impotentiae tantum, aliquem hymnum eiusdem B. M. V. recitaverint, respective, plenariam omnium et singulorum peccatorum suorum indulgentiam et remissionem etiam perpetuo concedimus et impartimur.

Indulgentia
confratribus
Septem Dolo-
rum concessae
ad fratres et
sorores Ordinis
praefati exten-
duntur.

§ 4. Praeterea quia a nonnullis dubitatum fuit an fratres et moniales praefati de indulgentiis, peccatorum remissionibus, ac poenitentiarum relaxationibus praefatis, confratribus, ut praefertur concessis, huiusmodi participant: nos, omnem et quaecumque ambiguitatem quavis occasione vel causa, aut alias quomodolibet insurgentem, de medio tollere volentes, fratres et moniales huiusmodi de omnibus et singulis indulgentiis, peccatorum remissionibus, ac poenitentiarum relaxationibus, eisdem confratribus per quoscumque Romanos Pontifices etiam praedecessores nostros hactenus quomodolibet concessis et in posterum concedendis (dummodo tamen per eosdem fratres et moniales opera dictis confratribus iniuncta adimpleantur), vere participare, illasque valide lucrari posse, motu, scientia et potestatis plenitudine paribus, dictam apostolicam auctoritate etiam perpetuo volumus et declaramus.

Fratribus pro
animabus de-
functorum ce-
lebrantibus eas
a purgatorio
liberantur.

§ 5. Demum, quod praefatae indulgentiae animabus christifidelium, quae similiter Deo in charitate coniunctae ab hac luce migraverint, per modum suffragii applicari possint; item, de omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, quod quotiescumque quilibet presbyter regularis dicti Ordinis missam defunctorum iuxta dicti Ordinis statuta pro ani-

mabus fratrum et monialium eiusdem Ordinis, quae similiter Deo in charitate coniunctae ab hac luce migraverint, in eorum ecclesiis dumtaxat celebraverint, animae ipsae de thesauro Ecclesiae per modum suffragii indulgentiam consequantur, itaut, eiusdem domini nostri Iesu Christi ac beatissimae Virginis Mariae sanctorumque omnium meritis eis suffragantibus, a purgatorii poenis liberentur, apostolica auctoritate praefata etiam perpetuo concedimus et indulgemus.

§ 6. Praesentes quoque litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae seu alio quantumvis substantiali defectu notari, impugnari vel annullari posse, sed illas semper et perpetuo validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et omnibus, ad quos nunc spectat et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores ac dicti Ordinis pro tempore existentem protectorem, ac alios quoscumque eiusdem S. R. E. cardinales etiam de latere legatos, vice-legatos, dictaque Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, definiri et interpretari debere, et, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

§ 7. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostra et Cancellariae Apostolicae regula de indulgentiis concedendis ad instar, aliisque, etiam in synodalibus,

Haece litteras
perpetuo vali-
duras declarat.

Obstantibus
derogatur.

provincialibus, generalibus universalibusque conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis etiam in genere vel in specie in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, eorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter motu, scientia et potestatis plenitudine similibus derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
hanc litteram
credi il-
lel.

§ 8. Volumus autem, quod praefatae Coronae nemini possint vendi nec commodari, et, si secus fiat, indulgentiae, pro illarum recitatione, ut praefertur, concessae et impartitae, cessent, nulliusque sint roboris vel momenti; quodque earumdem praesentium transumptis, etiam typis impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae eisdem ipsis praesentibus adhiberetur si illae exhibitae forent vel ostensae.

Firmitas con-
cessionum.

§ 9. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae relationis, concessionis, impartitionis, confirmationis, approbationis, declarationis, indulti, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, etc.

1 Videtur legendum *relaxationis* (A. T.).

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXIV, v idus decembris, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 9 decembris 1734, pontif. anno v.

CXLVIII.

Superiores regulares, etiam locales Ordinis Servorum B. M. V. facultate gaudent ecclesiastica indumenta ad huius Ordinis ecclesias pertinentia benedicendi, dummodo in benedictione huiusmodi sacri Olei unctio non adhibeatur.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Superna dispositione, cuius inscrutabili providentia ordinationem suscipiunt universa, in Apostolica Sede collocati, de religiosis viris, qui sub peculiaribus institutis Deo ferventius famulantur, praecipuam gerimus curam, illosque privilegiis augere ac favoribus prosequi satagimus opportunis.

Prooemium.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, Ordo dilectorum filiorum fratrum Servorum B. M. Virginis nuncupatorum a suis primordiis ad haec usque tempora catholicae Ecclesiae admodum utilis et fructuosus extiterit, ac dilectus filius noster Petrus Maria tituli S. Ioannis ante Portam Latinam nuncupati S. R. E. presbyter cardinalis Pieri nuncupatus, qui, Ordinem ipsum expresse professus, prioris generalis et nonnulla alia dicti Ordinis munera atque officia laudabiliter sustinuit, dudum suas preces pro quibusdam gratis spiritualibus favore dictorum fratrum et ecclesiarum ab eis administratarum ab Apostolica Sede roborandis nobis humiliter porrexerit; et nos, ad praemissorum effectum, par-

Ad preces cardina-
lis Pieri
instituta cardi-
nalem Congre-
gationem ad exami-
nandum quas
gratias spiri-
tuales huius Or-
dinis concedi
conveniret

ticularem, videlicet dilectorum etiam filiorum nostrorum Antonii Xaverii de Gentilibus, pro-datarii nostri, et Ioannis Antonii Guadagni, nostri in Urbe eiusque districtu vicarii in spiritualibus generalis, ac Marcelli Passeri, respective nuncupatorum, nostri pro-auditoris respective, presbyterorum eiusdem S. R. E. cardinalium, Congregationem, assignato illi in secretarium venerabili fratre nostro Carolo Alberto Cavalcini moderno archiepiscopo Philippensi, apostolica auctoritate deputaverimus, eidemque Congregationi, sic a nobis, ut praefertur, deputatae, opportunas ad id facultates concesserimus; deinde vero sub die XXI mensis maii proxime praeteriti Antonius Xaverius et Ioannes Antonius ac Marcellus cardinales praefati insimul congregati, et re mature discussa, inter alia, infrascriptum indultum per nos concedendum censuerint; postmodum vero dictus Carolus Albertus archiepiscopus relationem dictae Congregationis, et eorum, quae in illa ab Antonio Xaverio et Ioanne Antonio ac Marcello cardinalibus praefatis pertractata, quaeque a nobis concedi posse eis visa fuerunt, sub die XI mensis augusti etiam proxime praeteriti nobis fecerit:

De huiusmodi
Congregationis
consilio super-
rioribus locali-
bus huius Ordi-
nis facultatem
tribuit benefi-
cendi sacros
apparatus.

§ 2. Nos, qui erga dictum Ordinem peculiarem devotionis affectum semper gessimus, eiusdemque Ordinis protectoris munus olim a bonae memoriae Nereus, dum viveret, eiusdem S. R. E. cardinali Corsini nuncupato patruo nostro obtentum, dum cardinalatus honore fungebamur per plures annos egimus, et, ad summi apostolatus apicem divina favente clementia assumpti, quoad vivemus, retinendum duximus, quique, quando Deo placuerit, vita functi fuerimus, ad illud obeundum dilectum etiam filium nostrum Nereum dictae S. R. E. diaconum cardinalem etiam

Bull. Rom. — Vol. XXIV.

Corsini nuncupatum, nostrum secundum carnem ex fratre germano nepotem, per litteras apostolicas in forma Brevis sub annulo Piscatoris desuper expeditas apostolica auctoritate deputavimus Petrum Mariam cardinalem, ac fratres Ordinis huiusmodi specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, motu proprio, et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, et ex voto Congregationis particularis huiusmodi, quod omnes et singuli superiores regulares, etiam locales, dicti Ordinis indumenta et paramenta ecclesiastica ad dicti Ordinis ecclesias tantum spectantia, dummodo in eis sacri Olei unctio non adhibeatur, rite benedicere libere et licite possint et valeant, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo concedimus et indulgemus.

Firmitas con-
cessionis.

§ 3. Praesentes quoque litteras nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, vel intentionis nostrae vel alio quantumvis substantiali defectu notari, impugnari vel annullari posse, sed illas semper perpetuo validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et omnibus, ad quos nunc spectat et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque et non alias per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac dicti Ordinis pro tempore existentem protectorem, ac alios quoscumque eiusdem S. R. E. cardinales de latere legatos, vice-legatos et Apostolicae Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi, definiendi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari, definiri et interpretari debere,

et, si super his a quocunque, quavis auctoritate, scienter vel ignorant, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Obstantium derogatio.

§ 4. Non obstantibus, quatenus opus sit, etiam in synodaliis, provincialibus, generalibus, universalibusque conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis etiam in genere vel in specie in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialibus, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio seu quavis alia expressio faciendi et habenda aut aliqua alia exposita forma ad hoc servanda foret, eorum omnium et singulorum tenores eisdem praesentibus etiam pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, latissime et plenissime ac specialiter et expresse motu, scientia et potestatis plenitudine similibus derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Classulas praeservantes.

§ 5. Volumus autem eorumdem praesentium transumptis, etiam typis impressis, et sigillo alicuius personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si illae exhibitae forent vel ostensae.

§ 5. Nulli ergo omnino hominum, etc.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXIV, v idus decembris, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 9 decembris 1734, pontif. anno v.

EXLIX.

Facultas patribus Capuccinis Gallis missionariis apostolicis in partibus infidelium degentibus exercendi artes medicinae et chirurgiae.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilectus filius Cherubinus de Noves, frater expresse professus Ordinis Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum ac missionum exterarum eorumdem Capuccinorum Gallorum in partibus infidelium degens in Romanam Curiam procurator, nobis nuper exponi fecit, praefati missionarii Galli in eisdem partibus elaborantes medicinae et chirurgiae artibus tum catholicorum, quos in fide consolidant, tum infidelium, quos non raro ad veritatis cognitionem adducunt, benevolentiam sibi conciliant; id vero per constitutiones Ordinis praedicti cap. v, auctoritate apostolica confirmatas, omnibus expresse prohibeatur ne artes huiusmodi extra Ordinem exerceant: nobis propterea dictus Cherubinus humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Supplicatum patribus pro dispensatione ab observantia regulae quoad hoc caput.

§ 2. Nos igitur, ipsius Cherubini desiderio hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, fratribus missionariis Gallis missionum exterarum dicti Ordinis, artium medicinae et chirurgiae huiusmodi

Concessio, de qua in rubrica.

peritis, etiam in sacro presbyteratus ordine constitutis, in memoratis partibus infidelium nunc et pro tempore commorantibus, de superiorum suorum licentia, dummodo in illis locis nullus adsit medicus vel chirurgus saecularis qui infirmis in eorum infirmitatibus medeat, artes medicinae et chirurgiae praefatas, iuxta illarum praecepta, ad commodum et utilitatem catholicorum in partibus infidelium huiusmodi nunc et pro tempore existentium dumtaxat, gratis tamen et sine ulla prorsus mercede, ac in casu necessitatis tantum, exercere, ac medicamenta et alia necessaria praebere libere et licite, ac sine ullo conscientiae scrupulo, vel irregularitatis, alteriusve poenae vel censurae ecclesiasticae incursu, possint et valeant, auctoritate apostolica, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

Obstantium derogatio.

§ 3. Non obstantibus apostolicis, ac in universalibus provincialibusque conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die v ianuarii MDCCXXXV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 5 ianuarii 1735, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

1 Edit. Main. legit memorati (n. r.).

CL.

Indulgentia plenaria perpetua pro visitantibus aliquam ex ecclesiis fratrum Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium nuncupatorum vere poenitentibus et confessis ac sacra communione reffectis, iam haecenus erectis quam imposterum erigendis, die festo Ss. martyrum Berardi, Petri, Accursii, Adiuti et Othonis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Universis christifidelibus praesentes litteras inspecturis, salutem et apostolicam benedictionem.

Caelestium munerum thesauros, quorum dispensationem humilitati nostrae credidit divina dignatio, libenter erogamus, sicut ad fovendam incitandamque fidelium erga sanctos in caelis cum Christo regnantes devotionem salubriter expedire in Domino arbitramur.

Exordium.

§ 1. Supplicationibus itaque dilectorum filiorum Vincentii de Comitibus, ministri, et Ioannis Baptistae Minucci procuratoris generalium Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Conventualium nuncupatorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ac de omnipotentis Dei misericordia et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, omnibus et singulis utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis ac sacra communione reffectis, qui aliquam ex ecclesiis fratrum dicti Ordinis haecenus erectis ac imposterum erigendis, et ubicumque locorum existentibus, die festo sanctorum martyrum Berardi, Petri, Accursii, Adiuti et Othonis eiusdem Ordinis Minorum professorum a primis vespere usque ad occasum solis festi huiusmodi singulis annis devote visitaverint, et ibi pro christianorum principum concordia, haere-

Concessio indulgentiarum de quibus supra.

non exasperatione, ac sanctas matris No-
clidae institutiones, pia ad Deum pro-
cedit. Quibus, plenam mentibus vero
expulsi. Quibus, ac aliis in eorum quo-
libet monasterio nunc et pro tempore
degentibus, vere pariter poenitentibus et
confessis, ac sacra communione relectis,
quae ubique respective ecclesiam supra-
dicto facto visitaverint, et ut praefertur
oraverint, plenariam similiter omnium
peccatorum suorum indulgentiam et re-
missionem misericorditer in Domino con-
cedimus. Praesentibus perpetuis futuris
semporibus valluris.

Fides tra-
scriptorum.

§ 2. Volumus autem ut praesentium li-
terarum transumptis seu exemplis, etiam
impressis, manu alicuius notarii publici
subscriptis, et sigillo personae in eccle-
siastica dignitate constitutae munitis,
eadem prorsus fides adhibeatur, quae
adhiberetur ipsis praesentibus si forent
exhibitis vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-
rem, sub annulo Piscatoris, die XIV ia-
nuarii MDCCLXXXV, pontificatus nostri
anno V.

Dat. die 14 Ianuarii 1735, pontif. anno V.

F. card. OLIVERIUS.

CLL.

*Contra homicidas ac deferentes arma
prohibita in alma Urbe et reliquo
Statu Ecclesiastico.*

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

In supremo iustitiae solio, meritis li-
cet imperibus, per ineffabilem divinae
sapientiae atque bonitatis abundantiam
constituti, tametsi subditos nostros cha-
ritatis potius vinculo quam legum seve-
ritate in officio continere semper optave-
rimus, considerantes tamen crebra quae

in temporali S. R. E. ditione, ac etiam
in hac alma Urbe nostra palrantur ho-
micidia, ac succrescentem in dies vi-
rorum sanguinem immanitatem, qui,
posthabitis gravissimis praedecessorum
nostrorum sanctionibus, ac omnis divini
humanique iuris plane oblit, quinimmo
vel seris ipsis animantibus, utpote in
genus suum minime saevientibus, crude-
liores, passim, levissimam etiam quando-
que de causa, proximum suum depascun-
tur, eiusque cruore quasi musto ine-
briantur, nedum corporibus mortem in-
ferentes, sed non raro animabus quoque
pretiosissimo domini et salvatoris nostri
Iesu Christi sanguine redemptis (si non
sint armis spiritualibus divina praeve-
niente gratia munitae) aeternam per-
ditionem procurantes, cogimur, licet in-
viti, nova validioraque quaerere et adhi-
bere remedia, quibus tam exitiale ac
detestabile flagitium de eadem Urbe ac
finibus universae ditionis praefatae, cu-
ius peculiaris cura ac tutela nobis a
Domino commissa est, propulsetur atque
exterminetur, eas in primis ineundo ra-
tiones, per quas omnis spes ac fiducia
impunitatis, quae illecebra peccandi per-
saepe esse solet, delinquentibus adima-
tur, ut, quos a tam atroci scelere nec
Dei timor, neque humana necessitudo,
nec fraterna charitas retrahit¹, poena-
rum temporalium sibi quocumque prae-
cluso effugio, ac evadendi aditu neces-
sario subeundarum formidine deterri-
ti, tandem ab effundendo proximi sui san-
guine manus absterneant.

§ 1. Hinc est quod nos, non minus
ex iniuncto nobis divinitus apostolicae
solicitudinis munere, quam publicae
tranquillitatis ac securitatis studio, mul-
torumque ad nos identidem delatis que-
rimonis excitati, post maturam, quam
super ea re cum nonnullis ex venera-

¹ Male edit. Main. legit retrahi (R. T.).

bilibus fratribus nostris S. R. E. cardi-
nalibus et dilectis filiis Romanae Curiae
praefatis ad id a nobis specialiter depu-
tatis, qui rem ipsam iussu nostro diu
atque accurate discusserrunt, habuimus,
deliberationem, de illorum consilio, ac
etiam motu proprio et ex certa scientia
nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac in Urbe praedicta, aliis-
que civitatibus, terris et locis nobis et
eidem S. R. E. in temporalibus mediate
vel immediate subiectis, perpetuo vali-
tura constitutione, quae infra sequuntur,
ut serpenti morbo huiusmodi occurramus,
statuenda et ordinanda duximus.

Praedecesso-
rum Pontificum
similes consti-
tutiones inno-
vat.

§ 2. Ac primum quidem omnes et sin-
gulas constitutiones a felicis recordatio-
nis Pio II, Paulo II, Sixto IV, Iulio II,
Leone X, Clemente VIII, Iulio III, Pio IV,
Pio V, Gregorio XIII, Sixto V, Grego-
rio XIV, Innocentio XI, Innocentio XII,
ac Benedicto XIII, et quibusvis aliis
Romanis Pontificibus praedecessoribus
nostris adversus homicidas saluberrime
editas, quarum tenores praesentibus li-
teris pro plene et sufficienter expressis
et de verbo ad verbum insertis haberi
volumus, cum omnibus et singulis in
eis contentis, quae ipsis praesentibus
contraria non sunt, harum serie appro-
bamus, confirmamus et innovamus, illas-
que adversus quemcumque non usum,
seu contrarium usum, qui quovis modo
praetendi vel allegari posset, restituimus
et plenarie reintegramus, atque deinceps
omnino ac inviolabiliter observari
praecipimus et mandamus. Et quia haud
satis est delicta prohibere, nisi etiam,
quae illa patranda occasionem ac com-
moditatem praebent, provide submo-
veantur, omnes propterea et quascum-
que praedictorum, ac praesertim Pii IV
et Pii V, necnon recolendae memoriae
Alexandri VIII, quarum initium est *Et-
si cuncta, etc.*, aliorumque antecessorum

litteras et ordinationes, quibus voluntur
delatio, retentio et venditio sclopulorum,
archibuseti vulgariter nuncupatorum,
pugionum, cultrorum, parvarum sicarum,
aliorumque armorum mensurae brevioris
tribus palmis, utpote ad eandem clam et
dolose inferendam aptorum, prout quo-
que edictum kalendis Ianuarii MDCCLVIII
de mandato piaae memoriae Clementis Pa-
pae XI praedecessoris quoque nostri pro-
mulgatum, ceteraque bannimenta huc-
usque publicata, antedicta aliave simi-
lis vel alterius generis arma in Urbe ac
ditione praefatis sub diversis etiam ca-
pitalibus poenis prohibentia, quae iti-
dem praesentibus pro expressis et ad
verbum insertis haberi volumus, ac om-
nia et singula in eis contenta similiter
approbantes ac innovantes, ne poena-
rum per eorundem decessorum litteras,
edictum et bannimenta adversus illorum
transgressores, cuiusvis in illis expressae
qualitatis et conditionis fuerint, statuta-
rum executio ullatenus impediatur, te-
nore praesentium districte interdiciamus
quibuscumque tribunalibus, magistrati-
bus ac iudicibus tam Urbis praefatae
quam aliarum civitatum, terrarum et lo-
corum nobis et Sedi Apostolicae me-
diate vel immediate subiectarum, ac qui-
busvis eiusdem S. R. E. cardinalibus
etiam de latere legatis, ne in causis de-
lationis ac retentionis istiusmodi armo-
rum ulli delinquenti poenas, quas quo-
modolibet incurrerunt, gratiose remit-
tant aut componant, ac vel in minimam
etiam parte moderentur, sed ea dumtaxat,
quae stricti iuris fuerint, iuxta prae-
cisam formam et dispositionem littera-
rum edicti et bannimentorum praefato-
rum decernant et exequantur. Quod si
ex peculiaribus quandoque facti circum-
stantiis, vel ex qualitate personarum, gra-
tiae, compositioni, aut poenae modera-
tioni locum esse, ac quietate ita suadente,

proculiter existimaverint, nihilominus neque unquam ad concessionem gratiae, compositionem aut moderationem poenae devocare possint, nisi praevia auctori et Romani Pontificis pro tempore existentis expressa approbatione; sub nullitate pastorum, ac inde sequutorum, et quod iudices praefatos, sub pecuniaria insuper aliisque etiam corporalibus nostro et eiusdem Pontificis arbitrio infligendis poenis; memoratisque cardinalium Congregationibus ac cardinalibus etiam de latere legatis quamcumque facultatem, quae eis de iure, usu vel consuetudine, seu aliis quomodolibet competere posset in dictis causis delationis aut retentionis armorum arbitrari, gratiam impertiendi et componendi, ac moderandi poenas huiusmodi, harum serie abrogatas et revocamus.

§ 3. Praeterea, sicuti in bannimentis generalibus pro Urbe praefata ac universo Statu nostro Ecclesiastico editis cavetur homicidas non excusari a poena ordinaria etiam pro homicidio in rixa commisso, si ex processu constiterit rixam ex causa irrationabili seu bestiali, ut vocant, ortam fuisse; ita, quia tantum legibus addendum venit, quantum rixarum et homicidiorum frequentia excreverit, statuimus ut in Urbe ac quibuscumque civitatibus, terris et locis nobis et Sedi Apostolicae mediate vel immediate subiectis praedictis, comprehensis etiam quatuor Legationibus ac civitatibus Bononiensi, Ferrariensi et Beneventana, aliisque etiam specialem et individua mentionem requiruntibus, occisor poenam pariter ordinariam puniatur, licet homicidium sequutum sit in rixa, si homicida rixae auctor fuerit, utque calor iracundiae a poena ordinaria delinquentem nusquam eximat, ubi inter tempus rixae ac patrati ho-

1 Legerem potius tunc (R. T.).

miciidium sex horarum spatium intercesserit, quod sufficere volumus ut reus ad actus extraneos divertat vel divertisse debuerit; declarantes quod, ubi luculenter ex processu huiusmodi constiterit in actu homicidii nullam adfuisse rixam inter occisum et occisorem, nec pro parte occisoris probetur intra dictum intervallum sex horarum homicidium immediate praecedentium aliquam subortam fuisse rixam, interfector poenae ordinariae omnino subiiciatur. Neve praetextu erroneae et nunquam approbatae consuetudinis, sive interpretationis, quispiam decipiatur, ad omnium et singulorum memoriam serio revocamus, praedicta poenam ordinariam teneri nedum ore proprio homicidium confessos, sed etiam qui de commisso homicidio iuxta iuris canonici ac civilis dispositionem, quam in ceteris quibuscumque delictis sartam tectamque fore volumus, convicti fuerint: quibusvis praetensis usu et stylo rebusque iudicatis in contrarium minime attentis.

§ 4. Cumque ad reprimendam sanguinariorum hominum audaciam, quae iam tunc invalescebat, idem Innocentius XII praedecessor, in supradicta sua constitutione incipiente *Viros sanguinum*, etc., inter alia expresse ac omnino prohibuerit, inquisitos, processatos, condemnatos aut bannitos, sive uti principales, sive uti mandatarios, sive uti complices, aut auxilium aut consilium, vel favorem praestantes ex causa seu occasione homicidii pro quo poena ordinaria vel extraordinaria imposita fuisset seu imponenda foret, et quos quibuscumque futuris temporibus similiter inquiri, processari, condemnari seu banniri contigisset in Urbe et universa ditione ecclesiastica, nullo unquam tempore vel modo, ex aliqua gratia seu compositione, vel per viam cassationis

Confirmata Innocentii XII constitutione de non rehabilitandis his, qui animo doloso et praemeditato occidunt, eam extendit ad homicidas quoque qui sine huiusmodi animo interficiunt.

processus, remitti, seu quoquo modo gratiose rebanniri, habilitari, seu cum eis dispensari, minusque illis aliquem salvumconductum seu liberum com meatum (praeterquam pro vero, reali et necessario servitio iustitiae, et tunc pro eo dumtaxat tempore quod huiusmodi servitio congrueret) concedi per quoscumque civitatum et locorum praefatorum gubernatores, provinciarum rectores, dictae Romanae Ecclesiae in temporalibus vicarios et iustitiae officiales, et quoscumque alios, quamvis speciali et individua mentione dignos, ac etiam ipsos cardinales de latere legatos, quorum tamen respectu dictam suam constitutionem locum habere decrevit in homicidiis animo doloso et praemeditato commissis: quamvis nulla suboriri possit dubitatio, quin praedicti cardinales de latere legati, pro eorum eximia dignitate ac laudabili iustitiae zelo, semper ea qua decebat moderatione ac prudenti circumspectione antehac usi sint facultate sibi sic praeservata quoties de homicidiis in rixa aut aliis sine animo doloso et praemeditato sequutis actum fuit; attamen (quia praeconcepta spes veniae consequendae perversos homines animosiores pronioresque reddit ad rixas et contentiones excitandas et confovendas, earumque calore caedes patrandas), quo damnable haec praesumptio ex eorum animis penitus evelletur, eorumque saevitia irremissibilem poenarum metu compescatur, enarratam constitutionem ac prohibitionem, quam idem Innocentius XII praedecessor quoad cardinales de latere legatos in homicidiis animo doloso et praemeditato locum sibi vindicare voluit, sicut praemittitur, ad homicidia etiam in rixa et sine praemeditatione commissas per praesentes extendimus et ampliamus; itaut de cetero non liceat eisdem cardinalibus de

latere legatis, neque etiam ipsis cardinalium Congregationibus, sine auctore et Romani Pontificis pro tempore existentis speciali mandato, inquisitos, processatos et condemnatos aut bannitos ex causa vel occasione homicidii etiam in rixa et absque praemeditatione patrati, et gratia seu compositione, vel per viam cassationis processus, remittere, seu gratiose rebannire, habilitare, seu cum eis dispensare, neque illis aliquem salvumconductum, praeterquam pro vero, reali et necessario servitio iustitiae, et tunc pro eo dumtaxat tempore quod huiusmodi servitio congruat, concedere, etiamsi pacem ab haeredibus vel consanguineis aut filiis defuncti habuerint.

§ 5. Venerabilibus quoque fratribus nostris archiepiscopis et episcopis ac dilectis filiis locorum Ordinariis, in ecclesiastica ditione praefata consistentibus, in virtute sanctae obbedientiae, ac sub nostrae Romani Pontificis pro tempore similiter existentis indignationis poenam, earumdem tenore praesentium praecipimus, ne in causis homicidii, si-ve qualificati et animo doloso et praemeditato, sive in rixa commisi, quibuscumque reis eorum iurisdictioni et foro quavis causa subiectis, iam condemnatis seu bannitis, sive quos in futurum per eorum curiam inquiri, processari, condemnari seu banniri contigerit, ullam similiter gratiam, absolutionem, compositionem, cassationem processuum, poenae remissionem seu moderationem, habilitationem, dispensationem et salvumconductum, liberumve com meatum (excepto dumtaxat dicto reali et necessario iustitiae servitio pro congruo illius tempore) imposterum impertiantur, nisi post elapsam a die admissi delicti quinquennium, et tunc in eiusmodi causis ea tantum, quae stricti iuris canonici fuerint, exequantur: decernentes quidquid

Ecclesiasticis superioribus mandat, ne quibuscumque homicidio sibi subiectis ullam habilitationem, remissionem, absolutionem, compositionem, cassationem, moderationem, dispensationem, et salvumconductum, liberumve com meatum a patrato homicidio.

contra hanc nostram prohibitionem, ab
de ceteraque curis, necnon etiam a
dictis congregationibus de latere legatis, ac
cardinalium congregationibus, factum
fuerit, cum inde pariter sequutis, ipso
iure nullum ac irritum, nulliusque ro-
boris et momenti fore, nec tam in iu-
dicio quam extra illud delinquenti, etiam
ad effectum inducendi et allegandi bo-
nam fidem, ullatenus suffragari posse et
debere.

§ 6. Ad haec ne ulla actio, ad necem
tendens seu praedicta, inulta rema-
neat, sancimus et ordinamus, ut pro
armorum ignitorum explosione delin-
quens, si deliberate explosit et sub-
sequuta sit offensio, ultimi supplicii
poenam in perpetuum incurrat; sin au-
tem non deliberata explosione aliquem
offenderit, triremium poenam in per-
petuum subeat; et, si animo quidem
deliberato, sed absque alicuius offen-
sione, eiusmodi arma laxaverit, poenae
triemium per decennium obnoxius sit;
ac demum ubi nec praemeditatio nec
offensio intervenerint, simplex tamen
explosio, quinquennali remigatione vin-
dicetur.

Nominationes
gubernatoris
Urbe et cardina-
lium legatio-
rum invalidae.

§ 7. Ad nominationes quoque, quae
sunt pro liberatione reorum iam damna-
torum a promerito supplicio, nostrae
dirigentes considerationis intuitum, in
eo quod attinet ad illas nominationes,
quibus nonnullae archiconfraternitates,
aliaeque societates Urbis et ditionis hu-
iusmodi, ob egregia quae assidue exer-
cent pietatis et christianae charitatis
opera, ex specialis Sedis Apostolicae
concessione, quae tamen sit in viridi
observantia, potiuntur, quaeque satelli-
tibus seu curiae apparitoribus pro ban-
nitorum et in contumaciam condemna-
torum captura in praemium laboris
concedi consueverunt, nihil praeter con-
suetudinem innovandum decrevimus;

at nominationes eorundem bannitorum
et in contumaciam damnatorum, quas
ex gratia dictae Urbis gubernator, car-
dinalium Congregationes, ac ipsi cardina-
les de latere legati executoribus in-
stituta et aliis quibuscumque attribuere
solent, vires deinceps nolumus obtinere,
nec nominatis ex causa homicidii in
aliquo prodesse, nisi nobis seu eodem
Pontifice pro tempore existente prius
consultis, habitoque desuper nostro vel
eius assensu.

§ 8. Et quoniam experimento com-
pertum est, administrationem ac cursum
rectae et expeditae iustitiae, qua reipu-
blicae salus praecipue innititur, sum-
mopere obturbari vel ab excessivo nu-
mero privilegiatorum, vulgariter *paten-
tati* nuncupatorum, vel a minus recta
intelligentia privilegiorum concessorum:
proinde, salvis firmisque remanentibus
decretis ac resolutionibus quae tempo-
ribus felicis pariter recordationis Ur-
bani Papae VIII et dictorum Innocen-
tii XI ac Innocentii XII praedecessorum
aut alias quandocumque ea super re e-
manarunt, volumus quod privilegium
fori nemini quorumcumque privilegia-
torum huiusmodi tam in Urbe quam in
reliquo Statu Ecclesiastico praedictis;
(officialibus aliisque privilegiatis a Con-
gregatione pro tempore existentium e-
iusdem S. R. E. cardinalium contra
haereticam pravitatem generalium inqui-
sitorum, ac ministris necessariis actu
inservientibus, archiepiscopis, episcopis
ac Ordinariis praefatis, eorumque curiis,
dumtaxat exceptis) pro crimine homi-
cidii suffragetur; sed dicti privilegiati,
quatenus clericali caractere insigniti,
ecclesiasticae, et quatenus laici fuerint,
saeculari iurisdictioni subiaceant; reser-
vantes nobis facultatem declarandi, qui-
nam quotque esse debeant veri fami-

Nemini privi-
legiato fori pri-
vilegium in cau-
sa homicidii
suffragetur.

(Male ed. Main. legit ut pro at (n. r.))

liares dictorum archiepiscoporum, epi-
scoporum et Ordinariorum, ac officiales
necessarii curiis ecclesiasticis verum et
actuale servitium praestantes.

Clerici quo-
modo pu-
niri.

§ 9. Insuper, quia ex illis etiam, qui
in sortem Domini vocati sunt, quique
aliis irreprehensibilis et ab omni culpa
et macula immunis vitae ac virtutum
exemplo praelucere deberant, aliqui
interdum reperiuntur adeo suae vocatio-
nis immemores, ut, impellente humani
generis hoste, pluribus etiam homici-
diis manus suas cruentare non perhor-
rescant: nos, perversorum quorumcum-
que malitiae obviandum esse, non in-
dulgendum, probe intelligentes, ad isto-
rum quoque fraenandam pervicaciam
perpetuo itidem statuimus, quod cleri-
cus primae tonsurae nullum beneficium
ecclesiasticum obtinens, tametsi condi-
tiones clericis huiusmodi a Concilio Tri-
dentino praescriptas servaverit ac servet,
pro duobus tamen homicidiis, animo de-
liberato et praemeditato per eum patra-
tis, privilegio fori et canonis, in odium
tanti excessus, et ad aliorum terrorem,
exuatur, et uti incorrigibilis omnino sae-
culari potestati subiiciatur, ab ea tam-
quam laicus legitimis poenis plectendus;
clericus quoque in minoribus ordinibus
constitutus, nec pariter beneficiatus, nec
praescripta a Concilio Tridentino ser-
vans, tam coelebs quam coniugatus, in
causis homicidii dicto privilegio fori
non gaudeat, eoque privatus remaneat,
neque a proprio episcopo seu Ordinario
repeli, minusque habitum clericalem,
quem indigne abiicit, reassumere pos-
sit, nisi post totaliter expiatam admissi
delicti poenam: declaratio autem an-
te patratum homicidium requi-
sita a Concilio Tridentino servaverit, ad
episcopum aliumve loci Ordinarium om-
nino spectet, non retardata interim
delinquentis assucuratione faciendam etiam

per iudicem laicum nomine Ecclesiae,
qui illum pariter Ecclesiae nomine ad
illius dispositionem retinere possit ac
debeat, donec dicta declaratio prodierit:
quacumque diversa ac etiam contraria
iuris canonici et apostolicarum consti-
tutionum dispositione seu interpreta-
tione necnon consuetudine haud refra-
gante.

§ 10. Porro, cum idem Benedictus
praedecessor, animadvertens homicidia
huiusmodi suo etiam tempore increbre-
scere, nec minus quam alia facinora,
in celebri constitutione dicti Gregorii XIV
etiam praedecessoris, quae incipit *Cum
alias, etc.*, recensita, publicae quieti of-
ficere, pro commissi sibi apostolici of-
ficii debito per praedictam suam anno
Incarnationis dominicae MDCCXXV, sexto
idus iunii, cui initium est *Ex quo di-
vina, etc.*, evulgatam constitutionem, lai-
cos animo praemeditato ac deliberato
proximum suum interficientes ab eccle-
siasticae immunitatis beneficio exclude-
rit et repulerit, ac pro exclusis atque
repulsis haberi voluerit: nos, ob gliscen-
tem in dies quorundam ecclesiastico-
rum nequitiam, qui, nulla proprii status
habita ratione, non raro in adeo ne-
farium detestandumque crimen prola-
buntur, ipsorum Gregorii et Benedicti
praedecessorum constitutionibus, quas
supra confirmavimus atque innovavimus,
inhaerentes, et, quatenus opus sit, cri-
minum in illis exceptorum reos immu-
nitate ecclesiastica nequaquam iuvare
iterum decernentes, eandem Benedi-
cti praedecessoris constitutionem, laicos
animo praemeditato ac deliberato pro-
ximum suum, sicut praemittitur, inter-
ficientes a beneficio immunitatis eccle-
siasticae excludentem, ad ipsos eccle-
siasticos cuiuscumque gradus et ordinis
existant in Urbe ac universa ditione
nobis et Sedi Apostolicae mediate vel

Ecclesiastici
animo delicto
et praemeditato
occidentis non
gaudent, sicut
etiam laici, im-
munitate eccle-
siastica.

immediate subiecta homicidium animo similiter praemeditato ac deliberato patentes extendimus quoque et ampliamus, dummodo tamen causa admissi per eos homicidii ab illorum iudice ecclesiastico competente cognoscatur, et ab eo, si rei reperti fuerint, citra poenam sanguinis, ad praescriptum sacrorum canonum condignâ puniantur animadversione.

Rel quomodo
extrahendi
leo immuni.

§ 11. Ulterius, ad varias doctorum, qui eiusdem Benedicti praedecessoris mentem quoad personas in dictâ eius constitutione comprehensas interpretari ac explicare voluerunt, sententias et opiniones dirimendas, declaramus homicidii reos natu minores vigintiquinque, maiores vero viginti annis, tam laicos quam clericos, atque omnes et singulos, sive laicos sive clericos, qui mandatum, consilium, instigationem, auxilium cooperativum, aut aliam operam occisori praebuerint, ex quorum singulis pravis actibus homicidium evenit, in dictâ Benedicti praedecessoris constitutione comprehensos esse, ac deinceps censi debere, eamque, quatenus opus sit, ad ipsos pariter extendimus; ita scilicet ut illorum extractio e loco immuni atque traditio curiae saeculari, quoad laicos, ad eiusdem curiae saecularis requisitionem, fiat a curiâ ecclesiasticâ, et clerici ab ipsâ curiâ ecclesiasticâ ex officio omnino extrahantur iuxta normam infra dicendam.

Immunitate
non gaudent
quoque ex cau-
sa homicidii in
contumaciam
condemnati.

§ 12. Item declaramus omnes et singulos praedictos tam laicos quam ecclesiasticos, qui in Urbe ac ditione praefatis, ex causâ et occasione homicidii etiam in rixâ commissi cum armis seu instrumentis suapte naturâ aptis ad occidendum, inquisiti et processati vel in contumaciam banniti et condemnati fuerint, dummodo homicidium non fuerit casuale vel ad propriam defensio-

nem, immunitatis praefatae beneficio minime etiam gaudere.

§ 13. Utque reorum ratione homicidii ut praefertur excepti inquisitorum seu bannitorum et in contumaciam condemnatorum extractio ab ecclesiis aliisque locis immunibus atque traditio suo cuique iudici competente legitimis modo et formâ a curiâ ecclesiasticâ fiant, volumus et ordinamus, ut, quotiescumque iudici ecclesiastico competenti innotuerit aliquem laicum seu ecclesiasticum ex causâ homicidii excepti inquisitum atque processatum ad ecclesiam seu locum immunem confugisse, ibique moram trahere, ac ea super delicti qualitate ac personae reitate subministrata vel acquisita suppetant iudicia, quae ad capturam decernendam sufficere videantur, tunc idem iudex ecclesiasticus, ex officio, ac nemine etiam requirente, si delinquens sit clericus, sin vero laicus, postquam a curiâ saeculari requisitus fuerit, ad ipsius delinquentis extractionem ab ecclesiâ seu loco immuni, implorato etiam ad hoc, quatenus opus sit, auxilio brachii saecularis, et cum interventu personae ecclesiasticae ab episcopo deputandae, devenire teneatur; extractumque ad suos, si tuti et securi fuerint, sin minus, ad curiae saecularis carceres adportari, ibique sub tutâ custodiâ detineri curet et faciat: ubi vero ex processu informativo desuper conficiendo, quoad inquisitum nondum condemnatum, dictus iudex ecclesiasticus ex acquisitis seu subministratis indiciis ad torturam tantum sufficientibus ab extracto homicidium a praefatâ Benedicti praedecessoris et hac nostrâ constitutionibus exceptum patratum fuisse cognoverit, ad declarationem, quod scilicet de casu ita excepto constet, progrediatur, extractumque, si laicus sit, ministris et officialibus

Ordo servan-
dus in extra-
ctione reorum
e loco immuni.

curiae saecularis, si autem clericus, eius competenti iudici ecclesiastico tradere et consignare possit ac debeat, exactis tamen receptisque in actu traditionis et consignationis huiusmodi a iudice quidem saeculari iuramento et ab ecclesiastico promissione in verbo veritatis de restituendo extractum ecclesiae locove immuni, sub poenâ excommunicationis latae sententiae nobis et eidem Romano Pontifici pro tempore existenti reservatae, quatenus extractus in suis defensionibus, quae ad trames iuris et ordinationum apostolicarum ei competunt, praefata elidat seu diluat indicia; et, si illa minime eliserit sive diluerit, et delinquens repertus fuerit, iudici suo, scilicet ecclesiastico in clericum, saeculari in laicum, ut iuris esse censuerit, animadvertere liceat. Quoties autem de iam bannito, aut in contumaciam damnato ex causâ homicidii superius excepti sive laico sive ecclesiastico agetur, quilibet iudex ecclesiasticus, ut praefertur, competens, ad illius, laici nimirum instante curiâ saeculari, et clerici ex officio, extractionem ab ecclesiâ locove immuni, cum interventu quoque personae ecclesiasticae ab episcopo deputandae, ac traditionem suo respective iudici, sicut mox dispositum est, faciendam procedat; solamque sententiae contumacialis et actorum, quibus illa fundatur, exhibitionem ad hoc sufficere decernimus, ut dictus iudex ecclesiasticus, ex illorum inspectione dumtaxat agnito num istiusmodi sententia contumacialis legitime iusteque prolata sit ad formam constitutionum apostolicarum, pronunciare ac declarare queat et debeat, an bannitus et in contumaciam damnatus consignandus veniat, necne, exactis pariter et receptis, quatenus consignetur, a iudice saeculari iuramento, si delinquens sit laicus, ab

ecclesiastico verò, si fuerit clericus, promissione ipsum ut supra restituendi ecclesiae, locove immuni, sub antedictâ poenâ excommunicationis, si extractus in suis similiter defensionibus ei ad praescriptum praefatarum constitutionum apostolicarum competentibus nullitatem et iniustitiam contumacialis sententiae praedictae ostenderit, et sceleris indicia diluerit; quod si id praestare nequiverit, et ex eisdem sententiâ et actis rite et recte gestis reus repertus fuerit, iudex competens sententiam exequi, et, quando aliquem in poenâ irrogatâ excessum deprehenderit, etiam moderari valeat; ita quod quaecumque declaratio a praedicto iudice ecclesiastico facta in iudicio ecclesiasticae immunitatis super consignatione banniti et in contumaciam damnati eiusque denegatione, nullatenus deservire et a nemine allegari possit in alio diverso ac separato iudicio, in quo scilicet de praefatae sententiae contumacialis executione postmodum disputari contingeret; ad quem effectum dicta declaratio iudicis ecclesiastici perinde habeatur ac si non emanasset, nec ullus exinde scrupulus animo iudicis competentis in cognoscendâ et definiendâ validitate seu nullitate, iustitiâ seu iniustitiâ eiusdem sententiae contumacialis ingeratur.

§ 14. Hanc autem methodum et formam sic a nobis stabilitam exacte et inconcusse ab omnibus deinceps observari volumus et mandamus, quacumque aliâ praedecessorum dispositione aut contrariâ interpretatione ac praxi in quibusvis curiis Urbis et ditionis praefatarum quomodolibet et quandocumque invectâ, necnon declarationibus a tribunalibus dictae Urbis ac etiam a Congregatione pro tempore quoque existentium eiusdem S. R. E. cardinalium immunitati ecclesiasticae et controversiis

Haec extra-
ctionis forma
semper et in-
convicta ser-
vanda.

iurisdictionibus praeposita etiam ite-
ralis vicibus emanatis, haudquaquam
obstantibus.

Ampliationes
bullarum Gre-
gorii XIV et Benedi-
cti XIII
disponem eccle-
siasticam (sa-
lam tangunt.

§ 15. Ceterum quae memoratis con-
stitutionibus Gregorii XIV et Benedi-
cti XIII praedecessorum, in cunctis chri-
stiani orbis partibus iuxta earum teno-
rem ac dispositionem inviolabiliter re-
tinendis ac custodiendis, per modum
extensionis et ampliationis adiicienda
duximus, nusquam ad ceteras regiones,
utpote, sicut in Domino gaudentes ac-
cepimus, non adeo multiplicia grassan-
tur homicidia, neque ultra ditionem
ecclesiasticam praefatam extendere et
ampliare intendimus.

Præsentium
litterarum vali-
ditas et ex-
ecutio.

§ 16. Decernentes, easdem prasentes
litteras et in eis contenta quaecumque
semper ac perpetuo firma, valida et
efficacia existere et fore, suosque ple-
narios et integros effectus sortiri et ob-
tinere tam in Urbe quam in reliquis
omnibus civitatibus, terris et locis no-
bis ac S. R. E. mediate vel immediate
subiectis, comprehensis etiam quatuor
Legationibus, ac ipsis Bononiensi, Fer-
rariensi, ac Benévontanā civitatibus,
aliisque etiam specialem et individua
requerentibus praefatis, ac generaliter
in quibuscumque curiis tum ecclesiasti-
cis tum saecularibus, etiam baronali-
bus respective, nullis exceptis, atque
ab omnibus et singulis, ad quos spectat
et pro tempore quandocumque specta-
bit, plenissime observari, sicque et non
aliter in praemissis per quoscumque
iudices ordinarios et delegatos, etiam
causarum palatii apostolici auditores, ac
ipsius S. R. E. cardinales etiam de latere
legatos, et eorumdemque cardinalium
Congregationes, aliosve quoslibet qua-
cumque praeeminentia et potestate fun-
gentes et functuros, sublata eis et eo-
rum cuilibet quavis aliter iudicandi et

1 Male edit. Main. legit ad (R. T.).

interpretandi facultate, iudicari et de-
finiri debere, ac irritum et inane si
secus super his a quodquam, quavis au-
ctoritate, scienter vel ignoranter, con-
tigerit attentari.

§ 17. Non obstantibus praemissis, ali-
isque apostolicis, ac in universalibus
provincialibusque et synodalibus con-
ciliis editis, generalibus vel specialibus,
constitutionibus et ordinationibus, nec-
non, etiam iuramento, confirmatione apo-
stolica, vel quavis firmitate aliā roboratis,
statutis, usibus et consuetudinibus,
etiam immemorabilibus, ac quorumcum-
que praedecessorum nostrorum litteris,
privilegiis, indultis et facultatibus, quibusvis,
etiam dictis cardinalibus eorum-
que Congregationibus, sub quibuscum-
que verborum tenoribus et formis, ac
cum quibuslibet etiam derogationum
derogatoriis, aliisque efficacioribus, effi-
cacissimis et insolitis clausulis, ac ir-
rificantibus et aliis decretis, etiam motu,
scientia et potestatis plenitudine simili-
bus, etiam concistorialiter, vel aliā
quomodolibet in contrarium praemisso-
rum concessis, confirmatis et innova-
tis; quibus omnibus et singulis, etiamsi
pro illorum sufficienti derogatione de
illis eorumque totis tenoribus specialis,
specifica, expressa et individua, ac de
verbo ad verbum, non autem per clau-
sulas generales idem importantes, men-
tio seu quaevis alia expressio habenda,
aut aliqua alia exquisita forma ad hoc
servanda foret, tenores huiusmodi, ac
si de verbo ad verbum, nihil penitus
omisso et forma in illis tradita obser-
vata, exprimerentur et insererentur, praesentibus
pro plene et sufficienter ex-
pressis habentes, illis aliā in suo ro-
bore permansuris, ad praemissorum ef-
fectum, hac vice dumtaxat, specialiter et
expresse derogamus; ceterisque contra-
riis quibuscumque.

Obstantium
derogatio.

Terminus per-
rentarius ad
hanc Constitutio-
nis obligatio-
nem.

§ 18. Volumus autem, ut, lapsis de-
cem respectu dictae Urbis eiusque di-
strictus, ac viginti diebus respectu to-
tius reliqui Status nostri Ecclesiastici,
postquam praesentes litterae valvis ec-
clesiae Lateranensis et basilicae Princi-
pis Apostolorum et in acie Campiflorae
de eadem Urbe per aliquem ex curso-
ribus nostris affixae et publicatae fue-
rint, omnes et singulos tam in Urbe
quam in Statu praefatis existentes pe-
rinde arctent, ac si unicuique eorum
personaliter ac nominatim intimatae fuis-
sent; utque ipsarum praesentium litte-
rarum transumptis, etiam impressis,
manu alicuius notarii publici subscri-
ptis, et sigillo personae in ecclesiastica
dignitate constitutae munitis, eadem
prorsus fides in iudicio et extra illud
ubique adhibeatur, quae ipsis praesenti-
bus adhiberetur si forent exhibitae vel
ostensae.

Clausulae.

§ 19. Nulli ergo omnino hominum
liceat paginam hanc nostrorum appro-
bationis, confirmationis et innovationis,
prohibitionis, abrogationis, decretorum,
praeceptorum, mandatorum et statuto-
rum, ordinationum, voluntatis et dero-
gationis infringere, vel ei ausu temerario
contraire; si quis autem hoc attentare
praesumpserit, indignationem omnipo-
tentis Dei et beatorum Petri et Pauli apo-
stolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, anno Incarnationis dominicae,
MDCCXXXV, kalendis februarii, pontifica-
tus nostri anno v.

Dat. die 1 februarii 1735, pontif. anno v.

A. card. pro-datarius.

F. card. OLIVERIUS.

Visa de Curia:

I. archiep. Ancyranus.

Loco + plumbi.

I. B. EUGENIUS.

Reg. in secret. Brevium.

Anno a Nativitate domini nostri Iesu Chri-
sti MDCCXXXV, indictionis XIII, die vero XII
mensis februarii, pontificatus sanctissimi in
Christo patris et domini nostri domini Cle-
mentis divina providentia Papae XII anno v,
supradictae litterae affixae et publicatae fue-
runt ad valvas ecclesiae Lateranensis et ba-
silicae Principis Apostolorum, in acie Cam-
piflorae, ac in aliis locis solitis et consuetis
Urbis, per me Ioannem Triphellium apostoli-
cum cursorem.

IOSEPH OLIVETANI, mag. curs.

CLII.

Annua contributio per monasterium
S. Scholasticae Congregationis Cas-
sinensis Ordinis sancti Benedicti, fa-
cienda monasterio Sacri Specus eius-
dem Congregationis et Ordinis, fieri
censetur etiam titulo compensationis
quorundam bonorum, ac fieri debet
in pecuniā numeratā.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Aliās inter diversas ordinatio-
nes, quas, pro instauratione salubrique
regimine et gubernio monasterii Sacri
Specus prope oppidum Sublacense Con-
gregationis Cassinensis Ordinis sancti
Benedicti, per terras nostras in simili
formā Brevis expeditas litteras edidimus,
certis ex causis tunc expressis manda-
vimus, ut monasterium S. Scholasti-
cae eorumdem Congregationis et Ordi-
nis, ipsi monasterio Sacri Specus adia-
cens, summam quingentorum quadra-
ginta quinque scutorum monetae ro-
manae quotannis contribuere deberet
in duabus aequalibus solutionibus pro
sustentatione quatuor monachorum duo-
rumque conversorum, ac unius famuli,
cum equo sive mulā in dicto monaste-
rio Sacri Specus, cum facultate, in di-

Statutum aliās
a Pontifice, con-
tributionem, de
qua in rubrica,
fieri posse in
pane, vino, etc.
et procurato-
rem generalem
Congregationis
Cassinensis an-
no 1688 su-
periorum mo-
nasterii Sacri
Specus.

1 Videtur legendum certas pro terras (R. T.).

minutionem annuae summae sic contri-
buendae, subministrandi totum panem,
vinum et oleum necessarium alimoniae
praefatarum aliarumque personarum in
eodem monasterio Sacri Specus pro
tempore degentium; ac subinde decre-
vimus quod procurator generalis prae-
dictae Congregationis Cassinensis itidem
pro tempore existens, solus deinceps
et unicus superior et abbas foret ipsius
monasterii Sacri Specus, quin abbas
alterius monasterii S. Scholasticae se
in illius gubernio quoad spiritualia et
temporalia ingereret, sed ad dictum
procuratorem generalem omnimoda ei-
us administratio atque directio, reli-
giosorumque destinatio et mutatio spe-
ctarent: et alias, prout in litteris nostris
praefatis, novissimis quidem die iv maii
proximi praeteriti emanatis, quarum
tenores praesentibus pro plene et suf-
ficienter specificatis et ad verbum in-
sertis haberi volumus, uberius conti-
netur.

Causae rece-
dendi ab hoc
statuto.

§ 2. Cum autem, sicut venerabilis fra-
ter noster Petrus Marcellinus episcopus
Tusculanus S. R. E. cardinalis Corradi-
nus nuncupatus, supradictae Congrega-
tionis Cassinensis apud nos et Sedem
Apostolicam protector, nobis novissime
exposuit, praefatum monasterium Sacri
Specus, antequam eidem Congregationi
Cassinensi simul cum alio S. Schola-
sticae uniretur, non solum proprios
priores et monachos haberet, sed plura
etiam praedia, census, aliaque bona,
res et iura obtineret, quae post obitum
prioris et monachorum praedictorum
dicto monasterio S. Scholasticae incor-
porata fuerunt; attentā vero separatione
unius monasterii ab altero ita per nos
factā, lites controversiae seu praeten-
siones inter utrumque monasterium hu-
iusmodi, quae religiosam tranquillitatem
fraternamque charitatem ac animorum

concordiam inter monachos dictorum
monasteriorum summo opere necessariam
perturbarent, facile progressu temporis,
nisi praevertantur¹, excitari possent, si-
cuti quoque multarum dissensionum et
querimoniarum occasio tolleretur, si cau-
tum foret ut praefata summa quingen-
torum quadraginta quinque scutorum,
quam dictum monasterium S. Schola-
sticae eidem monasterio Sacri Specus
annuatim contribuere teneretur, in poste-
rum in pecuniā numeratā integre per-
colveretur, quemadmodum ex conven-
tione inter dilectos filios modernos ab-
batem et cellararium monasterii S. Scho-
lasticae ac priorem et monachos mo-
nasterii sacri Specus praedictorum initā
de praesenti servaretur², nobis propte-
rea idem Petrus Marcellinus episcopus
cardinalis humiliter supplicavit, quate-
nus in praemissis opportune providere
et ut infra indulgere de benignitate a-
postolica dignaremur.

§ 3. Nos igitur, ipsius Petri Marcel-
lini episcopi cardinalis votis hac in re,
quantum cum Domino possumus, favo-
rabiliter annuere, ac utriusque monas-
terii praefati paci et tranquillitati pro-
spicere cupientes, huiusmodi supplica-
tionibus inclinati, quod enarrata con-
tributio quingentorum quadragintaquin-
que scutorum per dictum monasterium
S. Scholasticae eidem monasterio Sacri
Specus quotannis facienda, sicuti prae-
mittitur, etiam in compensationem, ac
ex causā et titulo compensationis prae-
diorum, censuum, aliorumque bonorum,
rerum et iurium, quae olim ad ipsum
monasterium Sacri Specus spectabant,
dictoque monasterio S. Scholasticae in-
corporata seu quomodolibet applicata
fuerant, fieri censeatur; itaut praefatum
monasterium Sacri Specus nihil, prae-

¹ Male edit. Main. legit *pervertantur* (R. T.).

² Videtur legendum *servatur* (R. T.).

Nova deter-
minatio prout
inquitur in ru-
bricā.

ter et ultra annuam contributionem hu-
iusmodi, ratione praediorum, censuum,
bonorum, rerum ac iurium praedicto-
rum, ab illo S. Scholasticae praetendere
aut petere, neque illud desuper mole-
stare vel inquietare valeat, sed eā con-
tributione contentum sit: ac vicissim
dictum monasterium S. Scholasticae
summam quingentorum quadraginta
quinque scutorum praefatorum singulis
annis in duabus solutionibus aequalibus
ad praescriptum priorum litterarum no-
strarum omnino et exacte pendere ac
contribuere teneatur, in compensatione
quoque et ex causā et titulo compen-
sationis huiusmodi, nec e tali contri-
butione ullatenus quovis praetextu et
colore sese eximere, illamve differre
possit; ac insuper quod istiusmodi con-
tributio perpetuis futuris temporibus in
pecuniā numeratā integre fieri debeat,
ipsisque abbati priori et monachis mo-
nasterii Sacri Specus aliunde et unde-
cumque voluerint panem, vinum et
oleum emere et parare liberum sit,
auctoritate apostolicā, tenore praesen-
tium, statuimus, declaramus et ordina-
mus.

Huius prae-
cepti firmitas.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes
litteras semper ac perpetuo firmas, vali-
das et efficaces existere et fore, suosque
plenarios et integros effectus sortiri et
obtinere, ac illis¹, ad quos spectat et
pro tempore quandocumque spectabit,
in omnibus et per omnia plenissime
suffragari, et ab eis respective incon-
cusse observari, sicque in praemissis
per quoscumque iudices ordinarios et
delegatos, etiam causarum palatii apo-
stolici auditores, ac S. R. E. praefatae
cardinales, etiam de latere legatos, et
alios quoslibet quavis praeeminentiā et
potestate fungentes et functuros, sub-
latā eis et eorum cuilibet quavis aliter

¹ Edit. Main. legit *illos* (R. T.).

iudicandi et interpretandi facultate et
auctoritate, iudicari et definiri debere,
ac irritum et inane si secus super his
a quoquam, quavis auctoritate, scienter
vel ignoranter, contigerit attentari; i-
psique Petro Marcellino episcopo car-
dinali, moderno, ac pro tempore exi-
stenti praedictae Congregationis Cassi-
nensis apud Sedem Apostolicam prote-
ctori harum scire iniungentes, ut eas-
dem praesentes litteras executioni man-
dari, observari et custodiri mandet et
faciat.

§ 5. Non obstantibus, quoad ea quae
praesentibus adversantur, prioribus lit-
teris nostris praefatis, ac quibusvis con-
stitutionibus et ordinationibus apostoli-
cis, necnon omnibus et singulis illis
quae in iisdem prioribus litteris nostris
concessa sunt non obstande, ceterisque
contrariis quibuscumque.

Obstantium
derogatio.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die xxviii
februarii MDCCXXXV, pontificatus nostri
anno v.

Dat. die 28 februarii 1735, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

CLIII.

Statutum ut capitulum generale Ordinis S. Hippolyti Mexicani de cetero de sexennio in sexennium celebretur.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum, sicut dilecti filii fratres
Ordinis hospitalis S. Hippolyti Mexicani
tam suo quam eiusdem Ordinis nomi-
ne nobis nuper exponi fecerunt, per
constitutiones dicti Ordinis auctoritate
apostolicā confirmatas expresse dispo-
natur, quod illius capitulum generale
quolibet triennio celebretur, id vero,
cum eiusmodi Ordo per diversas Ame-

Capitula ge-
neralia quolibet
triennio cele-
brantur, quae
Ordini cum ex-
cel.

ricae regiones dilatatus sit, gravem incommoditatem afferat, ac superior generalis Ordinis huiusmodi visitationem suam in triennio praedicto complere nequeat; cupiantque propterea iidem exponentes opportune in praemissis a nobis provideri et ut infra indulgeri:

Clemens illud
prohibet
et sexennium
perpetuum.

§ 2. Nos, ipsos exponentes specialibus in favoribus et gratiis prosequi volentes et eorum singulares personas a quibuscumque, etc., censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui rem undique mature discusserunt, consilio, ut de cetero (praedictas constitutiones eiusdem cap. iv hac in parte reformantes) capitulum generale praedicti Ordinis hospitalarii quolibet sexennio, a proximo futuro capitulo generali quod anno proximo venturo celebrandum est incipiendo, atque ita de sexennio in sexennium continuando celebretur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, statuimus et ordinamus: salva tamen semper in praemissis auctoritate Congregationis eorumdem cardinalium.

Praesentia
constitutionis
firmata.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficacia existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et spectabit in futurum, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contrarium
derogatio.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac

constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptis
danda fides.

§ 5. Volumus autem ut earumdem litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae praesentibus ipsis haberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die ix aprilis MDCCXXXV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 9 aprilis 1735, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

CLIV.

Confirmatio decreti Congregationis de Propaganda Fide super tumulatione cadaverum missionariorum regularium in infidelium partibus existentium.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Nuper a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis Propagandae Fidei praepositorum super tumulatione cadaverum missionariorum Ordinum regularium in partibus Syriae et Palaestinae

Decretum Congregationis de Propaganda Fide super tumulatione cadaverum missionariorum.

emanavit decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum sacrae Congregationis generalis de Propaganda Fide, habitae die vii februarii MDCCXXXV, referente eminentissimo et reverendissimo domino domino cardinali Petra praefecto. Sacra Congregatio, ad tollenda iurgia et dissensiones, quae non raro oriri solent in partibus Syriae et Palaestinae occasione tumulationis cadaverum missionariorum Ordinum regularium, confirmavit et renovavit decreta super huiusmodi re alias edita, et praesertim anno MDCCXII, itemque confirmata anno MDCCII, per quae sancitum fuit: quod deferatur private cadaver a propriis religionis; in coemeterio autem tantum adesse debeat parochus cum stola et cruce, et dicat orationes iuxta formam praescriptam in rituali, permittendo postea ut reliquae orationes dicantur a superiore religionis, et per ipsum ac suos religiosos dari sepulturam. Praesens autem decretum renovatorium praedictorum decretorum eadem sacra Congregatio praecepit notificari superioribus generalibus eorum Ordinum, etiam Societatis Iesu, quorum religiosi missionariorum munus in antedictis partibus obeunt, ut ab omnibus et quibuscumque suis respective subditis illud omnino et inviolabiliter observari curent. Datum Romae ex aedibus eiusdem sacrae Congregationis die xix martii MDCCXXXV. — V. card. PETRA praefectus. — P. DE MONTIBUS secret. Loco + sigilli.

Huiusmodi decretum a Pontifice confirmatum.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Cherubinus de Noves, frater expresse professus Ordinis Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum in Romanam Curiam missionariorum Gallorum eiusdem Ordinis in infidelium partibus existentium procurator, nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret: nos, specialem ipsi Cherubino gratiam facere volentes, eum-

1 Edit. Main. legit *habita* (R. T.).

2 Edit. Main. legit *renovatorium* (R. T.).

Bull. Rom. — Vol. XXIV.

6

que a quibusvis excommunicationis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus: salva tamen semper in praemissis auctoritate praedictae Congregationis cardinalium.

Praesentium
litterarum
firmata.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium
derogatio.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, quorumcumque Ordinum, et aliis quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiii aprilis MDCCXXXV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 13 aprilis 1735, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

CLV.

Confirmatio Brevis Urbani VIII super declaratione quod Ordo fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum per reclam lineam sine intermissione descendit a lineâ S. Francisci.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Ea, quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris pro religiosa christifidelium divinis obsequiis sub suavi religionis iugo mancipatorum quiete provide facta et declarata fuisse noscuntur, ut solidiore robore persistent, apostolici muniminis praesidio, cum id a nobis petitur, libenter constabilimus.

Urbanus VIII declaravit fratres Ordinis Capuccinorum verum esse Ordinem sancti Francisci.

§ 1. Dudum siquidem felicitis recordationis Urbanus PP. VIII praedecessor noster fratres Ordinis Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum fuisse et esse ex verâ et nunquam interruptâ lineâ ac veros et indubitatos fratres dicti Ordinis S. Francisci et illius regulae observatores, subque ipsius S. Francisci regulâ militasse et militare, decrevit et declaravit, et aliâs prout uberius continetur in dicti Urbani praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis expeditis, tenoris qui sequitur, videlicet: *Urbanus PP. VIII, ad perpetuam rei memoriam.* Salvatoris etc¹.

Urbanus litteras confirmavit Clemens.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Bonaventura a Ferrariâ, minister generalis eiusdem Ordinis, nobis nuper exponi fecit, ipse praemissa, quo firmitus subsistant et inviolabiliter serventur, a-

¹ Vide suo loco, tom XIII, pag. 562 (R. T.).

postolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: nos, specialem ipsi Bonaventurae ministro generali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praeinsertas Urbani praedecessoris litteras, omniaque in eis contenta, dictâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon omnibus et singulis illis quae in praemissis Urbani praedecessoris litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiv maii MDCCXXXV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 14 maii 1735, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

Et hanc declarationem perpetuo servari praecipit.

Obstantibus derogat.

CLVI.

Concessa facultas generali nunc et pro tempore esistenti Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum unâ cum definitorio generali concedendi licentiam fratribus Capuccinis presbyteris ad audiendas saecularium confessiones ab Ordinario approbatis in illis locis, ubi conventus sui Ordinis existunt, et in quibus confessoriorum penuria viget.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Clemens VIII, Gregorii XIV constitutionem, qua canetur, ne Capuccini saecularium audiant confessiones, abrogans, eorum ministro generali facultatem concessit nonnullos fratres approbandi ad easdem audiendas confessiones.

§ 1. Dudum emanarunt a recolendae memoriae Clemente Papa VIII praedecessore nostro litterae in simili formâ Brevis tenoris qui sequitur, videlicet:

Clemens Papa VIII, ad perpetuam rei memoriam. Aliâs felicitis recordationis Gregorius Papa XIV praedecessor noster, ex causis tunc expressis, motu eius proprio¹, suâ perpetuo valiturâ constitutione statuit et ordinavit, quod nullus Congregationis Capuccinorum Ordinis fratrum Minorum nuncupatorum sancti Francisci in laicorum utriusque sexus et clericorum saecularium, quacumque dignitate, praeceminentiâ, auctoritate et facultate suffulti essent, confessionibus occupari, vel confessiones eorum audire, etiamsi ad id faciendum a superioribus Ordinis, aut protectore, aut etiam ab Apostolicâ Sede quomodolibet et sub quacumque verborum formâ licentias eatenus obtinuissent, prout in eiusdem Gregorii praedecessoris litteris in formâ Brevis sub datâ die 1 iunii MDXCI expeditis plenius continetur. Cum autem diversi utriusque sexus christifideles pro eorum erga dictum Ordinem seu Congregationem Capuccinorum devotione cupiant religiosis eiusdem Congregationis confiteri posse: nos, illorum pio de-

¹ Edit. Main. legit *propria* (R. T.).

siderio benigne annuentes, motu proprio et ex certâ nostrâ scientiâ, deque apostolicae potestatis plenitudine, praefatas Gregorii praedecessoris litteras, quarum tenorem praesentibus pro expresso haberi volumus, ita moderamur, ut minister generalis eiusdem Congregationis Capuccinorum et definitores in capitulo generali congregati, ut, in eodem capitulo tantum, quibusvis eiusdem Congregationis religiosi ad confessiones audiendas approbatis, si¹ ipsis ministro generali et definitoribus videbitur, licentiam audiendi saecularium utriusque sexus confessiones usque ad novi capituli generalis celebrationem, et non ultra, et sic de capitulo generali in capitulum generale concedere respective possint et valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, facultatem concedimus et impartimur; et quascumque licentias audiendi saecularium huiusmodi confessiones quibusvis eiusdem Congregationis fratribus ab illius protectore aut quocumque alio, etiam de expresso nostro mandato, in perpetuum concessas, harum serie revocamus et annullamus: decernentes irritum et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus praefati Gregorii XIV praedecessoris, ac quibusvis aliis constitutionibus et ordinationibus apostolicis; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem, quae praesentibus ipsis adhiberetur, fides adhibeatur. Datum Romae, apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die iii februarii MDCCIII, pontificatus nostri anno XI.

M. VESTRIUS BARBIANUS.

¹ Particulam si nos addimus (R. T.).

Hanc facultatem
extendit
Clemens.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius Bonaventura a Ferrariâ, minister generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum, nobis nuper exponi fecit, iuxta quoddam decretum nostrum, sive per nostras pariter in formâ Brevis expeditas litteras, definitivum generale dicti Ordinis in hac almâ Urbe nostrâ de praesenti resideat, et bis in hebdomadâ plerumque pro discutiendis ac resolvendis rebus Ordinis huiusmodi uniatur, dictus vero Bonaventura minister generalis in dies ab Ordinariis et communitatibus et hominibus nonnullorum locorum, necnon multis honorabilibus familiis efflagitur, ut fratres praedicti Ordinis sacramentales christifidelium confessiones excipere possint, ac proinde opportune in praemissis a nobis provideri summopere desideret: nos, ipsum Bonaventuram ministrum generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet inodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, eidem Bonaventurae et pro tempore existenti ministro generali praedicti Ordinis, ut unâ cum definitorio generali huiusmodi petitiones sibi super praemissis factas expendere, si et quatenus illas congruentes et necessarias repererit, praesertim in illis locis ubi conventus sui Ordinis existunt, et in eis ceteroqui confessariorum penuria viget, potestatem fratribus Ordinis praedicti in sacri presbyteratus ordine constitutis, et ad audiendas saecularium

confessiones ab Ordinario loci approbatis, concedere libere et licite possit et valeat, quamcumque necessariam et opportunam facultatem, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, tribuimus et impartimur; quemadmodum in capitulo generali eiusdem Ordinis servari consuevit.

§ 3. Non obstantibus praedictâ Clementis praedecessoris, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis et ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xiv maii MDCCXXXV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 14 maii 1735, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

CLVII.

Indulgentiae docentibus et pueris discentibus doctrinam christianam in Urbe ac universâ Italiâ, insulisque adiacentibus, extenduntur ad adultos qui catechismo huiusmodi intererint.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Caelestium munerum thesauros dispensationi nostrae a Domino creditos, cum ad catholicae religionis incremen-

Derogat contrariis.

Exordium.

Extensio de
quâ in rubricâ.

tum et animarum salutem profuturos speramus, libenter elargimur.

§ 1. Cum itaque ab ipso apostolici regiminis nostri primordio, ad uberes fructus ac spirituales fidelium aedificationem, qui ex assiduo usu et explanatione catechismi sive doctrinae christianae provenire noscebantur, paternae dirigentes considerationis nostrae intuitum, diversas ordinationes a nonnullis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris ad promovendum hoc pium fidelique populo imprimis necessarium opus, quo ille nimirum fidei catholicae rudimentis ac mysteriis omnibusque christianis virtutibus instruitur, salubriter editas, per edictum die xv novembris MDCCXXX iussu promulgatum confirmaverimus ac etiam ampliaverimus: nunc nos, christifideles tam almae Urbis nostrae, quam universae Italiae, ac insularum adiacentium, pro tempore existentes, ut operi huiusmodi ferventius incumbant, novis spiritualium gratiarum muneribus excitare volentes, omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones ac poenitentiarum relaxationes, quae a quibusvis Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris praefatum catechismum seu doctrinam christianam iuxta decreta Concilii Tridentini in ecclesiis aut oratoriis pueros docentibus, aut eidem, dum edocetur, intervenientibus, hactenus concessa reperiuntur, ad adultos Urbis, Italiae et insularum praedictarum ipsi catechismo seu doctrinae christianae interessentes, harum serie, apostolicâ auctoritate, extendimus et ampliamus.

Explicatio huiusmodi indulgentiarum.

§ 2. Praeterea de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, eisdem adultis, qui vere poenitentes et confessi, ac sacrâ communione relecti, eiusmodi pio exercitio devote interve-

nerint, qua vice id egerint, septem annos et totidem quadragenas de iniunctis eis seu aliâs quomodolibet debitis poenitentiis in formâ Ecclesiae consueta relaxamus; qui vero illud assidue frequentaverint, eundem catechismum doctrinae christianae docentes vel addiscentes, ac vere similiter poenitentes et confessi sacrâque communione relecti pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac S. M. E. exaltatione pias ad Deum preces effuderint, in Nativitatis domini nostri Iesu Christi, Paschatis Resurrectionis dominicae, necnon Ss. Petri et Pauli apostolorum festis diebus plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus. Praesentibus perpetuis futuris temporibus valituris.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Ubi tantum derogatio.

§ 5. Volumus autem ut ipsarum praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptorum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii iunii MDCCXXXV, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 27 iunii 1735, pontif. anno v.

F. card. OLIVERIUS.

CLVIII.

Prohibitio recipiendi in provinciâ Italiae Ordinis fratrum SS. Trinitatis redemptionis captivorum religiosos cuiusvis Ordinis transitum requirentes, sub poenâ excommunicationis et pri-

vationis vocis activae et passivae tam contra recipientes quam receptos ipso facto incurrenda.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium. Sollicitudo pastoralis officii, quo catholicae Ecclesiae regimini divina dispositione praesidemus, nos urget atque impellit, ut, paternam religiosorum Ordinum Altissimi obsequiis mancipatorum uberesque bonorum operum fructus adspirante superni favoris auxilio proferre iugiter satagentium curam gerentes, ea quae Ordinibus ipsis noxia esse noscuntur annuere¹, et illorum professores in salutari vitae norma, quam amplexi sunt, conservare studeamus.

Per constitutiones Ordinis velitem religiosos aliorum Ordinum recipere absque consensu definitorii provincialis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit dilectus filius Iosephus Aloysius seu Ludovicus Vasta, praesidens provincialis provinciae Italiae Ordinis fratrum SS. Trinitatis Redemptionis Captivorum, quod, eum per constitutiones dicti Ordinis lib. I, cap. XLVIII, § 14 indispensabiliter prohibeatur ne religiosi aliorum Ordinum recipiantur (quemadmodum etiam experientia compertum sit² quantum praeiudicii nonnullis eiusdem provinciae conventibus religiosos translato in eos recipere allatum sit), in capitulo provinciali provinciae huiusmodi anno MCCCXX ordinatum decretumque fuit ne imposterum aliquis religiosus alterius Ordinis absque consensu totius definitorii provinciae praedictae ad habitum admitti et recipi posset.

Quod tamen cum a nonnullis superioribus non observaretur.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, nonnulli superiores tam provinciales quam locales, ad instantias et requisitiones personarum saecularium, et ob alias particulares causas, proponere, et in eorum conventus ali-

¹ Videtur legendum *amovere* (R. T.).

² Potius lege est (R. T.).

quot religiosos translato recipere sibi licere existimaverint, ipse vero Iosephus Aloysius seu Ludovicus praesidens provincialis, quo tam sibi quam aliis futuris superioribus memorati Ordinis haec via omnino praecludatur, opportune in praemissis a nobis providere et ut infra indulgeri summopere desideret:

§ 3. Nos igitur, Iosephi Aloysii seu Ludovici praesidentis provincialis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, Specialiter statutur sub poenis prout in rubrica. favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, ut de cetero perpetuis futuris temporibus nec ipsi Iosepho Aloysio seu Ludovico praesidenti provinciali, neque alicui alteri superiori, cuiuscumque gradus seu conditionis existat, sub quovis praetextu in capitulo provinciali sive conventuali memoratae provinciae ullum cuiusvis alterius Ordinis religiosum, etiamsi sit dicti Ordinis Excalceatorum nuncupatorum, proponere, et in eandem provinciam seu in aliquem conventum, sine expresso totius definitorii provincialis legitime congregati unanimi in scriptis praestito consensu, excommunicationis, ac privationis eorum officiorum, et inhabilitationis ad illa, ac vocis activae et passivae poenis tam contra recipientes quam receptos ipso facto incurrendis, recipere ullo modo liceat, auctoritate apostolica, tenore praesentium, decernimus, statuimus et declaramus.

§ 4. Decernentes pariter, eandem praesentes litteras semper firmas, va-

Sicque in perpetuum servari

ac indicari praecipitur.

lidas et efficaces existere et fore, suoque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore quaecumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Obstantium derogatio.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV Iulii MDCCXXXV, pontificatus nostri anno V.

Dat. die 4 Iulii 1735, pontif. anno V.

F. card. OLIVERIUS.

CLIX.

In ratiocinatores Camerae Apostolicae assumuntur tres legumperiti e procuratorum collegio, cum aliis ordinationibus pro recta eiusdem Camerae ac rerum ad eam spectantium administratione.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Ad circumspectam Romani Pontificis providentiam pertinet non solum dominici gregis sibi divinitus commissi custodiam et saluti iugiter invigilare, verum ad rectam quoque administrationem pontificii aerarii, unde continua pro tuitione ecclesiasticae ditionis atque communibus etiam christianae reipublicae necessitatibus subsidia depromuntur, mentis suae aciem convertere, ac ex eis, quae olim per suos praedecessores in eum finem prudenter quidem praescripta ac instituta fuerunt, ipsa subinde rerum experientia suadente et rationabilibus ex causis, quibus praesertim feliciori eiusdem aerarii dispensationi consulitur, aliqua interdum moderari et immutare, aliasque in his apostolicae suae sollicitudinis partes interponere, sicut in Domino magis expedire arbitratur.

§ 2. Itaque nos, ab ipsis pontificatus nostri primordiis serio considerantes, quod iam inde perspectum habueramus cum in minoribus constituti thesaurarii generalis Camerae Apostolicae munere perfungebamur, eidem nimirum Camerae Apostolicae conducibile ac proficuum fore, si ad officia ratiocinatorum ipsius Camerae, quae peritis in computis seu rationibus conficiendis per Romanos Pontifices praedecessores nostros eatenus conferri consueverant, et novissime a dilectis filiis Ioanne Baptista Leonori, Ioanne Antonio Tartaglia, ac Eustachio Mauri omni ceteroquin fide et probitate gerebantur, imposterum assumerentur viri legum scientia praediti, ac in rebus et controversiis forensibus Romanae Curiae imprimis versati, utpote quibus longe facilius redderetur publica instrumenta locatio-

Exordium.

Magis proficuum Camerae Apostolicae fore ducens ut eius computa per legum peritos administrarentur.

num, appaltuum, affictuum, aliorumque contractuum cameralium pro tempore ineundorum, eorumque capitula, pacta et conventiones ordinate et qua par est perspicuitate ad mentem contrahentium componere, ac tabellas, quae, ut moris est, ipsis instrumentis adiunguntur, ad rectam iustamque methodum et oeconomiae regulam disponere, nec non documenta et probationes, ad expeditam litium cameralium definitionem conferentia, ex libris et scripturis penes eos ratione dictorum officiorum existentibus desumere, ac ipsius Camerae defensoribus subministrare (in quibus praecipua eorumdem ratiocinatorum sollicitudo hactenus consistere debuit); ac insuper attendentes per istiusmodi viros doctrinā ac longo negotiorum forensium usu praestantes cumulatus expletum iri quae pro salubri Camerae praefatae regimine inferius statuenda atque iniungenda duximus, quin id eis impedimento foret, quominus minoribus et subalternis curis eandem Camerae concernentibus etiam vacare, maxime vero libros computorum, aliaque rem rationariam spectantia assuetā aliorum ministrorum operā probe ordinare valerent; et propterea, quod animo conceperamus diuque mente agitaveramus, pro maiori praedictae Camerae utilitate atque commoditate ad effectum perducere ac perficere volentes, habitā prius eā super re cum aliquot venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, ac praesertim Annibale Albano, episcopo Sabinensi, cardinali S. Clementis occupato, nostro ac ipsius S. R. E. camerario, maturā deliberatione, auditisque dilectis filiis magistro Carolo Maria Sacripante moderno thesaurario generali, nonnullisque aliis ministris et officialibus eiusdem Camerae, per schedulam

1 Forsan assumpta (R. T.).

Motusproprii die xxvii mensis aprilis proxime praeteriti propria manu nostra signatam, inter alia, memoratos Ioannem Baptistam Leonori, Ioannem Antonium Tartaglia, et Eustachium Mauri a dictis officiis ratiocinatorum Camerae praedictae, eorumque exercitio, titulo iubilationis, ut vocant, exemimus et absolvimus, ac in illorum locum quoad officia et exercitium huiusmodi dilectos quoque filios Philippum Boschettum, Ioannem Franciscum Marcum et Ioannem Iulianum Rubini e collegio procuratorum seu patronorum causarum palatii nostri apostolici assumptos et electos subrogavimus et deputavimus sub nomine seu appellatione superintendentium computatoriis cameralibus, statuentes, ut, his quandocumque decedentibus, seu alicui eorum decedenti, alii de eodem collegio per nos et Romanos Pontifices successores nostros similiter eligendi itidem subrogarentur, sicque deinceps perpetuis futuris temporibus servaretur; ac subinde per aliam similem schedulam Motusproprii die xiii currentis mensis iulii manu quoque nostra signatam congrua emolumenta singulis tam ratiocinatoribus ut supra absolutis et iubilatis quam superintendentibus praedictis respective constituimus et assignavimus; et alias, prout uberius continetur in utraque nostra schedula Motusproprii praefata, tenoris qui sequitur:

§ 3. Primae videlicet: *Clemens PP. XII, Motu proprio, etc.* Avendo noi riconosciuto anche per esperienza avuta in tempo che eravamo tesoriere, che sarebbe di molto vantaggio per la nostra Camera, se le tre computisterie della medesima fossero esercitate da persone della sfera legale, le quali potrebbero con maggior facilità concepire al suo lume e colla dovuta chia-

Motu proprio, emeritis declaratione praesentibus ratiocinatores, tres curiales e collegio procuratorum ad id muneris exercendum deputati.

rezza degli istromenti di appalti, affitti ed altri contratti, e rispettivamente i capitoli di detti istromenti, come anche somministrare nelle Congregazioni camerali e dei Conti quei motivi di fatto e di ragione tanto in scritto che in voce, che possono conferire alle risoluzioni delle controversie ed altri affari camerali, che in quelle s' esaminano per giustizia, nel che consiste una delle primarie incombenze di chi esercita le dette computisterie; e considerando ancora, che li tre odierni computisti Giambattista Leonori, Gianantonio Tartaglia ed Eustachio Mauri, avendo esercitate con sommo onore, diligenza e fedeltà le loro cariche, sono ormai in età che merita la nostra indulgenza per isgravarli delli incomodi e fatiche che porta seco il loro ministero: abbiamo perciò determinato di giubilare ciascuno di essi, ed in loro vece e luogo surrogare fin d' adesso altre tre persone da scegliersi da noi nel collegio de' procuratori delle cause del nostro palazzo apostolico, e dimostrare in tal congiuntura la stima che abbiamo della nostra Curia Romana e di esso collegio, in cui sogliono ascrivere i soggetti più qualificati di detta Curia. Quindi è per tanto, che, di nostro moto proprio, certa scienza e deliberazione, e pienezza di nostra volontà e potestà, avendo qui per espresso e di parola in parola inserito il tenore di qualunque Bolla, Costituzione, Motoproprio, Chirografo, o altra qualsivoglia disposizione, sì nostra che de' nostri predecessori, nelle quali si parli o disponga delle dette computisterie della nostra Camera, e de' soggetti da destinarsi all'esercizio delle medesime, ed ogni altra cosa necessaria ed opportuna che ricercasse speciale ed individua menzione, come anche de' Brevi o al-

tre disposizioni, tanto nostre, che di Benedetto XIII di santa memoria nostro predecessore, concernenti le coadiutorie fatte ad Antonio Durani computista del nostro palazzo apostolico ed a Gaetano Caivani computista delle dogane generali con la futura successione alle prime vacanze di computisterie camerali (le quali coadiutorie con il presente rinviamo affatto ed annulliamo, e vogliamo, che siano di niuna forza e valore, come se non fossero ottenute), ordiniamo e vogliamo che li suddetti tre odierni computisti Giambattista Leonori, Gianantonio Tartaglia, ed Eustachio Mauri fin da ora restino e s' intendano giubilati, con la riserva però di quelli emolumenti che da noi si esprimerà in altro nostro Motoproprio, e nel modo e forma che in esso si dirà, e in luogo de' medesimi e di ciascheduno di loro ammettiamo e surrogiamo fin d' adesso all'esercizio e soprintendenza delle tre computisterie della nostra Camera i tre seguenti soggetti, che da noi per tale effetto si scielgono dal suddetto collegio de' procuratori delle cause del nostro palazzo apostolico, cioè Filippo Boschetti, Gianfrancesco Marcus e Giangiuliano Rubini con il titolo di soprintendenti alle medesime computisterie, e con tutti e singoli pesi ed incombenze annesse a dette computisterie, e specialmente di ritenere i ministri soliti e necessari per regolare con tutto il miglior ordine ed esattezza il libro mastro, siccome gli altri libri e scritture che riguardano l'azienda della nostra Camera, e rispettivamente con tutti e singoli onori, emolumenti, certi ed incerti, regalie e prerogative, e preeminenze, da conseguirsi tanto per ora e durante la detta giubilazione quanto dopo la mancanza de' giubilati, nel modo e forma che si dirà nell'altro Moto-

proprio di sopra mentovato; e in mancanza de' suddetti da noi nominati e scelti, e di ciascheduno di loro, vogliamo che in avvenire sempre ed in perpetuo si debbano surrogare, in luogo dei mancanti, altri simili soggetti da scegliersi da noi e da nostri successori rispettivamente nel predetto collegio di procuratori delle cause del nostro palazzo apostolico, essendo questa la precisa e deliberata volontà diretta al beneficio e vantaggio della nostra Camera, come sopra ci siamo espressi; volendo e decretando che questo nostro Motoproprio debba avere il suo pieno e totale effetto, nè possa in alcun tempo da veruno impugnarsi sotto qualunque pretesto ed eccezione, nè pure per motivo che non vi siano state udite le persone sopra nominate, o altre che vi avessero o potessero avere interesse, e debba in tutto e per tutto eseguirsi ciò che in esso abbiamo ordinato con sola nostra sottoscrizione, benchè non s'ammetta in Camera, nè si registri ne' suoi libri, nonostante la Bolla di Pio IV nostro predecessore *De registrandis*, e quali si siano altre costituzioni ed ordinazioni apostoliche, usi, stili, consuetudini, detti Brevi, o altro come sopra concernente dette coadiutorie con la futura successione alle prime computisterie vacanti a favore de' predetti Antonio Durani e Gaetano Caivani, ed ogni altra cosa che facesse o potesse fare in contrario; alle quali tutte e singole, avendo qui, come sopra abbiamo detto, il tenore per espresso, per questa volta ed al fine suddetto deroghiamo. Proibendo l'opporre di difetto di sorrezione ed orrezione, come anche togliendo la facoltà di giudicare ed interpretare in contrario a tutti li giudici, tribunali anche della nostra Camera e Congregazioni ancora de' car-

dinali, dichiarando perpetuamente irritato, inane ed attentato tutto quello si facesse in opposto, essendo così mente, e volontà nostra espressa. Dato dal nostro palazzo apostolico di Monte Cavallo questo dì xxvii aprile mdccxxxv.

CLEMENS PP. XII.

§ 4. Alterius vero:

Clemens PP. XII, Motuproprio, etc. Singulis emolumentis, novisque rationabilibus emolumentis assignat.
Avendo noi con altra nostra cedola di Motoproprio del dì 27 aprile prossimo passato originalmente esibita per gli atti del Conti, uno de' segretari della nostra Camera, giubilato, per le cause ed effetti in quella espressi, li tre computisti di essa Camera, cioè Giambattista Leonori, Gianantonio Tartaglia ed Eustachio Mauri, ed in loro luogo surrogato con il titolo di sovrintendenti Filippo Boschetti, Gianfrancesco Marcus e Giangiuliano Rubini del collegio de' procuratori delle cause del nostro palazzo apostolico; e volendo ora in seguito di detta nostra cedola prendere ulteriori provisioni per regolamento delle medesime computisterie, e stabilire il congruo assegnamento sì agli uni che agli altri, come anche ai loro sostituti e giovani, nel modo come appresso: pertanto colla presente nostra cedola di Motoproprio, nella quale abbiamo per espresso il tenore dell'altra da noi come sopra segnata, ed ogni altra cosa quantosivoglia necessaria da esprimersi, di nostro moto proprio, certa scienza e pienezza della nostra suprema potestà, assegniamo a' suddetti tre giubilati computisti, ed a ciascuno di essi, dal 1° di maggio prossimo passato, sinchè naturalmente viveranno, per loro provisione annui scudi ottocento moneta da pagarsi de' denari della nostra Camera con ordini di monsignor tesoriere generale diretti al depositario della medesima, di mese in mese la rata parte, oltre le

medaglie d'oro e d'argento nella festività dei santi apostoli Pietro e Paolo, e le solite franchigie da essi anche godute per lo passato. Rispetto poi ai detti tre sovrintendenti, vogliamo che siano e debbano essere fra i medesimi non meno eguali le incombenze che gli emolumenti, e che per ridurre le dette tre computisterie a detta uguaglianza, debba esso monsignor tesoriere con la sua solita esattezza e possibile celerità fare il ripartimento degli appalti ed altri interessi camerati, a tenore del quale dovrà ciascuno di detti sovrintendenti soddisfare puntualmente alle incumbenze assegnategli: a' quali ed a ciascuno di essi per loro provisione, affinché debbano con tutta diligenza ed esattezza unicamente applicare alle medesime, oltre la parte di pane, vino e companatici del nostro palazzo apostolico, medaglie d'oro e d'argento nella suddetta festività dei santi apostoli Pietro e Paolo, franchigie solite godersi, e provisione di carta, penne, inchiostro ed altro occorrente per servizio di dette computisterie, assegniamo per ora dal detto dì 1° maggio scudi cento per ciascuno il mese, da pagarsi come sopra de' denari di detta nostra Camera, senza la medesima sia tenuta al pagamento di alcuna pigione; e per reintegroamento di detta nostra Camera per li suddetti assegnamenti, e per le provisioni che dovrà la medesima pagare a' sostituti e giovani addetti al servizio di dette computisterie, da notarsi in conto a parte, vogliamo che debbano spettare ad essa nostra Camera tutti e singoli emolumenti, regalie, ed altro in qualsivoglia modo solito ritraersi dai suddetti computisti giubilati, l'importo de' quali ordiniamo che debba in avvenire interamente depositarsi nella depositaria generale di essa nostra Camera, e porsi in conto a

parte, per doversene poi, reintegrata che sarà la medesima di tutte le somme pagate per li suddetti assegnamenti e provisioni, fare la distribuzione, secondo gli ordini che da noi e nostri successori saranno dati al detto monsignor tesoriere. In caso poi di morte di alcuno de' suddetti giubilati, vogliamo che debba subito cessare l'emolumento assegnatogli, e quello a beneficio comune de' nuovi eletti ripartirsi egualmente fra di loro, detratta prima però la somma di cui la nostra Camera dovrà essere reintegrata per quello potesse essere in disborso per il pagato di più tanto ai giubilati, che alli nuovi eletti, loro sostituti e giovani, al quale effetto abbiamo come sopra ordinato, che di detti emolumenti debba tenersene conto a parte, in maniera che, cessata la giubilazione, tutto quello che si troverà depositato e si depositerà successivamente in ciaschedun anno in detto conto a parte per titolo de' suddetti emolumenti, regalie ed altro, doverà, dopo seguita la suddetta effettiva ed intera reintegrazione, spettare e conseguirsi intieramente dai suddetti sovrintendenti in fine dell'anno per egual porzione. E perchè li sostituti e giovani di dette tre computisterie, oltre la provisione che erano soliti di avere, conseguivano anch'essi diversi altri emolumenti e regalie, distintamente da quelle che si esigevano da' detti giubilati, vogliamo ora ed ordiniamo, che anche l'importo di queste, assieme unito, debba intieramente depositarsi nella suddetta depositaria in conto a parte, e tutto assieme unito e considerato, e servata la debita proporzione, ripartirsi da detto monsignor tesoriere, e poi ad arbitrio di detti sovrintendenti distribuirsi fra li medesimi sostituti e giovani di tutte le suddette computisterie, e rispettivamente

pagarsegli, oltre la detta loro provisione, di quadrimestre in quadrimestre, con ordine di detto montignor tesoriere, al quale diamo e concediamo tutte le facoltà necessarie di poter prendere tutt'altre provisioni che egli per l'esecuzione della presente nostra cedola stimerà più proprie ed espedienti, essendo così mente e volontà nostra espressa. Volendo e decretando, che la presente nostra cedola di Motoproprio, benché non ammessa né registrata in Camera, a tenore della Bolla di Pio IV nostro predecessore *De registrandis*, vaglia e debba aver sempre il suo pieno effetto, esecuzione e vigore con la nostra semplice sottoscrizione, e che non gli si possa mai opporre di sorrezione, orrezione, né d'alcun altro vizio o difetto della nostra volontà ed intenzione; ma che così debba sempre dichiararsi, definirsi ed interpretarsi da qualsivoglia giudice, reverendissimo cardinal camerlengo, dal detto montignor tesoriere, dal tribunale della nostra Camera, e da qualsivoglia altro tribunale benché collegiale, dichiarando nullo ed invalido tutto ciò che si facesse o si tentasse di fare in contrario, ancorché non siano stati chiamati, citati né sentiti montignor commissario della nostra Camera, li suddetti computisti giubilati e nuovi eletti, e qualunque altro che vi avesse o potesse avere in qualsivoglia modo interesse; non ostante la suddetta Bolla *De registrandis*, e l'altra del medesimo sopra la riforma del tribunale della nostra Camera, e quelle di Paolo II, Paolo IV e del detto Pio IV *De rebus Ecclesiae et Camerae non alienandis*, ed in quello faccia di bisogno, l'anzidetta nostra cedola di Motoproprio come sopra da noi segnata, la regola della nostra Cancelleria *De iure quaesito non tollendo*, e qualsivoglia altre costituzioni

ed ordinazioni apostoliche, Brevi, Motiproprii e Chirografi, istromenti d'appalti confermati ed approvati da noi e dai nostri predecessori, e specialmente li Brevi e Motiproprii delle deputazioni in computisteria dei suddetti Leonori, Tartaglia e Mauri, quantunque fatte durante la loro vita naturale, ed ogni altro Breve, Motoproprio, chirografo o altra disposizione, in cui siansi concesse le coadiutorie con la futura successione alle prime computisterie vacanti a favore delle persone nominate nel precedente nostro Motoproprio, e di qualsivoglia altra persona che con qualunque specialità l'avesse ottenuto da noi o dai nostri predecessori, e che meritasse d'essere individualmente nominato, leggi, statuti, riforme, usi, stili e consuetudini, ed ogni e qualunque altra cosa che facesse o potesse fare in contrario; alle quali tutte e singole, avendone il loro tenore qui per espresso e di parola in parola inserito, per questa volta sola all'effetto suddetto pienamente deroghiamo. Dato dal nostro palazzo apostolico di Monte Cavallo, questo dì 13 luglio 1735. — CLEMENS PP. XII.

§ 5. Nunc autem nos, firmiori prae-missorum robori et efficaciae per amplius prospicere cupientes, motu et deliberatione paribus, ac ex certa scientia nostra, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione, binas schedulas nostras praeinsertas, ac omnia et singula in eis earumve qualibet quovis modo contenta et expressa, indeque secuta et secutura quaecumque, confirmamus et approbamus, ac rata et grata habemus, illisque omnibus et singulis perennis et inviolabilis ac irrefragabilis apostolicae firmitatis vim, validitatem atque stabilitatem adiicimus, ac quoscumque tam iuris quam facti ac solemnitatum quarumli-

In praesentis
contenta per-
petuo servari
praecipit.

bet etiam quantumvis formales et substantiales defectus, si qui in praemissis vel eorum aliquo quandocumque intervenerint, seu intervenisse dici, censi, praetendi vel intelligi unquam possent, etiamsi de illis, ad hoc ut sanari valerent specifica mentio facienda esset, plenissime et amplissime supplemus et sanamus, ac penitus et omnino tollimus, removemus et abolemus.

Novorum ratio-
cinatorum mu-
nus quale esse
debeat.

§ 6. Utque Camera nostra praedicta propositum, optatumque finem consequatur, ac quae exinde expectantur comoda reipsa sentiat, meminerint superintendentes sic deputati ac pro tempore deputandi, quod omne eorum studium ac curam eo iugiter conferre et intendere debeant, ut quibuscumque detrimentis, damnis et praeiudiciis, quae eidem Camerae quoquo modo et undecumque obvenire, seu inferri et intentari possent, sedulo occurrant.

Ab eis itaque
ceterisque Ca-
merae aposto-
licae officiali-
bus quae per-
agenda sint de-
clarat.

§ 7. Quo vero ipsis superintendenti-bus mens et intentio nostra, et quae sibi facienda et praestanda fuerint, plenius innotescant, tum pro ea quam rerum cameralium habemus cognitione ac experientia, tum ex provida dicti magistri Caroli Mariae thesaurarii generalis opus hoc strenue promoventis insinuatione, quae mox subiiciuntur specialiter illis aliisque dictae Camerae ministris et officialibus praecipere ac indicare opportunum existimavimus.

Ratiocinato-
res debent bona
quaecumque
eiusdem descri-
bere in pecu-
nari libro.

§ 8. Postquam igitur confecta fuerit per eundem magistrum Carolum Mariam thesaurarium generalem aequalis illa divisio seu partitio appaltuum et affictuum cameralium, quam in altera ex praeinsertis schedulis nostris Motuspropii demandavimus, superintendentes praedicti, ultra descriptionem genericam in libro maiore eiusdem Camerae pro dimetienda totius patrimonii extantis quantitate faciendam, alteram addant

descriptionem omnium bonorum, rerum ac iurium dictae Camerae in peculiarem librum ad id destinandum referendam, ad evitandam quamcumque eorum dispenditionem, utque perpetuae conservationi ipsius patrimonii magis cautum sit; in quo quidem peculiari libro dictorum bonorum qualitates, quantitates, fines ac dependentiae, resque et iura praefata singillatim specificentur, et si fieri potest, eorundem bonorum mensurae annuae redditus recenseantur, ita ut, si quid quoad bona, redditus, res et iura praedicta immutatum seu variatum deprehendatur, unde id evenerit dignosci congruumque remedium adhiberi possit.

§ 9. Et quia mutationes seu variationes circa bona, redditus, res et iura eiusmodi imposterum provenire forsitan poterunt vel ex novis contractibus ineundis vel ex sententiis ac decretis quae a tribunalibus aut iudicibus ordinariis et delegatis almae Urbis nostrae desuper proferri contigerit, iidem superintendentes in dicto peculiari libro diligenter adnotent omnes et singulas mutationes seu variationes, si quae pro tempore quandocumque ex dictis contractibus vel sententiis ac decretis aut aliunde et ex quavis alia causa et occasione processerint; mandantes quoque, pro maiore et ulteriore cautela, dilectis etiam filiis modernis ac pro tempore similiter existentibus Camerae praefatae notariis seu secretariis, quatenus singulorum contractuum ac sententiarum et decretorum, quae per eorum acta respective celebrata, lata et publicata fuerint, statim distinctam, claram et fidelem notulam tradant illi ex superintendentibus praefatis, cuius curae commissa fuerint bona, res et iura dictae Camerae, quae istiusmodi contractus ac sententiae et decreta respi-

In eoque ad-
notare omnia
eorundem va-
riationes.

clant; simulque de iis certiores red-
dant pro tempore existentem ipsius Ca-
merae commissarium generalem, cuius
sit investigare et recognoscere per se
vel alios, an iidem superintendentes
officio suo hac in parte satisfecerint;
quibus per dictos superintendentes, no-
tarios, seu secretarios, et commissarium
generalem peractis, facile quidem erit
in casu molestiarum in promptu habere
ea quae ad eiusdem Camerae, illiusque
iurium, rerum et bonorum defensionem
ac tuitionem qualibet occasione perti-
nere possunt.

§ 10. Ipsorum quoque superinten-
dentium assidua opera versari debeant
in corrigendis ac reformandis capitulis
seu pactis et conditionibus locationum,
affictuum et appaltuum cameralium prae-
fatorum, et tabellis eis annecti solitis,
quae sic correcta et reformata, atque
ad debitam perspicuitatem et cohae-
rentiam redacta, mutuo inter eos con-
silio expendere ac scrutari teneantur,
ne aliquando contingat ut capitula u-
nius appaltus, tametsi inter se cohae-
rentia et clara, aliquid tamen contra-
rium aliis appaltibus preferant, ex quo
dicta Camera refectionis damnorum, quas
restauri vocant, aliasve quaestiones vel
cum altero conductore seu appaltatore
subire cogatur, sicut pluries antea ac-
cidisse nobis relatum fuit; eaque post-
modum subiiciant examini eorundem
thesaurarii et commissarii generalium
pro tempore existentium, atque ubi ab
his revisa et approbata fuerint, tunc de-
mum exhibeant in actis alicuius ex su-
pradictis notariis seu secretariis: idque
stat octo mensibus, antequam novae ob-
lationes recipiantur, ad hoc ut pro fu-
turis locationibus interim perspecta ac
explorata sint oblatores capitula, pa-
cta et conventiones, quibus res locan-
das conducere poterunt, vix unquam vel

in minimo moderanda, aut quoquo modo
varianda et mutanda, intra quorum pro-
inde limites suas oblationes perstringere
debeant, scituri ex nunc pro tunc et e
contra, quod Camera praefata ad eorum-
dem capitulorum, pactorum et conven-
tionum tramites ac normam novas loca-
tiones erit initura.

§ 11. Cumque etiam post correctio-
nem et reformationem capitulorum et
tabellarum huiusmodi, atque initos iux-
ta eorum tenorem novos contractus,
aliqua super praemissis ab unâ alterâve
parte in Congregatione computorum
nuncupatâ difficultas, quae humanâ so-
lertiâ praevideri nequiverat, moveri, no-
vaeque inde litium occasio emergere pos-
set: unusquisque ex dictis superinten-
dentibus in codice pro appaltibus suae
curae commissis seorsim retinendo dili-
genter adnotet ac referat quascumque
quaestiones ac difficultates, quae super
singulis appaltibus in praefatâ Congre-
gatione computorum vel alibi pro tem-
pore excitatae atque discussae fuerint,
ut in successivis renovationibus contra-
ctuum eas prae oculis habeant, et ad
novam, si opus fuerit, ipsorum capi-
tulum et tabellarum emendationem et
reformationem devenire valeant, sicque
omnis aditus praeccludatur litibus et con-
troversiis, quae ex pactis et conventio-
nibus vel inter se pugnantibus, vel ob-
scurioribus, nec satis clare explicitis,
non raro antehac cum gravi eiusdem
Camerae et appaltatorum incommodo,
cui omnino obviare intendimus, exur-
gere consueverunt.

§ 12. Ad haec, quo nomina debito-
rum ipsius Camerae, nunc et pro tem-
pore existentium, citius, quam fieri
potest, discutiantur, exigantur, debita-
que pecunia ad eius depositarium gene-
ralem perveniat, superintendentes prae-
fati quolibet trimestri geminos indi-

Singulas
que difficultates
subinde exortas
aduolare.

Quolibet tri-
mestri notulam
debitorum Ca-
merae conficere
et sollicitatori-
bus tradere.

ces nomina eorum debitorum, quibus
tempus solutionis vel iam cessit vel pro-
pe instat, distincte ac fideliter continen-
tes, ipsi thesaurario generali deferant,
quorum unum nobis seu Romano Pontifici
pro tempore existenti exhibebit, et alte-
rum penes se retinebit, ac, iuxta nostram
seu dicti Romani Pontificis mentem et
voluntatem ab eodem thesaurario ge-
nerali eis explicandam et significandam,
consimilem aliamve notam postmodum
consignent sollicitatoribus Camerae prae-
fatae, qui ad exactionem nominum prae-
dictorum invigilare debebunt, atque de
trimestri in trimestre de nominibus ex-
actis rationem reddent; eorum vero,
quae exigenda remanebunt, notulam
tradent dicto commissario generali, ut
omnibus opportunis iuris viis et ratio-
nibus debitorum huiusmodi morositas
coërceatur tam in urgendam reali solu-
tione, quam etiam in procurandâ secu-
ritate eiusdem Camerae pro residuali,
si quod supersit, eius credito.

Congregationi
residuorum in-
teresse.

§ 13. Et ad hoc ut singuli superin-
tendentes ceterique Camerae ministri
et officiales praefati munus suum eo di-
ligentius exequi studeant, volumus et
ordinamus, ut qualibet primâ feriâ ter-
tiâ cuiusvis mensis absque ullâ praeviâ
intimatione habeatur quatuor horis ante
meridiem coram eodem thesaurario ge-
nerali Congregatio quae *residuorum* nun-
cupetur, in qua dicti superintendentes
ac ministri et officiales unâ congregati,
propositis omnium debitorum nominibus,
alteroque ex dictis indicibus per ipsos
superintendentes allato, rite perpendant,
quid solutum ac residuum fuerit, quid-
que quacumque ratione dispungendum,
et quomodo circa residualia credita pro-
videndum veniat, ut scilicet maturiora
expeditioraque inveniri ac ferri possint

1 Passime edit. Main. legit *Iudices* pro *in-
dices* (R. T.).

remedia, quibus eiusdem Camerae in-
demnitati ac securitati optime consultum
sit; qua quidem in re dictos superin-
tendentes adeo sollicitos esse praeci-
pimus, ut in Congregatione infra me-
morandâ mense septembri cuiuslibet anni
cogendâ integrum ac generalem statum
omnium totius anni residuorum credi-
torum ipsius Camerae referre valeant.

§ 14. Sedulo quoque curent iidem
superintendentes, ut supradictus liber
maior rationum, ab altero eorum per
ipsum thesaurarium generalem deputan-
do pro tempore retinendus, in quo rece-
pta et expensa per totum annum conti-
nentur, recte conficiatur, et sub finem
cuiuslibet anni ad generalem computo-
rum aequationem et solidationem per-
ducatur, neenon collatis invicem con-
siliis in id incumbant, ut generale com-
putum, seu, ut aiunt, bilancium anni
praecedentis efformetur, ex quo liquido
ac strictim appareat unumquodque ca-
put, sive partita, omnium receptorum
et expensorum, cum specificâ mentione
titulorum et causarum, unde prodierint,
quos et quas dicti superintendentes ita
prosequi ac rimari teneantur, ut de
iis unâ cum toto statu oeconomico in-
troitus et exitus tam scripturae quam
capsae, et cum collatione seu compara-
tione unius anni cum alio praecedente, in
generali Congregatione camerali (quam
citra ullam pariter intimationem quoli-
bet anno ante serias generales, penulti-
mâ nempe feriâ tertiâ mensis septembris,
quatuor pariter horis ante meridiem ha-
beri, et, ad formam et praescriptum
cuiusdam ordinationis in libris decre-
torum ipsius Congregationis cameralis
registrandae, celebrari omnino etiam
volumus) universam rationem instituere
ac perficere queant, quam nobis ac Ro-
manis Pontificibus successoribus prae-
fatis per eundem thesaurarium gene-

Librum maio-
rem rationum
recte disponere
ad hoc ut quoli-
bet anno dati
et accepti ratio
institui possit.

ralem scripto protinus deferri praecipimus et mandamus, ut totam patrimonii ac aerarii pontificii administrationem explanatam ac compendiose et luculenter descriptam inspicere, et si qui fuerint excessus in annuo exitu animadvertere, cunctamque rem oeconomicam prudenti dispensatione ac aequo pondere et mensurâ moderari valeamus, dictique successores nostri valeant: in qua Congregatione praecipimus quoque integrum ac generalem statum omnium totius anni residuorum creditorum Camerae praefatae referri, geminosque illius indices¹ ipsi thesaurario generali tradi, quorum unum nobis seu dicto Pontifici exhibeat, et alterum apud se retineat, sicuti quoad alios similes indices² residuorum creditorum praefatorum quolibet trimestri faciendos supra disposuimus.

Quilibet novo Pontifici bilancium expensarum praeteritis regiminis tradere.

§ 15. Quandoquidem ex annalis administrationis computo, sicut praemittitur peracto, facile resciri poterit initio cuiusvis pontificatus, qui fuerit anteacti regiminis status oeconomicus: quamobrem, statim ac Romanus Pontifex pro tempore existens diem obierit extremum, dicti superintendentes ipsum librum maiorem omnino claudant, nihilque in eum amplius referant, ac novum pro futuro pontificatu similem librum parent ac disponant: item praefati superintendentes de totius praecedentis pontificatus oeconomia fidele conficiant computum seu bilancium, ex quo status Camerae praefatae, ac omnis in dicto pontificatu administratio, tam quoad exitum, quam quoad introitum, eorumque causas tum ordinarias tum extraordinarias, manifeste pateat; dictoque computo seu bilancio illud etiam dati et accepti tempore quo Sedes Apostolica vacave-

¹ Edit. Main. legit *Iudices* (R. T.).

² Edit. Main. legit *Iudices* (R. T.).

rit et Conclavis separatim addant; dictum vero computum seu bilancium novo Pontifici, infra duos menses a die suae creationis computandos, per eundem thesaurium generalem pariter exhibeatur, ut annuus proventus et exitus, ac denique universus Camerae praefatae status ei dilucide innotescat: unde futurum arbitramur ut pontifices noviter assumpti, superiorum temporum administratione prae oculis habitâ, necessaria et salubriora inire possint consilia, quibus apostolicum aerarium bene diligenterque regatur ac procuretur.

§ 16. Speramus itidem non modo eodem superintendentes, verum etiam ceteros omnes et singulos ministros et officiales dictae Camerae, ad quos disposita in praesenti constitutione respective spectant, omni sedulitate atque ex animi nostri sententiâ officii sui partes expleturos, eos insuper monentes, quod, si in actuali muneris sui exercitio aliquid deprehenderint quod iuxta rerum ac temporum vicissitudines nobis vel successoribus nostris novarum legum et ordinationum seu antiquarum explicationis et declarationis causam et occasionem, pro meliori feliciorique dicti aerarii regimine, merito praebere posset, illud nobis et Romano Pontifici pro tempore existenti libere et aperte renunciare ac suggerere haud praetermittant.

§ 17. Demum, ut haec nostra constitutio et in eâ disposita perpetuis futuris temporibus exactius serventur, illorumque memoria e mentibus omnium et singulorum, quos quomodolibet concernunt, nunquam excidat, statuimus ut initio supradictae Congregationis generalis, mense septembris cuiuslibet anni, sicut praemittitur, habendae, eadem constitutio palam et distincte ibidem recitetur; ac primum omnium districte

Singuli Camerae officiales monentur ad suggerendum ea Pontificibus, quae eidem Camerae rei proficere possent.

Quolibet anno perquirendum, an unusquisque muneri suo satisfecerit.

inquiratur, num omnes et singuli praedicti munus suum, ac praesertim in ipsâ constitutione praescripta, per totius anni, de quo pro tempore agetur, decursum, usquequaque ac rite adimpleverint.

Praesentia constitutionis observantia et firmitas.

§ 18. Decernentes, ipsas praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod praedicti ratiocinatores, ut supra absoluti et iubilati, ac qui in officia eorundem ratiocinatorum expectativae ac futurae successionis aliasve gratias obtinuerant, ut praefertur, aliive quilibet cuiuscumque gradus, ordinis, praeeminentiae et dignitatis, ac quibusvis privilegiis et indultis suffulti, seu alias specificâ et individua mentione et expressione digni, in praemissis seu eorum aliquo ius vel interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati, citati et auditi, nec causae, propter quas praesentes emanarunt, sufficienter adductae, specificatae et iustificatae fuerint, aut ex aliâ quacumque quantumvis iustâ, legitimâ et privilegiatâ causâ, colore, praetextu et capite, etiam in corpore iuris clauso, ac etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, ac etiam intentionis nostrae et interesse habentium consensûs aliove quolibet etiam quantumvis magno, formali, essentiali, ac incogitato et incogitabili defectu notari, impugnari, invalidari, infringi, limitari, retractari, rescindi, aut in controversiam vocari, seu ad viam et terminos iuris reduci, aut adversus illa apositionis oris, restitutionis in integrum, aliudve quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium intentari vel impetrari, seu impetrato, aut etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine paribus concessio vel emanato, quemquam in iudicio vel extra illud

uti seu se iuvare ullo modo posse; sed easdem praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta huiusmodi, adversus quascumque impugnationes et impedimenta semper et omni tempore valida, firma et efficacia existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, in omnibus et per omnia, perinde ac si vocatis vocandis ac de praefatorum aliorumque omnium et singulorum ius et interesse habentium et praetendentium expresso consensu facta fuissent et emanassent, ac proinde ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, inviolabiliter ac inconcusse observari et impleri, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam supradictarum causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. camerarium, et alios cardinales, etiam de latere legatos, nec non vice-camerarium, thesaurarium generalem, praesidentes clericos, commissarium, ceterosque dictae Camerae et Sedis Apostolicae officiales et ministros, aliosve quoslibet quacumque praeeminentiâ et potestate fungentes et quodcumque functuros, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 19. Quocirca eidem venerabili fratri nostro Annibali Albano episcopo Sabiniensi cardinali S. Clementis, moderno, ac pro tempore existenti, nostro ac ipsius S. R. E. camerario, motu simili per apostolica scripta mandamus, quatenus praesentes litteras et in eis contenta tam in dictâ Camera quam extra eam, ubi, quando et quoties opus fuerit, solemniter publicari, ac per omnes, quos illa

Camerarius S. R. E. eiusdem perpetuus exequutor.

concernunt, exacte observari, ac debitae executioni demandari curet et faciat, ac universos praedictos ad illorum observationem cum effectu cogat et compellat, contradictores quoslibet ac inobedientes et rebelles, seu non parentes, auctoritate nostra, appellatione postposita, compescendo; nobis ulterius ac eidem Pontifici pro tempore existenti facultatem expresse reservantes in eiusmodi delinquentes, ac etiam eos qui in praemissis peragendis negligentes segnioresve fuerint, seu alias quoquo modo defecerint, pro modo culpae ac negligentiae, nostro dictique Pontificis arbitrio animadvertendi.

§ 20. Non obstantibus praemissis, et, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, aliisque nostris et Cancellariae Apostolicae regulis, necnon felicitis recordationis Pii PP. IV praedecessoris nostri, quae incipit *Cum inter ceteras*, super reformatione tribunalis Camerae praedictae eiusque officialium edita (in iis quae praesentibus litteris nostris adversantur, salva ac firma remanente in ceteris omnibus illius dispositione), et altera eiusdem Pii praedecessoris de gratiis quaecumque interesse Camerae praefatae concernentibus in ipsa Camera intra certum inibi expressum tempus praesentandis et registrandis, itaut praesentes litteras ibidem praesentari et registrari nunquam necesse sit, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, dictaeque Camerae et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel alia qualibet firmitate roboratis, statutis, usibus, stylis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis etiam praedictis et aliis personis, etiam specialem mentionem requiruntibus, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis

etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis irritantibusque et aliis decretis, etiam motu scientia et potestatis plenitudine similibus, et alias quomodolibet, etiam concistorialiter, in contrarium praemissorum concessis, confirmatis, ac quantiscumque vicibus approbatis et innovatis, ac illis etiam quae in schedulis nostris praeinsertis volumus non obstare; quibus omnibus et singulis, etiam si pro illorum sufficiente derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, formas, causas et occasiones, praesentibus pro plene et sufficienter et exactissime expressis, insertis, servatis, specificatis respective habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse ac plenissime pariter et amplissime derogamus, et derogatum esse volumus et mandamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 21. Ceterum volumus quoque ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud habeatur, quae haberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

§ 22. Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrorum approbationis, confirmationis, mandatorum, praeceptorum, decretorum, ordinationum, voluntatis et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si

Transumptis
credi iubet.

Prohibitio eam
infringendi.

quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac Beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCXXXV, pridie idus iulii, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 14 iulii 1735, pontif. anno v.

A. card. pro-datarius.

F. card. Or.

Vina de Curia:

I. archiep. A.

Loro + plumbi.

I. B. EUGENIUS.

Registrata in Secretaria Brevium.

Anno a nativitate Domini nostri Iesu Christi MDCXXXV, die vero xv mensis iulii, indictione xiii, pontificatus sanctissimi in Christo patris et domini nostri domini Clementis divina providentia Papae XII anno v, supradicta constitutio affixa et publicata fuit ad valvas ecclesiae Lateranensis, basilicae Principis Apostolorum, Cancellariae Apostolicae, Curiae generalis in Monte Citorio, et in acie Campiflorae, ac aliis locis solitis et consuetis Urbis, per me Antonium Pellicia apostolicum cursorem.

NICOLAUS CAPPELLI magister curs.

CLX.

Bona ecclesiarum, iamdiu ab haereticis occupata in Palatinatu inferiore et ducatu Neoburgensi, iis condonantur possessoribus, qui ad fidem catholicam convertuntur.

Clemens Papa XII.

ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Inter multiplices gravissimasque apostolatus curas, quibus assidue detinemur, in eam potissimum incumbimus, ut, extirpatis haeresum vepribus, catholica fides ubique gentium floreat ac colatur,

1 A creatione anno VI.

2 Non absimilem concensionem pro ducatu Saxoniae vid. const. LXVII, tom. praec. p. 414. (R.T.)

ovesque diabolica fraude seductae et per devia misere errantes, agnita tandem veritate, ad gregem dominicum reducantur; piisque orthodoxorum principum de Ecclesia Dei optime meritorum in idipsum laudabiliter tendentibus votis, quantum cum Domino possumus, libentissime annuimus.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius nobilis vir Carolus, comes palatinus Rheni, sacri Romani Imperii princeps, elector Heydelbergensis, nobis nuper exponi fecit, tametsi diversa bona ecclesiastica in Palatinatu inferiore ac ducatu Neoburgensi, temporali suae ditioni subiectis, consistentia, quae olim, dum haeresis in illis sibilimisque regionibus cuncta misceret ac turbaret, per acatholicos occupata fuerant, progressu temporis, benedicente Domino, recuperata seu alias vindicata fuerint, dictique Caroli principis electoris maiores seu progenitores dnces Neoburgenses postmodum a Sede Apostolica ac praesertim felicitis recordationis Alexandro PP. VII praedecessore nostro de aliquibus bonis sic recuperatis quasdam pias fundationes et applicationes aliasque dispositiones fieri seu approbari, necnon tam illi quam etiam ipse Carolus princeps elector nonnullorum aliorum bonorum praefatorum administrationem, quae etiam ad praesens durat, sibi per Sedem praedictam respective concedi ac tribui obtinuerint; nihilominus plura ex bonis ecclesiasticis supradictis adhuc extent, quae etiamnum a dictis acatholicis detinentur ac si sua et propria forent, eorumdem vero acatholicorum plerosque a reditu ad gremium sanctae matris Ecclesiae deterreat ac moretur¹ metus ne bona praedicta, quibus nunc potiuntur, post sui reditum huiusmodi dimittere cogantur, utpote quibus destituti,

Carolus comes Palatinus, praevideat plerosque acholicos, qui occupata iamdiu ecclesiarum bona detinent, a catholica fide suscipienda exterreri posse, si ad ea restituta compellantur.

1 Edit. Main. legit *moretur* (R. T.).

His illa con-
donari possit a
Pontifice.

villae humanae subsidiis ac commodis, quibus diu assueverunt, exuerentur, eorumque filii et familiae, congrua ac etiam quandoque necessaria sustentatione carentes, ad inopiam duramque egestatem redigerentur: idem Carolus princeps elector, animadvertens quod, si acatholicis praefatis, postquam ad religionem catholicam conversi fuerint, bona sic occupata retinere liceret, sicut non ita pridem similium honorum occupatoribus in ducatu Saxoniae a nobis concessum fuit, merito sperari posset, fore ut acatholici praedicti, tali sublato metu seu remoto, ad orthodoxae fidei et Ecclesiae unitatem, abiectis erroribus, facilius revertentur, nobis propterea humiliter supplicari fecit, quatenus in praemissis* oportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Qui sa-
dam praesen-
tibus posses-
sionibus remittit,
salvis iam an-
te recuperatis,
et ex quibus
piae fundatio-
nes, etc., factae
sunt.

§ 2. Nos igitur, dicti Caroli principis electoris in Deum pietatem et catholicae religionis tuendae et propagandas studium plurimum in Domino commendantes, eiusque desiderio hac in re, quantum nobis ex alto conceditur, obsecundare cupientes, simulque considerantes, salutem animarum, pretioso domini nostri Iesu Christi sanguine redemptarum, terrenarum rerum ceterisque humanis rationibus praecellere, eiusmodi supplicationibus inclinati, firmis salisque remanentibus quibuscumque foundationibus, applicationibus, aliisque dispositionibus de bonis sic recuperatis a Sede Apostolica ac praesertim a memorato Alexandro praedecessore factis seu approbatis, necnon administratione aliorum bonorum huiusmodi eidem Carolo principi electori concessa et attributa, ut praefertur, quibus per praesentes nullatenus derogare aut quicquam desuper immutare vel innovare intendimus, omnia et singula bona ecclesiastica, cuiusvis qualitatis et valoris, in

Palatinatu inferiore et ducatu Neoburgensi huiusmodi consistentia, quae praetitorum temporum calamitate occupata, nec hucusque recuperata et vindicata fuerunt, sed a dictis acatholicis adhuc in sua propria detinentur, sicut praemittitur, modernis eorum possessoribus seu detentoribus, qui ad catholicam religionem deinceps redierint, eorumque successoribus quibuscumque itidem catholicis in sinceritate orthodoxae fidei et in pietatibus, una cum fructibus percipiendis apostolicae potestatis plenitudine harum serie ex specialis dono gratiae remittimus, condonamus, cedimus et relaxamus, dictisque possessoribus seu detentoribus, eorumque successoribus, ut ipsi de bonis praefatis tam inter vivos quam ex causa mortis, aut alias quomodolibet libere disponere possint, plenam tenore praesentium tribuimus facultatem, neque illos pro parte dictae Sedis Apostolicae, ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum aut personarum ecclesiasticarum ad quas et quae bona praedicta olim pertinebant, ratione et occasione praemissorum desuper molestari, inquietari aut perturbari posse statuimus et decernimus.

§ 3. Non obstantibus nostra et Cancellariae Apostolicae regula de iure quaesito non tollendo, aliisque apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon ecclesiarum, monasteriorum et locorum piorum huiusmodi foundationibus, ac quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet con-

Obstantibus
derogant.

cessis, confirmatis et innovatis; ceterisque contrariis quibuscumque.

Transumptio-
rum idem.

§ 4. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum exemplis, etc.¹

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII^a Iulii MDCCXXXV, pontificatus nostri anno V^o.

Dat. die 13 Iulii 1735, pontif. anno V.

CLXI.

Declaratur quod ministro generali Ordinis sancti Francisci Capuccinorum et secundariis superioribus ab eo dependentibus tamquam veris et legitimis filiis eiusdem sancti Francisci conveniat et competat in quocumque loco, civitate, provincia et regno, etiam ubi alii Tertiarii eiusdem Ordinis reperiuntur, erigere, instituere et fundare confraternitates.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Prooemium.

Apostolicae servitutis officium, quod inscrutabilis sapientiae atque clementiae Dei altitudo humilitati nostrae, meritis licet et viribus longe impari, committere dignata est, exigit, ut ad ea, quae pro christifidelium sub religiosorum virorum in vinea Domini strenue allaborantium directione in rebus ad pietatis et devotionis opera gratiasque spirituales pertinentibus conducibilia esse noscuntur, libenter intendamus, sicut, rerum, locorum, temporum et personarum qualitate mature perpensa, salubriter in Domino expedire arbitramur.

Declaratio de
qua in rubrica.

§ 1. Supplicationibus itaque dilecti filii Bonaventurae a Ferrarii ministri generalis Ordinis fratrum Minorum sancti

¹ Reliqua ut supra pag. 28 a (R. T.).

² Fern. 16, alioquin foret praemitt. praec. (R. T.).

³ A creatione anno VI (R. T.).

⁴ Praeposit. pro nos addimus (R. T.).

Francisci Capuccinorum nuncupatorum, ac etiam motu proprio et ex certa scientia ac matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, ut sibi et pro tempore existentibus ministro generali et secundariis superioribus ab eo dependentibus, tamquam veris et legitimis filiis eiusdem S. Francisci, conveniat et competat in quocumque loco, civitate, provincia et regno, etiam ubi alii Tertiarii eiusdem Ordinis iam reperiuntur, erigere, instituere et fundare praefatum Tertium Ordinem pro quibuscumque piis et devotis personis saecularibus utriusque sexus, atque huiusmodi Tertii Ordinis professoribus scapulare sive habitum cum cingulo¹ conferre, in rebus spiritualibus dirigere, in tertia regula memorati S. Francisci observanda privatim et publice eos edocere et instruere, utque ipsi Tertiarii a Capuccinis recepti omnino gaudere atque uti² possint et debeant omnibus et singulis privilegiis, indulgentiis, gratiis et favoribus ac praerogativis per Sedem Apostolicam Ordini Tertiariarum a quocumque ministro generali dependentium sub suo capite, qui unus est idem S. Franciscus, aliis concessis vel imposterum concedendis, tenore praesentium declaramus et statuimus.

§ 2. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas etc.³

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quatenus opus sit, praefatorum Ordinum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirma-

Praesentium
litterarum fir-
mitas.

Contrarium
derogatio.

¹ Ed. Main. legit *singulo* pro *cingulo* (R. T.).

² Ed. Main. legit *ut pro uti* (R. T.).

³ Reliqua ut supra pag. 42 b (R. T.).

lis et innovatis, quibus omnibus et singulis etc.

Transumptis
danda sicut.

¶ 4. Volumus autem ut earundem praesentium litterarum transumptis, etc.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub anno Piscatoris, die xxiii iulii mdcxxxv, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 23 iulii 1735, pontif. anno vi.

F. card. OLIVERIUS.

CLXII.

Ecclesia Ferrariensis, antea episcopalis, in archiepiscopalem erigitur.

Clementis episcopus,

servus servorum Dei,

ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Paterna pontifici nobis, etsi insufficientibus, ex alto commissi muneris assidue cor nostrum pulsant sollicitudo, ut, universis orbis terrarum ecclesiis, aeterna illius qui humanae debilitati dat vires sic disponens bonitate, praesidentibus ecclesiis ipsas, praesertim cathedralibus insignes, et quibus vigili laudabilium suorum administratorum studium statum auxilium, decorem et ornatum debitis praefamentiarum et privilegiorum decoremus, ut in eis, sic decoratis, divinis cultus, ad maiorem omnipotentis Dei gloriam augendamque fidellum erga eas devotionem, efflorescat maiestas, necnon studium huiusmodi monumentum perpetuo eorumdem administratorum grandescat nomini, nostrorumque apostolici

1 Reliqua ut supra pag. 40 b (n. r.).

2 Reliqua ut supra pag. 58 b (n. r.).

3 Constitutionem hanc ad autographi, quod in archivio curiae archiepiscopalis Ferrariensis servatur, amissum redeimus, nobis benigne favente Sm.^{mo} ac Rev.^{mo} D. card. ALOYSIO VANNICELLI-CASANI archiepiscopo Ferrariensi, cui nos ex animo gratos publice proferimus (n. r.).

4 Ed. Main. legit in pro et (n. r.).

5 Ed. M. l. studis pro studi (n. r.).

6 Ed. M. l. effugiat pro grandescat (n. r.).

muneris et desideriorum, gratia sic benedicente Domino, vigeat implementum.

¶ 1. Sane, cum insignis ecclesia Ferrariensis, quam venerabilis frater noster Thomas episcopus Praenestinus S. R. E. cardinalis Itutus nuncupatus etiam una cum sua ecclesia Praenestina in administrationem ad sui vitam ex concessione et dispensatione apostolicis laudabiliter ad praesens retinet, ab antiquissimo tempore erecta fundataque, divisque Georgio et Maurelio dicata, in eius aedificiis satis ampla, satisque in eorumdem aedificiorum eleganti structura illustris existat; et in ea septem, archipresbyteratus videlicet post pontificalem prior, praepositorum, archidiaconatus, primiceriatus, custodia, thesaurariatus et decanatus, dignitates, necnon quatuordecim canonicatus, totidemque, inter quas theologalis et poenitentiaria nuncupatae, praebendae, ac octo perpetua simplicia personalemque residentiam requirentia beneficia ecclesiastica, mansionarius nuncupata, perpetuo erecta et instituta, annuisque redditibus satis congrue dotata reperiantur; eidemque Ferrariensi ecclesiae, quae caelesti quoque locupletique sacrarum reliquiarum inibi decenter asservatarum thesauro ditata sacrisque suppellectilibus abunde instructa dignoscitur, nedum copiosus dignitatum et canonicorum ac beneficiarum dignitates ac canonicatus et praebendas necnon beneficia praefata obtinentium coetus, verum etiam quinquaginta clerici seu presbyteri capellani, una cum beneficiatis praefatis unum corpus unumque collegium a dictis canonicis distinctum separatimque constituentes, decorum laudabilemque in divinis exhibeant famulatum; ipsaque ecclesia Ferrariensis usque ab eius felici ortu naturalem

1 Ed. Main. legit Domino pro Domini (n. r.).

2 Edit. Main. legit nuncupata (n. r.).

Ferrariensis
ecclesiae status
ac dignitas.

Illius exemptionem, ac immediata subiectione huiusmodi semper magis magisque, et postquam, omnis vetustiorum quamplurimum apostolicarum constitutionum id testantium documentis, felici recordationis Innocentius Papa II, etiam praedecessor noster, per suam in Concilio Lateranensi, sub datum x kalendas maii, anno Domini mcccxxxix, pontificatus sui anno x, desuper editam et a tunc existentium S. R. E. cardinalium collegio subscriptam constitutionem, quae incipit Ad hoc, ecclesiam Ferrariensem, cum tota parochia sua, in iure, dominio ac privilegio S. R. E. ac B. Petri, cuius est patrimonium, conservandam, et sub Romani Pontificis ditione, ordinatione atque consecratione fore et esse, apostolica eius auctoritate statuerat, ac huiusmodi exemptio et immediata subiectio a recolendae memoriae Caesario II, Lucio itidem II, et Gregorio VIII, etiam Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, praefatique Innocentii successoribus, per alias eorum respective desuper emanatas et a tunc pariter existentibus praefatae S. R. E. cardinalibus similiter respective subscriptas litteras approbatae, et in eis praefata ecclesia Ferrariensis manutenta semper extiterat, et subinde ab eiusdem recordationis Clemente III, Caesario itidem III, Innocentio IV, a quo privilegia Innocentii, Caesarii, Lucii, Gregorii, Clementis et Innocentii praedecessorum praefatorum, et praesertim

1 Add. exemptioneque ex aut. Ferr. (n. r.).
2 Edit. Main. legit concessionum (n. r.).
3 Ed. M. addit eiusdem (n. r.).
4 Edit. Main. legit conservatione (n. r.).
5 Edit. Main. legit statueret (n. r.).
6 Videtur legend. Caesarii, nempe III (n. r.).

ut ecclesia Ferrariensis, esset semper sub Romani Pontificis, et illius successorum ordinatione atque consecratione, approbata et confirmata fuerant, ac deinde validius ab Eugenio IV per diversas eius litteras apostolicas in forma Brevis respective desuper expeditas, quae, sicut accepimus, originaliter in archivio episcopali ecclesiae Ferrariensis asservantur, necnon a pia memoriae Nicolao V sibi concessis gavisa fuerit; eisque sic gaudens, a reliquis pro tempore existentibus, et praesertim ab Alexandro VIII, Innocentio XII et Clemente XI pariter Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, in eorum respective litteris apostolicis super eiusdem ecclesiae Ferrariensis pro tempore facta provisione expeditis et debita executioni demandatis, Sedi praefatae immediate subiecta, prout semper extiterat, semper enunciata fuerit; et nuper, videlicet de anno Domini mcccxxv, orta super eiusdem ecclesiae Ferrariensis Sedi praefatae immediata subiectione huiusmodi quaestionis materia, etque ad Concilium Romanum sub eodem Benedicto praedecessore tunc habitum delata, ab eodem Concilio, cui et nos cardinalatus honore fungentes interfuimus, emanaverit sententia tenoris sequentis, videlicet:

Christi nomine invocato, pro tribunali sedentes, et solum Deum praesentibus oculis habentes, per hanc nostram definitivam sententiam, quam de iurisperitorum consilio in his scriptis ferimus in causa et causis, quae primo et in prima seu alia veriori coram nobis versae fuerunt et vertuntur instantia, vigore specialis commissionis motu

Huiusmodi immediata subiectio Romanae Ecclesiae, a ceterisque ecclesiis exemptio, declarata in Concilio Romano mcccxl.

1 Nempe exemptione ac immediata subiectione praefatis (n. r.).
2 Ed. Main. addit eiusdem (n. r.).
3 Vox eodem praeter rem, esse videtur (n. r.).
4 Edit. Main. legit emanata fuerit (n. r.).
5 Edit. Main. legit versa pro versae (n. r.).

proprio et non ad ullius¹ partis instantiam et de potestatis plenitudine a sanctissimo domino nostro Benedicto Papa XIII signatae ac directae sacro praesenti Concilio Romano cum facultate eligendi et deputandi nonnullos S. R. E. cardinales, archiepiscopos, episcopos, aliosque patres eiusdem Concilii in sacra theologia magistros et respective in decretis doctores, necnon etiam cum facultate procedendi sine strepitu et figura iudicii, et sola facti veritate inspecta, omni et quocumque recurso et appellatione remotis, inter illustrissimum et reverendissimum archiepiscopum Ravennatensem et eminentissimum et reverendissimum episcopum Ferrariensem dictamque civitatem² et cives super praetensa suffraganeitate ecclesiae Ferrariensis praefato archiepiscopo Ravennatensi, rebusque aliis in actis causae et causarum huiusmodi latius deductis, etc., dicimus, pronunciamus, decernimus, declaramus, ac definitive sententiamus, vigore resolutionis captae in congregatione particulari habita die xxi maii currentis, constare de immediata subiectione ecclesiae Ferrariensis sanctae Sedi Apostolicae, neque illam esse suffraganeam ulli metropolitano, proindeque nullum ius metropoliticum competiisse neque competere archiepiscopo Ravennatensi neque ulli alteri super dicta ecclesia Ferrariensi; sed illam fuisse et esse liberam, exemptam et immediate subiectam sanctae Sedi Apostolicae, prout talem esse pronunciamus, declaramus et sententiamus, facta etiam prius relatione dictae resolutionis praecedenter captae sanctissimo domino nostro et omnibus reverendissimis patribus in Concilio Romano interessentibus, qui omnes, denegando novam audientiam ab archiepiscopo Ravennatensi in publico Concilio petitam die xxii maii, resolutionem ut supra captam in dicta sacra congregatione particulari, tamquam iuri consonam, in congregatione praesynodali³ habita die xiv eiusdem mensis maii approbarunt⁴ et publicandam

¹ Male ed. Main. legit *illius* pro *ullius* (R. T.).

² Edit. Main. legit *civitates* (R. T.).

³ Edit. Main. legit. *prosynodali* (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *approbandam* (R. T.).

atque exequendam esse censuerunt: ideoque super praetenso iure metropolitico adversus dictam ecclesiam Ferrariensem tam archiepiscopo Ravennatensi quam cuicumque alteri per hanc nostram definitivam sententiam perpetuum silentium imponendum fore et esse duximus, prout imponimus, et pro imposito haberi volumus et mandamus: et ita dicimus, pronunciamus, decernimus, declaramus, et definitive sententiamus, non solum praedicto, sed et¹ omni alio meliori modo »;

§ 3. Civitas vero nostra Ferrariensis praefata, illustri vetustate, sitis amplitudine, valido moenium munimine, fertili soli amoenitate, copioso tum generis nobilitate pollentium, tum scientiarum armorumque virtute praedictorum civium numero, studio generali, ex quo quamplures viri litterarum scientia artiumque liberalium insigni experientia celebres prodierunt, et prodeunt in dies, nec non tribunali seu causarum audientia, Rotam nuncupata, cui iuris utriusque doctores iustitiae et probitatis asseclae praesunt, Concilioque in ea a praefato Eugenio IV habito, et deinde, post quindecim eiusdem Concilii sessiones inibi habitas, Florentiam translato, prout vetera referunt monumenta, centum ecclesiarum in eius circuitu existentium, annuis redditibus divinoque servitio locupletum, quamplurium virorum et sacrarum virginum monasteriorum, et in eius satis ampla dioecesi centum millium animarum parochianorum inter centum et ultra eiusdem dioecesis parrochiales ecclesias divisarum numero referta, una ex insignioribus totius Italiae civitatibus existat, illiusque in temporalibus gubernio unus ex eiusdem S. R. E. cardinalibus cum facultate nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis de latere legati praesideat; ac insuper praefatus Thomas cardinalis et episcopus Praenestinus, ob

¹ Coniunct. *et nos addimus* ex aut. Ferr. (R. T.).

Populi frequentia, aliaque praecellentes dotes civitatis Ferrariensis.

eximium, quem semper, et ab eo tempore quo dictae ecclesiae Ferrariensis ex concessione et dispensatione similibus praesul extitit, erga dictam ecclesiam Ferrariensem gessit et adhuc, prout providum utilemque decet administratorem, corde gerit dilectionis affectum, eiusdem ecclesiae Ferrariensis insignitatem augere concupiscens, attento¹ quod bonae memoriae Thaddaeus Aloysius eiusdem S. R. E. dum viveret cardinalis de Verme² nuncupatus, dictae ecclesiae Ferrariensis etiam dum viveret ultimus ex concessione et dispensatione paribus praesul, in veteri dictae ecclesiae situ nova eiusdem ecclesiae inchoaverat aedificia, una ex tribus tertiis eorundem novorum edificiorum partibus dumtaxat completa, nova aedificia huiusmodi eleganter expleverit, quin et veteri domo episcopali a fundamentis delecta, novum, decorum amplumque palatium sibi suisque successoribus excitaverit, et, attento quod³ seminarium puerorum⁴ ecclesiasticum Ferrariense, opus ab oecumenica Tridentina Synodo in qualibet dioecesi apprimè concupitum, in eius situ perangustum exiguumque puerorum numero reperiebatur, illud ad nobiliores amplioresque sedes⁵ transtulerit, illiusque viginti ad septuaginta, et ex eis duodecim ex propriis eiusdem Thomae cardinalis et episcopi Praenestini bonis perpetuo enutriendorum puerorum numerum amplificaverit⁶, aliaque aedificia ad Ferrariensis episcopi pro tempore existentis⁷ coloniarum commodum ruri construxerit.

¹ Edit. Main. legit *attenta* (R. T.).

² Edit. Main. legit *de Verona* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *quo pro quod* (R. T.).

⁴ Vocem *puerorum* add. ex aut. Ferr. (R. T.).

⁵ Edit. Main. legit *aedes* pro *sedes* (R. T.).

⁶ Edit. Main. legit *ampliaverit* (R. T.).

⁷ Ed. Main. hic interserit coniunct. *et in* (R. T.).

§ 4. Nos igitur, ecclesiam Ferrariensem praefatam, tot tantisque pretiosis tam suorum quam praefati Thomae cardinalis et episcopi Praenestini meritorum circumamictam varietatibus, ad sublime sibi debitae archiepiscopalis dignitatis fastigium adducere, illamque una cum ceteris archiepiscopalibus ecclesiis supra militantis Ecclesiae montem ponere, ac gratas amoris illius, quo bonae memoriae Nerius praefatae S. R. E. dum viveret cardinalis Corsinus nuncupatus, patruus noster, dum in civitate Ferrariensi praefata legati de latere huiusmodi munere fungeretur, erga eandem civitatem Ferrariensem tenebatur, quique¹ amor nostram quoque altam mentem manens cor nostrum semper tetigit et tangit, ad praesens vices gerere, laudabilibusque praefati Thomae cardinalis et episcopi Praenestini votis benigne annuere, ac specialem sibi gratiam facere volentes, necnon dictam Innocentii II constitutionem, aliorumque omnium Romanorum Pontificum praedecessorum praefatorum omnes et singulas respective litteras praefatas, earumque² singulos tenores, praesentibus pro expressis insertisque habentes, post habitam a nobis super praemissis omnibus maturam cum venerabilibus fratribus nostris praefatae S. R. E. cardinalibus deliberationem, de fratribus eorundem consilio, motu proprio, non ad alienius super hoc nobis oblatae petitionis instantiam, sed ex certa scientia meraque liberalitate³ nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, sententiam a Concilio Romano ut praefatur emanatam, ac praesentibus nostris litteris insertam, apostolica auctoritate perpetuo approbamus et confirmamus, ei-

¹ Edit. Main. legit *qui pro quique* (R. T.).

² Edit. Main. legit *eorumque* (R. T.).

³ Ed. M. leg. *maturaque deliberatione* (R. T.).

In archiepiscopatum erigitur.

que apostolicae nostrae firmitatis robur adiicimus, omnesque et singulos, tam iuris quam facti, si qui desuper quomodolibet intervenerint, defectus eadem apostolicâ auctoritate supplemus, ecclesiamque et sedem episcopalem Ferrariensem in archiepiscopalem ecclesiam, necnon archiepiscopalis praesidis sedem pro uno deinceps archiepiscopo, qui pallii et crucis usum aliorum archiepiscoporum more habeat, omnibusque aliis insigniis archiepiscopalibus, necnon privilegiis, honoribus et praerogativis ceteris archiepiscopis debitis et concessis uti, frui, potiri et gaudere libere et licite possit et valeat, apostolicâ auctoritate praefatâ perpetuò erigimus et instituimus, eamque nomine, titulo et honore archiepiscopali decoramus, ipsiusque ecclesiae Ferrariensis pro tempore existentem praesulem archiepiscopum declaramus; dictoque Thomae cardinali et episcopo Praenestino ipsiusque ecclesiae Ferrariensis administratori, illiusque pro tempore existenti praesuli, ut ipsi¹ ad nullum provinciale praeterquam Romanum Concilium evocari possit et valeat, ita quod nonnisi ad Romanum Concilium huiusmodi accedere teneatur, eadem apostolicâ auctoritate, cum hoc tamen quod idem Thomas cardinalis et episcopus Praenestinus, absque aliâ sibi de ecclesiâ Ferrariensi praefatâ in administrationem de novo² faciendâ concessione, in eiusdem Ferrariensis ecclesiae administratorem praefectus esse intelligatur et existat, concedimus et indulgemus; dictoque Thomae cardinali et episcopo Praenestino, ut ipse, etiamsi dictae ecclesiae Ferrariensis administrator existat, nihilominus, ac si illi vere praecesset, pallium archiepiscopale ratione dictae ecclesiae

¹ Ex seqq. legendum, ipse (R. T.).

² Edit. Main. habet de nova (R. T.).

Ferrariensis a nobis petere, illoque libere uti, crucemque deferre libere et licite valeat, licentiam desuper impartimur et facultatem.

§ 5. Praesentes quoque litteras et in eis contenta quaecumque nullo unquam tempore, etiam ex eo quod causae, propter quas haec omnia facta fuerunt, examinatae, verificatae et approbatae, et quicumque in eis interesse habentes ad id vocati non fuerint, nec praemissis consenserint, sive aliâs ex quibuscumque causis legitimis et iuridicis, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio seu intentionis nostrae vel quopiam alio defectu notari, impugnari, retractari, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, vel adversus illa quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium, etiam apositionis oris, impetrari posse, nec sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per nos seu Romanos Pontifices successores nostros, sub quibusvis verborum expressionibus et formis, etiam motu, scientiâ et potestatis plenitudine similibus pro tempore factis, comprehendere, sed, tamquam pro augmento divini cultus concessa, minime comprehendere, sed semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et eum in quo antea quomodolibet erant statum restituta, reposita et plenarie reintegrata, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ per dictum Thomam cardinalem et episcopum Praenestinum et pro tempore existentem ecclesiae Ferrariensis archiepiscopum quodcumque eligendâ concessa fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri debere, nec quemquam, quatenus opus sit, ad easdem praesentes in Camerâ nostrâ Apostolicâ, iuxta constitutionem reco-

Praesentes litteras nullo unquam notandae vitio.

lendae memoriae Pii Papae IV pariter praedecessoris nostri desuper editam, aut aliâs quodcumque praesentandum, insinuandum et registrandum teneri, neque illas propterea irritas, sed omnino valere et suffragari, perinde ac si praefati Pii IV praedecessoris constitutio huiusmodi¹ minime emanasset², sicque per quoscumque iudices ordinarios vel³ delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praefatae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictae Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis⁴ aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, in quavis causâ et instantiâ iudicari et definiri debere, et si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

Contrarium derogatio.

§ 6. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de iure quaesito non tollendo, necnon eiusdem recordationis Clementis PP. III, ac praefati Caelestini III, necnon Innocentii III ac Honorii quoque III, Romanorum Pontificum etiam praedecessorum nostrorum, super auctoritate et usu pallii editis, aliisque constitutionibus⁵ apostolicis, eiusdemque ecclesiae Ferrariensis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, eidem ecclesiae Ferrariensi, illiusque praesulibus et administratoribus, necnon dilectis filiis illius capitulo aliisque personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis

derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, etiam motu pari et consistorialiter, aut aliâs quomodolibet etiam pluries concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et individua mentio seu quaevis alia expressio habenda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso et forma in illis traditâ observatâ, inserti forent, praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, latissime et plenissime ac specialiter et expresse motu simili⁴ derogamus; ceterisque⁵ contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem earumdem³ praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud adhibeatur, quae eisdem praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

§ 8. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, roboris adiectionis, defectuum suppletionis, erectionis, institutionis, declarationis, concessionis, indulti, decreti, derogationis, et voluntatis infringere, vel ei⁴ ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit⁵ incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae

¹ Ed. M. addit aliaque contraria (R. T.).

² Ed. M. legit emanassent (R. T.).

³ Ed. M. legit et pro vel (R. T.).

⁴ Ed. M. legit quatenus pro quavis (R. T.).

⁵ Ed. M. addit et ordinationibus (R. T.).

¹ Edit. Main. legit pari (R. T.).

² Vocem ceterisque add. ex aut. Ferr. (R. T.).

³ Ed. M. legit quod eorundem (R. T.).

⁴ Vox et deest in edit. Main. (R. T.).

⁵ Male ed. M. leg. noviter pro noverit (R. T.).

MDCCLXXXV, VI kalendas augusti, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 27 iulii 1735, pontif. anno VI.

F. card. OLIVERIUS.

CLXIII.

Confirmatio cuiusdam paragraphi constitutionis Benedicti PP. XIII circa vacationem abbatiarum obtinendarum in Congregatione regularium S. Salvatoris Ordinis sancti Augustini.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Ioannes Albertus de Grandis abbas generalis Congregationis S. Salvatoris Ordinis S. Augustini, quod per constitutionem felicitis recordationis Benedicti PP. XIII praedecessoris nostri anno Incarnationis dominicae MDCCLXXXIX, VII kalendas aprilis, pontificatus sui anno V emanatam, quam nos per aliam nostram constitutionem ad primum statum ac terminum omnino reduximus et reduci esse volumus¹, inter alia statuitur et decernitur, quod, licet dispositio, quae habetur in litteris pie memorie Pauli Papae V praedecessoris pariter nostri, quarum initium est, *Aliis motu proprio*, etc., quibus personae diversae nationis ac patriae ad regimen praelaturarum monasteriorum dictae Congregationis S. Salvatoris assumi vetantur, et natis ubi sita sunt monasteria praelaturas easdem conferri praecipitur, retroactis temporibus utilis esse potuerit, nihilominus, cum ob defectum idoneorum interdum non idoneos promoveri, aut praelaturas ipsas non sine magno regularis disciplinae et rerum monasteriorum detrimento vacuas relinquere oporteat, idem Benedictus praedecessor, huiusmodi gravi incommodo

¹ Edit. Main. legit volumus (R. T.).

occurrere volens, ac ut deinceps personae, in abbates monasteriorum praedictae Congregationis assumendae, sacris litteris, prudentia et maturitate sint commendabiles, et idoneae ad feliciter in spiritualibus et temporalibus monasteria ipsa dirigenda, dispositionem litterarumque praedictas eiusdem Pauli praedecessoris, necnon alias recolendae memoriae Alexandri Papae VII, itidem praedecessoris nostri, incipientes *Ad apostolicae*, etc., quibus, inter cetera, Congregationi S. Salvatoris huiusmodi abbatiam infrascripti monasterii terrae Centi dioecesis Bononiensis presbytero professo et in dicta terra orto, vel, in eius defectum, Ferrariensi, conferendi obligatio iniungitur, in hac parte tantum, in reliquis vero in suo robore permansuris, de medio sustulit et abrogavit; occurrentibus vero abbatiarum vacationibus, praecepit ut abbas generalis et quatuor visitatores dictae Congregationis digniorem personam ex provincia, in qua abbatia vacans sita fuerit, desumant, cum hac tamen regula, quod, ceteris paribus, respective praeferri debeant religiosi canonici propinquioris monasterii provinciarum eiusdem Congregationis, quique saltem in trigesimoquinto suae aetatis et duodecimo religiosae professionis anno constituti existant, et postea per novem annos cum laude et discipulorum profectu philosophiam aut theologiam praelegerint, vel tyronum regimen, seu curam animarum, in illis ecclesiis dumtaxat quibus inserviunt iidem canonici S. Salvatoris, ibique¹ viget regularis observantia, exercuerint, seu quadragesimali tempore sacras conciones in civitatibus ad populum habuerint, vel munus praesidentis actualis sustinuerint, seu per quindecim annorum spatium procuratorem alicuius monasterii laudabiliter

¹ Potius lege ubique (R. T.).

gesserint, quos ad abbatias ut praeferatur¹ vacantes obtinendas, quibuscumque aliis quacumque ratione ad eas aspirantibus penitus remotis et exclusis, eligere omnino debeant et teneantur, auctoritate apostolica perpetuo statuit et declaravit.

Procurator generalis pro huiusmodi decreti confirmatione supplicat.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Ioannes Albertus abbas generalis observantia² constitutionis memorati Benedicti praedecessoris in maximum ipsius provinciae, imo totius Congregationis progressum residet³, praesertim quoad illas nationes numero carentes, dum nationales hoc pacto multum operae et laboris in studiis consumunt ad hoc ut idonei reddantur, iis vero minime existentibus, electio cadet in personas, quae dignitati decorem et toti Congregationi utilitatem afferant: nobis propterea dictus Ioannes Albertus abbas generalis humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur.

Benigne praestat Clemens.

§ 3. Nos igitur, eundem Ioannem Albertum abbatem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, praeinsertam particulam, ex constitutione Benedicti praedecessoris excerptam⁴, ut praefertur, auctoritate apostolica, tenore praesentium, confirmamus et

¹ Edit. Main. legit profertur (R. T.).

² Leg. observantiam, vel aliter corrig. (R. T.).

³ Desideret, vel aliter corrig. (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit exceptam (R. T.).

approbamus, illique apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac illam perpetuo observari mandamus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, praedictae Congregationis, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, aut quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etc.¹

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IV iulii² MDCCLXXXV, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 4 augusti 1735, pontif. anno VI.

F. card. OLIVERIUS.

¹ Reliqua ut supra pag. 40 b (R. T.).

² Forsan augusti, nam dies IV iulii pertineret ad pontif. annum V (R. T.).

Sicque servat praecipit in futurum.

Derogat contrariis.

Transumptis creari iubet.

CLXIV.

Omnes regulares etiam Ordinis Cisterciensis in regno Lusitaniae tenentur observare constitutiones Gregorii XV et Clementis X circa parochialium usum et sacramentorum administrationem.

Clemens Papa XII.
ad futuram rei memoriam.

Prooemium. Admonet nos apostolici muneris ratio ad ea serio intendere, per quae provide statuta a praedecessoribus nostris, praesertim ad ecclesiasticam disciplinam tuendam ac pacem et tranquillitatem inter villicos et operarios agri dominici firmandam spectantia, inviolabiliter custodiantur atque observentur.

Causae fere-
dae consti-
tutionis.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper fecit venerabilis frater patriarcha Ulysiponensis, quod regulares regnorum Portugalliae et Algarbiorum diversis temporibus adnixi fuerint sese ab observatione constitutionis felicitis recordationis Gregorii Papae XV praedecessoris nostri, quae incipit *Inscrutabili Dei providentiâ*, subducere ac eximere, freti quibusdam in simili formâ Brevis litteris recondendae memoriae Urbani PP. VIII praedecessoris etiam nostri, die III martii MDCXXV expeditis, tenoris qui sequitur, videlicet:

Dilecto filio magistro Ioanni Baptistae Pallottae in utrdue signaturâ nostrâ referendario, iurium et spoliolum Camerae nostrae apostolicae in Portugalliae et Algarbiorum regnis debitorum collectori generali, Urbanus PP. VIII. Dilecte fili, salutem et apostolicam benedictionem. Aliâ a felicitis recordationis Gregorio PP. XV praedecessore nostro emanarunt litterae tenoris subsequenter, videlicet:

Gregorius XV Gregorius episcopus servus servorum

Dei, ad perpetuam rei memoriam. Inscrutabili Dei providentiâ universalis Ecclesiae regimini meritis licet imparibus praesidentes, pastoralis nostrae sollicitudinis partes esse dignoscimus in eam curam praecipue incumbere ut a dignis et probatis tantum sacerdotibus sancte administrentur ecclesiastica sacramenta, atque ut virginum Deo sacrarum monasteria diligentissime custodiantur, et viri assumantur idonei ad praedicationis officium salubriter exequendum. Sane Tridentinae Synodi decretis provide cautum est, nullum presbyterum, etiam regularem, posse confessiones saecularium etiam sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut parochiale beneficium habeat, aut ab episcopis per examen, si illis videbitur esse necessarium, aut aliâ idoneus iudicetur, et approbationem, quae gratis detur, obtineat; necnon ut in monasteriis seu domibus virorum seu mulierum, quibus imminet animarum cura personarum saecularium praeter eas quae sunt de illorum monasteriorum seu locorum¹ familiâ, personae tam regulares quam saeculares eiusmodi curam exercentes subsint immediate, in iis quae ad dictam curam et sacramentorum administrationem pertinent, iurisdictioni, visitationi et correctioni episcopi, in cuius dioecesi sunt sita; itemque ut episcopi universi, sub obtestatione divini iudicii et interminatione maledictionis aeternae, in omnibus monasteriis sibi subiectis ordinariâ, in aliis vero Sedis Apostolicae auctoritate, clausuram sanctimonialium, ubi violata fuerit, diligenter restitui, et ubi inviolata est, conservari maxime procurent; inobedientes atque contradictores per censuras ecclesiasticas aliasque poenas, quacumque appellatione pospositâ, compe-

observanda a
religiosis tenen-
tis, in iis quae
curam anima-
rum respiciunt,
declaravit se-
cundum men-
tem Concilii
Tridentini.

¹ Forsan domorum (R. T.).

scientes; atque ut regulares, in ecclesiis suorum Ordinum praedicare volentes, se coram episcopis praesentare, et ab eis benedictionem petere teneantur; in ecclesiis vero, quae suorum Ordinum non sunt, nullo modo praedicare possint sine episcopi licentiâ; contradicente autem episcopo, nullibi etiam in suorum Ordinum ecclesiis praedicare praesumant. Verum, quia experienciâ comperitum est ecclesiastici regiminis rationes postulare ut decretis eiusmodi aliquid adiungatur, maturâ deliberatione nostrâ et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, hac generali ac perpetuo valiturâ constitutione decernimus, statuimus et declaramus, ut deinceps tam regulares quam saeculares quomodolibet exempti, sive animarum curam personarum saecularium monasteriis¹ seu domibus regularibus aut quibusvis aliis ecclesiis vel beneficiis sive regularibus sive saecularibus incumbentem exercent, sive aliâ ecclesiastica sacramenta aut unum ex illis ministrent praeviâ episcopi licentiâ et approbatione, sive quoquo modo in dictae curae exercitio aut in eorumdem sacramentorum vel alicuius ex illis administratione de facto absque ullâ auctoritate se ingerant, in his quae eiusmodi curam seu administrationem concernunt, omnimodae iurisdictioni, visitationi et correctioni dioecesanî episcopi tamquam Sedis Apostolicae delegati plene in omnibus subiciantur. Ad haec, tam regulares quam saeculares huiusmodi, nullis privilegiis aut exemptionibus tueri se possint, quominus, si deliquerint circa personas intra septa degentes, aut circa clausuram, vel circa bonorum administrationem monasteriorum monialium etiam regularibus subiectarum, ab episcopo loci similiter tamquam ad hoc

¹ Edit. Maia. legit monasterii (R. T.).

Sedis Apostolicae delegato, quoties et quando opus fuerit, puniri et corrigi valeant. Confessores vero, sive regulares sive saeculares, quomodocumque exempti, tam ordinarii quam extraordinarii, ad confessionem monialium etiam regularibus subiectarum audiendas nullatenus deputari valeant, nisi prius ab episcopo dioecesano idonei iudicentur, et approbationem, quae gratis concedatur, obtineant. Sed et administrantes bona ad eiusmodi monasteria sanctimonialium, ut praefertur, etiam regularibus subiectarum pertinentia, sive regulares extiterint sive saeculares quomodolibet exempti, episcopo loci, adhibitis etiam superioribus regularibus, singulis annis rationes administrationis, gratis tamen exigendas, reddere teneantur, ad idque iuris remediis cogi et compelli queant. Liceatque episcopo ex rationabili causâ superiores regulares admonere ut eiusmodi confessores atque administratores amoveant, iisque superioribus id facere detractantibus aut negligentibus, habeat episcopus facultatem praedictos confessores et administratores amovendi quoties et quando opus esse iudicaverit. Ac similiter possit episcopus, unâ cum superioribus regularibus quarumcumque abbatissarum, priorissarum, praefectarum vel praepositarum eorumdem monasteriorum, quocumque nomine appellentur, electionibus per se vel per alium interesse ac praesidere, absque ullâ tamen ipsorum monasteriorum impensâ. Ac demum habeat episcopus tamquam dictae Sedis delegatus auctoritatem coercendi et puniendi quoscumque exemptos tam saeculares quam regulares, qui in alienis ecclesiis, aut quae suorum Ordinum non sunt, absque episcopi licentiâ, et in ecclesiis suis aut suorum Ordinum, non petita illius benedictione, aut ipso contradicente, praedicare prae-

sumpserint; ita ut episcopi in superscriptis casibus in praenominatas personas, in praemissis omnibus et singulis aut circa ea quoquo modo delinquentes, quoties et quando opus fuerit, etiam extra visitationem per censuras ecclesiasticas aliasque poenas uti eiusdem Sedis delegati procedere, omnemque iurisdictionem exercere libere et licite valeant. Decernentes, sic per quoscumque iudices quavis auctoritate fungentes, etiam sacri palatii auditores, necnon S. R. E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, irritum quoque et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis in favorem quarumcumque personarum atque Ordinum tam mendicantium quam non mendicantium, militiarum etiam S. Ioannis Hierosolomytani, congregationum, societatum, ac cuiusvis alterius instituti etiam necessario et in individuo exprimendi, monasteriorum, conventuum, capitulorum, ecclesiarum et aliorum quorumcumque tam saecularium quam regularium locorum, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis vel consuetudinibus, exemptionibus quoque, indultis et privilegiis, etiam in corpore iuris clausis, aut ex causâ et titulo oneroso, vel in limine foundationis concessis, etiam Marimagno, seu Bulleâ aureâ, aut aliâs nuncupatis, conservatorum deputationibus, eorumque atque aliis inhibitionibus, quibus episcopi deferre minime teneantur, et quibusvis aliis, sub quiscumque tenoribus et formis ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus de-

cretis, etiam motu proprio et ex certâ scientiâ, ac de apostolicae potestatis plenitudine, aut aliâs quomodolibet etiam per viam communicationis seu extensionis concessis, ac iteratis vicibus approbatis et innovatis, etiamsi pro sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus et formis specialis et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ inserti forent, praesentibus pro expressis habentes; quibus, quoad ea quae eisdem praesentibus adversantur, illis aliâs in suo robore permansuris, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque. Ceterum, quia difficile foret praesentes litteras ad singula quaeque loca deferri, ut eae tamen omnibus innotescant, mandamus illas ad vas Lateranensis et Principis Apostolorum de Urbe basilicarum, atque Cancellariae Apostolicae, et in acie Campiflorae publicari et inibi affigi, et per aliquod temporis spatium dimitti, eisque detractis, earum exempla eo in loco relinqui: ac volumus ut earumdem praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo praelati seu personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, in iudicio et extra illud, ubi opus fuerit, eadem prorsus fides adhibeatur, quae ipsis originalibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum statuti, declarationis, decretorum, derogationis, mandati et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indigna-

tionem omnipotentis Dei et beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Petrum, anno Incarnationis dominicae MDCXXII, nonis februarii, pontificatus nostri anno II.

Urbanus VIII ab huiusmodi declarationis executione in procedendum statuit.

Cum autem, sicut accepimus, circa executionem litterarum praedictarum in Portugalliae et Algarbiorum regnis faciendam nonnulla per dilectum filium Michaëlem Suarium Pereira, negotiorum regnorum huiusmodi pro carissimo in Christo filio nostro Philippo Portugalliae et Algarbiorum rege catholico in Romanâ Curia agentem, eiusdem Philippi regis nomine coram dilectis filiis nostris Dominico Ss. XII Apostolorum Gymnasio, Ioanne Garcia Ss. IV Coronatorum Millino, ac Scipione S. Susannae, necnon Antonio S. Honuphrii titulorum presbyteris cardinalibus respective nuncupatis, ad id a nobis specialiter deputatis, deducta fuerint: idcirco, donec deducta, ut praefertur, et quae deducenda fuerint, per Dominicum, Ioannem Garciam, Scipionem et Antonium cardinales praedictos, seu alios a nobis super his deputandos, maturius et plenius videantur atque considerentur, motu proprio, et ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tibi per praesentes committimus et mandamus ut in regnis Portugalliae et Algarbiorum praedictis tantum ab executione praesentiarum litterarum huiusmodi suspenderi auctoritate nostrâ cures et facias, donec aliter a nobis seu Romanis Pontificibus successoribus nostris provisum fuerit: contradictores quolibet et rebelles, ac tibi in hoc non parentes, per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compescendo, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii

saccularis. Non obstantibus praesentibus litteris huiusmodi, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque.

Datum Romae apud S. Petrum, sub annulo Piscatoris, die III martii MDCXXV, pontificatus nostri anno II.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, suspensio dictae constitutionis Gregorii praedecessoris vigore praesentiarum Urbani itidem praedecessoris litterarum, donec aliter ab ipso Urbano praedecessore seu Romanis Pontificibus successoribus suis provisum fuisset, sicut praemittitur, facta, iamdiu cessaverit, ac e medio sublata fuerit per posteriores ordinationes a Sede Apostolicâ identidem emanatas, potissimum vero per alteram constitutionem similis memoriae Clementis PP. X praedecessoris quoque nostri, cuius initium est *Superna magni patrisfamilias*, usque ab anno MDCXX per viam legis universalis promulgatam, ad removenda scilicet dubia et contentiones, quae occasione recensitae constitutionis Gregorii praedecessoris excitata fuerant, quemadmodum novissime etiam a Congregatione venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium Concilii Tridentini interpretum, re discussâ, expensisque Urbani praedecessoris litteris praesentis, resolutum et declaratum fuit, nihilominus nonnulli regulares regnorum praefatorum, et praesertim Ordinis Cisterciensis, executioni eiusdem constitutionis Gregorii et alterius Clementis praedecessorum, necnon decretorum quae ad illarum tramites a dictâ Congregatione cardinalium prodierunt, adhuc obsistere ac refragari pergant, obtendentes ultra dictas litteras Urbani praedecessoris se in neutram ex emanatis constitutionibus comprehensos esse, eo quod in illis expresse nominati minime

Ex huiusmodi suspensione, quavis sublata per declarationem Clementis X, data occasione, nunquam hactenus quodlibet constitutionis Gregorii XV praesentis Cisterciensis.

1 Heic deest partic. *licet* (R. T.).

reperiantur, sicuti iuxta asserta eorum privilegia opus fuisse aiunt: nobis propterea praedictus patriarcha humiliter supplicari fecit ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur.

Omnes et singuli regulares declarantur obstricti observationi constitutionum Gregorii XV et Clementis X.

§ 3. Nos igitur, ipsius patriarchae volis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibuscumque excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, omnes et singulos regulares, praefatorum regnorum Portugalliae et Algarbiorum, etiam dicti Cisterciensis et cuiuscumque alterius Ordinis, congregationis, societatis et instituti, etiam necessario, specialiter ac individuo nominandi et exprimendi, ad exactam et plenariam constitutionum memoratorum Gregorii et Clementis praedecessorum observationem, prout eos concernunt, omnino teneri et obligatos existere et fore, et ad id sub censuris ecclesiasticis et aliis in iisdem constitutionibus contentis poenis cogi et compelli posse, auctoritate apostolica, harum serie, statuimus et declaramus.

Sicque in futurum esse indicandum.

§ 4. Decernentes, sic et non aliter per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales etiam de latere legatos dictaeque Sedis nuncios, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus, quatenus opus sit, praecursoris Urbani praedecessoris litteris, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, atque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis aliâ firmitate roboratis, statutis, usibus et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, necnon omnibus et singulis quae in eorum Gregorii et Clementis constitutionibus concessa sunt non obstande, ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantium derogatio.

§ 6. Volumus quoque ut praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Fides transumptorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI augusti MDCCXXXV, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 11 augusti 1735, pontif. anno VI.

F. card. OLIVERIUS.

CLXV.

Pontifex privilegia concedit nonnullis suis familiaribus.

Clemens Papa XII,

Dilectis filiis Nicolao Antonelli Senogallensi, marchioni Chiappino Vitelli Florentino, Virgilio de Cincis Romano, cubiculariis intimis, Ioanni Bottari itidem Florentino¹ respective civitatum et diocesis capellano secreto, ac Ioanni Baptistae Altieri cubiculi nostri auditori, familiaribus, continuis commensalibus no-

¹ Aptius lege Florentinae, et sic antea (R. T.).

stris, salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

Circumspecta Romani Pontificis gratiarum dispensatoris providentia devotos et fideles suos, illos praesertim qui grata familiaritatis obsequia iugiter ei impendunt, ac quos ad id aliâs propria virtutum merita commendant, honoris et famae amplioribus praeconiis ac praeclaris dignitatum titulis decorare et ornare, necnon specialis benevolentiae favoribus amplecti solet, prout personarum qualitatibus conspicit convenire.

Hosce cubicularios Sedis Apostolicae notarios creat et palatii comites, cum honoribus et praerogativis.

§ 1. Hinc est quod nos, ad gratâ familiaritatis obsequia, quae vos, qui etiam continui commensales nostri existitis, et quilibet vestrum nobis hactenus impendistis, et adhuc sollicitis studiis impendere non desistitis, necnon ad vitae ac morum honestatem, aliaque laudibilia probitatis et virtutum merita, quibus personas vestras etiam familiari experientiâ iuvare percepimus, condignam rationem habentes, ac propterea easdem personas vestras peculiaris favore gratiae ac specialis honoris et excellentiae dignitatis titulo sublimare volentes, vosque et quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodati existitis, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censes, motu proprio, non ad vestram vel alterius pro vobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed de mera liberalitate et certâ scientiâ nostris, ac de apostolicae potestatis plenitudine, vos et quemlibet vestrum respective in nostros et Sedis Apostolicae, notarios (sine tamen praeiudicio dilectorum filiorum notariorum de

¹ Edit. Main. legit *Romanis* (R. T.).

numero participantium) apostolicâ auctoritate, tenore praesentium recipimus, ac sacri palatii et aulae Lateranensis comites, necnon auratae militiae equites, ac nobiles romanos, et Urbis Romae ac civitatum Avenionensis, Bononiensis, Ferrariensis et Beneventanac, omniumque et singularum aliarum civitatum, terrarum et locorum Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectorum cives, cum omnibus iuribus, iurisdictionibus, praerogativis et insignibus debitis et consuetis, creamus et constituimus, ac in numerum et consortium aliorum nostrorum et eiusdem Sedis notariorum, necnon palatii et aulae huiusmodi comitum, equitum et nobilium Romanorum, aliorumque civium civitatum et terrarum praedictarum, referimus et conscribimus. Vobisque, etiam si habitum et rocchetto notariorum dictae Sedis iuxta decreta Lateranensis Concilii novissime celebrati non deferatis, aut civitates huiusmodi non incolueritis, nec unquam in eisdem civitatibus domicilium habueritis, ut omnibus et quibuscumque privilegiis et facultatibus, exemptionibus, immunitatibus, libertatibus, favoribus, gratiis et indultis, quibus ceteri omnes notarii nostri, etiam de numero participantium, ac comites, equites et nobiles (citra tamen exemptiones a sacro Concilio Tridentino sublatas, itaut nedum quoad criminalia, sed etiam quoad civilia subiacentis Ordinariis, ac citra facultates legitimandi, ad gradus promovendi, notarios seu tabelliones creandi, aliaque huiusmodi privilegia a notariis et comitibus praefatis praetensa, itaut illis nullibi uti valeatis, ac irritum et inane existat quidquid secus per vos aut quemlibet vestrum respective attentari contigerit), necnon cives originarii, etiam in dignitatum, beneficiorum et of-

ficiorum ecclesiasticorum et saecularium etiam ex personis romanorum civium originarium vacantium assecutione et exercitio, tam in Urbe, quam in omnibus et singulis civitatibus praedictis, et aliis ubique locorum et gentium, necnon sessionum et conventuum, utuntur, possunt et gaudent, ac uti, potiri et gaudere poterunt quomodolibet in futurum, non solum ad eorum instar, sed pariformiter et aequè principaliter, ac si privilegia, facultates, exemptiones, gratiae et indulta huiusmodi pro vobis emanassent, uti, potiri et gaudere, ac in omnibus et singulis apostolicis, aliisque litteris, instrumentis et scripturis publicis et privatis, deinceps nomine vestro conficiendis, notarios, comites, equites et nobiles, ac de nobili genere ex utroque parente procreatos, necnon romanae et aliarum civitatum et terrarum cives, prout libuerit, vos inscribere valeatis, ac pro veris et non fictis notariis, comitibus, equitibus et nobilibus ac civibus habeamini, nihilque, quaecumque illud fuerit, cum iis subscriptionibus subreptitium, vel obreptitium, aut invalidum, sed illud idem efficax in omnibus censeatur, necnon honoris causâ insignia gentis nostrae sive integre sive cum vestris respective composita gestare possitis, prout vobis placuerit, concedimus.

§ 2. Et insuper vos vestraque beneficia et officia ecclesiastica quaecumque, quocumque et qualiacumque, illorum fructus, res et iura ubicumque locorum, regnorum et provinciarum, necnon in Urbe, civitatibus, terris et locis eidem Romanae Ecclesiae mediate vel immediate subiectis consistentia praedia, domos, possessiones et bona patrimonialia, aliaque temporalia mobilia et immobilia ac semoventia, necnon actiones et iura praesentia et futura, cuiuscumque

qualitatis, quantitatis et naturae, ac cuiusvis etiam annui valoris, fructus, redditus et proventus huiusmodi sint vel fuerint, ac etiam quaecumque a vobis vendenda, ac pro vestris et familiarum vestrarum usibus emenda, ab omnibus et quibuscumque decimis, quartis et dimidiis partibus, subsidiis, etiam charitativis, necnon vectigalibus, portoriis, tributis, doliis, pedagogiis, collectis, et quocumque alio nomine nuncupatis angariis, perangariis, ceterisque oneribus et contributionibus tam urbanis quam rusticis, ordinariis et extraordinariis, realibus, personalibus et mixtis, etiam ratione munitionum moenium et pontium, portarum et moliturarum, et mercium cuiuscumque generis, transitus seu passus et vecturae, etiam in aliud territorium seu provinciam, terrâ, mari et flumine, necnon equorum mortuorum, stabulationum militum, institutionis seminarii ecclesiastici, aut quaecumque¹ aliâ quantumvis gravi et gravissimâ causâ (pro subventionem contra infideles dumtaxat exceptâ) nunc et pro tempore impositis, ita quod vos et quilibet vestrum nihil omnino horum aut aliorum similium subire teneamini, nec per Camerae Apostolicae aut alios commissarios, seu vectigalium et tributorum huiusmodi redemptores, conductores et exactores quocumque privilegio, exemptione et facultate suffultos, aliâs quam ut praefertur valeatis coarctari, quamdiu servitiis nostris institeritis dumtaxat, eximimus et liberamus.

§ 3. Ad haec, vobiscum et cum quolibet vestrum respective, ut quaecumque duo dissimilia vel simplicia similia sub singulis tribus tectis quarumcumque trium cathedralium, etiam metropolitinarum, aut aliarum etiam collegiatarum ecclesiarum consistentia, etiamsi unum

¹ Edit. Main, legit quaecumque (R. T.).

Dispensat a residentia beneficiorum etiam cum fructuum perceptione.

ex illis omnibus cum curâ aut dignitas etiam maior et principalis, et canonica tus et praebenda, personatus, administratio vel officium fuerit, et ad dignitatem, personatum, administrationem vel officium huiusmodi consueverit quis per electionem assumi, eique cura etiam iurisdictionalis imminet animarum, et¹ alicui vestrum aliâs canonice conferantur, aut quisque vestrum eligatur, praesentetur, aut aliâs assumatur ad illa, et instituantur in eis, recipere, et, dummodo illa omnia (uno excepto) personalem residentiam non requirant, insimul, quoad vixeritis, retinere, necnon etiam, quamdiu nobis inservieritis tantum, in beneficiis ecclesiasticis etiam curatis (non tamen parochialibus, nec curatis curâ animarum parochianorum), per vos pro tempore respective obtentis, etiam de iure, statuto, fundatione vel privilegio, personalem residentiam requirentibus, etiamsi dignitates in cathedralibus etiam metropolitanis post pontificalem minores ac collegiatis ecclesiis huiusmodi principales fuerint, personaliter residere non teneamini, nec per locorum Ordinarios aut ecclesiarum earundem capitula seu quosvis alios ad residendum interim in illis inviti compelli possitis, omnesque et singulos nihilominus vestrorum beneficiorum obtentorum fructus, redditus et proventus, durante servitio praedicto, cum eâ integritate (distributionibus quotidianis dumtaxat exceptis), cum qua illos perciperetis si in eisdem ecclesiis sive locis personaliter resideretis, percipere, exigere et levare;

§ 4. Ac interim, vel postmodum, si volueritis, in Romanâ curiâ vel extra eam a quocumque quem malueritis catholico antistite gratiam et communionem eiusdem Sedis habente, quem du-

¹ Potius lege si pro et (R. T.).

xeritis eligendum, ad omnes etiam sacros et presbyteratus ordines aliquibus tribus dominicis vel aliis festivis diebus, etiam extra tempora a iure statuta, proprii Ordinarii aut cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisita, si aliâs ad id idonei reperti fueritis (super quo antistitis conscientiam oneramus), promoveri, et promoti in illis etiam in altaris ministerio ministrare, necnon, etiamsi presbyteri fueritis, ac dignitates et officia obtinueritis, leges et iura civilia etiam publice in scholis et universitatibus studiorum generalium, ad quinquennium dumtaxat, dummodo trigesimum aetatis annum non excesseritis, audire, et, si habiles et sufficientes reperti fueritis, etiam ad doctoratus gradum in huiusmodi facultate vos promoveri facere, ipsaque iura etiam publice docere, atque iudicis, advocati et procuratoris officium, in causis ecclesiasticis et civilibus tantum, exercere libere et licite possitis et valeatis, auctoritate et tenore praedictis de specialis dono gratiae dispensamus.

§ 5. Liceat quoque vobis et cuilibet vestrum aliquem idoneum et approbatum ab Ordinario presbyterum saecularem, vel cuiusvis Ordinis regularem, in vestrum eligere confessorem, qui, vitâ cuiuslibet vestrum comite, vos et quemlibet vestrum a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, et per vos incursis, et quibus vos etiam apostolicâ auctoritate illaqueari contigerit, etiamsi absolutio nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus specialiter vel generaliter reservata existat, et quorumcumque votorum et Ecclesiae praeceptorum transgres-

Confessarium eligendi cum opportuna facultatibus.

Facultatem dat sacros ordines suscipiendi extra tempora.

sionibus, homicidio casali, manuum violentarum in quavis personas etiam ecclesiasticas (non tamen episcopos vel alios superiores praelatos) de praeterito infectionibus, seu consilii vel favoris ad id praestationibus, ieiuniorum omissionibus (non tamen recitationis Horarum Canoniarum, aliorumque divinarum officiorum), et deinde ab omnibus et quibuscumque aliis vestris peccatis, criminibus et excessibus ac delictis, quantumcumque gravibus et enormibus, etiam talibus propter quae Sedes praedicta merito consulenda foret, videlicet a contentis in litteris die Coenae Domini publicari consuetis, semel tantum in vita et mortis articulo, in reliquis vero dictae Sedi quomodocumque reservatis aliisque casibus, semel in anno, confessionibus vestris diligenter auditis, sine tamen alicuius praeiudicio, auctoritate apostolica absolvere, et vobis pro commissis poenitentiam iniungere salutarem, necnon vota quaecumque (ultramarino, visitationis liminum beatorum Petri et Pauli apostolorum, castitatisque et religionis votis dumtaxat exceptis) in alia pietatis opera commutare valeat.

Pensiones resignandi in summa trecentorum ducatorum.

§ 6. Vobisque ulterius, et cuicumque vestrum respective, ut quicumque loci Ordinarii vel canonici metropolitanarum seu aliarum cathedralium ecclesiarum, aut personae in dignitate ecclesiastica constitutae tam in dicta Curia quam extra eam ad id per vos respective coram notario et testibus fide dignis eligendi seu eligendae, quascumque pensiones annuas vobis super mensarum abbatialium seu capitularium ac episcopaliū et archiepiscopaliū ac quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum cum cura et sine cura saecularium et quorumvis Ordinum et Militiarum regularium, etiam hospitalis S. Ioannis

Hierosolymitani, quomodocumque et qualitercumque qualificatorum, fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et distributionibus etiam quotidianis, seu, illarum loco, fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, distributiones et emolumenta vobis nunc et pro tempore assignata et reservata ac reservanda, pro summa videlicet trecentorum ducatorum auri de Camera quoad singulos vestrum, quandocumque alicui vestrum respective placuerit, simul vel successive, in toto vel in parte, etiam in cuiuslibet vestrum mortis articulo, cassare et extinguere, ac, postquam cassatae et extinctae fuerint, alias similes pensiones annuas super eisdem fructibus, redditibus, proventibus, iuribus, obventionibus et distributionibus, emolumentis, seu, illarum loco, fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, distributiones et emolumenta huiusmodi, usque ad summam et quantitatem praedictam, uni vel pluribus alijs personis etiam per vos nominandis, etiam quaecumque, quocumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica obtinentibus et expectantibus, clericis seu clericali characterē insigniri volentibus, etiam eis quoad vixerint, eorum procuratoribus ad id speciale ab eis mandatum habentibus, iisdem modo et forma, quibus vobis assignatae et reservatae, seu assignata et concessa fuerint respective, etiam absque consensu easdem pensiones solvere debentium, etiamsi illas vel illa alias cassari et reservari de novo faciendi facultatem non habueritis, ac pensiones et fructus, redditus, proventus, iura, obventiones, ac distributiones et emolumenta huiusmodi etiam pluries cassata et de novo assignata fuerint, usque ad summam et quantitatem praedictam, etiam litteris apostolicis super reservationibus et assi-

gnationibus huiusmodi non confectis, ac alias cum omnibus et quibuscumque exemptionibus, privilegiis, decretis, clausulis, cautionibus, vinculis, obligationibus et cautelis, ac etiam censuris et poenis in prioribus reservationibus huiusmodi concessis et contentis, necnon cum subrogatione in quibusvis vestris iuribus, etiam quoad quasi possessionem exigendi, in qua tunc eritis, integre persolvendas, servata tamen forma constitutionis felicitis recordationis Innocentii Papae XI praedecessoris nostri super translationibus pensionum editae, reservare, constituere et assignare valeant, auctoritate et tenore praedictis de speciali gratia indulgemus.

Testandi etiam de fructibus beneficiorum et pensionum.

§ 7. Necnon etiam vobis, ut de omnibus et singulis domibus, praediis, possessionibus, terris et locis, ac iurisdictionibus, ceterisque bonis mobilibus et immobilibus, quae tamen non sint altaris seu altarium ecclesiarum vobis commissarum ministerio seu alicui speciali earundem ecclesiarum divino cultui seu usui deputata, seque moventibus, cuiuscumque qualitatis, quantitatis, valoris, speciei, pretii et conditionis existentibus, ac iuribus et actionibus ad vos ratione ecclesiarum, etiam cathedralium et metropolitanarum, quibus vos forsitan praeesse contigerit, necnon monasteriorum, prioratuum, praepositarum, dignitatum et aliorum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum, cum cura et sine cura, saecularium, et quorumvis Ordinum regularium, quae etiam ex quibusvis concessionibus et dispensationibus apostolicis in titulum, commendam, administrationem, ac alias quomodolibet obtinueritis, obtinetis et obtinebitis, ac fructuum, reddituum et proventuum ecclesiasticorum, loco pensionum, ipsarumque pensionum annuarum super similibus fructibus, redditibus

et proventibus vobis reservatorum et assignatarum, ac reservandorum et assignandarum, quos et quas perceperitis, percipitis et percipietis in futurum, necnon emolumentorum quorumcumque Romanae Curiae officiorum, et alias quomodolibet spectantibus et pertinentibus, ac etiam de dictis proventibus, fructibus, redditibus et pensionibus annuis, necnon vestra et cuiuslibet vestrum industria et labore quomodolibet, undecumque, licite tamen, acquisitis et acquirendis, ac alias etiam de muneribus et officiis quae exercueritis et vos exercere contigerit, et alias quavis occasione vel causa seu contemplatione ad vos perventis et perventuris, etiamsi in pecunia numerata, et localibus, gemmis aliisque pretiosioribus rebus consistant, tam in dicta Curia quam extra eam ubique locorum, etiam penes beneficia ipsa existentibus (quorum omnium qualitates et veros etiam annuos valores, etiam si talia forent quae generali appellatione bonorum et supellectilium non venirent, sed specialibus indigerent vocabulis, praesentibus, ac si specificè et singillatim exprimerentur et denominarentur, pro sufficienter expressis ac declaratis haberi volumus), usque ad summam sex millium ducatorum auri de Camera pro unoquoque vestrum, ac etiam de ipsis fructibus, redditibus et proventibus, et pensionibus debitis et debendis (servata tamen forma constitutionum apostolicarum iam editarum, et si quas deinceps edi contigerit super fructibus inexactis), etiam cumulative, cum quibusvis aliis similibus vel dissimilibus facultatibus habitis et habendis, tam pro decentibus et honestis impensis funebribus, quam etiam pro remuneratione illorum qui vobis viventibus servierint, etiam ultra servitii meritum, et in vestrorum consanguini-

neorum et affinium ac quorumcumque locorum piorum favorem et usum, ac aliis pro arbitrio et voluntate vestris et cuiuslibet vestrum absolutis testari, et testamento, codicillis, fideicommissis, legatis, donationibus tam inter vivos quam causâ mortis, et aliis quibuscumque modis et titulis, scripturâ, etiam minus solemnî, coram duobus vel tribus, aut etiam cedulâ solâ manu vestrâ scriptâ vel subscriptâ, et aliâs in omnibus et per omnia prout et quomodolibet vobis videbitur, etiam in ipsâ Curia, et in mortis articulo, etiam nullâ factâ mentione praesentis vel aliarum vobis pro tempore concessarum similium facultatum, aut quod in vim illarum testari seu disponere velitis et intendatis, semel atque iterum aut pluries disponere, statuere et ordinare, itaut quicquid testatum, gestum, aut ordinatum, seu aliâs dispositum a vobis fuerit, etiam in vim simplicis distributionis, ac aliâs omni alio meliori modo valeat, et servari debeat, ipsaque testamenta, codicillos, et dispositiones, ordinationes, legata et statuta pluries, ac toties quoties vobis videbitur, moderari, limitare, ac etiam in totum revocare, et alia de novo condere libere et licite valeatis, auctoritate apostolicâ earundem tenore praesentium plenam et liberam concedimus facultatem.

Spolio Camerae non sunt subiecti. Mortuorum ab intestato bona ad consanguineos pertinent.

§ 8. Et insuper statuimus et ordinamus, vobisque indulgemus, quod si vos ab intestato, et sine ullâ vel cum minus validâ bonorum et rerum ac fructuum, reddituum et proventuum praedictorum dispositione, in dictâ Curia vel extra eam, tam continuâ quam interpolatâ inibi cuiuslibet vestrum respective mansionem, ac etiam extra beneficia vestra vel alia loca debitae a vobis residentiae personalis, etiam nullâ subsistente causâ, ab humanis decedatis, omnia et

singula bona, res et iura, etiam ut praefertur qualificata, necnon spolia cuiuscumque quantitatis et valoris existentia, etiam ex praedictis et aliâs undecumque provenientia, ad Cameram Apostolicam seu in dictis beneficiis successores non pertineant, sed ad haeredes vestri sanguinis integre deveniant, et, illis deficientibus, inter familiares vestros, arbitrio personae seu personarum quas ad id scripto nominaveritis, distribuuntur, nisi de aliâ dispositione vel intentione vestrâ scripturâ etiam minus solemnî secus appareret, quam tunc velut efficacem ipsae personae vel alii iudices seu executores omnino exequi et adimplere, illique se conformare in omnibus et per omnia debeant; et nihilominus quaecumque huiusmodi testamenta, legata, donationes, dispositiones, et alia forsân a vobis, etiam nullâ vel minus sufficienti facultate suffultis, de huiusmodi bonis, iuribus, actionibus, fructibus, pecuniis, localibus aliisque rebus supradictis, etiam in favorem consanguineorum et affinium praedictorum et aliâs quomodolibet facta, cum omnibus inde secutis, ac etiam ea quae per vos in futurum fient, ex nunc prout ex tunc et e contra, pro dictâ summâ sex millium ducatorum approbamus et confirmamus, omnesque et singulos iuris et facti ac solemnitatum ommissarum et omittendarum necnon substantiales aliosque defectus quoscumque, si qui intervenerint aut interveniunt in eisdem, etiamsi tales sint vel fuerint quod specialis specifica et expressa de illis mentio praesentibus habenda esset, supplemus.

§ 9. Districtius inhibentes quibusvis archiepiscopis, episcopis, aut aliis ecclesiarum praelatis, necnon Camerae praedictae praesidentibus clericis, ac eorum, necnon fabricae basilicae Prin-

Horum privilegiorum firmitas et perpetua observantia.

cipis Apostolorum de Urbe ac Cruciatæ sanctae et aliis collectoribus et subcollectoribus, ceterisque cuiuscumque dignitatis, status, gradus et conditionis existentibus, etiam quavis auctoritate et potestate fungentibus, sub excommunicationis maioris aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, ne universitates, collegia ac loca et legatarios, haeredes et personas, necnon testamentorum, voluntatum et ordinationum huiusmodi executores praedictos, directe vel indirecte, quovis quaesito colore vel ingenio molestare audeant quoquo modo vel perturbare.

Clausula irritantes.

§ 10. Ac decernentes praedicta omnia et singula, praesentesque litteras, et testamenta, donationes, codicillos, fideicommissa, legata ordinationes, derogationes, dispositiones et alia quaecumque, necnon quae in praemissis facta sunt aut fieri contigerit tam vigore praesentis quam etiam aliarum concessionum vobis factarum et deinceps in genere et in specie faciendarum, cum inde secutis et secuturis, etiamsi vos intra Curiam, aut in quacumque aliâ mundi parte extra ecclesias et beneficia personalem residentiam requirentia qualitercumque qualificata per vos nunc et pro tempore obtenta, etiam pro vestrâ solâ voluntate et nullâ subsistente causâ non residendi, ab humanis decedere contigerit, sub litteris recolendae memoriae Pii Papae IV praedecessoris pariter nostri contra quoscumque episcopos, archiepiscopos et alios praelatos, necnon parochialium ecclesiarum rectores, ceterosque residentiae personali praedictae adstrictos extra illam quomodocumque decedentes vii kalendas decembris pontificatus sui anno v, aut alio veriori tempore, emanatis, et sub quibuscumque aliis constitutionibus, aut revocationibus, suspensionibus, limitationibus, modificationibus

decretis, declarationibus apostolicis, Cancellariae Apostolicae regulis, ex quibuscumque causis quantumcumque maximis, urgentibus et inexcogitabilibus, etiam in favorem fidei et divini cultus augmentum, ac consistorialiter etiam a nobis et Sede praedictâ hactenus vel nunc et pro tempore factis et editis, minime comprehendi, sed semper ab illis excepta, et, quoties emanata fuerint, toties in pristinum et validissimum statum, etiam sub posteriori datâ etiam cum derogationibus et clausulis etiam derogatoriis irritantibusque et aliis decretis per vos eligendâ apponendis et latissime specificandis, reposita, restituta et plenarie reintegrata, ac de novo concessa, validaque et efficacia fore, necnon perpetuâ firmitate subsistere, suosque plenarios et omnes effectus, quos de iure, stylo, consuetudine, aut aliâs quomodocumque sortiri poterunt, ac vim veri, legitimi, iurati, stipulati, validi et efficacis contractus inter vos ex unâ ac nos et Cameram praedictam ex alterâ partibus habere, nec etiam per promotionem ad ecclesiam cathedrallem, etiam metropolitanam, aut translationem, vel aliam status et personae vestrae mutationem cessare, nec per similes vel dissimiles gratias vobis concessas et concedendas confundi, sed ipsis cumulative in omnibus et per omnia uti, et, si quid in unâ ex facultatibus huiusmodi defecerit, per aliam suppleri deberi, nec haeredes, legatarios ac loca, ad quos, seu quae, bona, iura et actiones huiusmodi devenerint, vel quibus relinquuntur, aut executores praedictos, ad tertiam seu aliam eorum partem, quam etiam ex nunc vobis, ac locis, haeredibus, legatariis, ac donatoriis praedictis liberaliter concedimus et donamus, Camerae vel fabricae aut

1 Male ed. Main. legit aut pro ab (R. T.).

beneficiis praedictis etiam pro expeditione contra infideles et quibuscumque aliis quantumlibet piis usibus, solvendum, ac cum iis desuper componendum, vel vos ad aliam particularem licentiam, sive indulgum, aut confirmationem praesentium a nobis vel successoribus nostris Romanis Pontificibus petendum aut impetrandum, vel etiam in alia simili gratia seu confirmatione illius, vobis quomodocumque concedenda, de praesenti mentionem aliquam faciendam ullatenus teneri, nec ad id ullam unquam necessitate cogi posse; et sic in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos etiam causarum palatii apostolici auditores et eiusdem S.R.E. cardinales, necnon pro tempore existentes dictae Camerae camerarium, praesidentes, et clericos, in quavis causa et instantia, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Commissarius
praesentium et
eui lo.

§ 11. Quocirca venerabilibus fratribus nostris Ostiensi et Portuensi cardinalibus episcopis et dilecto filio Curiae causarum Camerae Apostolicae generali auditori per apostolica scripta mandamus motu simili, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quoties pro parte vestra desuper fuerint requisiti, solemniter publicantes, vobisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostra easdem praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi firmiter observari, ac vos illis omnibus pacifice frui et gaudere; non permittentes vos per quoscumque quavis auctori-

tate fungentes contra earundem praesentium tenorem quomodolibet indebite molestari, inquietari vel perturbari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo; ac, legitimis super his habentes servatis processibus, censuras et poenas ipsas etiam iteratis vicibus aggravando; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§ 12. Non obstantibus praemissis, ac pia memoriae Bonifacii Papae VIII praedecessoris etiam nostri de una, et in concilio generali edita de duabus dietis, dummodo ultra tres dietas aliquis auctoritate praesentium in iudicium non trahatur, nec non Lateranensis Concilii novissime celebrati de certo notariorum numero, etiamsi ad illum nondum devenit, cui per hoc alias derogare non intendimus, ac de consensu praestando in pensionibus, et quibusvis aliis etiam per nos et Sedem praedictam editis et in posterum edendis Cancellariae Apostolicae regulis, ac stylo in similibus hactenus observato, ac recolendae memoriae Alexandri PP. VI pariter praedecessoris nostri tertiam partem bonorum ecclesiasticorum Camerae praedictae deberi inter alia disponente, nec non eiusdem Bonifacii PP. VIII, per quam concessionem fructus in absentia percipiendi sine praefinitione temporis fieri prohibentur, ac Pii PP. IV praedecessoris etiam nostri de gratiis quaecumque interesse Camerae Apostolicae concernentibus in dicta Camera intra certum tunc expressum tempus praesentandis et registrandis, ita quod praesentes in eadem Camera nullo unquam tempore registrari facere teneamini, ac similis recordationis Urbani Papae VIII pariter praedecessoris nostri de pensio-

Obstantibus
derogat.

nibus alias translatis iterum transferendis, ac quorumvis aliorum Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum et quibusvis aliis apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon legibus etiam imperialibus et municipalibus, tam Urbis quam aliarum civitatum et locorum in quibus cives originarii creati existitis, et quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, Ordinum et hospitalis praedictorum, necnon quorumvis collegiorum et officiorum dictae Curiae, et regnorum, provinciarum et Urbis ac aliarum civitatum et locorum ac Camerae praedictorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, stabilimentis, usibus et naturis, etiamsi de illis servandis et non impetrandis litteris apostolicis contra ea, nec etiam ab alio vel ab aliis impetratis aut alias quomodolibet concessis utendo, vos per vos vel procuratores vestros praestiteritis forsitan hactenus vel vos in posterum praestare contigerit iuramentum, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictis ecclesiis, monasteriis, Ordinibus et hospitalibus, illorumque praesulibus, seu administratoribus et superioribus, ac magistris, praeceptoribus, prioribus, militibus, etiam antianis, capitulis, conventibus, civitatibus et locis, aliisque praedictis, ac illorum communitatibus et universitatibus, aliisque personis, etiam particularibus, necnon archiepiscopis, episcopis et aliis Ordinariis, etiam eisdem cardinalibus, ac dictae Curiae officialibus, illorumque collegiis, ac etiam decimarum, pedagiorum, gabellarum et onerum exactoribus et appaltatoribus et aliorum onerum redemptoribus, sub quibuscumque tenoribus

et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacissimis et insolitis clausulis, ac irritantibus et aliis decretis, per quoscumque Romanos Pontifices praedecessores nostros, ac etiam nos et Sedem praedictam, etiam concistorialiter, ac de eorumdem cardinalium consilio, etiam per modum statuti et constitutionis perpetuorum, ac motu et scientia similibus, deque apostolicae potestatis plenitudine, vel ad imperatoris, regum, reginarum, ducum, marchionum et aliorum principum instantiam, seu illorum contemplatione, in genere vel in specie, ac alias quomodolibet etiam iteratis vicibus concessis, etiamsi in eis ac statutis et stabilimentis praedictis caveatur expresse vel tacite, quod Urbis nisi originariis civibus romanis ac civium eorumdem filii conferantur, quodque nonnullarum ecclesiarum beneficia, nisi per personas illustres vel nobiles, ac etiam originarios cives, aut alias certo modo in illis expresso qualificados obtineri non possint, et nulli in cives Urbis ac civitatum, oppidorum, terrarum et locorum huiusmodi admitti, seu illorum privilegiis uti possint, nisi prius in dictis civitatibus, oppidis, terris et locis per certum tempus habitaverint, seu etiam in illis bona etiam stabilia forsitan ad certum valorem ascendente possederint, quodque praeceptoriae et alia beneficia quaecumque dicti hospitalis tam ex eius institutione quam ex stabilimentorum praedictorum dispositione pensionibus clericis saecularibus et aliis personis etiam apostolica auctoritate reservandis gravari non possint, quodque stabilimentis et privilegiis praedictis, etiam vigore implicitae derogationis latissime extendendae, etiam per quascumque litteras apostolicas et quasvis etiam derogatoriis derogatorias, efficaciores et

iosolitas clausulas, derogari non possit, nec derogatum censeatur nisi derogatio huiusmodi de consilio cardinalium eorumdem fiat, et tum demum magistri et conventus praedictorum ad id accedat assensus, sintque litterae derogationis huiusmodi etiam per dictum magistrum subscriptae, ac illi et praefato conventui per diversas in formā Brevis aut alias litteras diversis temporibus cum certis intervallis praesentatas intimatae, et non alias pec alio modo, et semper in omnibus quae sic fient etiam de simili consilio derogationibus sit apposita clausula quod illarum effectum sortiantur de consensu magistri et conventus praedictorum, et non alias nec alio modo, quodque ipsi exactores et appaltatores decimas, pedagia et onera huiusmodi etiam ab exemptis exigere, et illos ad solutionem seu contributionem cogere et compellere possint seu debeant; quibus omnibus, illorum omnium tenores, ac si¹ de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, in genere et in specie, ad effectum praesentium sufficienter et expresse derogamus, ac derogatum esse decernimus, quodque vos primam non feceritis in ecclesiis huiusmodi personalem residentiam consuetam; ceterisque contrariis quibuscumque.

Professio fidei
aliis emittenda.

§ 13. Volumus autem, quod, antequam gratia creationis in nostros et Sedis Apostolicae notarios vobis ut supra facta perfrui valeatis, in manibus alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae professionem fidei iuxta articulos pridem a Sede praedicta propositos, expresse emittere et solitum fidelitatis iuramentum praestare omnino teneamini;

¹ Particulam si nos addimus (R. T.).

§ 14. Quodque praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur in iudicio et extra, quae adhiberetur ipsis praesentibus si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptis
harum litterarum
danda fides.

§ 15. Ceterum volumus pariter atque decernimus, ut illis ex vobis, quibus similes testandi de bonis ac pensiones transferendi facultates a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, quorum respective etiam familiares continui commensales erant, concessae fuerunt, praesentes litterae quoad facultates testandi de bonis et transferendi pensiones huiusmodi minime suffragentur.

Exceptio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi augusti MDCCXXXV, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 26 augusti 1735, pontif. anno. VI.

CLXVI.

Revocatio et annullatio duarum epistolarum pastoralium bonae memoriae Francisci episcopi Pekinensis datarum die vi iulii et xxiii decembris MDCCXXXIII circa Ritus Sinenses editarum, reservata insuper S. S. et Sedi Apostolicae facultate aperiendi fidelibus illarum partium mentem suam super rebus huiusmodi materiam respicientibus.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Apostolicae sollicitudinis nobis divinitus commissae ratio nos admonet, ut ea, quae christianae religionis catholicaeque fidei propagationi ac incrementis quacumque ratione obsistere posse dignoscuntur, quantum nobis ex allo con-

Prooemium.

ceditur, recidere ac e medio tollere studeamus.

Ex publicatione praedictarum pastoralium discor-diae inter missionarios exortae sunt.

§ 1. Cum itaque, sicut ad apostolatus nostri notitiam pervenit, occasione binarum epistolarum, quas pastorales vocant, bonae memoriae Francisci, dum viveret, episcopi Pekinensis nuper defuncti, die vi iulii et xxiii decembris anni MDCCXXXIII circa ritus Sinenses editarum, graves in imperio Sinarum inter apostolicos illarum partium missionarios exortae fuerint dissensiones, quae uberes fructus, quos sancta mater Ecclesia ex assiduo operariorum in illam agri dominici partem missorum labore praestolatur, impedire aut morari possent:

Ex revocatione
Clemens.

§ 2. Nos, ut pristina inter eosdem missionarios pax et animorum concordia, sublatis quibusvis dissidiis, restituatur, de opportuno in praemissis remedio providere volentes, ac epistolarum praedictarum tenores, et alia quaecumque etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et exacte specificatis habentes, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, qui iussu nostro epistolas ipsas sedulo ac diligenter examinarunt, consilio, ac etiam motu proprio et ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, binas memorati Francisci episcopi Pekinensis epistolas pastorales praefatas, ac poenas et alia quaecumque in eis contenta, cum omnibus et singulis inde secutis et forsitan quodcumque secuturis, penitus et omnino nulla, invalida et irrita, nulliusque prorsus roboris et momenti esse et perpetuo fore, tenore praesentium declaramus; et nihilominus ad maiorem cautelam, et quatenus opus sit, illa omnia et singula motu, scientia, deliberatione et potestatis plen-

itudine paribus harum serie itidem perpetuo revocamus, cassamus, irritamus, annullamus et abolemus, viribusque et effectum penitus et omnino vacuas¹, ac pro revocatis, cassis, irritis, nullis, invalidis et abolitis, viribusque et effectum penitus et omnino vacuis semper haberi volumus: nobis insuper et Apostolicae Sedi reservantes facultatem christifidelibus in eodem regno degentibus aperiendi nostram et dictae Sedis mentem post maturam itidem habitam deliberationem super rebus quae huiusmodi materiam respiciunt.

Invalidatione
firmata.

§ 3. Decernentes, ipsas praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos quomodolibet spectat et pro tempore quodcumque spectabit, praesertim vero archiepiscopis, episcopis, vicariis, provincialibus et missionariis apostolicis tam saecularibus, quam cuiusvis Ordinis, Congregationis, Instituti et Societatis etiam lesu regularibus in supradicto Sinarum regno nunc et pro tempore existentibus inviolabiliter et inconcusse observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis praefatae nuncios, aliosve quoslibet quacumque praecminentia et potestate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. In contrarium facientibus, non obstantibus quibuscumque.

¹ Aptius lege vacuumus (R. T.).

Hic declaratio transumptis danda fides.

§ 5. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvi septembris mdcxxxv, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 26 septembris 1735, pontif. anno vi.

CLXVII.

Confirmatio decreti Congregationis episcoporum et regularium, quo statuitur, presbyteros Congregationis S. Hippolyti in partibus Indiarum non posse habere in religione aliquam praelaturam.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Ex praescripto regulae tantum sacerdos esse debet.

§ 1. Nuper, pro parte dilectorum filiorum fratrum definitorii generalis Congregationis Charitatis sub titulo S. Hippolyti martyris in civitate Mexicana aliisque partibus Indiarum Occidentalium a felicis recordationis Innocentio Papa XII praedecessore nostro in religionem erectae, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum exposito, quod, cum per constitutiones dictae Congregationis fratrum auctoritate apostolica confirmatas caveretur illius fratres esse debere laicos, utpote deputatos assistentiae aegrotorum in hospitalibus degentium, et in unaquaque domo unum tantum ad presbyteratum promoveri posse, sed deinde comper-

tum fuisset unum dumtaxat presbyterum spiritualibus necessitatibus hospitalium et aegrotorum huiusmodi non sufficere, die xxx septembris mdcxxxix praefata Congregatio cardinalium, referente dilecto filio nostro Ludovico eiusdem S. R. E. cardinali Belluga et Moncada nuncupato, indulserat ut duo in singulis hospitalibus praedictis esse possent presbyteri, et in domibus matricibus tres, sub diversis tamen conditionibus: nimirum quod nullus promoveretur ad sacros ordines nisi saltem sex annos professionis in religione iuxta dictas constitutiones habuisset, et, ad effectum se promovendi ad presbyteratum, directe vel indirecte uti valeret intercessione seu mediatione alterius personae pro licentia a superiore vel definitorio generali dictae Congregationis obtinenda, sed proponendus esset eidem superiori generali a superiore et capitulo conventualibus domus, cui de presbytero providendum veniret; ipsique superior et capitulum conventuales superiori et definitorio generali indicare deberent personas, quas huiusmodi gradum promereri crederent, et, si quispiam aliter ad presbyteratum promotus fuisset, suspensionem a divinis ipso facto incurreret, a qua non nisi per Summum Pontificem pro tempore existentem absolvi posset; quodque in singulis conventibus nequirent esse plures quam duo presbyteri, exceptis domibus matricibus, ut praefertur, in quibus tres permittebantur, ita ut, si quis ultra hunc numerum ad presbyteratum promoveretur, si id eveniret ex propria culpa, tamdiu suspensus remaneret, donec aliquis locus per obitum presbyteri vacaret; superiores vero, qui hoc permisissent, post expletum officium voce activa et passiva privati essent, presbyteri autem sacrosanctum missae sacrificium iuxta

intentionem prioris localis et obligationes communitatis illius domus celebrare et applicare, quatenus pro celebratione eiusmodi aliquam eleemosynam recepissent, illam tradere tenerentur ipsi priori locali, ubi missae celebrarentur, vel cui subesset ille qui extra conventum celebrasset, sub poenis adversus proprietarios inflictis; sicque promoti in omnibus observare deberent vitam regularem, et deferre coronam ad instar sacerdotum Ordinis sancti Iohannis Dei, nec valerent vel ad breve tempus aliquam praelaturam obtinere in religione, nisi ex dispensatione apostolica, sed tantum esse possent discreti conventuum, magistri novitiorum et assistentes provinciae; ac demum quod, si aliquis presbyter aegrotus in aliquo hospitali praedictae Congregationis fratrum ante obitum peteret admitti ad illius habitum regularem, posset dictus superior generalis cum suo definitorio dare licentiam alicui ex prioribus localibus eum admittendi, accedente consensu communitatis, quamvis in ea domo iam duo; vel in matrici tres presbyteri extarent: cumque postmodum supradictae Congregationi cardinalium renunciatum fuisset in religione praefata non adesse provinciae assistentes, ipsa Congregatio cardinalium die xv martii mdcxxxix, ad relationem memorati Ludovici cardinalis, rescripserat promotos ad sacros ordines non posse habere aliquam praelaturam in dicta religione nisi ex apostolica dispensatione, sed tantum esse posse discretos conventuum et magistros novitiorum, non vero provinciae assistentes: Et in eadem expositione subiuncto, quod nec praefatum officium discretorum conventuum in praedicta Congregatione fratrum reperiretur, ut constat ex praedictis constitutionibus num. xiii, ubi, enumeratis officiis minoribus quarumlibet

Statutum tammodi ut huiusmodi presbyteri non nisi conventuum discreti esse possint et magistri novitiorum.

Sed contra repositum.

domorum, nihil de hisce discretis habetur propterea¹, quod presbyteri esse valeant magistri novitiorum, contrarium videretur constitutionibus praefatis, utpote in quibus sub numero xii referuntur omnia officia eiusdem religionis conferenda in capitulo generali, inter quae quidem recensetur illud magistri novitiorum, sed cap. iv dictarum constitutionum declaratur presbyteros in eodem capitulo generali solum frui posse voce activa, quatenus ob antianitatem eis competat, minime vero voce passiva, ac propterea promoveri nequeunt ad officia ipsius religionis, et, postquam aliqua officia ibidem enumerata sunt, nempe fratris maioris, consilarii, procuratoris generalis et fratris localis, subditur quod neque promoveri possint ad officia maiora religionis praefatae, quod de dicto officio magistri novitiorum, utpote inter officia eiusdem religionis supra recensito, utique verificari debet; accedente insuper, quod praedicto cap. iv praescribatur ut presbyteri administrent sacramenta aegrotantibus, et ex causa huius spiritualis assistentiae infirmis exhibendae perspectum fuerit eos eximendos esse ab aliis officiis, ne illa exercentes a praecipuo eorum circa aegrotos munere deficiant; officium autem magistri novitiorum eos² assidue occupatos³ detineret in recta eorundem novitiorum institutione, unde propemodum impossibile esset, ut, curam gerens dictorum novitiorum, debitam aegrotis assistentiam praebere posset; sicque a spiritu dictarum constitutionum alienum dignoscatur ut presbyteris praefatis officium magistri novitiorum exercere liceat: Ac proinde praedictae Congregationi cardinalium, nomine fratrum definitio-

Petito.

¹ Legerem praeterea (H. T.).

² Potius lege eum (R. T.).

³ Cohaeenter lege occupatum (R. T.).

rit generalis huiusmodi, supplicato ut decernere vellet quod presbyteri religionis praedictae nequeant esse neque discreti conventuum, neque magistri novitiorum, sed quoad ipsos, circa facultatem obtinendi gradus, servetur id quod in supradictis constitutionibus a Sede Apostolica approbatis praescribitur:

Emanavit ab eadem Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Decretum Congregationis episcoporum et regularium hac super re.

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, referente eminentissimo domino cardinali Belluga ponente, remature perpensa, praevio recessu a decisis sub die xv martii mcccxxi, iterum decrevit quod promoti ad sacros ordines nequeant habere in religione, neque ad breve tempus, aliquam praelaturam, nisi cum apostolica dispensatione, nec esse possint assistentes provinciae nec magistri novitiorum, sed dicti sacerdotes primi advocentur pro consilio in omnibus congregationibus et coadunationibus faciendis in singulis conventibus. Romae xiiii iulii mcccxxiv. — Card. FRANCISCUS BARBERINUS. — C. archiepiscopus Caledonensis, secretarius. Loco † sigilli.

Confirmator.

§ 2. Cum autem, sicut supradicti fratres definitorii generalis nobis subinde exponi fecerunt, ipsi decretum huiusmodi, quo firmitus subsistat et exactius servetur, apostolicae confirmationis nostrae patrocínio communiri summopere desideret: nos, ipsos exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, illorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censes,

supplicationibus eorundem exponentium nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, auctoritate nostra apostolica, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, in omnibus et per omnia inconcusse observari, eisque respective plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, dictae Congregationis fratrum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die vii octobris mcccxxv, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 7 octobris 1735, pontif. anno vi.

F. card. OLIVERIUS. - P. L. JACQUET.

Clausulae.

Obstantium derogatio.

CLXVIII.

Confirmatio decreti particularis Congregationis cardinalium, quo resolvuntur nonnulla dubia super reformatione constitutionum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, necnon super quibusdam aliis exortis quaestionibus occasione earundem constitutionum.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

A Congregatione nonnullorum cardinalium emanatum decretum.

§ 1. Nuper a particulari Congregatione nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus emanavit, super reformatione constitutionum Ordinis B. Mariae de Monte Carmelo, necnon super quibusdam aliis exortis quaestionibus occasione earundem constitutionum, a nobis deputatâ, decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Quo statutum,

In Congregatione a sanctissimo domino nostro deputatâ eminentissimorum et reverendissimorum dominorum cardinalium Petra, Gotti, Guadagni, Spinelli et Del Giudice pro reformatione constitutionum Ordinis S. Mariae de Monte Carmelo, necnon super quibusdam aliis exortis quaestionibus occasione earundem constitutionum, habitâ die xxiv aprilis mcccxxv, in qua interfuerunt iidem eminentissimi et reverendissimi domini, propositum fuit:

i. An prior provincialis provinciae romanae possit exercere iurisdictionem in conventibus S. Martini ad Montes, S. Mariae in Transpontinâ, et S. Antonii civitatis Praeneste;

Priorem provinciae provinciae Romanae non habere iurisdictionem super conventibus hic expressis.

Et resolutum fuit, supradictos conventus esse quidem in provincia romana, non tamen de provincia, ac proinde nullam in iisdem conventibus posse provincialem exercere iurisdictionem: hocque esse inserendum in novâ compilatione constitutionum.

ii. An et qui magistri existentes in dictis conventibus, licet sint alterius provinciae, possint gaudere iure suffragii in capitulis provincialibus eiusdem romanae provinciae;

In capitulis

Et resolutum fuit, firmâ remanente dis-

positione constitutionum quoad magistros externos aliosque qui in provinciis a romana distinctis degentes iure suffragii gaudent in huiusmodi capitulis provincialibus, esse tamen easdem constitutiones reformandas quoad provinciam romanam; scilicet quod in eius capitulis provincialibus iure suffragii frui possint dumtaxat prior generalis, unâ cum eius secretario sive socio ab eo nominando, et procurator generalis, magistri provinciae romanae quamvis in supradictis tribus conventibus commorentur, necnon priores eorundem conventuum et lector Sapientiae, ac regens Transpontinae, ita tamen ut hi quinque postremi vocales teneantur solvere taxam consuetam pro capitulo provinciali; votum autem in definitorio provinciali non habent nisi solum pater generalis cum socio et procurator generalis.

iii. An sociis generalibus competit ius suffragii in capitulo generali tantum, seu potius etiam in definitorio generali;

Sociis generalibus ius suffragii competit in capitulo et definitorio generali.

Et resolutum fuit competere tam in capitulo quam in definitorio generali.

iv. An iisdem sociis generalibus competat etiam praeeminentia in religione;

Iisdem sociis quando comparatur praeeminentia.

Et resolutum fuit non competere, nisi quando sunt in actuali exercitio muneris, sive scilicet in actu visitationis, sive in capitulo et definitorio generali, sive in quibuscumque aliis peragendis occasione muneris ipsis demandati in Brevi felicitis recordationis Benedicti PP. XIII; extra tamen hos casus praeeminentiam in religione ipsis competere iuxta antianitatem professionis et gradus; atque ita et non aliter statui debere in novâ compilatione constitutionum: modernis autem sociis, attentâ possessione, esse ex gratiâ concedendam praeeminentiam in religione usque ad exitum officii. Pro quorum omnium confirmatione esse supplicandum Sanctissimo.

Et factâ per eminentissimum et reverendissimum dominum cardinalem Spinelli de praedictis relatione Sanctissimo in audientiâ habitâ die xxv aprilis mcccxxv, Sanctissimus omnia benigne approbavit, nec iuxta eorum tenorem novas consti-

1 Videtur legendum necnon (R. T.).

tutiones reformari mandavit; addito etiam quod ex sociis generales, licet Romae degant et sint conventuales vel in conventu S. Martini vel S. Mariae in Transpontina, adhuc tamen iure suffragii non gaudeant in electione vicarii generalis, mortuo, amoto vel promotio patre generali. — V. card. PETRA, F. V. L. card. GOTTI Ordinis Praedicatorum, F. I. A. card. GUADAGNI, I. card. SPINELLUS, N. card. IUDICE.

Ita reperitur in registro autographo decretorum sacrae Congregationis episcoporum et regularium quod asservatur in Secretaria eiusdem. In fidem, etc., hac die II iunii MDCCXXXV. — IOSEPH MARIA archiep. Damascenus, pro-secretarius.

Peitia horum decretorum apostolica confirmatio.

§ 2. Cum autem, sicut dilectus filius modernus procurator generalis eiusdem Ordinis nobis subinde exponi fecit, ipse decretum huiusmodi, quo firmiter subsistat et servetur exactius, apostolicae confirmationis nostrae patrocinio communiri plurimum desideret:

Conceditur.

§ 3. Nos, specialem ipsi procuratori generali gratiam facere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, decretum praeinsertum, et omnia et singula in eo contenta et expressa, auctoritate apostolica, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Exemplum huiusmodi.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et effi-

Male ed. M. legit *audito* pro *addito* (R. T.).

caces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab eis respective inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, dicti Ordinis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem ut earumdem praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubicumque locorum tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die IX decembris MDCCXXXV, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 9 decembris 1735, pontif. anno VI.

F. card. OLIVERUS.

Derogatio contrariorum.

Exemplum transumptum.

CLXIX.

Extensio indulti circa subsidia dotalia puellis conservatorii delle Zoccollette nuncupatis distribui solitis.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Septem dotalia his puellis dantur quotannis.

§ 1. Cum, sicut accepimus, iam inde a tempore pontificatus felicitis recordationis Clementis PP. XI praedecessoris nostri, puellis conservatorii Ss. Clementis et Crescentini vulgariter *delle Zoccollette* in regione Regulae nuncupatis de Urbe annua septem subsidia dotalia una cum vestibus dari solitis assignata fuerint, quatuor scilicet ex *carcerastiis* etiam nuncupatis per capitulum et canonicos basilicae S. Petri, et reliqua tria ex aliis subsidiis dotalibus per archiconfraternitatem Annunciationis Beatae Mariae Virginis in ecclesia eiusdem S. Mariae super Minervam de Urbe praefata erectam quotannis distribui solitis; dictaeque puellae, ad subsidia huiusmodi a nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis elemosynario secreto, qui eiusdem conservatorii superior seu praelatus existit, itidem pro tempore una cum deputatis nominatae, processionebus aliisque publicis functionibus occasione distributionis eiusmodi subsidiorum fieri consuetis, non sine earum incommodo antehac interesse debuerint; septem vero dumtaxat subsidia praefata haud satis esse dignoscantur prae ingenti numero puellarum pro tempore pariter degentium in dicto conservatorio, quod, cum institutum fuerit pro puellis periclitantibus, quarum pudicitiae nemo esset qui curam haberet, ac perpaucae admodum nubant, aditus seu ingressus in idem conservatorium aliis puellis similiter periclitantibus praeccludatur:

Modus illor-

§ 2. Nos, pium institutum huiusmodi,

quantum cum Domino possumus, adiu-vare, puellasque praefatas, quo facilius statui suo consulere valeant, specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, ac illarum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, necnon quarundam recolendae memoriae Innocentii PP. XII praedecessoris quoque nostri favore puellarum alterius conservatorii sub titulo Divinae Providentiae de eadem Urbe in simili forma Brevis die VI martii MDCCXIV expeditarum litterarum, ac testamentorum et aliarum dispositionum quorumcumque testatorum et piorum largitorum tenores, et alia quaecumque etiam specificam et individuum mentionem et expressionem requirentia, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, auctoritate apostolica, tenore praesentium, statuimus et ordinamus: quod deinceps perpetuis futuris temporibus, in destinatione et assignatione septem subsidiorum dotalium puellis supradicti conservatorii Ss. Clementis et Crescentini pro tempore faciendae, modus et forma, in dictis litteris Innocentii praedecessoris pro distributione eiusmodi subsidiorum puellis memorati conservatorii sub titulo Divinae Providentiae praescripti, in omnibus et per omnia serventur, itaut puellae primodicti conservatorii, ad aliquod ex eisdem septem subsidiis dotalibus per dictum elemosynarium secretum et deputatos pro tempore nominatae, nullatenus a praefatis capitulo et canonicis dictaeque archiconfraternitatis officialibus et

rum distribuen-dorum.

ministris de cetero visitantur, nec processionibus aliisque publicis functionibus praefatis interesse teneantur, sed, intra ipsum conservatorium, sanctissimum Eucharistiae sacramentum sumere, aliaque pia opera, sive a dictorum capituli et archiconfraternitatis statutis, sive a quorumvis testatorum et piorum largitorum, qui eadem subsidia praestari mandarunt, dispositionibus iniuncta, adimplere possint et debeant; puellaeque sic nominatae ex iusta et rationabili causa per eundem elemosynarium secretum mutari seu variari valeant; ac subsidia illa, quae ob mutationem seu variationem eiusmodi, vel puellarum quibus destinata fuerant obitum ante matrimonium vel monachatum secutum, sive ob cessionem seu renunciationem ab eis factam, eo quod e praedicto conservatorio discedere noluerint, aut alias, effectum suum sortita non fuerint, aliis puellis eiusdem conservatorii per ipsos elemosynarium secretum et deputatos pariformiter nominandis assignentur; nec ista in eorum numero, quae eisdem puellis quotannis assignari debent, ut praefertur, computari, sed alia subsidia novaeque cedulae eorum promissoriae a supradictis capitulo et canonicis dictaeque archiconfraternitatis officialibus et ministris, ad favorem aliarum puellarum eiusdem conservatorii per eosdem elemosynarium secretum et deputatos sicut praemittitur subrogandarum seu nominandarum¹, ipsique elemosynario, modo et forma praedictis, consignari debeant.

^{Idem modus in aliis quoque dotatibus subditis servandus.} § 3. Porro praemissa omnia et singula locum quoque habere, ac observari volumus et mandamus, quoad quaecumque alia subsidia dotalia quae puellae primodicti conservatorii a capitulo et

canonicis ac archiconfraternitate praefatis, ultra praefixum numerum septenarium huiusmodi, vel a quibusvis aliis archiconfraternitatibus, confraternitatibus, societatibus, communitatibus, ecclesiis, collegiis, oratoriis, hospitalibus, capitulis, locis piis, ac etiam privatis personis quomodolibet iam obtinuerunt, seu quandocumque obtinuerint. Praeterea puellis eiusdem conservatorii Ss. Clementis et Crescentini, utpote in regione Regulae ut praefertur positi, quod ad subsidia dotalia puellis dictae regionis a testatoribus piisque largitoribus destinata seu relicta, ab iis ad quos eorum distributio pertinet, una cum aliis puellis eiusdem regionis admitti et imbussulari debeant, illaque consequi et obtinere libere et licite possint et valeant, perinde ac si in dicta regione natae, ceterisque qualitatibus ad illa consequenda requisitis, quas sola permanentia in dicto conservatorio supplere itidem statuimus, praedictae forent, auctoritate et tenore praefatis concedimus et indulgemus.

^{Praesentis statuti limitas.} § 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac puellis dicti conservatorii Ss. Clementis et Crescentini in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et ab illis, ad quos spectat et pro tempore quandocumque spectabit, inviolabiliter observari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

^{Obstantium derogatio.} § 5. Non obstantibus quorumcumque testatorum ac piorum largitorum praefatorum etiam ultimis voluntatibus et

CLXX.

dispositionibus, quas propter praemissa sufficienter et expresse commutamus, ac quibusdam eiusdem Clementis praedecessoris in pari forma Brevis litteris facultatem eligendi ac visitandi puellas praefatas ratione quatuor subsidiorum carcarasiorum nuncupatorum ipsis capitulo et canonicis attribuentibus, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis alia firmitate roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

^{Fides transumptorum.}

§ 6. Volumus autem ut ipsarum praesentium litterarum transumptis, seu exemplis, etiam impressis, et manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

^{Exceptio.}

§ 7. Ceterum non intendimus per easdem praesentes litteras supradictum conservatorium in aliquo approbare.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx decembris mdcxxxv, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 20 decembris 1735, pontif. anno vi.

F. card. OLIVERIUS.

Dismembratio officii criminalis ab officiis civilibus notariorum tribunalis eminentissimi almae Urbis vicarii, et eiusdem respective nova erectio, nec non confirmatio facultatum dicti eminentissimi vicarii procedendi tam in Urbe quam in suburbiis et districtu in causis omnibus civilibus et criminalibus et mixtis, mere laicalibus et profanis, et inter mere laicos, ad instar aliorum Romanae Curiae iudicum ordinariorum.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

^{Exordium.} Romanus Pontifex, providus iustitiae vindex, ex debito apostolicae sibi ex alto commissae sollicitudinis munere libenter intendit ad ea, per quae iustitia ipsa ubique locorum, praesertim in alma Urbe nostra, ab expertis probisque administrata viris, debitum sibi exigit cultum, illumque sic exigens, morum consulat probitati, ac criminum obsit pravitati; et, ut pravitas ipsa attentius detegatur, detectaque sibi debitas experiatur poenas, vetera separat et nova erigit actorum criminum aequa lance existimandorum loca, aliaque desuper opportuna decernit, prout ad eliminandam pravitatem huiusmodi conspicit in Domino salubriter expedire.

^{Benedictus XIII statuit quolibet decennio deputandum esse aliquem cardinalem ad visitanda Urbis tribunaia.} § 1. Exposuit siquidem nobis nuper dilectus filius noster Ioannes Antonius tituli Ss. Silvestri et Martini in Montibus nuncupati de Urbe S. R. E. presbyter cardinalis Guadagni nuncupatus, noster secundum carnem ex sorore germana nepos, nosterque in Urbe praefata eiusque districtu vicarius in spiritualibus generalis, quod alias felicitis recordationis Benedictus Papa XIII, praedecessor noster, ad promovendum Romanae Cu-

riae tribunalium bonum, per suam constitutionem quae incipit *Summi apostolatus officium*, statuit et decrevit, quod, ad litigantium indemnitati et solatio consulendum, singulis decenniis per successores suos Romanos Pontifices pro tempore existentes unus ex eisdem S. R. E. cardinalibus deligeretur, qui iudicarias Romanas Curias (sub certis modo et forma, ac cum plenâ et liberâ facultate faciendi, gerendi, corrigendi, exequendi et exequi faciendi omnia et singula quae ad earumdem curiarum, aut alicuius earum, illarumque officiorum notariatuum, notariorum, cursorum et mandatariorum correctio nem, si qua opus esset, et pauperum litigantium iuvamen nec non decreto rum et sanctionum super dictarum Curiarum regimine editarum implementum pertinentia¹) apostolicâ auctoritate visitaret; et ut visitatio huiusmodi omniaque in eâ gerenda celeriore et propitiorem² sortirentur executionem, eidem cardinali visitatori, sic ut praefertur electo, ut ipse quaecumque mandata et vivae vocis oracula accepta debita executioni demandari, eisque firmiter et plene obtemperari facere, aliosque convisitatores, iurisperitos, praefatos aut forenses et curiales viros, qui votum consultivum in casibus et rebus ex praefati cardinalis visitatoris arbitrio pendentibus haberent, sibi eligi libera et licite valeret, licentiam eâdem apostolicâ auctoritate concessit et indulgit; et aliâs, prout in praefatâ constitutione, sub datum pridie nonas februarii eiusdem Benedicti praedecessoris pontificatus anno II expeditis³, plenius continetur.

¹ Videretur potius legendum *pertinerent vel pertinentia iudicaret* (R. T.).

² Forsan *promptiorem* (R. T.).

³ Potius lege *expeditâ* (R. T.).

§ 2. Proptereaque dictus Ioannes Antonius cardinalis et vicarius noster, in sui vicariatus exordio, prout circumspexitum decet praesidem, suum vicariatus tribunal cumque, ad incorruptae iustitiae normam sancte custodiendam, et ad evellenda, si qua reperirentur in iis, absurdorum zizania, visitare cupiens, iustitiamque siliens, et proxime futuri decennii moras pati nesciens, apud nos humiliter enixeque institit, quatenus sibi, ut ipse per dilectum filium magistrum Ferdinandum Mariam de Rubois in utrâque signaturâ nostrâ referendarium, virum doctrinâ rerumque experientiâ satis praeditum satisque commendabilem; dictique Ioannis Antonii cardinalis locumtenentem, universam sui vicariatus curiam, cum omnibus et singulis praefatis aliisque ad id necessariis et opportunis facultatibus, visitare facere libere et licite valeret, concedere de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 3. Nos igitur, expositis praefatis hilari paternoque a nobis acceptis ex auditu eisque laudatis in Domino benigne inclinati, petitam licentiam cum omnibus et singulis tam in Benedicti praedecessoris constitutione praefatâ (quam hic pro expressâ ac de verbo ad verbum nihil penitus omisso haberi volumus pro insertâ) cardinali visitatori generali eligendo praefato quomodolibet concessis, quas ad eundem Ioannem Antonium cardinalem vicarium extendimus, quam aliis quibuscumque facultatibus ad id necessariis et opportunis, apostolicâ auctoritate praefatâ impartiti fuimus.

§ 4. Et licet ex visitatione a praefato magistro Ferdinando Maria laudabiliter attenteque peractâ quamplura ad debitum iustitiae in vicariatus tribunali decorem evererint bona a nobis

Vicarius Urbis hanc sibi visitationem demandari petit respectu sui tribunalis.

Data facultate visitavit.

Notarius vicarii Urbis lites tum civiles tum criminales amplectabatur.

excepta laudataque, nihilominus, pro eo quod quatuor dicti vicariatus Curiae notariatuum officii, ab Eugenio IV, Alexandro VI et Sixto V Romanis Pontificibus eorum apostolicâ auctoritate erectis, quae vacabilia existunt, in eorumdem officiorum respective erectione tam civilium quam criminalium causarum cognitio concessa fuit, ex permixtâ causarum huiusmodi cognitione assignatâ criminales causae sic civilibus permixtae vigilem illam, quae eas decet et quam ad procurandum publicum iustitiae morumque probitatis bonum exigunt, indaginem difficiliter obtinent.

Salus docetur materiam huiusmodi discernere, et notariatum pro causis criminalibus tantum erigere.

§ 5. Et attendentes quod, si criminalium causarum cognitio a causarum civilium cognitione, ut infra, a nobis (et prout, sicut etiam accepimus, in providis praefati Benedicti praedecessoris, dilecto etiam filio nostro Vincentio tituli S. Honuphrii eiusdem S.R.E. presbytero cardinali Petra nuncupato tunc visitatore generali existente id sibi consulente, fuit votis) ab eisdem quatuor officiis praefatis perpetuo, ut infra, dismembraretur¹, eâque sic dismembratâ, unum novum notariatuum officium criminale nuncupandum pro causis criminalibus eiusdem vicariatus tribunalis inibi describendis et agendis, ut infra, erigeremus et institueremus, ex dismembratione, erectione et institutione a nobis ut infra faciendis huiusmodi causae criminales inibi debito promoverentur studio, et morum pravitas debitas sibi lueret poenas, et lueretur honestas:

Quatuor notarii vicarii prohibentur in causis criminalibus se ingerere.

§ 6. Nos igitur, ex providâ nostri pastoralis officii curâ laudabilibus dicti Ioannis Antonii cardinalis vicarii erga bonum causarum criminalium in eius tribunali promovendum votis benigne

¹ Male ut puto edit. Main legit *dismembramus* (R. T.).

annuere volentes, motu proprio et ex certâ scientiâ, merâque deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, a quatuor notariatuum praedictorum officiis, et eorum quolibet, omnem et quaecumque facultatem quomodolibet scribendi et agendi in quibuscumque causis criminalibus ad dictum vicariatus tribunal quomodolibet spectantibus, eis et eorum cuilibet ab Eugenio, Alexandro et Sixto praedecessoribus praefatis respective in eorum respective erectione quomodolibet concessam, perinde ac si eis et eorum cuilibet nunquam concessa fuisset, sine tamen reliquarum aliarum quarumcumque facultatum ac quorumcumque privilegiorum ac indultorum scribendi et agendi in causis aliisque actis civilibus eis et eorum cuilibet a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris per eorum respective litteras apostolicas seu in formâ Brevis (quarum quidem litterarum respective tenores eisdem praesentibus similiter pro expressis haberi volumus) apostolicâ auctoritate quomodolibet concessarum (quibus nunc fruuntur et gaudent, et quodlibet eorum fruuntur et gaudet, ac quas et quae omnia eis et eorum cuilibet per easdem praesentes eâdem apostolicâ auctoritate approbamus, confirmamus et innovamus, ac, quatenus opus sit, de novo concedimus) praeiudicio (attento etiam quod quatuor officiorum praefatorum, quae, ut praefertur, vacabilia existunt, vacabilitate in huiusmodi modicâ eorum detrimenti parte peropportune consultum existit), apostolicâ auctoritate perpetuo dismembramus, auferimus, delemus, penitusque abolemus.

§ 7. Eâque a nobis per praesentes sic dismembratâ, ablatâ, penitusque abolitâ, unum novum notariatuum dictae

Novum notariatuum pro causis criminalibus instituit.

vicariatus Curiae officium criminale nuncupandum, ad instar aliorum notariatuum criminalium officiorum Romanae Curiae, quod non vacabile existat, cum omnibus et singulis facultatibus, licentiis ac privilegiis quibus cetera Romanae Curiae notariatuum officia gaudent, ac cuius dispositio ad Ioannem Antonium nostrum et ad pro tempore existentis Romani Pontificis cardinalem vicarium spectet et pertineat, pro uno notario a nostro nunc et pro tempore existentis Romani Pontificis cardinali vicario deputando, qui, privative quoad reliquos alios vicariatus Curiae praefatae notarios, quoscumque processus super causis criminalibus ad vicarii Curiae huiusmodi tribunal spectantibus formare et instruere sciat et valeat ac debeat et teneatur (cum hoc tamen quod nullo modo nulloque praetextu aut quaesito colore in quavis causâ civili ad quemlibet notariorum civilium vicariatus Curiae praefatae se ingerere praesumat, et, si se ingerere praesumpserit, sui notariatus officio privatus existat eo ipso, omnesque et singuli actus, ab eo in causâ civili per eum quomodolibet gesti, in iudicio et extra illud, existant nulli et invalidi, nulliusque roboris et momenti, prout ex nunc per easdem praesentes semper fore et esse decernimus et declaramus), apostolicâ auctoritate perpetuo erigimus et instituimus.

Novum officium liberae dispositioni vicarii Urbis reservatur.

§ 8. Illudque, sic erectum et institutum, omnimodae liberaeque dispositioni, auctoritati et iurisdictioni nostri et Romani Pontificis pro tempore existentis vicarii (ita quod sibi illud locare, dislocare, arrendare, in administrationem concedere, omniaque et singula emolumenta ex eo quomodolibet provenientia in ipsius notariatus officii criminalis nuncupati, a nobis per praesentes

§ Videtur deesse *pertinente* (R. T.).

erecti, ministrorumque et inservientium manutentionem, et, si quae, detractis manutentione huiusmodi aliisque expensis, superfuerint, in dicti notariatus officii a nobis per praesentes erecti huiusmodi aliosque pios usus pro eius libero providoque arbitrio convertere, nostrâ vel cuiusvis alterius licentiâ desuper minime requisitâ, liceat¹) eadem apostolicâ auctoritate perpetuo subiiciamus et subiectum esse volumus.

§ 9. Ac insuper cupientes quod praefatus Ioannes Antonius cardinalis vicarius omnimodam liberamque sui vicariatus tam in Urbe praefatâ quam in eius districtu in civiles et criminales causas ad eum quomodolibet spectantes cumulativam cum omnibus aliis iudicibus ordinariis Urbis iurisdictionem pacifice exercere valeat, sibi² omnes et singulas facultates cardinali Romani Pontificis vicario pro tempore existenti concessas a pluribus Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris, praesertim a Clemente X, Innocentio XIII, et a praefato Benedicto per suum motum proprium desuper editum tenoris sequentis, videlicet:

« *Benedictus episcopus, servus servorum Dei, ad futuram rei memoriam.* In supremo apostolatus solio³, meritis licet imparibus, divinâ dispositione constituti, ex incumbenti nobis pastoralis officii debito ad ea libenter intendimus, per quae almae Urbis nostrae prospero statui et felici directioni opportune consulitur, et propterea, ea quae desuper a praedecessoribus nostris Romanis Pontificibus provide facta fuisse comperimus, partim approbamus et confirmamus,

¹ Verbum *liceat* nos addimus (R. T.).

² Ex continuatione syntaxis post sequentem Benedicti XII constitutionem, pronomen *sibi* redundare dignoscitur (R. T.).

³ Confer tom. XXII, pag. 81 (R. T.).

Praesenti vicario confirmantur facultates alias et concessae a Pontificibus, ac praesertim a Benedicto XIII.

Benedicti XIII Breve.

partim vero, aliis iustis causis ita suadentibus, alteramus et immutamus, ac facultates et iurisdictiones etiam de novo concedimus et indulgemus, aliasque eiusdem officii nostri partes favorabiliter interponimus, prout, rerum, temporum et personarum, illarum praesertim quas in partem apostolicae sollicitudinis evocavit Altissimus, qualitate pensatâ, conspiciamus in Domino salubriter expedire. Sane, cum, sicut accepimus, alias felicitis recordationis Innocentius Papa XIII praedecessor noster officium vicariatus almae Urbis nostrae, tunc suae, et illius suburbiorum et districtus (quod etiam alias pia memoriae Paulus Papa IV etiam praedecessor noster pro uno ex S. R. E. cardinalibus, qui illud per pro tempore existentem Romanum Pontificem sibi concessum¹ absque dispensatione apostolicâ ad eius vitam obtineret, et per se ipsum, seu ab eo deputatos vicesgerentem et suffraganeum, ac in civilibus et criminalibus locumtenentes, exerceret, de fratrum suorum consilio et communi consensu erexit et instituit, prout in erectione et institutione huiusmodi, et seu forsitan desuper confectis litteris plenius continetur, quodque alias bonae memoriae Ioannes Dominicus tituli S. Anastasii eiusdem S. R. E. presbyter cardinalis Parracianus nuncupatus, etiam dum viveret, obtinebat), per obitum dicti Ioannis Domini cardinalis, qui apud Sedem Apostolicam debitum naturae persolverat, vacans, ad prosperum et felicem statum dictae Urbis in spiritualibus dirigendum sollicitis studiis intendens, ad venerabilem fratrem nostrum, tunc suum, Fabritium eiusdem S. R. E. cardinalem Paulutium nuncupatum tunc episcopum Albanensem, ob eximiae circumspectionis industriam, cognitam bonitatem, singularem integritatem, at-

que prudentiam, fidei ac iustitiae zelum, et in magnis et arduis praefatae S. R. E., cuius honorabile membrum existit, negotiis experientiam comprobata, necnon alia multiplicium virtutum bona, quibus eius personam illarum largitor Altissimus insignivit, direxerit² oculos suae mentis, certam in Domino spem habens quod idem Fabritius cardinalis, gratiâ ei assistente divinâ, officium ipsum summâ cum prudentiâ, fidelitate et diligentia exercuisset, motu suo proprio, non ad eiusdem Fabritii cardinalis vel alterius pro eo eidem Innocentio praedecessori super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex certâ scientiâ merâque deliberatione suis, deque apostolicae potestatis plenitudine, officium praefatum, sic vacans, eidem Fabritio cardinali per eum, quoad viveret, aut vicesgerentem et suffraganeum, necnon locumtenentem seu locumtenentes suum vel suos exercendum, cum omnibus et singulis privilegiis, facultatibus, praerogativis, praeminentiis, immunitatibus, exemptionibus et iurisdictionibus, necnon honoribus et oneribus, iuribus³ et emolumentis solitis et consuetis, quibus alii, qui⁴ in dictâ Urbe, suburbiis et districtu praedictis vicarii in spiritualibus Romanorum Pontificum praedecessorum pro tempore fuerant, uti, potiri, frui et gaudere potuerunt, seu etiam debuerunt, auctoritate apostolicâ concesserit et assignaverit; et alias, prout in dicti Innocentii praedecessoris in formâ Brevis sub annulo Piscatoris desuper expeditis litteris etiam plenius continetur: et subinde, singularum dictarum litterarum aliorumque praemissorum tenores etiam veriores ac datas, necnon a-

¹ Ex syntaxi ratione leg. *dirigens* (R. T.).

² Pessime edit. Main. legit *iudicibus* pro *iuribus* (R. T.).

³ Vocem *qui* nos addimus (R. T.).

⁴ Edit. Main. legit *concessam* (R. T.).

lis dicti officii vicariatus facultates, si quae essent, pro expressis habens, antedictas officii vicariatus huiusmodi concessionem et assignationem motu, scientia et potestatis plenitudine similibus confirmaverit et approbaverit, ipsumque Fabritium cardinalem in suum et Urbis ac suburbiorum et districtus praefatorum vicarium, necnon Romanae Curiae iudicem ordinarium denuo assumpserit, constituerit et deputaverit, curam, regimen et administrationem, liberumque exercitium officii huiusmodi ei¹ plenarie committendo cum potestate omnia et singula faciendi, gerendi, disponendi, ordinandi, mandandi et exequendi, quae ad huiusmodi vicariatus officium de iure, stylo, consuetudine, aut alias quomodolibet pertinere dignoscantur, et quae omnes alii vicarii Urbis, eiusque suburbiorum et districtus, de iure, stylo et consuetudine, vel alio quocumque modo et titulo dicere, facere, ordinare, mandare et exequi potuerant et debebant, ac etiam vigore omnium et quorumcumque indultorum, facultatum et privilegiorum per felicis recordationis Paulum II, Clementem VII, Paulum III, Iulium item III, Pium IV, Pium V, Clementem VIII, aliosque Romanos Pontifices praedecessores nostros, tunc suos, concessorum ante litteras pie memoriae Pauli Papae V etiam praedecessoris nostri, tunc sui, sub datum kalendas martii anno Incarnationis dominicae MDCXI super reformatione tribunalium Urbis editas, cum declarationibus tamen et reformationibus contentis in litteris praedicti Pauli Papae V (iuxta quas, et respective ad eum statum in quo erant ante easdem litteras praefati Pauli V, etiam felicis recordationis Innocentius Papa XII, similiter praedecessor noster, tunc dicti Innocentii XIII, in

sub litteris super suppressione, abolitione et abrogatione tribunalium et iudicium Urbis ex privilegiis constitutorum editis et expeditis xv kalendas octobris anno eiusdem Incarnationis dominicae MDCXCII, facultates, privilegia et indulta, vicario pro tempore existenti dictae Urbis eiusque districtus per praefatos et alios etiam posteriores Romanos Pontifices concessa, in iudicialibus dumtaxat reduxit seu reformavit), quas quidem constitutiones praedecessorum huiusmodi, omniaque et singula indulta, facultates et privilegia ut praefertur officio vicariatus huiusmodi et vicariis praefatis in iudicialibus concessa, et ad statum praefatum redacta, quarum et quorum² tenores idem Innocentius XIII praedecessor pro plene et sufficienter expressis et insertis habens, salvas et salva esse, ac in suo firmitatis robore permanere declaravit, voluit et mandavit; necnon illas³ et illa, pro potiori cautela, apostolica auctoritate approbaverit, confirmaverit et innovaverit, eisdemque modis et formis, quibus ab ipsis praedecessoribus suis emanarunt, similibus auctoritate et tenore de novo perpetuo concesserit et indulserit, firmis quoque et illaesis remanentibus aliis indultis, privilegiis et facultatibus iudicialia non respicientibus eidem pro tempore existenti vicario et vicariatus officio quodcumque etiam post dictam reformationem praefati Pauli V praedecessoris concessis et reformatis et quomodolibet competentibus; ipsumque Fabritium cardinalem in praefata Urbe eiusque suburbiis et districtu vicarium in praemissis et circa praemissa, seu quodlibet⁴ ipsorum, competentem iudicem

¹ Legerem earum et eorum (R. T.).

² Male in loc. parall. tom. xxii, pag. 83 b legitur ex Main. alias pro illas (R. T.).

³ Edit. Main. legit quolibet (R. T.).

et executorem motu, scientia et auctoritate paribus declaraverit et constituerit et deputaverit; et, ut officium praefatum idem Fabritius cardinalis melius et liberius prosequi valeret, motu pari deque scientia et potestatis plenitudine similibus, mandaverit omnibus et singulis, ad quos spectat, cuiuscumque status, dignitatis, ordinis, gradus vel conditionis existerent, quatenus in exequendis iis, quae ad officium eius praefatum et iurisdictionem pertinere noscebantur, omnibus possibilibus auxiliis, consiliis et favoribus opportunis¹ assisterent, eique pariter obedirent prout ipsi Innocentio XIII praedecessori; dictoque Fabritio cardinali litteras praefatas in omnibus et per omnia suffragari debere, illasque et in eis contenta quaecumque sub quibusvis similium vel dissimilium facultatum et gratiarum revocationibus, suspensionibus, derogationibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus nullatenus comprehendi, nec per eas immutari, suspendi, limitari, moderari, aut ad terminos iuris reduci posse, sed perpetuo validas et efficaces fore et esse, et, quidquid illarum vigore a dicto Fabritio cardinali gestum, statutum, factum, mandatum, indultum et executum foret, perpetuam iuris et roboris firmitatem obtineret, et nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis dicti Innocentii XIII praedecessoris vel quopiam alio defectu notari, impugnari, vel ad terminos iuris reduci, seu in ius vel controversiam revocari², ac omnes et singulos processus, sententias, quos et quas per quoscumque iudices et officiales in praeiudicium attributae et concessae sibi iurisdictionis praefatae haberi et promulgari con-

¹ Deest pronomen et (R. T.).

² Deest posse (R. T.).

tigisset, nullas nulliusque roboris vel momenti fore et esse, et ita per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, etiam eausarum palatii apostolici auditores, ac praefatae S. R. E. cardinales, sublata eis et eorum cuilibet qualibet aliter iudicandi et interpretandi facultate, in quavis causa et instantia iudicari et definiri debere, et, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit¹ attentari, irritum et inane, dicta auctoritate voluerit, decreverit et statuerit; ac alias, prout in memorati Innocentii XIII praedecessoris sub datum videlicet xiii kalendas octobris pontificatus sui anno ii expeditis litteris plenius continetur: cumque, sicut etiam accepimus, etiam alias felicis pariter recordationis Clemens Papa X, etiam praedecessor noster, bonae memoriae Gasparem dum viveret eiusdem S. R. E. presbyterum cardinalem de Carpineo nuncupatum in suum et dictae Urbis, suburbiorum ac districtus praefatorum vicarium, necnon Romanae Curiae iudicem ordinarium ad universitatem omnium et quarumcumque causarum cuiusvis qualitatis et speciei, etiamsi essent mere laicales et profanae, et inter mere laicos, ad instar aliorum Romanae Curiae iudicum ordinariorum, ita ut inter eum et illos nulla considerari posset differentia, etiamsi ageretur in gradu recursus a sententiis tantum iudicum Urbis et districtus et inter quascumque personas exemptas et speciali nota dignas et quae specialem mentionem requirerent, assumpserit, constituerit et deputaverit; ac alias, prout in aliis eiusdem Clementis X praedecessoris sub datum Romae apud S. Mariam Maiorem anno Incarnationis dominicae MDCXLVI, pridie idus augusti, pontificatus sui anno ii expeditis litteris etiam plenius conti-

¹ Aptius lege contigisset (R. T.).

netur: nos igitur, qui, quantum cum Domino possumus, ad rerum omnium statum salubriter dirigendum nostrae considerationis intuitum libenter extendimus, et in his, quae ad illarum regimen et gubernium profutura cognovimus, opem et operas nostras impendimus efficaces, eundem Fabritium cardinalem, modernum episcopum Portuensem et S. Rufinae, dictae almae Urbis nostrae eiusque districtus et suburbiorum vicarium in spiritualibus generalem, amplioribus favoribus et gratiis prosequi, ac dicti vicariatus officii indemnitati ac felici regi mini providere volentes, eundem Fabritium cardinalem et vicarium, aliosque pro tempore dicto vicariatus officio potituros et gavisuros, in iurisdictione¹ vicariatus dictae Urbis illiusque suburbiorum et districtus, iuxta praefatas litteras apostolicas per dictum Clementem X praedecessorem favore memorati Gasparis cardinalis de Carpineo nuncupati dictae Urbis ac suburbiorum et districtus vicarii in spiritualibus generalis emanatas in ea tantum parte in qua idem Clemens X praedecessor disposuit cardinalem vicarium Urbis ac districtus et suburbiorum praefatorum habere iurisdictionem cum omni cum aliis iudiciis ordinariis Urbis praefatae in causis civilibus et criminalibus, etiam mixtis, inter personas mere laicas, et in causis omnibus mere laicalibus, et profanis, motu pari, non ad eiusdem Fabritii cardinalis vel alterius pro eo nobis super hoc oblatae petitionis instantiam, sed ex scientia et potestatis plenitudine similibus, tenore praesentium reintegramus et plenarie restituimus, ac iurisdictionem huiusmodi ei et eis de novo concedimus et indulgemus, itant dictus Fabritius cardinalis et ceteri Urbis

¹ Aptius lege iurisdictionem (n. r.).

praefatae ac districtus et suburbiorum huiusmodi vicarii, qui pro tempore erunt, eorumque vicesgerentes et suffraganei ac locumtenentes, alique iudices ab eis deputati ac pro tempore deputandi, iurisdictione cumulativa cum omnibus aliis iudiciis ordinariis Urbis praefatae, ut supra, libere et licite uti possint et valeant, absque eo quod a quoquam, quavis auctoritate, praetextu aut causa, impediri quoquo modo possint. Et ita per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praefatae S. R. C. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, Sedisque Apostolicae nuncios, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate, in quavis causa et instantia iudicari et definiri debere, et, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus. Non obstantibus dicta constitutione praefati Innocentii XII praedecessoris nostri, cui, quatenus opus sit, in hac tantum parte², aliisque reformationibus et decretis a quibusvis iudiciis quavis auctoritate fungentibus ac etiam vivae vocis oraculo emanatis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, stylo palatii, regulis Cancellariae Apostolicae prohibentibus mandata executiva alias quam sub plumbo expeditis³, ac facultatibus et iurisdictionibus praefatae almae Urbis gubernatori, senatori et populo romano, et causarum curiae Camerae Apostolicae generali auditori, praesidi et magistris viarum, ac praefatae S. R. E. cardinalibus, ac aliis quibusvis iudiciis et officialibus, etiam

¹ Videtur deesse derogamus (n. r.).

² Potius lege expediri (n. r.).

laicalibus, quacumque auctoritate fungentibus, et quibuscumque aliis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, necnon irritantibus et fortioribus decretis, etiam motu, scientia et potestatis plenitudine similibus, etiam concistorialiter, per nos seu quoscumque alios Romanos Pontifices praedecessores nostros in contrarium forsitan quomodolibet concessis, confirmatis et approbatis, ac etiam iteratis vicibus innovatis, etiamsi cautum sit in eis expresse quod illis nullatenus, vel nonnisi sub certis inibi expressis et nominatis modis et formis derogari seu contra illa quidquam concedi possit; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorum¹ totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso inserti² et forma in illis tradita observata forent, praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis³ habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, motu et scientia similibus, specialiter et expresse derogamus, et derogatum esse, nec illa eisdem praesentibus adversari vel obstare, volumus; ceterisque contrariis quibuscumque. Volumus etiam quod earumdem praesentium transumptis semper et quodcumque stetur et plenaria fides adhibeatur tam in iudicio quam extra illud, ac si eaedem praesentes exhibitae vel

¹ Potius lege eorumque (n. r.).

² Edit. Main. legit insertis (n. r.).

³ Edit. Main. legit inserti (n. r.).

ostensae forent. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae reintegrationis, restitutionis, concessionis, indulti, decreti, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum. Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCLXXIV, XVI kalendas septembris, pontificatus nostri anno I.

Eidem Ioanni⁴ Antonio cardinali vicario nostro, motu et auctoritate nostris similibus, approbamus, confirmamus, innovamus, eique de novo concedimus, ac illas semper adversus quodcumque iuris impedimentum sibi suffragari debere, et, quidquid secus adversus eas contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

§ 10. Ac demum eidem Ioanni Antonio cardinali, de cuius praecipuo erga felicem tribunalis sibi commissi huiusmodi successum studio plurimum in Domino confidimus, ut ipse, tamquam noster et Sedis Apostolicae delegatus, omnia et singula, quae in sui vicariatus Curia, ad rectius dirigendos iustitiae tramites, et ad pauperum litigantium magis consulendum indemnitati, rerum necessitas et temporum sibi suaserit opportunitas, facere, innovare, decernere et statuere libere et licite possit et valeat, plenam licentiam, plenamque facultatem, earumdem pariter tenore praesentium, concedimus et impartimur.

§ 11. Nec non praesentes, omniaque et singula in eis contenta quaecumque, etiam ex eo quod notarii praefati alii que interesse habentes ad hoc vocati

⁴ Edit. Main. legit omnipotentis (n. r.).

² Resumitur et continuatur syntaxis § 9 incepta ante bullam insertam Benedicti XIII (n. r.).

Suppositum
Breve innovatur pro eminentissimo cardinali Guadagni.

Rique concedit ea statuere, quae pauperum indemnitati consulere possunt.

Praesens constitutio nullo notari vitiis potest.

et auditi non fuerint, vel ex eo quod illa de facto processisse dici possent, sive etiam processerint, aut ex aliâ quavis iuridicâ et legitimâ etiam necessario exprimendâ causâ, vel quocumque praetextu, de subreptionis vel obreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, retractari et ad terminos iuris reduci, aut in ius vel controversiam revocari, aut adversus illa quodcumque iuris, facti vel gratiae aut apositionis oris remedium impetrari, aut etiam motu et potestatis plenitudine similibus concedi, vel sub quibusvis constitutionibus apostolicis, vel Cancellariae Apostolicae regulis editis et edendis, ac litteris apostolicis in contrarium etiam motu pari et concistorialiter emanatis, aut quibusvis aliis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus comprehendi nullo unquam tempore posse, sed semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et eum in quo ante praemissa erant validissimum statum restituta, reposita et plenarie renintegrata, ac de novo etiam sub quacumque posteriori datâ per praefatum Ioannem Antonium cardinalem nostrum et pro tempore existentem Romani Pontificis cardinalem vicarium quodcumque eligendâ concessa, validaque et efficacia fore et esse, sicque et non aliâs per quoscumque iudices, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac eiusdem S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et definiendi facultate et auctoritate, iudicari et definiendi debere, irritumque pariter et inane quidquid secus super his a quoquam, quavis auctoritate,

1 Edit. Main. legit quibus pro quibusvis (R. T.).

scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 12. Non obstantibus, quatenus opus sit, nostrâ et Cancellariae praedictae regulâ de iure quaesito non tollendo, necnon apostolicis, etiam in provincialibus, synodalibus et universalibus conciliis editis et edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus, ac quatuor dicti vicariatus Curiae huiusmodi primodictorum notariatuum officiorum respective erectione, dictique tribunalis vicariatus, aliorumque tribunalium, necnon Urbis praefatae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis cuique ex tribunalibus praefatis, etiam super iure similes causas etiam private quoad alios cognoscendi et terminandi, et aliis quibusvis, etiam motu simili et concistorialiter, aut aliâs, in contrarium quomodolibet concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis et formâ in illis traditâ observatâ, inserti forent, eisdem praesentibus etiam pro plene et sufficienter expressis habentes, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse, motu pari, harum serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 13. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae approbationis, confirmationis, concessionis, dis-

Obstaculum derogatio.

Clavulae poenales contra temerarios huius decreti.

abolitionis, decreti, declarationis, erectionis, iurisdictionis, subiectionis, licentiae, impartitionis, derogationis et voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae MDCCXXXV, IX kalendas ianuarii, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 24 decembris 1735, pontif. anno VI.
F. card. OLIVERIUS.

CLXXI.

Confirmatio decreti Congregationis episcoporum et regularium, quo prohibetur in futurum capitulo generali Ordinis fratrum Eremitarum S. Augustini Excalceatorum nuncupatorum Congregationis Hispaniae et Indiarum, quominus concedat provincialatus honorarios.

Clemens Papa XII,
ad futuram rei memoriam.

Alphonsus in provinciam Hispaniae et Indiarum investitus provincialis honoris titulos gradusque nredeudi.

§ 1. Nuper pro parte dilecti filii Alphonsi a Magdalena, fratris expresse professi ac vicarii generalis Congregationis Hispaniae et Indiarum Ordinis Eremitarum S. Augustini Discalceatorum nuncupatorum, Congregationi venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositae exposito, quod pluribus ab hinc annis in eadem Congregatione abusus conferendi nonnullis religiosis Congregationis praefatae, qui munus ministri provincialis minime exercuerant, gradus, honores, vocem, privilegia et exemptiones, quibus gaudere solebant illi qui pro-

vincialatus huiusmodi munere functi fuerunt, cum nomine provincialium honorariorum, irrepserat, totumque id in detrimentum regularis observantiae redundabat, ambitionis causam praebibat, et in religionis ruinam tendebat, inter religiosos invidiam concitabat, necnon in multis dissidia fovebat, videns¹ non esse necessarios labores in religione pro acquirendis illis honoribus et exemptionibus qui de iure solum illis impertiebantur, idque aliarum dissensionum causa fuerat:

§ 2. Et in eadem expositione subiuncto quod capitulum generale dictae Congregationis die XX maii proxime venturi celebrandum erat, et² ipse Alphonsus praevidebat quod, iuxta abusum praedictum in antecedentibus capitulis introductum, forsitan aliqui non deficiant, qui similes gradus, honores et exemptiones ministrorum provincialium, absque eo quod ministri provinciales fuerint, postularent; ideoque pro parte eiusdem Alphonsi praefatae Congregationi cardinalium supplicato, ut, ad praeccludendam ianuam ad tam perniciosas postulaciones et ad providendum tot abusibus, tam vicario generali, ac cuicumque alii pro tempore existenti superiori, quam definitivis ac capitulis provincialibus et generalibus similes gradus et exemptiones conferendi facultatem interdicti plurimum cupiebat, et casu, quo illi deinceps contra prohibitionem praefatam eiusmodi gradus conferre auderent, nulli et irriti haberentur: emanavit a praedictâ Congregatione cardinalium decretum tenoris qui sequitur, videlicet:

Sacra Congregatio eminentissimorum et reverendissimorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praeposita, attentâ relatione pro-

Procurator generalis id interdicti supplicat.

Decretum Congregationis episcoporum et regularium super hoc.

¹ Forsan videntes aut videntibus (R. T.).

² Particulam et nos addimus (R. T.).

curatoris generalis super expositis, censuit rescribendum, prout praesentis decreti vigore benigne rescribit, pro prohibitione in futurum capitulo generali concedendi gradus honorarios. Romae, die XVI decembris MDCCXXXV. — Card. FRANCISCUS BARBERINUS. C. archiepiscopus Chalcedonensis, secret.

Loco † sigilli.

Confirmatio
huiusmodi de-
creti.

§ 3. Cum autem, sicut dictus Alphon-
sus nobis subinde exponi fecit, ipse
decretum huiusmodi, quo firmiter subsi-
stat, apostolicae confirmationis nostrae
patrocínio communiri summopere desi-
deret: nos, specialem ipsi Alphonso gra-
tiam facere volentes, et a quibusvis ex-
communicationis, suspensionis et inter-
dicti, aliisque ecclesiasticis sententiis,
censuris et poenis, a iure vel ab ho-
mine, quavis occasione vel causâ latis,
si quibus quomodolibet innodatus existit,
ad effectum praesentium dumtaxat con-
sequendum, harum serie absolventes et
absolutum fore censentes, supplicatio-
nibus eius nomine nobis super hoc hu-
militer porrectis inclinati, decretum
praesentium confirmamus et approba-
mus, illique inviolabilis apostolicae fir-
mitatis robur adiicimus: salvâ tamen
semper in praemissis auctoritate memo-
ratae Congregationis cardinalium.

Eisdem con-
firmationis fir-
mitatibus.

§ 4. Decernentes, easdem praesentes
litteras semper firmas, validas et efficaces
existere et fore, suosque plenarios et
integros effectus sortiri et obtinere, ac
illis, ad quos spectat et pro tempore
spectabit, in omnibus et per omnia ple-
nissime suffragari, et ab eis respective
inviolabiliter observari, sicque in prae-
missis per quoscumque iudices ordina-
rios et delegatos, etiam causarum
palatii apostolici auditores, iudicari et
definiri debere, ac irritum et inane si
secus super his a quoquam, quavis au-
toritate, scienter vel ignoranter, con-
tulerit attentari.

§ 5. Non obstantibus constitutionibus

et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis
et Congregationis praefatorum, etiam
iuramento, confirmatione apostolicâ, vel
quavis firmitate aliâ roboratis, statutis
et consuetudinibus, privilegiis quoque,
indultis et litteris apostolicis in contra-
rium praemissorum quomodolibet con-
cessis, confirmatis et innovatis; quibus
omnibus et singulis, illorum tenores
praesentibus pro plene et sufficienter
expressis ac ad verbum insertis habentes,
illis aliâs in suo robore perman-
suris, ad praemissorum effectum, hac
vice dumtaxat, specialiter et expresse
derogamus; ceterisque contrariis qui-
buscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Ma-
iorem, sub annulo Piscatoris, die IX
ianuarii MDCCXXXVI, pontificatus nostri
anno VI.

Dat. die 9 ianuarii 1736, pontif. anno VI.

F. card. OLIVERIUS.

CLXXII.

*Confirmatio aliquot novarum constitu-
tionum et ordinationum in capitulo
generali Ordinis fratrum Bethlehemi-
tarum in Indiis Occidentalibus anno
MDCCXXX in civitate Mexicanâ celebrato
pro felici regimine eiusdem Ordinis
edictarum.*

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Crediti nobis caelitus sacrosancti apo-
stolatus officii ratio exigit, ut illis, quae
pro felici religiosorum Ordinum ad⁴ ex-
ercenda christianae pietatis atque cha-
ritatis praesertim erga aegrotos et con-
valescentes opera, pie sancteque in Ec-
clesiâ Dei institutorum regimine et pro-
gressu provide constituta atque ordinata
esse noscuntur, quo firma semper ac
illibata persistant, apostolici muniminis,

1 Praeposit. ad nos addimus (R. T.).

Proemium.

cum a nobis petitur, adiungamus firmi-
tatem.

Fratres Bethle-
hemitani non-
nullas constitu-
tiones effur-
mant.

§ 1. Exponi siquidem nobis nuper
fecerunt dilecti filii praefectus ac de-
finitores generales et fratres Ordinis
Bethlehemitarum nuncupati in regnis
Mexicano ac Peruano reliquisque Indiis
Occidentalibus dudum a Sede Apostoli-
câ instituti, quod ipsi in novissimo co-
rum capitulo generali anno MDCCXXX in
civitate Mexicanâ celebrato nonnullas
novas constitutiones et ordinationes pro
salubri ac prosperâ Ordinis ac fratrum
praefatorum directione regularisque ibi-
dem disciplinae observantiâ, praefati
eiusdem Ordinis, qui, ut accepimus, ma-
iora in dies, benedicente Domino, in
illis partibus suscipit incrementa, statui
convenientes et accomodatas, ac pro-
pterea ab ipsius Ordinis constitutionibus
aliâs auctoritate apostolicâ confirmatis ali-
quâ ex parte discrepantes, vel etiam for-
san illis adversantes, reservato desuper
nostro et dictae Sedis beneplacito, edi-
derunt, tenoris qui sequitur, videlicet:

De incorrigi-
bilitate expul-
sione.

I. Imposterum expulsionem fratrum incor-
rigibilium, quotiescumque casus contigerit,
fiant reservatis exacte dispositionibus decre-
torum felicitis recordationis Clementis VIII,
Urbani VIII et Innocentii XII summorum
Pontificum Sanctitatis Vestrae praedecesso-
rum; ipsique pro tempore expulsi certiorari
et admoneri debeant, ipsos obstrictos nihi-
lominus remanere votis solemnibus in vim
suae regularis professionis emissis, quoad
ea tamen quae cum eorum statu compati-
bilia erunt.

De vice gene-
ralis facultate
procedendi con-
tra eosdem.

II. Cum maxima, ut notum est, inter u-
triusque regni conventus distantia, et rara ad-
modum atque difficillima ab uno ad alterum
sit transfretatio: vicegeneralis pro tempore
illius regni, in quo praefectus generalis non
residet, contra incorrigibiles aliosque delin-
quentes super quibuscumque excessibus pro-
cedere, eosque carcerare, processus compi-
lare, et, ita exigentibus eorum criminibus,

ex capite incorrigibilitatis eicere possit et
valeat, cum eisdem facultatibus quas habet
ipse praefectus generalis totius Ordinis,
servatis tamen decretis et constitutionibus
apostolicis supra enunciatis, nec eius as-
sensum et facultatem expectare teneatur,
ne inquisiti nimis diuturno carceri subii-
ciantur. Utque in re tanti momenti rite
recteque procedatur iuxta praefata aposto-
lica decreta in singulis capitulis generalibus
duodecim ex gravioribus religiosis eligi
omnino debeant, sex videlicet pro regno
Novae Hispaniae, totidemque pro Peruano,
de quorum consilio et assensu, tam a prae-
fato generali in regno in quo resederit,
quam in altero a vicepraefecto generali, ad
incorrigibilium expulsionem deveniatur. Quo-
ties vero tempore intermedio inter unum et
alterum capitulum generale aliquem sive
aliquos ex memoratis duodecim religiosis
ab hac vitâ migrare, vel ultra tres dietas
absentes vel legitime impeditos reperiri con-
tingat, tunc praefectus generalis in regno
in quo residet, et in altero vicegeneralis,
aliud vel alios in deficientium locum, unus-
quisque cum voto propriorum respective
assistentium, ad eundem effectum assumere
et subrogare possit et debeat.

De vocalibus
capituli gene-
ralis.

III. In celebratione capitulorum genera-
lium pro electione praefecti generalis con-
currere debeant personaliter vel per procu-
ratorem omnes illi vocales qui in consti-
tutionibus Ordinis, cap. IX, § 5, sunt desi-
gnati, eo modo et formâ quibus in dictis
constitutionibus et litteris apostolicis desu-
per emanatis praescribitur, dummodo prae-
fecti et antiquiores discreti conventuum
nunc existentium et imposterum aedifican-
dorum sint illarum domorum sive conven-
tuum, qui prius a praefecto generali cum
suo definitorio declarati fuerint conventus
formales; nec tales declarari possint, nisi
in eis continuo manteneantur saltem octo
religiosi professi, computatis etiam tertia-
riis professis, vulgo *donatis*. Praefati omnes
vocem habeant activam et passivam, dis-
creti vero et novitiorum magistri, qui sa-
cerdotes fuerint, activam tantum.

IV. Nedum assistentium generalium mu-
lacompani-

litae officio- nus, verum etiam assistentium cuiuslibet provinciae semper et quaecumque sit incompatible tam cum officio secretarii generalis quam cum officio praefecti cuiuscumque conventus, et e converso ista cum illis; et, si aliquando evenerit, religiosum, aliquo ex praedictis officiis iam fruente, ad alterum promoveri, tunc officium sive munus, quod prius obtinebat, vacet eo ipso, illudque sic vacans, alteri religioso professo, qui ad id sufficienter idoneus repertus fuerit, conferatur. Quod si religiosus ad secundum munus promotus, illud acceptare noluerit, praefectus generalis cum suo definitorio generali causas recusationis diligenter scrutetur, compertisque nullius aut levis momenti, ad munus subeundum eundem religiosum compellat: si vero iustae et legitimae reperiantur, tunc in officio quod administrabat, quatenus id utile religioni fuerit, usque ad tempus praefinitum perseveret. Denique, quia iuxta disposita in constitutione cap. ix, § 9, assistentes provinciae illius regni, in quo praefectus generalis residet, proprium munus exercere nequeunt; idcirco tunc temporis possint eligi in superiores locales hospitalium, et in illis etiam exercere alia officia conventualia durante ipsius praefecti generalis residentia. Ista vero cessante, eoque ab uno ad alterum regnum se transferente, uni aut alteri officio renunciare teneantur, nec utraque simul retinere praesumant.

De renunciat-
tione officii cum
et subrogatione
ad illa

v. Quotiescumque unus aut plures ex assistentibus generalibus suo officio iustis ac legitimis de causis per generalem eisque definitorium, ut supra, recognoscendis et approbandis, renunciaverit, aut ab humanis discesserit, tunc idem generalis una quoque cum ipsius definitorio eligat aut substituat alium aut alios religiosos in illius seu illorum officiis, quemadmodum Ordinis constitutio praescribit. Si vero, qui dicta officia renunciavit, sit ex assistentibus provinciae illius regni, in quo generalis non residet, tunc poterunt vicegeneralis et eiusdem provinciae assistentes, perpensis prius ac rite examinatis ut supra causis renunciationis, illam relicere vel admittere, prout iustitia

postulabit. Sic pariter, si aliquis aut aliqui decesserint, ne religio ullum patiatur detrimentum, alterum religiosum sive alios pro interim deputare seu subrogare, ita tamen ut eodem tempore de dicta renunciatione et causis, nec non de respectiva alterius religiosi deputatione sive renunciantis confirmatione ab eis provisionaliter facta, certiores reddere teneantur praefectum generalem, ad quem una cum suis assistentibus generalibus spectet tam praefatae renunciationis, quam provincialis subrogationis sive confirmationis in officio approbatio et confirmatio; atque ideo si compererint causas huiusmodi renunciationis nullatenus verificari neque subsistere, tunc, etiamsi a vice generali cum eiusdem provinciae assistentibus dicta renunciatio approbata fuisset, illam relicere et ad officii exercitium etiam reluctantem adigere, ac similiter deputationem et subrogationem provisionaliter factam in casu mortis, quoties iustum id esse cognoverint, reprobare possint ac valeant.

vi. Nullus in assistentem generalem eligatur, nisi prius vel assistentis provinciae vel secretarii generalis munus per triennium exercuerit, vel per consimile tempus magister novitiorum vel praefectus aut vicepraefectus, sive praesidens cuiusvis conventus, domus vel hospitii fuerit, sacerdotibus tamen semper exclusis.

vii. Quamvis in constitutionibus Ordinis cap. ix, § 8, expresse disponatur quod eligendus in generalem inter cetera requisita illud etiam habere debeat, quod ad minus bis aliquod ex religionis hospitalibus gubernaverit; nihilominus, ut omnis dubietas de medio tollatur, quae magis idonei electionem aut retardet aut impedit, huiusmodi requisito pollere censeantur omnes et singuli religiosi qui duabus saltem vicibus exercuerint officium praefecti, aut una praefecti, altera praesidentis, sive una praefecti vel praesidentis, altera vero secretarii generalis, vel assistentis provinciae (sacerdotibus semper exclusis), dummodo in unoquoque ex praefatis officiis triennium expleverint.

viii. Cum, experientia teste, aliquando

novitiorum eligendis. haud facile sit religiosos invenire qui officium praefecti exercuerint et ceteroquin aliis omnibus requisitis ac qualitatibus praediti sint, ut in novitiorum magistros, quemadmodum constitutio praecipit, eligi possint: hinc, ne huiusmodi difficultas huic electioni officiat, a qua cetera pendere dici potest, praefectus generalis una cum suo definitorio plenam habeat imposterum facultatem eligendi ac nominandi in novitiorum magistrum quemcumque dicti Ordinis religiosum qui morum probitate ac gravitate commendetur et ad huiusmodi officium aptum esse atque idoneum in Domino comperiat, quamvis memorato requisito praefecti careat; isque nihilominus, cum huiusmodi munus magistri novitiorum per triennium exercuerit, in capitulis generalibus vocem habeat tam activam quam passivam; si vero sacerdos, activam tantum.

In omnibus electionibus requiritur maior votorum pars.

ix. In omnibus electionibus, is, in quem concurrat maior pars votorum ultra medietatem eligentium, censeatur canonice electus, et electio legitima pronunciabitur; quod si electus inter vocales connumeretur, eius votum sive schedula a scrutatoribus omnino recognosci debeat; compertoque sibimet suffragium dedisse, cum huiusmodi electio sit ipso iure nulla, ad novam deveniatur electionem, quamvis omnia vota in eum convenissent, ac ipse pro illa vice ineligibilis prorsus evadat.

Nemo gaudet voce activa et passiva nisi post triennium ab emissâ professione.

x. Nullus sive novitiorum sive ex religionis professis voce activa aut passiva pro quocumque officio gaudere possit, nisi post elapsam triennium a solemnibus professionis emissionem; neque praefectus generalis nec definitorium generale ullo modo in hoc dispensare valeant vel praesumant.

De intimatio-
nibus pro capi-
tulis generali-
bus.

xi. Intimatio personalis convocatoria ad effectum accedendi et respective suffragandi in futuris capitulis generalibus, transmitti debeat per annum saltem ante illorum celebrationem unicuique ex praefectis localibus, primis discretis et novitiorum magistris utriusque regni, qui in suis respective conventibus propria officia actu exercent. Quod si ad eosdem, et praecipue ad ultramarinos, quibus facilius id accidere poterit,

vel nullatenus, vel tamdiu ante intimatio non pervenerit, se se pro intimatis et convocatis haberi debent. Illi autem pro veris vocalibus habeantur et sint, qui de tempore convocatoriae praefata munera exerceant, licet ipsis fuissent iam deputati successores, vel isti, de tempore quo capitulum celebrabitur, suorum munerum iam fuerint possessionem adepti, atque ideo ab officio cessaverint, vel propter triennii lapsum sive alia de causa, non tamen privationis vel depositionis; in hoc quippe casu ad capitulum generale dicti successores accedent; similiter religiosi qui sub nomine et titulo praesidentis a vice-praefecto generali illius regni in quo generalis una residet cum suis assistentibus fuissent provisionaliter destinati, et de tempore intimationis reperirentur in actuali regimine conventuum, eorum scilicet qui formales nuncupantur, ipsi ius habeant accedendi ad capitulum tanquam veri vocales vice et loco praefectorum, dummodo tamen isti tunc temporis ad suos conventus non accesserint, neque realem et actualem proprii officii possessionem apprehenderint.

xii. Cum conventus civitatis Guatemalae proximus ceteris et pro accessu et recessu vocalibus utriusque regni commodior sit atque prima domus et matrix totius Bethlehemiticae religionis, in eo perpetuis futuris temporibus capitula generalia celebrentur, et in hisce maior infirmarius eiusdem conventus sive hospitalarius pro tempore suffragium habeat; et firma ceteroquin ac in suo robore subsistant contenta in constitutionibus Ordinis cap. ix, § 14 super alternativâ eligendi primos et secundos assistentes generales utriusque regni, ut apud praefectum generalem religiosi continuo et ubique adstant qui de statu, usibus et moribus eorumdem regnorum sint sufficienter instructi.

xiii. Quotiescumque canonice in praefectum generalem eligatur absens, tunc, ne ob magnam locorum distantiam religio in suo regimine aliquod patiatur dispendium aut detrimentum, praedecessor praefectus generalis, sive vicarius generalis, qui, iuxta

Capitula generalia celebranda in civitate Guatimala.

Quid praesidendum quando absens in generalem eligatur.

litteras apostolicas in formâ Brevis sanctae memoriae Benedicti XIII sub datum ix aprilis MDCCXXVIII, capitulo praefuit, in religionis regimine, nedum tanquam vicarius, sicuti in constitutione cap. ix, § 5 disponitur, continet unâ cum assistentibus generalibus in eodem capitulo generali electis, sed et ab ipso capitulo, antequam dissolvatur, tres alii religiosi per secreta suffragia eligantur, qui in eodem conventu de Guatemala commorentur, donec acceptationis electi nuncius pervenerit. Si autem electioni de se factae iste expresse renunciaret, vel interim decederet, ad novam praefecti generalis electionem deveniatur cum solis votis ipsius vicarii, quatuor assistentium generalium, secretarii generalis eiusdem capituli, et dictorum trium religiosorum. Quod si tunc unus vel plures ex praefatis electoribus ultra tres dietas abessent, vel se huiusmodi munere abdicassent, aut abiissent, in deficientium locum subrogati censeantur religiosi antiquiores iuxta antianitatem professionis qui tunc in dicto conventu aderunt, sive conventuales fuerint, sive interpolatim residentes, dummodo nullum patiantur canonicum impedimentum. Ita pariter si obitus praedicti vicarii vel secretarii generalis acciderit, inemorati vocales, assumptis eodem modo ac formâ vocalibus deficientibus e domo praedictâ, novum vicarium novumque secretarium generalem eligant, ut nunquam desint vocales pro novo praefecto generali eligendo. Postremo, eveniente obitu aut renunciatione vel depositione praefecti generalis perdurante novennio sui regiminis, diligenter et exacte serventur disposita per antedictas litteras apostolicas sanctae memoriae Benedicti XIII.

jurisdictione non amplius duret quam per quadriennium cum dimidiâ anni parte tantum a die captae ab eo possessionis computandum, nec in eodem officio pro quadriennio immediate sequenti confirmari quoquo modo possit; quadriennio autem ut supra cum dimidio anni integre expleto, si contigerit alium in regno, ubi generalis non residet, vice-praefectum generalem, qui eius vices sustineat, non fuisse destinatum, sive propter novae electionis dilationem, sive ob electi decessum, illuc debito tempore non pervenisse, tunc pro interim assumat, dictique generalis, durante necessitate, vices exerceat praefectus pro tempore conventus S. Francisci Xaverii civitatis Mexicanæ et respective B. Mariae Virginis de Monte Carmelo civitatis Limae; et, si praefectus ut supra subrogatus interim quoque periret, tunc in officio vice-generalis definitorium provinciae suffectum esse censeatur.

xv. Vice-generales, qui huiusmodi officio eo tempore quo capitulum generale celebrabitur exercent, vel intra quadriennium sui officii aliquandiu exercuerunt, in eodem suffragium habeant, quamvis alteruter vel uterque, ob annalem, vel biennemalem, aut aliam maiorem residentiam et moram generalis in alterutro respective regno, ab illius exercitio, quemadmodum Ordinis constitutio cap. ix § 9 disponit, destiterit. Quoties autem vice-generalis unius vel alterius regni ubi generalis non residet ob legitimam causam abesse contingat, ne religio, durante huiusmodi absentia, careat superiore, deputetur per generalem eiusque definitorium loco dicti vice-generalis alius religiosus qui pro interim gubernio ac regimini incumbat. Et si litterae patentes congruo tempore ante illius discessum non pervenissent, gubernium sit penes eiusdem regni seu provinciae definitorium.

xvi. Imposterum ad generalem in regno ubi residet, in altero vero ad vice-generalem privative spectet religiosorum numerum augere vel imminuere, eos mutare ac transferre de uno ad alterum hospitale, iuxta opportunitatem seu necessitatem conventuum atque locorum: ad ipsos etiam per-

Quis provinciam regere debeat vicegeneralis et generalis absentibus.

Ad quem spectet fratrum admissio et translatio.

lineat tempore visitationis computare, cognoscere, rationem exigere, omniaque et singula praecipere et providere, durante dictâ visitatione, quae tam pro bono regimine hospitalium, quam pro spirituali ac temporali consolatione infirmorum et religiosorum, qui illorum curam gerunt, necessaria esse, sive iuxta proprias conscientias in Domino expedire censuerint.

De translatio-
nariarum vel
donatorum ad
professionem.

xvii. Qui ad habitum religiosum cucullatum ob aliquod impedimentum seu legitimam causam admitti non possunt, vel tantum recipiuntur uti¹ simplices tertiarii, vulgo *donati*, si deinde ipsorum aliqui perpetuo in religione vivere optarent et solemnem professionem emittere, postquam per biennium saltem tamquam donati inservierint, possint per praefectos conventuum unâ cum discretis seu gravibus ac prudentibus religiosi proponi praefecto generali eiusque assistentibus, quibus plena et sincera insimul transmittatur informatio super eorum vitâ et moribus; obtentâque licentiâ in scriptis ab eodem praefecto generali eiusque definitorio, ac praemisso anno novitiatus cum clausurâ, servatisque omnibus aliis requisitis, quae cuilibet novitio faciendâ, gerendâ et servandâ sunt, admittantur ad professionem sub qualitate et nomine tertiariarum sive donatorum: cucullam nunquam deferant, voce activâ et passivâ perpetuo careant, et solummodo addicti sint illis exercitiis et officiis, quae ipsorum statui conveniunt, sacristiae videlicet, eleemosynarum perquisitioni, horti, coquinae, rectorii, aliisque huiusmodi quae unicuique prudenter et opportune distribuentur; de hisce autem ante et tempore novitiatus ac immediate ante professionem certiorari debeant ac plene edoceri, ut probe sciant omnia et singula, ad quae obligantur et servare tenentur, neve ullo unquam tempore quidquam pro nullitate professionis allegare audeant vel praesumant.

Capitula generalia quolibet cogenda novennio, datâ generalis facultate

xviii. Capitulum generale de novennio in novennium, iuxta antedictas litteras apostolicas sanctae memoriae Benedicti XIII die

iv maii MDCCXXIV signatas, celebretur. Quia tamen evenire posset, praesentes declarationes, ordinationes et statuta, ob longum nimis ab Urbe ad praefata regna iter, opportuno tempore ante proximi futuri capituli celebrationem non pervenire, neque (ob perdifficilem transfretationem atque raro admodum contingentem ab uno ad alterum regnum, ut dictum est, transfretationis occasionem) ad omnium vocalium notitiam deduci posse: hinc, ad evitandas perturbaciones et controversias quae oriri inde possent, praefectus generalis illud ad annum tantum prorogare valeat, si ita pro bono religionis necessarium fore aut expedire cognoscatur, dummodo, ex novem, octo saltem suffragia, ab eodem praefecto generali, assistentibus generalibus, aliisque qui in litteris apostolicis diei xxvii maii MDCCXXXII pro electionibus praefectorum designantur, secreto praestanda, concurrant: iidem autem vocales ad capitulum ita prorogatum accedant, qui nullâ factâ prorogatione accessissent; et, si eorum aliqui tunc temporis legitimo detineantur impedimento, subrogentur alii, ut supra num. iii et xi statutum est. Cumque non tam facile a praefatis regnis ad Apostolicam Sedem recursus haberi queat, ubi iusta ac urgens causa intercedat, imposterum etiam capitula generalia, eodem tamen prorsus modo concurrentibus octo ex novem praedictis suffragiis, nec unquam ultra annum, prorogari possint.

xix. Ad evitandas quascumque lites, cognitio dubiorum quorumcumque, tam circa praemissa quam reliquas Ordinis constitutiones, quae forsitan imposterum oriri vel excitari poterunt, eorumque interpretatio, resolutio et respective declaratio (dummodo ipsis constitutionibus, Bullis apostolicis, sacris canonibus et decretis sacri Concilii Tridentini non adversentur), ac plenaria executio, ad praefectum generalem eiusque definitorium pro tempore privative pertineant.

§ 2. Quare ipsi exponentes nobis humiliter supplicari fecerunt, quatenus in praemissis opportune providere et ut in-

proximum diffundendi ad alium annum.

Resolutio dubiorum in regula ad quem pertineat.

Patita huiusmodi constitutionem ex officio.

¹ Edit. Main. legit *viri* pro *uti* (R. T.).

Pro quo regno generalis praefectus, pro alio vicegeneralis eligendus.

fra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur, eosdem exponentes specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, eorumque singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censes, huiusmodi supplicationibus inclinati, et attentâ relatione venerabilis fratris nostri Ludovici episcopi Albanensis S. R. E. cardinalis Pici nuncupati, supradicti Ordinis apud nos et Sedem praedictam protectoris, qui iussu nostro constitutiones et ordinationes huiusmodi mature diligenterque examinavit, nobis super praemissis factâ, constitutiones et ordinationes praeinsertas, cum omnibus et singulis in eis contentis, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac quoscumque iuris et facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, seu intervenisse dici, praetendi ac censi possent, supplemus et sanamus, ipsarumque constitutionum et ordinationum exactam ac inviolabilem observantiam omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore quodcumque spectabit, auctoritate et tenore praefatis praecipimus et demandamus.

Eiusdem potestas validitas

§ 4. Decernentes, easdem praesentes litteras semper firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac iis, quos concernunt, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici audito-

res, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 5. Non obstantibus praemissis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon dicti Ordinis, illiusque hospitalium, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Obstantium derogatio.

§ 6. Volumus autem ut ipsarum praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur si forent exhibitae vel ostensae.

Praesentium litterarum transumptis danda fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii februarii MDCCXXXVI, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 27 februarii 1736, pontif. anno vi.

CLXXIII.

Confirmatio concordiae inter archiepiscopum et archimandritam Messanae initae super diversis punctis iurisdictionalibus.

Clemens episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Proemium.

In apostolicae dignitatis solio, divinâ disponente clementiâ, meritis licet imparibus, constituti, et per immaculata vestigia Eius, qui supra petram aedificavit Ecclesiam, incedere satagentes, pacemque inter christifideles quoslibet inducere inductamque confovere vigilantî sollicitudine meditantes, ad ea libenter intendimus, per quae litibus et controversiis inter eosdem christifideles praesertim pontificali dignitate praeditos occurritur, necnon ea, quae communi concordia terminata sunt, ne in recidivae contentions scopulum relabantur, approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, prout conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Causae litium vertentium inter partes.

§ 1. Sane pro parte venerabilium fratrum nostrorum Thomae de Vidal et de Nin, moderni archiepiscopi Messanensis, et Silvii Valentini Gonzaga, moderni archiepiscopi Nicaeni ac nostri et Sedis Apostolicae nuncii Bruxellis commorantis modernique commendatarii archimandritae nuncupati monasterii archimandritae nuncupati S. Salvatoris de Lingua Phari nuncupati Messanensis, Ordinis S. Basilii, nobis nuper exhibita petitio continebat, quod aliâs vertentibus variis litibus et controversiis, tam forsâ in partibus, quam in Romanâ Curia, coram certis partium illarum et Curiae huiusmodi iudicibus competentibus, inter bonae memoriae Iosephum Migliaccio, dum viveret, archiepiscopum Messanensem, ex unâ, et dictum Silvium archiepiscopum et commendatarium, qui ratione dicti monasterii particulare et separatum territorium habere ac iurisdictionem quasi episcopalem in sibi subiectis locis exercere ac synodum convocare et in eâ examinatores depu-

tare praelendebat, ex alterâ partibus, super exercitio iurisdictionis quasi episcopalis praefatae per pro tempore existentem dicti monasterii commendatarium exercendae (eodem Silvio archiepiscopo et commendatario, quod ipse tamquam vere Ordinarius, cum suâ propria dioecesi distinctâ et separatâ ac independente, cum iurisdictione spiritali et temporali, ut quilibet Ordinarius in suâ propria dioecesi habet, et vere esse nullius, a praefato Iosepho archiepiscopo recognosci, quodque census, in fundatione dicti monasterii favore pro tempore existentium archiepiscoporum Messanensium constitutus, pro omni iure episcopi pro tempore existentibus archiepiscopis Messanensibus, iuxta quamdam concordiam inter bonae memoriae Ugonem dum etiam viveret archiepiscopum Messanensem et tunc existentem Siciliae regem initam, solvi respective debeat, quodque confugientes ad ecclesias praefato monasterio subiectas propria auctoritate extrahere, et in carceribus ad nomen ecclesiae detineri facere, necnon litteras dimissoriales suis subditis concedere, et concursus ad beneficia curata tenere et instituere respective valeat, quodque dispensationes et litterae apostolicae ei dirigi possint; Iosepho archiepiscopo verò praefato, e contra, quod praefatus Silvius archiepiscopus et commendatarius minime sit Ordinarius cum separatâ dioecesi et distincto territorio et vere nullius, quodque census praefatus vigore fundationis praefati monasterii et regionum diplomatum a praefato Silvio archiepiscopo et commendatario debeat, ac recognitio immunitatis ecclesiasticae illiusque declaratio pro confugientibus ad ecclesias eidem monasterio ut praefertur subiectas, eorumque extractio, ad pro tempore existentem dicti monasterii com-

commendatarius spectare non possit, sed hoc privative ad pro tempore existentem archiepiscopum Messanensem tamquam delegatum apostolicum spectet et pertineat, quodque idem Silvius archiepiscopus et commendatarius litteras dimissoriales suis subditis concedere atque concursus ad beneficia curata absque expressâ Sedis Apostolicae concessione tenere et instituere respective non valeat, necnon dispensationes et litterae apostolicae eidem Iosepho et pro tempore existenti archiepiscopo Messanensi tantum privative quoad omnes dirigi debeant, respective praetendentibus), rebusque aliis in actis causarum et controversiarum huiusmodi latius deductis, et earum occasione in primâ seu secundâ aut aliâ veriori instantiâ pendentibus indecisis:

Concordiam
iure paratâ

§ 2. Iosephus archiepiscopus et Silvius pariter archiepiscopus et commendatarius praefati, seriò inter se meditates quam sit absonum ab ecclesiasticâ disciplinâ et praelatorum dignitate lites fovere, eas praecipue quae simplicem iurisdictionem respiciunt, a quibus innumera detrimenta et scandala, quae praelatorum charitati et subditarum animarum regimini sunt quammaxime infensa, prodire solent: ad dirimendas lites et controversias huiusmodi, earumque dubios eventus evitandum, innumersisque sumptibus parcendum, pacemque et benevolentiam inter se conciliandam, de communi iurisperitorum consilio, et, quoad Iosephum archiepiscopum praefatum, de tunc existentium capituli et canonicorum ecclesiae Messanensis consensu, ad infrascriptam sub nostro et Sedis Apostolicae beneplacito deveniunt inter se bonae fidei concordiam seu transactionem, videlicet:

Concordata.

1. Quod dictus Iosephus archiepiscopus eiusque successores recognoscere debeant,

dictum Silvium archiepiscopum et commendatarius eiusque in dicto monasterio successores habere omnimodam iurisdictionem civilem et contentiosam atque criminalem in omnibus ei ratione dicti monasterii subiectis locis, necnon etiam in civitate Messanensi super eius subditos, iuxta tenorem Bullarum apostolicarum ac sententiarum desuper emanatarum, ad quas sententias, pro eo quod respicit hunc tantummodo articulum ordinarietatis dicti Silvii archiepiscopi et commendatarii, nullâ habitâ consideratione reliquorum articulorum in praefatis sententiis contentorum, quibus per praesentem concordiam seu transactionem in nullo praeiudicatum esse censeatur, relatio et respectus habeatur.

II. Quod praefatus Silvius archiepiscopus commendatarius, eiusque in dicto monasterio successores praefati, dicto Iosepho archiepiscopo eiusque successoribus sexdecim uncias et carolenos octo monetae currentis regni Siciliae iure census debiti iuxta tenorem foundationis dicti monasterii regionumque diplomatum annuatim persolvere obligatus existat.

III. Quod idem Silvius archiepiscopus et commendatarius, eiusque in dicto monasterio successores praefati, litteras dimissoriales ad ordines suscipiendos suis subditis concedere possint, ita tamen ut toties, quoties illos dimittere habeant, teneantur ex pacto vigore praesentis concordiae seu transactionis dimittere, dimissorialesque huiusmodi litteras pro tempore existenti archiepiscopo Messanensi privative dirigere, in casu vero impedimenti eiusdem archiepiscopi vel vacationis sedis archiepiscopalis Messanensis, vel ordinandorum longae absentiae, pro qua longâ absentia intelligi debeat si ordinandi degant extra dioecesim Messanensem, litterae dimissoriales huiusmodi dirigi valeant ad quemcumque episcopum archiepiscopo Silvio et pro tempore existenti dicti monasterii commendatario benevisum, ita tamen quod huiusmodi litterae praesentari debeant in curiâ archiepiscopali Messanensi, et ab ipsius cancellario subscribi et apponi: ita

1 Edit. Main. legit longe (R. T.).

est, sic ex pacto, et accedente Sanctae Sedis consensu, et quod idem servandum sit in omnibus praedictis casibus et de apostolicis Brevibus super dispensatione aetatis vel temporum interstitiis.

IV. Quod archiepiscopus et commendatarius eiusque successores praefati quoscunque concursus ad parochiales ecclesias ceteraque beneficia curata indicare et instituere possint et valeant, quibus concursibus et institutionibus Iosephus archiepiscopus eiusque successores praefati se opponere minime valeant.

V. Quod si litterae apostolicae et dispensationes matrimoniales pro subditis archiepiscopi et commendatarii eidem archiepiscopo et pro tempore existenti dicti monasterii commendatario directae fuerint, tunc ab eo exequi debeant, et nullum a Iosepho archiepiscopo eiusque successoribus praefatis impedimentum vel obstaculum fieri possit; et e contra, si ex aliquâ speciali causâ pro tempore existenti archiepiscopo Messanensi ab eadem Sede directae fuerint, tunc ab eodem archiepiscopo Messanensi etiam exequi debeant, et nulla per pro tempore existentem monasterii praefati commendatarium fieri possit oppositio.

VI. Quoad recognitionem et declarationem immunitatis pro confugientibus ad ecclesias eidem monasterio subiectas, quod Iosephus et pro tempore existentes archiepiscopi Messanenses iudicare debeant an confugiati in ecclesiis huiusmodi immunitate huiusmodi gaudeant vel non, et sint extrahendi vel restituendi ecclesiis dicto monasterio ut praefertur subiectis; Silvius archiepiscopus vero et pro tempore existentes dicti monasterii commendatarii confugiatos huiusmodi a propriis ecclesiis extrahere, et in suis carceribus ad dispositionem pro tempore existentis archiepiscopi Messanensis custodire, eumque mediante epistolâ certiorum facere, infra terminum quatuor dierum, de extractione et detentione confugiati huiusmodi.

VII. Quod praeservata intelligantur hinc inde omnia iura respectu ceterarum rerum in praesenti concordia seu transactione non comprehensarum.

VIII. Et demum ut pro, maiori praemissorum validitate et firmitate, litû huiusmodi omnibusque et quibuscumque supplicationibus, aliisque actis usque modo hinc inde gestis, et unicuique causae et litis pendentiae, super suprascriptis articulis tantum et dumtaxat, respective cedere et renunciare, seque praesenti concordiae seu transactioni non contradicere, nec adversus eam quidquam opponere, sed ei stare et acquiescere, et ab eâ nunquam reclamare velle, promittere respective debeant et teneantur: et alias, prout in instrumento publico seu scripturis publicis desuper confecto seu confectis tenoris sequentis, videlicet:

« *Jesus, Maria, Ioseph.* Die xxiii augusti, vii indictionis, mdccxxix, praesens coram nobis, etc., Magnificus Placidus Arnò, procurator fiscalis magnae curiae, archiepiscopali sede vacante huius nobilis, fidelissimae et exemplaris urbis Messanae M. N. C., etc., dicto nomine tam pro suâ indemnitate, quam aliorum, quorum interest, sponte, etc., vigore praesentis exhibuit ac nobis praesentavit, prout exhibet et praesentat, infrascriptum originale alberanum scriptum manu alienâ et subscriptum manibus propriis quondam illustrissimi et reverendissimi D. Ioseph Migliaccio archiepiscopi olim huius urbis, et illustrissimi et reverendissimi D. Silvii Valenti Gonzaga, archimandritae huius praedictae urbis, necnon reverendorum abbatum D. Bartholomaei Dominici Voci et D. Ioseph Coeli testium praesentium, in quo adest inserta infrascripta minuta scripta manu alienâ et firmata in margine calcis manu propriâ illustrissimi et reverendissimi fratris Ioseph Maria Perimezzi episcopi Oppidensis, in qua adsunt nonnulla verba, nempe unum lineatum et superadditum, et alia acconciata, quorum tenor est, ut infra sequitur, videlicet: *Jesus, Maria, Ioseph.* Cum, pro expellendis differentiis emersis inter illustrissimum et reverendissimum dominum D. Ioseph Migliaccio archiepiscopum Messanensem ac illustrissimum et reverendissimum dominum D. Silvium Valenti Gonzaga archimandritam pariter Messanensem circa quosdam articulos infra

Instrumentum
super hoc confectum.

expressandos, fuerit ab eisdem illustrissimis ac reverendissimis dominis archiepiscopo et archimandrita Messanensibus, pro pace mutuâque benevolentia inter eos in perpetuo conservandâ, omnibusque scandalis compe-scendis, remissa forma concordiae admodum reverendo abbati utriusque iuris doctoris D. Ioseph Buglio ex parte dicti illustrissimi ac reverendissimi domini archiepiscopi Mes-sanensis, et ex parte illustrissimi et reve-rendissimi domini archimandritae, itidem Messanensis, utriusque iuris doctori D. An-dreae Mondiola, et pro utraque parte utrius-que iuris doctori D. Francisco Campagna, et ultimo tandem illustrissimo et reveren-dissimo domino fratri Ioseph Maria Peri-mezzi episcopo Oppidensi in utraque censura praeclarissimo consulto huc Messanae quae-dam eius opera typis excudendi causâ de-genti; et ab eo, auditis pluries iuribus utrius-que partis, ac seriò eis perpensis, visisque videndis, consideratis considerandis, concor-diae, transactionis et compositionis ac con-ventionis exemplum expressum fuerit, eo-que bene et attente ac mature perlecto et considerato a memoratis illustrissimis et re-verendissimis dominis archiepiscopo et archimandrita Messanensibus fuerit deventum ad huiusmodi concordiae, transactionis et conventionis conficiendum instrumentum, adhibito ad hoc pro parte dicti illustrissimi ac reverendissimi domini archiepiscopi Mes-sanensis, consensu admodum reverendissi-morum dominorum dignitatum ac canoni-corum huius sanctae proto-metropolitanae Messanensis ecclesiae maiorem partem et totum corpus reverendissimi capituli eius-dem proto-metropolitanae Messanensis ec-clesiae representantium; cuius quidem in-strumentum forma, absque publicâ et solemnî stipulatione, nisi obtento prius beneplacito apostolico a Sanctâ Sede et a sacrâ Con-gregatione eminentissimorum et reverendis-simorum S. R. E. cardinalium ad quam spectat, sub sequenti tenore ac pleniori se-nse perlegitur, videlicet: *Iesus*, etc. Cunctis pateat ubique, et evidenter sit notum, quod in nostra notarii testiumque infrascriptorum praesentia personaliter constitutis illustris-

simo et reverendissimo domino D. Ioseph Migliaccio, Dei et sanctae Sedis Apostolicae gratia episcopo Messanensi, comite Regal-bruti, domino Alcariae barone Boli, regioque consiliario, etc. (cum consensu tamen infra-scriptorum admodum reverendorum digni-tatum et canonicorum huius sanctae proto-metropolitanae Messanensis ecclesiae, scilicet utriusque iuris doctoris D. Caietani Buglio decani et canonici utriusque iuris doctoris, D. Bartholomaei Castello cantoris et cano-nici, utriusque iuris et sacrae theologiae doctoris, D. Gregorii Milia archidiaconi et canonici, utriusque iuris doctoris, D. Anto-nini Galletti utriusque iuris doctoris, D. Di-daci Migliorino, D. Ioannis Antonii Munto, D. Vincentii Fori, D. Dominici Rizzo, D. An-tonini Granata, D. Antonini Colita, D. Cae-saris Castelli, D. Francisci Brancato, D. Io-annis Marino, D. Gasparis Calcagni, D. Igna-tii Caëta et D. Friderici Moncada, maiorem partem et totum corpus reverendissimi ca-pituli eiusdem proto-metropolitanae Messa-nensis ecclesiae representantium), necnon illustrissimo et reverendissimo domino D. Sil-vio Valenti Gonzaga archimandrita Messa-nensi, et ad haec omnia infrascripta agen-tibus et devenientibus, nempe dicto illu-strissimo et reverendissimo domino de Mi-gliaccio uti archiepiscopo Messanensi, cum consensu, ut supra, dicti reverendissimi ca-pituli, et pro se ac nomine et pro parte illustrissimorum et reverendissimorum archiepiscoporum Messanensium pro tempore et in perpetuum existentium, parte ex unâ, dictoque illustrissimo et reverendissimo do-mino de Valenti Gonzaga uti archimandrita Messanensi, ac pro se et nomine, proque parte illustrissimorum et reverendissimorum futurorum archimandritarum Messanensium, parte ex alterâ, mihi notario plene cognitâ, fuit pro deveniendo ad infrascriptam con-ventionem, compositionem, transactionem et concordiam expositum coram nobis, quod infra perlegitur, videlicet: Anno Incarna-tionis dominicae MDCVI Rogerius rex magnae celsitudinis et recolendae memoriae in pro-vincia et dioecesi Messanensi monasterium

1 Ed. Main. legit *pro qua vice proque* (n. r.).

SS. Salvatoris sub regulari observantia Or-dinis sancti Basilii erexit tamquam caput omnium monasteriorum graecorum, ac ei-dem monasterio archimandritam uti pasto-rem et praelatum elegit, cui superioritatem et iurisdictionem tribuit in omnes abbates, abbas et monachos sibi subiectos, ita ut ipse archimandrita uti princeps Graecis, quemadmodum ipsum nomen archimandritae graeco idiomate sonat, in omnibus dictis monasteriis et granciis, et abbatibus, mo-nachis, clericis et laicis eorum subiectis, tam in spiritualibus quam in temporalibus, au-ctoritatem haberet inquirendi, secundum divinos et sacros canones, criminales vel quascumque pecuniarias quaestiones omnium monachorum et praelatorum, qui in ipsis monasteriis et abbatibus sunt, et nulli alii personae responsum facere nisi ipsi regi, cum praestatione tamen census favore archiepiscopi Messanensis in fundatione con-stituti ab ipsomet rege, quemadmodum ex eisdem verbis fundationis dignoscitur. Et quamvis, ad preces Willielmi regis, felicit recordationis Alexander III anno MCLXXV fundationem ipsam approbaverit et collau-daverit, dictoque archimandritae¹ in memo-ratis omnibus monasteriis et obedientiis examinare et iudicare abbates et monachos et laicos, tam in spiritualibus quam in tem-poralibus, eorumque causas iuste et legiti-me definire indulserit, et Innocentius III alique Romani Pontifices monasterium prae-fatum, obedientias ceteraque monasteria suf-fraganea ab omni potestate liberaverint, eo modo ut nulli dioecetano archiepiscopo vel episcopo, nisi praefato archimandritae, re-spondere tenerentur, et Honorius III et Paulus II e converso mandaverint, confirma-tionem electionis monachorum de archi-mandrita, munus benedictionis, et annuam visitationem, correctionemque ipsius archi-mandritae ad archiepiscopum Messanensem spectare, pertinere; nihilominus Sixtus IV felicit recordationis, his non obstantibus, monasterium ipsum, cum omnibus et sin-gulis iuribus et pertinentiis, suis membris et abbatibus, ac archimandritam, monachos et

1 Edit. Main. legit *archimandrita* (n. r.).

conventum eiusdem monasterii ab omni iurisdictione, superioritate, subiectione et potestate archiepiscopi et capituli Messanen-sis ecclesiae et quorumcumque Ordinario-rum praesentium et futurorum exemit et liberavit, adeout archiepiscopus et Ordinarii et alii supradicti, etiam ratione delicti seu contractus, aut rei de qua agatur, ubicum-que committatur delictum, contractus inea-tur, vel res ipsa consistat, nullus possit in archimandritam, monachos et conventum, ministros, personas, monasterium, membra, loca, bona, utpote prorsus et omnino ex-empta, et Sedi Apostolicae immediate sub-iecta, seu iurisdictionem, potestatem aut aliquod dominium exercere, et ab eis ra-tione collectarum vel subsidiorum quidquam petere, nisi tantum censum dicto archiepi-scopo Messanensi debitum vi superioris enunciatae fundationis archimandritatus, et prout ex tenore Bullarum apostolicarum memoratorum Pontificum clare liquet, qui-bus omnibus plena habeatur relatio. Quae quidem archimandritalis abbatia anno MCDXXI in commendam versa fuit, et primus archi-mandrita commendatarius a rege Alphonso praesentatus Lucas de Bufalis, et a Marti-no V pontifice maximo institutus. Sic igitur existente fundato archimandrita plurimorum annorum serie ac saeculorum semper inter archiepiscopum Messanensem et archiman-dritam pro tempore existentes exortae sunt quamplures discrepationes et dissensiones circa potestatem, quam archimandrita ipse praetendit habere, et archiepiscopus omnino negat; unde diversis temporibus in Curia Romanâ introductae sunt variae petitiones, tam ex parte archiepiscopi Messanensis, quam ex parte dicti archimandritae. Qui modo praetendit, ut infra: primo, recognos-ci ab illustrissimo et reverendissimo do-mino archiepiscopo Messanensi tamquam vere Ordinarium, cum sua propria dioecesi distinctâ et separatâ ac independenti, cum iurisdictione spirituali ac temporali, ut qui-libet praelatus in sua propria dioecesi ha-bet, et vere esse nullius; secundo, censum constitutum in fundatione archimandritatus, modo ad uncias sexdecim et carolenos octo

redactum, non iure recognitionis solvendum esse, sed pro omni iure episcopali debere archiepiscopo Messanensi et successoribus suis, secundum quamdam concordiam Ugonis archiepiscopi Messanensis cum rege; successive posthac praetendit propriam auctoritate confugientes ad ecclesias archimandritales extrahere, et in carceribus detineri ad nomen ecclesiae, etiam de mandato eiusdem; necnon posse litteras dimissoriales suis subditis concedere, item concursus ad beneficia curata posse instituere; demum directiones dispensationum et litterarum apostolicarum ei posse competere. Adversus quas quidem praetensiones supradictus illustrissimus et reverendissimus dominus de Migliaccio archiepiscopus Messanensis dicebat: primo, minime archimandritam esse Ordinarium cum separatâ dioecesi ac distincto territorio et vere nullius; secundo, censum debere a dicto illustrissimo archimandrita vigore foundationis praedicti archimandritatus ac diplomatum regionum; tertio, recognitionem et declarationem immunitatis ecclesiasticae pro confugientibus ad ecclesias archimandritales, eorumque extractionem, non posse spectare dicto illustrissimo archimandrita, sed privative hoc pertinere ad dictum illustrissimum archiepiscopum Messanensem tamquam delegatum apostolicum; quarto, litteras dimissoriales nec pariter dictum archimandritam suis subditis posse concedere respondebatur; quinto, instituere concursus ad beneficia curata non posse praetendere absque expressâ Sedis Apostolicae concessione; sexto, quoad directionem dispensationum apostolicarum et litterarum Curiae Romanae, respondebatur ad se spectare tam privative quoad omnes. Pro quibus fulciendis responsionibus ex parte dicti illustrissimi et reverendissimi archiepiscopi Messanensis nonnulla documenta, decreta sacrae Congregationis, canones, scripturae et alia favorabilia allegabantur et plenissime adducebantur. At tam dictus illustrissimus et reverendissimus dominus D. Ioseph Migliaccio archiepiscopus Messanensis, quam dictus illustrissimus ac reverendissimus dominus D. Silvius Valenti

Gonzaga archimandrita itidem Messanensis, serio inter se meditantes quam absonum sit ab ecclesiastica disciplina et praelatorum dignitate lites fovere, eas praecipue quae simplicem iurisdictionem respiciunt, a quibus innumera detrimenta et scandala, ut compertum est, prodire solent, quae praelatorum charitati et subditarum animarum regimini sunt quammaxime infensa, sedulo eorum animum applicuerunt ad dirimendas lites, et ad pacem benevolentiamque conciliandam, accedentibus quoque ad hoc profolciendâ ex utraque parte lite innumeris sumptibus et dubio litis eventu, de promptiori animo deliberaverunt, remoto omni strepitu et figurâ iudiciali, differentias iam dictas componere, et rationes, iura et documenta utriusque partis visioni, revisioni et considerationi sapientium et prudentium virorum in utraque iuris censurâ consultorum committere et commendare. Eapropter, confidentes de integritate, zelo, prudentiâ doctrinâ, probitate, aliarumque virtutum meritis admodum reverendi abbatis, sacrae theologiae et iuris utriusque doctoris D. Ioseph Bugliotti, assessoris ordinarii magnae curiae archiepiscopalis, necnon utriusque iuris doctoris D. Andreae Mendolia fisci patroni magnae curiae archimandritalis, necnon iuris utriusque doctoris D. Francisci Campagna utriusque curiae ordinarii assessoris, eisdem commiserunt ut simul concordēs quidquid benevisum et ipsismet magis proficuum pro conservandâ in perpetuum pace et mutuâ benevolentia videretur super praemissis componere et statuere, et quod resolutum, concordatum et compositum fuerit, ab eisdem illustrissimis et reverendissimis dominis archiepiscopo et archimandrita observari et adimpleri, ac perpetuum silentium in huiusmodi quaestionibus interponi. Sed adveniente nuper Messanae, studiorum suorum lucubrationes typis tradendi causâ, illustrissimo et reverendissimo domino Iosepho Maria Perimezzi Ordinis Minimorum sancti Francisci de Paula, sanctissimi domini nostri Benedicti XIII praelato domestico ac pontificio solio episcopo assistente, sanctae Oppidensis eccle-

siae episcopo, zelo, prudentiâ, doctrinâ, probitate et aliarum virtutum meritis praedito, ac in sacrâ theologia et in utroque iure praeclarissimo consulto, congruum, sic eis fortunâ aspirante, existimaverunt committere et commendare eidem visionem, revisionem et considerationem dictarum differentiarum, cum iuribus, rationibus et monumentis utriusque partis, prout hilari animo commiserunt et commendaverunt, atque compositionem, transactionem, concordiamque ab eodem quoque exposcere et expectare. Praefatus igitur illustrissimus et reverendissimus dominus frater Ioseph Maria Perimezzi episcopus Oppidensis, amicitiae officiis utrinque accomodatis, reque bene discussâ et deliberatâ, controversias componere, et in hanc conciliationem dissidentes animos inducere satagit. Proinde visis videndis, consideratis considerandis, ac mature attenteque perpensis per dictum dominum episcopum Oppidensem tam in iure quam in facto rationibus, iuribus, capitibus et causis ambarum partium adductis, dictis, et pluries coram eodem discussis, nempe pro parte supradicti illustrissimi ac reverendissimi domini archiepiscopi Messanensis ab eodem reverendo utriusque iuris doctore abbate D. Ioseph Buglio, et pro parte dicti illustrissimi et reverendissimi domini archimandritae ab iuris utriusque doctore D. Andrea Mendolia, necnon pro utraque parte ab utriusque iuris doctore D. Francisco Campagna, sic ut infra compositionis, conventionis, transactionis et concordiae super enunciatis praetentionibus exemplum expressit, ad quod tam dictus illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus Messanensis, quam dictus illustrissimus et reverendissimus dominus archimandrita itidem et pariter Messanensis respicientes, illudque complectentes, decreverunt inter se convenire, et proinde ad faciliorem firmiterque amicitiae nexum, et ut firma in perpetuum inter eorum successores etiam remaneat praesens concordia, et ad hoc praesens documentum, reservato semper sanctae Sedis Apostolicae assensu, devenire statuerunt, prout deveniunt modo et formâ

quibus infra. Hinc est quod hodie praesenti praeteritâ die illustrissimus et reverendissimus dominus D. Ioseph Migliaccio archiepiscopus Messanensis, et admodum reverendi dignitates et canonici dictae sanctae protometropolitanae Messanensis ecclesiae, videlicet, utriusque iuris doctor D. Caietanus Buglio decanus et canonicus, utriusque iuris doctor D. Bartholomaeus Castello cantor et canonicus, utriusque iuris doctor D. Antonius Galletti, utriusque iuris doctor D. Didacus Migliorino, D. Ioannes Antonius Muni, D. Vincentius Foti, D. Dominicus Rizzo, D. Antonius Granata, D. Antonius Colita, D. Caesar Castelli, D. Franciscus Brancata, D. Ioannes Marino, D. Gaspar Calcagni, D. Ignatius Gaëta, D. Fridericus Moncada repraesentantes reverendissimum capitulum, parte ex unâ, et illustrissimus et reverendissimus dominus D. Silvius Valenti Gonzaga archimandrita Messanensis, ex aliâ parte, per se et successores suos in archiepiscopatum et archimandritatum praedictos, implorato prius assensu sanctae Sedis Apostolicae, vigore praesentis documenti perpetuo valituri, mutuâ stipulatione hinc inde interveniente, ad dirimendas omnes controversias et contentiones super infrascriptis articulis inter se convenerunt et conveniunt, nempe: Primo, quod praedictus illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus per se et successores suos recognoscit illustrissimum et reverendissimum dominum archimandritam et successores suos habere omnimodam iurisdictionem ordinariam, civilem, contentiosam et criminalem in omnibus locis suae dioecesis, necnon in urbe Messanae, super suis subditos, iuxta tenorem Bullarum apostolicarum ac sententiarum pronuntiarum, ad quas sententias habeatur respectus et relatio pro eo quod respicit et pertinet ad hunc tantummodo articulum ordinarietatis illustrissimi domini archimandritae, nulla habita consideratione articulorum reliquorum in sententiis contentorum, qui declarantur remanere in eodem statu in quo ad praesens sunt, et vigore praesentium articulorum in hac transactione et concordia contentorum

remanent. Secundo, illustrissimus et reverendissimus dominus archimandrita, ut supra, per se et successores suos obligatus sit, prout vigore praesentis se obligavit et obligat,olvere annuatim illustrissimo et reverendissimo archiepiscopo Messanensi uncias sexdecim et carolenos octo pecuniae currentis huius regni iure census debite iuxta tenorem fundationis regiorumque diplomatum. Tertio, convenerunt et conveniunt quod illustrissimus archimandrita et successores sui in archimandritatu possit concedere dimissoriales litteras suis subditis ad ordines suscipiendos, ita tamen ut, toties quoties illos dimittere habeat, teneatur ex pacto vigore praesentis conventionis dimittere, dimissorialesque litteras dirigere privative illustrissimo archiepiscopo Messanensi; advenientibus autem contingentibus casibus vel impedimentis domini archiepiscopi, vel longe absentiae ordinandorum, sic peculiariter conveniunt: illustrissimus archiepiscopus assentit, quoties Sancta Sedes annuat, quantum in se est, posse dominum archimandritam litteras dimissoriales dirigere ad praedictum archiepiscopum Messanensem, et eo impedito, ad quemcumque episcopum, iuxta stylum et formam consuetam; quod pariter intelligendum est de apostolicis Brevibus super dispensatione aetatis vel temporum interstitiis; et ad omnem aequivocationem tollendam, statuunt modo pro longa absentia ordinandorum intelligatur quotiescumque reperiantur et sint extra dioecesim domini archiepiscopi Messanensis, ita quod huiusmodi litterae dimissoriales praesentari debeant in magna curia archiepiscopali Messanensi, et a cancellario ipsius apponi et subscribi debeat, *Ita est, sic ex pacto, et accedente Sanctae Sedis consensu*; item conveniunt posse dominum archimandritam dimissoriales litteras concedere ad quemcumque directas in vacatione ecclesiae Messanensis, adiecta particulâ, scilicet *Sede vacante*, hoc tamen expresse declarato quod eiusmodi litterae dimissoriales etiam praesentari debeant in magna curia archiepiscopali Messanensi, et a cancellario apponi et subscribi debeant,

Ita est, sic ex pacto, et accedente Sanctae Sedis consensu. Quarto, in vim praesentis concordiae convenerunt et conveniunt, quod illustrissimus et reverendissimus dominus archimandrita et successores sui possint libereque valeant concursus quoscumque ad beneficia curata in sua archimandritali dioecesi vacantia indicere et instituere, quibus concursibus et institutionibus illustrissimus et reverendissimus dominus archiepiscopus Messanensis per se et successores suos in vim praesentis concordiae promisit et promittit, ex nunc pro tunc et e converso, non se opponere, quoties pariter Sancta Sedes indulgeat. Quinto pariter convenerunt et conveniunt quod litterae apostolicae et dispensationes matrimoniales pro subditis dioecesis archimandritalis si fuerint a Sede Apostolica directae illustrissimo et reverendissimo domino archimandritae, tunc exequi debeant ab ipso archimandrita, et nullum ab illustrissimo et reverendissimo archiepiscopo Messanae praesente, et qui pro tempore fuerit, possit fieri impedimentum vel obstaculum; et e contra, si fuerint ex aliqua speciali causa directae illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo Messanensi, tunc ab illustrissimo et reverendissimo domino archiepiscopo exequi debeant, et nulla possit per illustrissimum et reverendissimum archimandritam fieri oppositio. Sic ex pacto inter eos et non aliter, etc. Sexto, quoad recognitionem et declarationem immunitatis confugientium ad ecclesias archimandritalis dioecesis, inter se convenerunt et conveniunt, quod, ubi videndum est utrum confugientes gaudeant vel non gaudeant, si sint restituendi vel non sint restituendi ecclesiae, tunc dominus archimandrita eiusque successores debeant illos extrahere ex propriis ecclesiis, et in suis carceribus custodire, cum declaratione eos detinendi ad dispositionem domini archiepiscopi, ad quem privative spectat tale ius decisionis, teneaturque dominus archimandrita, mediante epistolâ ex officio, certiore reddere dominum archiepiscopum de extractione et detentione rei extracti intra terminum dierum quatuor. Septimo, pro ma-

iori validitate et firmitate ad invicem liti cesserunt et liti cedunt, omnibus et quibuscumque supplicationibus, aliisque actis usque modo hinc inde gestis, et unicuique causae et pendentiae super supradictis articulis ut supra transactis tantum et dumtaxat, promittentes ad invicem unus alteri, et e converso, praesenti transactioni non contradicere, nec adversus ea aliquid opponere, sed eis stare et acquiescere, et ab eâ nunquam reclamare, renunciantes ad invicem quibuscumque iuribus et legum dispositionibus ac quibuscumque beneficiis tam de iure canonico quam civili, vel ex quacumque peculiari lege, aliisque forte in contrarium dictantibus, quibus non uti promittunt ex pacto, etc. Pro reliquis vero altercationibus, quaestionibus, aliisque ad invicem praetensis tam decisis quam pendentibus, et tam in iudicio deductis quam non deductis, unusquisque ex eis remaneat in eius primaevius iuribus in quibus erat et est ante praesentem concordiam, et neutri ex eis per praesens instrumentum concordiae et transactionis intelligatur inductum et illatum aliquod praeiudicium, sed omnia et singula intransacta et in praesenti non expressa remaneant in eo statu quo sunt, et quilibet ex eis si voluerit liberas edes habeat iura sua experiendi, prout ante praesentem experiri poterat, firmâ tamen et ratâ manente hac praesenti concordia super articulis praedictis ut supra transactis, et non aliter, etc. Et ad hoc ut praesens concordia et transactio firma in perpetuum sit, ad invicem sibi ipsis promiserunt et promittunt implorare et obtinere confirmationem a sanctâ Sede Apostolicâ, et quilibet ex eis teneatur facere partes suas, et adhibere omnem diligentiam, constituentes ad invicem se ipsos procuratores ad hanc specialem causam implorandi et obtinendi praedictam confirmationem a sanctâ Sede Apostolicâ, cum omni amplo et speciali mandato, et quilibet ex eis per se et successores suos respective teneatur, prout se obligavit et obligat, praesentem transactionem in omnibus et per omnia observare et adimplere iuxta tenorem et formam, ac sub

illis legibus quibus fuerit per sanctam Sedem Apostolicam praescriptum, et non aliâs, etc. Et casu quo non fuerit praesens concordia confirmata a sanctâ Sede Apostolicâ, tunc et eo casu nullam habeat vim neque efficaciam, et neuter ex eis teneatur ad illius observantiam, sed unusquisque ex eis remaneat in eius primaevius iuribus et actionibus, prout ante praesentem erat, et nullum per praesentem intelligatur acquisitum ius, nec illatum praeiudicium, et non aliter, etc., ex pacto, etc. Ita est: frater IOSEPH MARIA episcopus Oppidensis. Et volentes partes ipsae ut de praescripto instrumento concordiae, transactionis et conventionis plene constet, et toties a sanctâ Sede Apostolicâ beneplacitum super praemissis in transactione praedictâ obtentum fuerit, prout ad invicem obtinere et implorare promittunt, illud observari debeat, deliberaverunt etiam ad praesentem alberani formam devenire, prout deveniunt, vi cuius teneantur, quemadmodum se obligarunt et obligant, obtento beneplacito praedicto, et adhibita exinde publicâ et solemni stipulatione, concordiam praedictam in omnibus et per omnia observare et adimplere, iuxta tenorem et formam, ac sub illis legibus quibus fuerit per sanctam Sedem ipsam Apostolicam praescriptum, et non aliter, etc.; et non obtento beneplacito apostolico, uterque remaneat in iure suo, et praesens alberani forma nullam vim et robur habeat, dum ad hoc devenitur solummodo, ut in obtinendo beneplacito apostolico dignoscatur a Sanctâ Sede utrumque consensum adesse circa transactionem praedictam ipsorum praedictorum illustrissimorum et reverendissimorum archiepiscopi et archimandritae, qui se in praesenti subscripserunt, unde, etc. Messanae, die xxx augusti mdcxxxviii. — IOSEPH archiepiscopus Messanensis. — SILVIUS archimandrita Messanensis. — Abbas BARTHOLOMAEUS DOMINICUS Vocî adfui testis, et doctor IOSEPH CELI adfui testis, etc. Ex actis quondam notarii IGNATII SARACI Messanensis extracta est praesens copia per me notarium IOSEPH CHIATTO, etc. »:

Plenius et fusius continetur.

Utraque pars
praesentiam
concordiam po-
nit confirmari.

§ 3. Cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, dictus Ioseph archiepiscopus, antequam beneplacitum huiusmodi a nobis impetraretur, debitum naturae persolverit, concordia seu transactio vero huiusmodi pro diu optato bono pacis iniuncta sit, et ex illa non modicum divini cultus et spiritualium animarum dicto monasterio subiectarum huiusmodi consolationum oritur sit incrementum; ideoque Thomas archiepiscopus et Silvius archiepiscopus et commendatarius praefati plurimum cupiant illam per nos et Sedem Apostolicam ut infra approbati et confirmari, illamque apostolicae firmitatis munimine roborari: quare pro parte Thomae archiepiscopi et Silvii archiepiscopi et commendarii praedictorum nobis fuit humiliter supplicatum quatenus eis in praemissis opportune providere de benignitate apostolica dignaremur:

Quod conceditur a Pontifice.

§ 4. Nos igitur, qui dissidentium animos in concordiae unitate conciliare et confirmare sinceris exoptamus affectibus, Thomae archiepiscopo et Silvio archiepiscopo et commendatario praedictis specialem gratiam facere volentes, ac Thomam archiepiscopum et Silvium archiepiscopum et commendatarium praefatos a quibusvis suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodati existunt, ad effectum praesentium tantum consequendum, harum serie absolventes et absolutos fore censentes, ac instrumenti praedicti seu scripturarum praedictarum tenores etiam veriores ac datam praesentibus pro expressis habentes, necnon causas et controversias huiusmodi ad nos avocantes, litesque praedictas, quoad Thomam archiepiscopum et Silvium archiepiscopum et commen-

datarium praefatos tantum, penitus et omnino extinguentes, ex voto Congregationis venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium decretorum Concilii Tridentini interpretum, huiusmodi supplicationibus inclinati, concordiam seu transactionem huiusmodi, et, prout eam concernit seu concernunt, desuper confectum instrumentum seu desuper confectas scripturas huiusmodi, et in eo seu eis contenta quaecumque, licita tamen et honesta, cum omnibus et singulis inde legitime sequutis et sequendis quibuscumque, apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuo approbamus et confirmamus, illisque perpetuae inviolabilis apostolicae firmitatis robur adii-cimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti, et solemnitatum, aliosque quantumvis substantiales defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint in eisdem, supplemus.

§ 5. Necnon concordiam seu transactionem praedictam, necnon instrumentum seu scripturas huiusmodi validum et efficax, seu validas et efficaces esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et tam a Thoma et Silvio archiepiscopis et commendatario praefatis, quam a quibusvis aliis, ad quos nunc quomodolibet spectat et pro tempore quomodolibet spectabit in futurum, firmiter et inviolabiliter observari, et adimpleri debere, et ab illis resiliari aut recedi nullo unquam tempore posse, ac Thomam et Silvium archiepiscopum et commendatarium praefatos, eorumque in archiepiscopatu Mes-sanensi et monasterio praedictis respective successores pro tempore existentes, desuper a quoque, quavis auctoritate, et quovis praetextu, colore vel ingenio, directe vel indirecte molestari, inquietari vel perturbari nullatenus unquam posse neque debere, necnon easdem

Concordiam
eiusque confir-
mationem nullo
unquam notari
posse vitio sta-
tuatur.

praesentes de subreptionis aut nullitatis vitio, seu intentionis nostrae vel quopiam alio defectu notari, impugnari vel perturbari, aut aliter quomodolibet infringi vel retractari, seu ad viam et terminos iuris reduci, aut in controversiam revocari, aut adversus eas quodcumque iuris, vel facti, aut gratiae remedium impetrari vel concedi nunquam posse, easque sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus per nos et successores nostros Romanos Pontifices pro tempore existentes, sub quibusvis verborum expressionibus et formis, et cum quibusvis clausulis et decretis, etiam motu proprio, et ex certa scientia, deque apostolicae potestatis plenitudine, pro tempore quomodolibet factis et faciendis, ac concessis et concedendis, minime comprehendi vel confundi, sed semper ab illis excipi, et, quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo, etiam sub quacumque posteriori data per Thomam et Silvium archiepiscopos et commendatarium praefatos quodcumque eligenda, concessas esse et fore, ac semper et perpetuo validas et efficaces existere, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos nunc spectat et spectare poterit quomodolibet in futurum, perpetuo, firmiter et inviolabiliter observari et adimpleri, sicque et non aliter per quoscumque iudices ordinarios vel delegatos, quavis auctoritate fungentes, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac praefatae S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos, dictaque Sedis nuncios, iudicari et definiri debere, et, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter,

contigerit attentari, irritum et inane decernimus.

§ 6. Non obstantibus quibuscumque etiam in provincialibus et universalibus conciliis editis vel edendis, specialibus vel generalibus, constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac ecclesiae Mes-sanensis et monasterii necnon Ordinis praedictorum, et iuramento, confirmatione apostolica vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, illis illiusque capitulo et canonicis et conventui eiusdem monasterii quomodolibet forsitan concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiam si de illis eorumque totis tenoribus et formis specialis et specifica, individua, ac de verbo ad verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda, aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omissis, et forma in illis tradita observata, expressi et inserti forent, iisdem praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis alias in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat, latissime et plenissime ac specialiter et expresse harum quoque serie derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae absolutionis, avocationis, extinctionis, approbationis, confirmationis, roboris adiectionis, defectuum suppletionis, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis dominicae

Derogatio
contrariarum.

Poenae infra-
cloribus in-
latae.

MDCCXXXV, VIII idus martii, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 8 martii 1736, pontif. anno VI.

CLXXIV.

Tertiariis Ordinis S. Francisci, iurisdictioni pro tempore existentis ministri generalis Ordinis fratrum Capuccinorum subiectis, indulgentiae confratribus et consororibus B. Mariae de Monte Carmelo concessa communicantur.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Exordium.

Sollicitudo pastoralis officii, quo Ecclesiae catholicae regimini divina dispositione praesidemus, nos admonet, ut, paternam religiosorum virorum sub suavi arctioris regulae iugo mancipatorum curam gerentes, pia illorum studia gratiis et favoribus foveamus atque incitemus opportunis.

Ministri generalis Ordinis Capuccinorum preces.

§ 1. Cum itaque, sicut dilectus filius Bonaventura a Ferrara minister generalis Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci Capuccinorum nuncupatorum nobis nuper exponi fecit, ipse omnibus utriusque sexus piis personis ubicumque existentibus, tam intra quam extra claustra degentibus, etiam coniugatis, quae sub regulâ tertii Ordinis eiusdem sancti Francisci militant, et quae sub iurisdictione pro tempore existentis ministri generalis dicti Ordinis reperiuntur, omnes et quascumque indulgentias ab hac Sanctâ Sede Apostolicâ tam concessas quam imposterum concedendas, quibus confratres ac consorores confraternitatis B. Mariae de Monte Carmelo gaudent (tendentibus etiam in id precibus dilecti pariter filii Ludovici Benzoni prioris generalis secundodicti Ordinis) per nos communicari summopere desideret:

§ 2. Nos igitur, quo praedictus Tertius Ordo sancti Francisci ad maiorem Dei gloriam, religionis incrementum et animarum salutem magis magisque de die in diem augeatur, eiusdem Bonaventurae ministri generalis votis hac in re, quantum cum Domino possumus, favorabiliter annuere volentes, eumque a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, enarratam communicationem indulgentiarum praedicto Tertio Ordini sancti Francisci, qui militat sub regulâ S. Francisci et sub iurisdictione pro tempore existentis ministri generalis eorundem fratrum Capuccinorum reperitur, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus.

Communicatio de qua in rubrica.

§ 3. Decernentes, easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, in omnibus et per omnia plenissime suffragari, sicque in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Praesentium litterarum firmitas.

§ 4. Non obstantibus nostrâ et Cancellariae Apostolicae regulâ de non concedendis indulgentiis ad instar, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, necnon, quatenus opus sit, Ordinum praedictorum, aliisque quibusvis, etiam iuramento, confirmatione aposto-

Obstantium derogatio.

licâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis, quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIII martii MDCCXXXVI, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 13 martii 1736, pontif. anno VI.

F. card. BARBERINUS.

CLXXV.

Confirmatio regularum et constitutionum Congregationis seu Collegii sub titulo Familiae Iesu Christi pro educatione alumnorum Sinensium et Indorum, erecti extra muros civitatis Neapolitanae.

Clemens Papa XII,
ad perpetuam rei memoriam.

Prohemium.

Iniuncti nobis caelitus pastoralis officii ratio postulat, ut illis quae pro felici congregationum presbyterorum seu collegiorum, in quibus iuvenes ad christianam fidem catholicamque religionem in remotissimis etiam partibus praedicandam et propagandam atque ad ecclesiastica munia opportune instituuntur, directione ac progressu prudenter constituta esse noscuntur, quo firmitus subsistant et servantur exactius, apostolici muniminis nostri praesidium libenter adiungamus.

Alias instituta.

§ 1. Aliâs siquidem per quasdam no-

stras in simili formâ Brevis litteras sub certis modo et formâ tunc expressis approbavimus et confirmavimus fundationem cuiusdam piae Congregationis presbyterorum saecularium, seu collegii sub titulo *Sacrae Familiae Iesu Christi* extra muros civitatis Neapolitanae positi, cuius praecipuum institutum est educare alumnos Sinenses et Indos, qui ex iis regionibus advenerint pro addiscendis catholicae fidei praeceptis, amplectendo statu sacerdotali, ac se se parandis ad annunciandum in eorum patriâ Christi Evangelium, ita tamen quod in idem collegium admitti quoque possent alii ex quacumque Europae parte existentes, qui inibi propriis sumptibus ali et sustentari vellent, ad hoc ut ad sacerdotium eiusmodi suscipiendum, sacrasque missiones obeundas rite instruerentur, ac habiles et idonei redderentur; et aliâs, prout in praedictis litteris nostris die VII aprilis MDCCXXXII desuper expeditis, quarum tenorem praesentibus pro plene et sufficienter expresso et ad verbum inserto haberi volumus, uberius continetur.

A fundatore conditae congregationis.

§ 2. Et, sicut accepimus, antequam litterae nostrae praefatae emanarent, dilectus filius Matthaeus Ripa, ipsius Congregationis seu collegii fundator, regulas et constitutiones pro salubri prosperoque eiusdem Congregationis seu collegii personarumque ibidem pro tempore degentium regimine et gubernio iam compilaverat, atque exhiberi curaverat Congregationi particulari nonnullorum ex venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus Propagandae Fidei huiusmodi negotiis praepositorum super rebus Sinarum a nobis deputatorum, ut illarum approbationem obtineret.

§ 3. Quae cum die V aprilis MDCCXXXI eadem a Congregatione de Propagandâ Fide approbatae inspectionem et examen commisisset ve-

Eadem a Congregatione de Propagandâ Fide approbatae.